

**T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI**

**TÜRKİYE
RADYO-TELEVİZYON KURUMU
(TRT)
2013 YILI DENETİM RAPORU**

Bu rapor; 6085 sayılı Kanun ile 2954 sayılı Kanun uyarınca hazırlanmış olup, Sayıştay Rapor Değerlendirme Kurulu'nun 01.10.2014 tarih ve 153/5 sayılı oturumunda kabul edilmiştir.

Sayıştay

Kuruluşun unvanı : Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
Merkezi : Ankara
İlgili bakanlık : Başbakanlık (Başbakan Yardımcılığı)
Esas sermayesi : 182.000.000 TL
Ödenmiş sermayesi : 182.000.000 TL
Ödenmemiş sermayesi : -

Karar Organı (Yönetim Kurulu)

Kuruldaki Unvanı	Adı Soyadı	Görevi	Yönetim Kurulu'nda Göreve	
			Başlama Tarihi	Bitiş Tarihi
1 - Başkan	İbrahim ŞAHİN	Genel Müdür	21.11.2007	Devam Ediyor
2 - Başkan Yardımcısı Üye (Elektronik)	İhsan Cafer ELHAN	Elektronik Mühendisi	30.12.2004	10.01.2013
" - Üye (Elektronik)	Hikmet İNCE	RTÜK Başkan Yardımcısı	16.01.2013	Devam Ediyor
3 - Üye (Hukuk)	Recep ŞAHİN	TBMM 1.Hukuk Müşaviri	17.09.2009	Devam Ediyor
4 - Üye (İktisat-İşletme-Maliye) Başkan Yrd.	Prof. Dr. Coşkun ÇAKIR	Öğretim Üyesi	16.01.2013	Devam Ediyor
5 - Üye (Kültür-Sanat)	Yrd. Doç Dr. İrfan ÇİFTÇİ	Öğretim Üyesi	10.01.2009	10.01.2013
" - Üye (Kültür-Sanat)	Feridun KEŞİR	TBMM Daire Başkanı	16.01.2013	Devam Ediyor
6 - Üye (Genel Müdür Yardımcısı)	Dr. Zeynel KOÇ	Genel Müdür Yardımcısı	01.08.2008	16.07.2013
" - Üye (Genel Müdür Yardımcısı)	Dr. Zeki ÇİFTÇİ	Genel Müdür Yardımcısı	11.10.2013	Devam Ediyor
7 - Üye (Genel Müdür Yardımcısı)	Ahmet KOYUNCU	Genel Müdür Yardımcısı	01.08.2008	24.07.2014
" - Üye (Genel Müdür Yardımcısı)	Şenol GÖKA	Genel Müdür Yardımcısı	24.07.2014	Devam Ediyor

Kısaltmalar

3G	Üçüncü Nesil Mobil Telefon Hizmeti
BSS	Yayın Uydu Hizmetleri
BTK	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
CATV	Topluluk Antenli Televizyon
DNS	Domain Name System/Alan Adı Sistemi
DTH	Uydudan Evlere Doğrudan Yayın
DVB-T	Karasal Vericilerle Yapısal Sayısal Televizyon Yayını
EUROVISION	Avrupa Yayın Birliği
FM	Frekans Modülasyonu
FSS	Sabit Uydu Hizmeti
GM	Genlik Modülasyonu
GSM	Küresel Mobil Haberleşme Sistemi
HDTV	Yüksek Tanımlı Televizyon
HF	Yüksek Frekans
HOTBIRD	Erkenci (Uydu)
INT	Uluslararası
INTELSAT	Uluslar arası Haberleşme Uyduları Organizasyonu
IPTV	İnternet Protokollü Televizyon
ITU	Uluslararası Telekomünikasyon Birliği
KW	Kilo Watt
LF	Düşük Frekans
MF	Orta Frekans
NSSK	New Sky Satellite
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
QSL	Telsiz Yayınlarında alındı teyidi
RDS	Radyo Veri Sistemi
RTÜK	Radyo ve Televizyon Kurumu
SDH	Eş Zamanlı Sayısal Düzen
SDTV	Standart Tanımlı Televizyon Yayını
TRT	Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
UHF	Ultra Yüksek Frekans
VHF	Çok Yüksek Frekans
VPN	Sanal Özel Ağ

TABLolar			
Bölümü	Tablo no	Adı	Sayfa
I. Toplu Bakış	1	Toplu bilgiler tablosu	V
II. İdari Bünye	2	Yayın denetim faaliyet sonuçları tablosu	11
II. İdari Bünye	3	Personel durumu tablosu	13
II. İdari Bünye	4	Personele yapılan harcamalar tablosu	15
II. İdari Bünye	5	Sosyal giderler tablosu	17
III. Mali Bünye	6	Mali durum tablosu	19
IV. İşletme Çalışmaları	7	Bütçeye ilişkin toplu bilgiler	27
IV. İşletme Çalışmaları	8	Finansman tablosu	29
IV. İşletme Çalışmaları	9	Giderler tablosu	31
IV. İşletme Çalışmaları	10	Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler tablosu	32
IV. İşletme Çalışmaları	11	Mal alımları tablosu	36
IV. İşletme Çalışmaları	12	Hizmet alımları tablosu	37
IV. İşletme Çalışmaları	13	Program alımları tablosu	47
IV. İşletme Çalışmaları	14	Stoklar tablosu	48
IV. İşletme Çalışmaları	15	GM Radyo vericilerinden yayınlanan programlar	65
IV. İşletme Çalışmaları	16	FM Radyo vericilerinden yayınlanan programlar	68
IV. İşletme Çalışmaları	17	TV Programları tablosu	69
IV. İşletme Çalışmaları	18	Yayınlanan televizyon programları tablosu	90
IV. İşletme Çalışmaları	19	Yabancı dildeki yayınlar tablosu	94
IV. İşletme Çalışmaları	20	Yayınlanan radyo programları tablosu	95
IV. İşletme Çalışmaları	21	Arşiv tablosu	97
IV. İşletme Çalışmaları	22	Üretim maliyetleri tablosu	99
IV. İşletme Çalışmaları	23	Reklam gelirleri tablosu	103
IV. İşletme Çalışmaları	24	Sigorta türü tablosu	105
IV. İşletme Çalışmaları	25	Gelir gider dengesi tablosu	106
IV. İşletme Çalışmaları	26	Faaliyet göstergeleri tablosu	107
IV. İşletme Çalışmaları	27	İştirakler tablosu	108
IV. İşletme Çalışmaları	28	Yatırımlar tablosu	113
V. Bilanço	29	Aktif tablosu	127
V. Bilanço	30	Hazır değerler tablosu	128
V. Bilanço	31	Banka mevduatı tablosu	128
V. Bilanço	32	Ticari alacaklar tablosu	129
V. Bilanço	33	Alıcılar tablosu	130
V. Bilanço	34	Diğer alacaklar tablosu	131
V. Bilanço	35	Maddi duran varlıklar tablosu	135
V. Bilanço	36	Birikmiş amortismanlar tablosu	136
V. Bilanço	37	Maddi duran varlıklar edinme değeri tablosu	137
V. Bilanço	38	Pasif tablosu	139
V. Bilanço	39	Ticari borçlar tablosu	140
V. Bilanço	40	Satıcılar tablosu	140
V. Bilanço	41	Nazım hesaplar tablosu	143
VI. Gelir Tablosu	42	Gelir tablosu	145
VI. Gelir Tablosu	43	Brüt satışlar tablosu	146

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I- TOPLU BAKIŞ	I
A-Radyo ve televizyon hizmetlerinin dünyadaki önemi ve kapsamı:.....	I
B-Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun tarihçesi, yeri ve gelişimi...	II
C-Öneriler	VII
II-İDARİ BÜNYE	1
A-Mevzuat	1
B-Teşkilat	5
C-Personel Durumu	11
III-MALİ BÜNYE	19
A-Mali Durum	19
B-Mali Sonuçlar	24
IV-İŞLETME ÇALIŞMALARI	26
A-İşletme bütçesinin genel durumu	26
B-Finansman	28
C-Giderler	30
D-Tedarik işleri	34
E-Üretim ve maliyetler.....	49
1-Hizmet üretimleri	49
2-Maliyetler	98
F-Pazarlama.....	102
G-Sigorta işleri	105
H-İşletme sonuçları	106
I-Bağlı ortaklıklar ve iştirakler	108
J-Kalkınma planı ve yıllık programlar	110
V-BİLANÇO	126
A-Aktif (Varlıklar).....	126
B-Pasif (Kaynaklar).....	138
VI-GELİR TABLOSU	144
VII-EKLER	156

I. TOPLU BAKIŞ

A-Radyo ve televizyon hizmetlerinin dünyadaki önemi ve kapsamı:

Marconi tarafından 1901 yılında İngiltere ile Kanada arasında gerçekleştirilen ilk uzak mesafe telsiz telgraf haberleşmesi, telekomünikasyon alanında yeni bir dönemin başlangıcı olarak kabul edilmektedir. 1904 yılında Fleming tarafından diod lambanın, 1906 yılında da Lee de Forest tarafından triod lambanın bulunuşu elektronik endüstrisinin ortaya çıkmasına ve telsiz teknolojisinin gelişmesine oldukça önemli katkı sağlamış, 1907 yılında Valdemar Poulsen tarafından 1 kW'lık verici kullanılarak yapılan ilk müzik yayını 300 mil mesafeden işitilebilmiştir.

Telsiz teknolojisinin kullanılmaya başlamasıyla birlikte ortaya çıkan radyo yayıncılığı önce evlerde kurulan verici ve alıcılarla karşılıklı haberleşme amacıyla kullanılmış, bugünkü anlamda ilk radyo yayıncılığı ise 1916 yılında ABD'de Frank Conrad tarafından başlatılmıştır. Bu ortamın reklâm için kullanılabilir uygun bir araç olduğunun anlaşılması üzerine 1922 yılında düzenli olarak ilk ticari radyo yayınına başlanıldığı, ilk kıtalar arası radyo program iletiminin de 1923 yılında gerçekleştirildiği görülmektedir.

1930'lu yıllara gelindiğinde ise dünyadaki radyo istasyonlarının sayısı 500'ü, alıcı sayısı ise 5 milyonu geçmiştir. Genlik modülasyonu ile yapılan bu yayınlar, 1940 yılında Edwin Armstrong tarafından geliştirilen frekans modülasyonu tekniği ile daha da yaygınlaşmış ve 20. yüzyılın sonuna gelindiğinde ise radyo yayıncılığı en yaygın kitle iletişim aracı olmuştur.

Televizyon alıcılarının temel elemanı durumunda olan katod tüpleri 1905 yılından itibaren geliştirilmeye başlanmış olmasına karşılık, eksiksiz ilk televizyon alıcısı patentinin 1923 yılında alındığı göz önüne alındığında bu alandaki gelişmelerin radyo teknolojisine göre daha yavaş olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu gelişmeden sonra televizyon yayıncılığına ilişkin ilk deneylerin 1926 yılında A.B.D.'de ve İngiltere'de yapıldığı bilinmektedir. 1930 yılında da BBC tarafından düzenli televizyon yayınlarına başlanması, 1950'li yılların ortalarından itibaren de renkli yayınlara geçilmesi televizyon yayıncılığını daha popüler hale getirmiştir.

Karasal vericilerle yapılan radyo ve televizyon yayınları için tahsis edilen frekans bandının sınırlı olmasından kaynaklanan sorunların çözümü amacıyla 1950'li yıllardan itibaren geliştirilen kablo-TV şebekeleri yayıncılığın gelişmesinde önemli rol oynamıştır. 1990'lı yıllardan itibaren de fiber kablolarla oluşturulmaya başlanan bu şebekeler interaktif yayıncılığa uygun bir ortam yaratmış ve bu şebekeleri işleten operatörler "İzle-Öde" yöntemi ile önemli bir gelir kaynağına kavuşmuşlardır.

Radyo ve televizyon yayıncılığının gelişmesinde önemli rol oynayan diğer bir teknolojik gelişme ise uydular üzerinden yapılan radyo ve televizyon yayınlarının evlerde kurulan antenlerle doğrudan alınabilir hale gelmesidir. Kapsama alanı sorununu ortadan kaldıran bu teknoloji özellikle kırsal alandaki izleyicilere çok sayıdaki kanalın iletilmesine olanak sağlamıştır. Bu gelişme sonucunda dünyadaki televizyon alıcı sayısını büyük oranda artırmış ve evlerin üçte ikisinden fazlasında televizyon izlenebilir hale gelmiştir.

Yayıncılıkta yaşanan en son gelişme ise sayısal yayıncılıktır. 1980'li yıllardan itibaren geliştirilen sayısal yayıncılık teknikleri öncelikle uydu ve kablo-TV

şebekelerinde uygulanmaya başlanmıştır. Çok sayıdaki sayısal kanalın tek bir buket içerisinde yayınlanmasına olanak sağlayan bu teknoloji oldukça ekonomik çözümler sunmuş ve yayın kalitesini artırmıştır. Özellikle küresel kapsama sağlayan sayısal uydu yayınlarının geniş bir izleyici kitlesi tarafından oldukça uygun bir ücretle alınabilmesi bu sektördeki gelişmenin en önemli itici gücü olmuştur. 2013 yıl sonu itibarıyla dünyada bu hizmetten faydalananların sayısının 200 milyona ulaştığı belirtilmektedir¹.

Sayısal yayıncılığın diğer bir uygulaması ise karasal vericiler üzerinden yapılan analog televizyon yayınlarının sayısallaştırılması olup, 2013 yıl sonu itibarıyla Türkiye ve Meksika hariç bütün OECD ülkelerinde bu dönüşüm gerçekleştirilmiş, daha az sayıda verici ile gezgin olanlarla birlikte daha çok sayıdaki izleyiciye ulaşmak mümkün hale gelirken, en değerli sanal varlık olarak nitelendirilen frekans spektrumunun daha etkin kullanılması sağlanmıştır².

Radyo ve televizyon yayın tekniklerinde yaşanan bu gelişmeler yayın kuruluşlarının statülerini de etkilemiş; birçok ülkede kamu tekeli olan radyo ve televizyon yayıncılığının serbestleştirilmesine yol açmıştır. Bu değişimin bir diğer sonucu ise özel içerikli (tematik) kanalların ortaya çıkması olmuştur.

1990'lı yıllardan itibaren bütün dünyada genişlemeye başlayan İnternet ağı radyo ve televizyon yayınlarının iletilmesi ve alınmasında sınırlı da olsa alternatif bir ortam haline gelmiştir. Oldukça ucuz maliyetlerle gerçekleştirilebilen bu yayınlar geniş bantlı İnternet erişimine izin veren sistemlerin kullanılmasıyla daha da yaygınlaşmaya başlamıştır. Genel olarak IPTV veya "Connected TV" olarak adlandırılan bu hizmetin yakın bir gelecekte geleneksel yayıncılığa önemli bir alternatif oluşturması beklenmektedir.

Yayın teknolojilerinde yaşanan bu gelişmeyle birlikte dünyadaki radyo ve televizyon kanalı/programı sayısı oldukça arttığından bunların toplam sayısı hakkında verilen değerler birbiriyle çelişir hale gelmiştir. Dolayısıyla, çok dinamik bir yapıya sahip olan ve farklı ortamlardan yayın yapma imkânı bulunan radyo ve televizyonların toplam sayısı hakkında yaklaşık bir rakam belirtmek bile mümkün gözükmemektedir.

B-Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun tarihçesi, yeri ve gelişimi:

Ülkede telsiz haberleşmesine 1905 yılında başlanılmış olmakla birlikte, ilk deneysel radyo yayını İstanbul'da 19 Mart 1923 tarihinde yapılmış, düzenli radyo yayınlarına ise 8.9.1926 tarihinde verilen lisans kapsamında Türk Telsiz Telefon A.Ş. tarafından 6.5.1927 tarihinde İstanbul'da başlatılmıştır. Söz konusu Şirkete PTT Genel Müdürlüğü'nün İstanbul-Osmaniye Telsiz Verici İstasyonunda 5 KW gücünde bir uzun dalga vericisi ve Sirkeci'deki Büyük Postane'de stüdyo tahsis edilmiş, aynı Şirket tarafından Kasım 1927 tarihinde başlatılan Ankara Radyosu yayınlarında da Babaharman'daki telsiz vericisi ile Ulus'ta PTT Genel Müdürlüğü olarak yapılan binanın bir odası stüdyo olarak kullanılmıştır.

O günkü koşullarda sağlanan bütün desteklere rağmen ülkede bu yayınları alabilecek radyo alıcı sayısının istenilen oranda arttırılamaması ve kapsama alanının oldukça sınırlı olması yüzünden, söz konusu Şirket beklenen başarıyı

¹ State of the Satellite Industry Report, Satellite Industry Association, Mayıs 2014.

² Connected Televisions: Convergence and Emerging Business Models, OECD, 04.02.104.

sağlayamamıştır. Türk Telsiz Telefon A.Ş.'ye verilen radyo yayın imtiyazının süresi on yıl olduğundan 18.8.1936 tarihli bir kararname ile ülkede yayın yapma görevi PTT Genel Müdürlüğü'ne devredilmiş; devralma işlemi lisans süresinin bitimine bir kaç gün kala 4.9.1936 tarihinde gerçekleşmiştir. Bu devir sonrası vericisi güçlendirilen ve yeni bir radyoevi binası kazandırılan Ankara Radyosu 28.10.1938 tarihinde işletmeye açılmış, yurtdışına yönelik kısa dalga radyo yayınlarına da başlanılmıştır.

İkinci Dünya Savaşının getirdiği koşullarda yayıncılıkla ilgili yeni bir düzenleme yapılmış ve yayın yapma görevi 1940 yılında kabul edilen 3837 sayılı Kanun ile Matbuat Umum Müdürlüğü'ne (Basın Yayın ve Turizm/Enformasyon Genel Müdürlüğü'ne) verilmiştir. Bu düzenleme sonrasında radyo yayıncılığındaki en önemli gelişmenin 1949 yılında olduğu görülmektedir. İstanbul-Harbiye'deki Radyoevi ve Ümraniye'de kurulan 150 KW'lık yeni vericisi ile İstanbul Radyosu hizmete girmiştir. Ayrıca, yurtdışına yönelik yayınlar Ankara-Çakırlar İstasyonunda kurulan 100 KW'lık kısa dalga vericisi üzerinden yapılmaya başlanmış, 1950 yılında yayın hayatına İzmir Belediyesine bağlı olarak başlayan İzmir Radyosu da 1953 yılında Matbuat Umum Müdürlüğü bünyesine alınmıştır.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu, 1961 Anayasasının 121 inci Maddesine göre çıkarılan 24.12.1963 gün ve 359 sayılı Kanunla tüzel kişiliğe sahip özerk bir Kamu İktisadi Teşebbüsü olarak 01.05.1964 tarihinde kurulmuş; radyo ve televizyon hizmetleriyle ilgili bütün aktif, pasif ve diğer haklar TRT'ye devredilmiştir.

1960 yılından sonra sekiz ilde İl radyoları kurulmuş, bunun yanında Van, İzmir, Diyarbakır ve İskenderun'da TMO'nun vericilerinden yararlanılarak yerel radyo yayınları yapılmıştır. 1974 yılına gelindiğinde TRT'nin merkez ve bölge radyolarının birleştirilmesiyle TRT-1, TRT-2 ve TRT-3 radyo programları oluşturulmuştur. 2954 sayılı Radyo ve Televizyon Kanunu'nun 14.11.1983 tarihinde yürürlüğe girmesiyle Kurum'un görev, yetki ve sorumlulukları yeniden belirlenmiş, zamanla gelişen iletişim ve yayıncılık teknolojilerinden faydalanılarak gerek yurtiçine, gerekse yurtdışına yönelik radyo programlarının sayısı arttırılmıştır.

Ülkede ilk televizyon yayını İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından Haziran 1953 tarihinde yapılmış olmasına karşılık, Kurum tarafından televizyon yayıncılığına ancak 31.01.1968 tarihinde başlanılabilmektedir. Ankara'dan yapılan ilk televizyon yayınından sonra 1970 yılında İzmir, 1971 yılında İstanbul Televizyonu faaliyete geçmiştir. Yayınların yurt genelini kapsayabilmesi oldukça uzun bir süre aldığından vericilere uzak bölgelerde oluşturulan yerel olanakla yayınlar izlenmeye çalışılmış, sınır bölgelerinde ve kıyılarda yaşayanlar da komşu ülkelerden yapılan yayınları izlemekle yetinmişlerdir.

Ülkede iletişim altyapısının gelişmesine koşut olarak televizyon yayıncılığında da gelişmeler kaydedilmiş, 1982 yılında da Eurovision bağlantı merkezi hizmete girmiştir. Yayınların iletiminde uydulardan faydalanılmasıyla önemli bir aşama kaydedilmiş, televizyon ikinci kanalı da 1986 yılında hizmete açılmıştır. 1989 yılında, TV3 ve GAP TV hizmete girmiş olup, kanal sayısı dörde çıkmıştır. TV4 ve TRT-INT'ın yayına girdiği yıl ise 1990'dır. Zamanla gelişen ve sayıları artan televizyon programlarına 20.11.2008 tarihinde yayına başlayan trt-world.com üzerinden yapılan İnternet yayınlarının eklenmesiyle bu ortamdan yapılmaya başlanılan haber yayınlarında bölge, dünya ve ülke gündemi takip edilebilir hale gelmiş, televizyon

kanalları üzerinden sürekli güncellenerek sürdürülen teletext yayıncılığı da Kurum yayınları arasında yer almıştır.

Kurum'un kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Kanunu'nu yürürlüğe girdiği 04.11.1983 tarihinden itibaren çok sayıda yasa değişikliği yapılmış ve bazı maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Yapılan değişiklikler arasında en önemlilerinden biri vericilerin işletmesinin TRT'den alınıp PTT'ye devrine ilişkindir. Söz konusu düzenleme 12.01.1989 tarih ve 3517 sayılı Kanunla yapılmış, TRT'ye ait verici istasyonlarının yatırım, işletme ve bakım görevi PTT Genel Müdürlüğü'ne, PTT Genel Müdürlüğü'nün 1995 yılında ikiye ayrılması sonucu ise 4000 sayılı Kanun ile Türk Telekomünikasyon A.Ş.'ye devredilmiştir.

Ancak, Anayasa Mahkemesi'nin 18.05.1990 tarih ve E.1989/9, K.1990/8 sayılı kararıyla 3517 sayılı Kanun'un bazı maddelerinin iptal edilmesi nedeniyle 06.07.1999 tarihli 4397 sayılı Kanun 10 Temmuz 1999 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Böylece daha önce TRT tarafından devredilen bütün radyo ve televizyon verici ve aktarıcı istasyonlarının 31.12.1999 tarihine kadar TRT'ye devredilmesi öngörülmüştür. Devir işlemleri hazırlanan protokoller çerçevesinde 31.12.1999 tarihi itibarıyla gerçekleştirilmiştir.

1982 Anayasası'nın 133 üncü maddesinde; radyo ve televizyon istasyonlarının ancak Devlet eli ile kurulabileceği ve idarelerin tarafsız bir kamu tüzel kişiliği halinde kanunla düzenleneceği öngörüldüğünden 2954 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kanunu ile tarafsız, kamu tüzel kişiliğine sahip Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ile Radyo Televizyon Yüksek Kurulu'nun kuruluşu, görev ve yetkileri düzenlenmiştir. Buna karşılık, 1989 tarihinden itibaren yasal olmayan şekilde özel radyo ve televizyon yayınlarına başlanması önemli mevzuat değişikliklerine neden olmuş ve 08.07.1993 tarih ve 3913 sayılı Kanun ile Anayasanın "F-Radyo ve televizyon kuruluşları ve kamu ile ilişkili haber ajansları" başlığı altında yer alan 133 üncü maddesi değiştirilmiştir. Yapılan değişiklikle "Radyo ve televizyon istasyonları kurmak ve işletmek kanunla düzenlenecek şartlar çerçevesinde serbesttir. Devletçe kamu tüzel kişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzel kişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır." şeklini alan bu düzenleme sonrası 20.4.1994 tarih ve 21911 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun uyarınca ülkede özel radyo ve televizyon yayıncılığının önü açılmıştır.

Söz konusu kanun hükümlerinin gelişen teknolojiye uygun yayıncılık yapılmasına izin vermemesi nedeniyle yeni bir düzenlemeye gidilmiş, Resmi Gazete'nin 03.03.2011 tarih ve 27863 sayılı sayısında yayımlanan 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ile 3984 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılarak ülkedeki radyo ve televizyon yayıncılığında yeni bir dönem başlatılmıştır. Bunun yanı sıra, 2954 sayılı Kanunda da bazı kısmi değişiklikler yapılmış; son olarak 11.6.2008 tarih ve 5767 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ise Kurum'un organizasyonuna yönelik alanlarla sınırlı kalmıştır.

Yukarıda özetle tarihçesi belirtilen TRT'nin son beş yıllık faaliyetlerine ilişkin toplu bilgiler, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: Toplu bilgiler tablosu

Toplu bilgiler	Ölçü	2009	2010	2011	2012	2013	Son iki yılın farkı	Artış veya azalış %
Sermaye	Bin TL	182.000	182.000	182.000	182.000	182.000	-	
Ödenmiş sermaye	Bin TL	182.000	182.000	182.000	182.000	182.000	-	
Öz kaynaklar	Bin TL	1.173.252	1.477.822	1.611.801	1.791.251	1.904.387	113.136	6,3
Yabancı kaynaklar	Bin TL	70.283	68.187	80.819	80.820	98.825	18.005	22,3
Maddi duran varlıklar (edinme değeri)	Bin TL	669.348	732.488	764.356	781.323	803.456	22.133	2,8
Maddi duran varlıklar birikmiş amort.	Bin TL	276.881	301.472	340.293	385.107	428.426	43.319	11,2
Yatırımlar için yapılan nakdi ödemeler	Bin TL	62.305	75.439	33.403	38.935	44.549	5.614	14,4
Yatırım gerçekleştirme oranı (nakdi)	%	35	58	22	22	49	27	122,7
İştiraklere ödenen sermaye	Bin TL	10.950	10.950	10.956	12.636	12.636	-	
Tüm alım tutarı	Bin TL	32.290	37.477	102.074	115.582	126.024	10.442	9,0
Bandrol gelirleri	Bin TL	273.821	465.760	522.022	545.920	559.807	13.887	2,5
Elektrik enerjisi hâsılatı payı	Bin TL	448.128	547.061	514.175	662.205	800.742	138.537	20,9
Genel bütçeden katkı	Bin TL	4.966	5.723	3.813	7.287	5.325	(1.962)	(26,9)
İlan ve reklâm gelirleri	Bin TL	25.110	54.155	88.019	91.233	67.429	(23.804)	(26,1)
Diğer gelirler	Bin TL	28.136	48.859	72.692	68.999	43.058	(25.941)	(37,6)
Net satış tutarı	Bin TL	777.579	1.121.287	1.202.498	1.375.506	1.477.226	101.720	7,4
Satışların maliyeti	Bin TL	686.953	719.434	767.706	833.440	824.016	(9.424)	(1,1)
Stoklar	Bin TL	39.904	47.991	49.926	72.668	66.402	(6.266)	(8,6)
Sözleşmeli (ortalama)	Kişi	7.141	7.398	7.564	7.053	7.137	84	1,2
İşçi (ortalama)	Kişi	-	-	-	-	-	-	
Toplam personel sayısı (ortalama)	Kişi	7.141	7.398	7.564	7.053	7.137	84	1,2
Personel için yapılan tüm giderler	Bin TL	361.384	371.515	404.453	489.234	483.068	(6.166)	(1,3)
Cari yıla ilişkin								
Sözleşmeliler için yapılan giderler	Bin TL	327.058	365.147	398.071	436.609	477.344	40.735	9,3
Sözleşmeli başına aylık ortalama giderler	TL	3.817	4.058	4.386	5.159	5.574	415	8,0
Dönem kârına i. vergi ve diğer yas.yük.	Bin TL	-	-	-	-	-	-	
Tahakkuk eden vergiler	Bin TL	1.463	10.565	8.721	23.655	19.491	(4.164)	(17,6)
GSYH'ya katkı (üretici fiyatlarıyla)	Bin TL	364.806	614.373	512.258	653.377	740.464	87.087	13,3
GSYH'ya katkı (alıcı fiyatlarıyla)	Bin TL	361.303	619.215	517.154	669.745	754.802	85.057	12,7
GSMH'ya katkı (alıcı fiyatlarıyla)	Bin TL	356.577	614.352	435.562	667.800	752.657	84.857	12,7
Faaliyet kârlılığı (öz kaynak yönünden)	%	-2	12	3	7	11	4	57,1
Mali kârlılık (öz kaynak yönünden)	%	4	21	8	10	6	(4)	(40,0)
Ekonomik kârlılık	%	4	21	8	10	5	(5)	(50,0)
Zararlılık	%	-	-	-	-	-	-	
Faaliyet kârı veya zararı	Bin TL	(27.047)	181.380	55.552	132.741	208.581	75.840	57,1
Dönem kârı veya zararı	Bin TL	46.749	304.570	133.979	179.450	113.136	(66.314)	(37,0)
Bilânço kârı veya zararı	Bin TL	46.749	304.570	133.979	179.450	113.136	(66.314)	(37,0)

Sektörü düzenleyen ve 3984 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun 03.03.2011 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girerken, bir önceki yasal düzenleme olan 3984 sayılı Yasaya benzer şekilde Ek Geçici 8. madde ile TRT Kurumu'nun idari teşkilatlanmasına ilişkin bazı işlemlerin tekemmül etmesinin Üst Kurulun onayına bağlanması hususu da düzenlenmiş olmakla birlikte, Kurum'un görev, yetki ve sorumluluklarını belirleyen 2954 sayılı Kanun ile 6112 sayılı Kanun arasında yayıncılık anlayışı açısından belirli uyumsuzluklar söz konusudur.

Elektrik enerjisi hasılat payları ve bandrol gelirleri, Kurum gelirlerinin önemli bir bölümünü oluşturmakta olup, 3093 sayılı Kanuna göre Siyasal erk, söz konusu gelirlerin tutarlarını belirleyen oranları düzenleme konusunda yetkili bulunmaktadır. Buna karşılık, Anayasanın 133 üncü maddesinde, Avrupa Sınırötesi Televizyon Sözleşmesinde, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Tavsiye Kararı, Avrupa Birliği Amsterdam Sözleşmesi ve Kalkınma Planlarında öngörülen kamu hizmeti yayıncılığının tanımının yapılması ve kapsamının belirlenmesi, TRT'nin yayın bağımsızlığı ve kurumsal özerkliği ile garanti altında olan ve tartışılmayan finans kaynaklarına sahip olabilmesi için yeni bir düzenleme yapılması gerekmektedir birlikte bu konuda bir ilerleme sağlanamamıştır.

Diğer taraftan, ülkede artan elektrik enerjisi kullanımı ve son dönemlerde yapılan fiyat ayarlamaları ile birlikte bandrol gelirlerinde artış sağlayacak düzenlemeler Kurum gelirlerinin artışına neden olmuş, bu sayede yeterli kaynağı elde eden Kurum radyo ve televizyon programlarının sayısı arttırırken, içeriklerini de zenginleştirmeye çalışılmıştır. Bu çalışmalara ilişkin kaynak kullanımının ölçümlenmesinden elde edilen sonuçların yapılan yayın planlamalarda esas alınarak sonuçlarının değerlendirilmesi Kurum performansının ortaya konulması açısından önem arz etmektedir.

Kurum yayınlarının olabildiğince geniş bir coğrafyadan dinlenip izlenebilmesi için Türksat uyduları dışındaki uyduların da kullanılması gerekli kılmakla birlikte, yürürlükteki mevzuat ülkedeki tüm kamu kurum ve kuruluşlarının uydu haberleşme hizmetini Türksat uydularından temin etmesini öngörmektedir. Türksat uydularında yeterli kapasitenin bulunmaması ve kapsama alanları itibariyle Kurum'un ihtiyaçlarını yeterince karşılayamaması yabancı uyduların kullanımını zorunlu hale getirmiş olmakla birlikte, Türksat-4A/B uydularının devreye girmesiyle önemli bir gelişme sağlanacağından, ayrıca ülkede haberleşme uydularının üretimine yönelik çalışma başlatıldığından Kurum ile Türksat A.Ş. arasında uzun vadeli bir işbirliğine gidilmesi uygun olacaktır.

Kurum açısından özel önem arz eden husus karasal vericilerle yapılmakta olan analog radyo ve televizyon yayınlarıyla ilgili sorunların çözülebilmesi, günümüzün en değerli sanal malzemesi olan frekans spektrumunun daha etkin kullanılması ve sayısal teknoloji sayesinde yayınların daha kaliteli olarak izlenebilmesini sağlayacak yasal düzenleme 6112 sayılı Kanun ile yapılmış olmasına rağmen başlatılan çalışmalardan henüz olumlu bir sonuç alınamamasıdır. Bu kapsamda RTÜK tarafından yeniden başlatılması beklenen çalışmalara Kurum'un gerekli katkıyı sağlaması ve geçiş

süresinde yaşanacak sorunların çözümü için ilgili taraflarla ortaklaşa gayret sarf edilmesi gerekmektedir.

Kurum yayınlarında kalitenin arttırılması ve içeriklerin zenginleştirilmesi amacıyla son dönemde yüksek maliyetli yatırımların gerçekleştirilerek, kullanılmakta olan yapım ve yayın altyapısı büyük ölçüde yenilenmiş olması önemli bir gelişme olmakla birlikte, programda öngörülen hedeflerin yılı içinde başlatılan yatırımlarla gerçekleştirilmesi, projeler arasındaki eşgüdümün sağlanması ve sonuçlarının uygun ölçütlerle değerlendirilmesi de gerekmektedir.

C-Öneriler:

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun, 2013 yılındaki çalışmaları üzerinde, Sayıştay tarafından yapılan incelemeler sonucunda getirilen öneriler aşağıdadır.

Yılına ilişkin öneriler:

1-TRT İstanbul Müdürlüğü ve üniteleri hizmet binaları ile park-bahçe gibi açık ve kapalı alanlarının, 120 işçi ile makine, ekipman ve malzemeli olarak 24 ay süreyle genel temizlik hizmet alımına ilişkin iş ve işlemlerinin TRT Teftiş Kurulu Başkanlığınca soruşturulması (Sayfa: 38-46),

2-TRT ile Firma arasında imzalanan TRT Reklam Ortamları Satış Sözleşmesi'nin feshine müteakip, Kurum tarafından firma aleyhine, firma tarafından ise Kurum aleyhine açılan alacak davalarının maddi boyutu dikkate alınarak, söz konusu davaların TRT Yönetim Kurulu tarafından yakından izlenmesi (Sayfa: 8- 9),

3-Kurumsal Kaynak Planlaması Projesi kapsamında önemli ölçüde tamamlanmış bulunan sistemden yararlanılarak, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu gereğince uygulamaya konulan Yıllık Genel Yayın Planları ile Televizyon Yapım ve Yayınlarına İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında olmak üzere;

-Programların yapım ve yayını için oluşturulan prodüksiyon altyapısının kullanımına yönelik hedeflerin de belirlenmesi,

-Gerçekleşme sonuçlarının Kurum'un kaynak kullanma etkinliği ve verimliliği açısından değerlendirilip üretim planlamasında ve kapasite artışına yönelik yatırım programı hazırlıklarında göz önüne alınması (Sayfa: 54-57),

4-Kurum yayınlarının yurtdışındaki izleyici ve dinleyicilere ulaştırılması için uydu operatörlerinden yapılacak hizmet alımlarının, Türksat-4 serisi uydularla sağlanan yeni imkanlar ve genişleyen kapsama alanları dikkate alınarak, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun Ek 33 üncü maddesiyle Türksat A.Ş.'ye tanınan yetki çerçevesinde gerçekleştirilmesi için taraflar arasında uzun vadeli bir işbirliğine gidilmesi (Sayfa: 60-61),

5- Ülkenin coğrafi koşulları nedeniyle yüksek maliyetli bir hizmet durumunda olan karasal vericilerle yapılan radyo ve televizyon yayıncılığında giderlerin azaltılması ve hizmet kalitesinin arttırılması amacıyla;

-Kırsal alanda televizyon yayınlarını izlemede genellikle uydudan yapılan yayınların tercih edildiği ve RTÜK tarafından henüz uygulanabilir bir geçiş planı açıklanmamasına rağmen, sayısal yayınların yapılacağı istasyon konumlarının

belirlendiği dikkate alınarak, gelecekte kullanılması öngörülme- yen istasyonlardaki eski teknoloji ürünü televizyon vericilerinin durumunun bu kapsamda değerlendirilmesi,

-Radyo yayınlarının genellikle araçlarda seyahat eden dinleyiciler tarafından tercih edilmesi nedeniyle, henüz yeterli kapsama alanına sahip olmayan radyo programlarına yönelik planlamalarda karayolu kapsamına öncelik tanınarak, dinleyicilerin ulaşım ile ilgili bilgilendirilmesi konusunda Karayolları Genel Müdürlüğü ile başlatılan işbirliğinin geliştirilmesi (Sayfa: 73-75),

6- En kıymetli sanal kamu varlığı durumundaki frekans spektrumunda geniş yer işgal eden karasal vericilerle yapılan radyo ve televizyon yayınları için 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun kapsamında yayıncı kuruluşlara gerekli frekans tahsislerinin yapılabilmesi, sayısal yayınlara uygun verici altyapısının oluşturulabilmesi ve uygulanabilir bir geçiş planının hazırlanabilmesine yönelik olarak;

-03.11.2006 tarihinde Yönetim Kurulu'na sunulan, ancak RTÜK tarafından sürdürülen çalışmalar sonlandırılmadığı için izlemede tutulan Sayısal Yayıncılığa Geçiş İle İlgili Aksiyon Planı'nın, yaşanan gelişmeler dikkate alınarak, gözden geçirilip sonuçlarının yapılacak düzenlemelere katkı sağlamak üzere RTÜK'e sunulması,

-Geçiş sürecinde karşılaşılan sorunların çözülmesi ve yayınların maruz kaldığı enterferansın giderilmesi için oldukça yaygın bir taşra teşkilatına sahip olan Kurum imkânlarından faydalanılması konusunda ilgili kuruluşlarla işbirliğinin geliştirilmesi (Sayfa: 75-84),

7-Radyo ve televizyon programlarının yapım ve yayınında kullanılan teknolojinin yenilenmesi ve yayın kalitesinin artırılması amacıyla yapılmakta olan yatırımlarda;

-Programda öngörülen hedeflerin yılı içinde başlanılan yatırımlarla gerçekleştirilmesinde, niteliği gereği farklı ihale konusu projeler arasındaki eşgüdümün sağlanmasında ve yaklaşık maliyetlerin hesaplanmasında daha duyarlı davranılması,

-Ödenek tahsisi, kullanımı ve sabit kıymetlere intikali sürecinin izlenmesinde kullanılan yazılımın eksikliklerinin giderilerek, Kurum performansının belirlenmesinde önemli göstergelerden biri durumundaki yatırım projelerindeki fiziksel gerçekleştirme oranlarının da elde edilmesi (Sayfa: 123-124)

8-Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde (Ek: 13) listelenen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

Önceki yıllardan devam eden ve izlemede olan konular:

1-Verici arızalarının önemli nedenlerinden biri durumundaki enerji kararsızlıklarının ve kesintilerinin azaltılması için Kurum'un mülkiyetindeki branşman hattı ve müştemilatıyla ilgili 18.01.2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Ortak Kullanım Haline Gelen Elektrik Dağıtım Tesislerinin Elektrik Dağıtım Şirketlerince

Devralınmasına Dair Usul ve Esaslar çerçevesinde uygulama yapılması konusunda EPDK ve ilgili dağıtım şirketleri nezdindeki girişimlerin sürdürülmesi (Sayfa: 75)

Sonuç:

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun, 2013 yılı bilânçosu ve 113.136.123,63 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

II-İDARİ BÜNYE

A-Mevzuat:

1-Kanunlar:

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu, 1961 Anayasası'nın "Radyo ve Televizyonun İdaresi ve Haber Ajansları" başlıklı 121 inci maddesinde yer alan "Radyo ve televizyon istasyonların idaresi özerk kamu tüzel kişiliği halinde kanunla düzenlenir." düzenlemesi paralelinde çıkarılan 24.12.1963 tarih ve 359 sayılı Kanunla, tüzel kişiliğe sahip özerk bir kamu iktisadi teşebbüsü olarak 01.05.1964 tarihinde kurulmuştur.

1982 Anayasası'nın 133 üncü maddesinde de kamu yayıncılığı düzenlenmiş, 14.11.1983 tarih ve 18221 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'yla da radyo ve televizyon yayınları ile Radyo ve Televizyon Yüksek Kurulu'nun ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun kuruluş, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 1982 Anayasası'nda 08.07.1993 tarih ve 3913 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle "F-Radyo ve televizyon kuruluşları ve kamu ile ilişkili haber ajansları" başlığı altında yer alan 133 üncü maddesi, "Radyo ve televizyon istasyonları kurmak ve işletmek kanunla düzenlenecek şartlar çerçevesinde serbesttir. Devletçe kamu tüzel kişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzel kişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır." şekilde değiştirilmiştir.

Yapılan düzenleme ile TRT Anayasal bir kurum olmaktan çıkarılmış, kuruluş kaynağını Anayasa'dan alan bir kurum haline dönüşmüştür. Anayasa, TRT için "kamu tüzel kişiliği" modeli ile "özerklik" ve "yayınlarda tarafsızlık" ilkeleri yanında kuruluşuna "devletçe kurulan tek yayın kuruluşu" olma özelliğini de öngörerek, Kurum'un özel bir kanunla kurulmasını emretmiştir.

Anayasada yapılan radyo ve televizyon yayın işletmeciliği konusundaki değişiklikler doğrultusunda 1994 yılında çıkarılan 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'la, 1983 yılında çıkarılmış olan 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nun, TRT ile ilgili olanlar dışındaki düzenlemeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Radyo ve televizyon yayın hizmetlerinin düzenlenmesi ve denetlenmesi, ifade ve haber alma özgürlüğünün sağlanması, medya hizmet sağlayıcılarının idarî, malî ve teknik yapıları ve yükümlülükleri ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun kuruluşu, teşkilâtı, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları belirleyen 6112 sayılı "Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun" 03.03.2011 tarih ve 27863 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve 3984 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

6112 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle TRT ile ilgili olarak;

-TRT personelinin, Başbakanlık merkez teşkilatında çalışan personelin aylık ücretleri dışında yararlandığı fazla çalışma ücreti ve benzeri diğer mali haklardan TRT Genel Müdürünün teklifi ve Üst Kurul'un onayı ile aynen yararlanması,

-TRT'de çalıştırılan personelin kadro iptal ve ihdasları, sayısı, ücretleri, kadrolara uygulanacak ek göstergeler, personele sağlanacak sosyal yardımların, TRT Genel Müdürünün teklifi üzerine Üst Kurul tarafından belirlenmesi,

-TRT Genel Müdürlüğü ve Yönetim Kurulu üyeliği için adayların Üst Kurul tarafından belirlenmesi,

-Kanunun yayın ilkelerine ilişkin hükümlerinin TRT hakkında da uygulanması,

-Frekans planlaması ve tahsisine ilişkin TRT'nin hak ve yükümlülükleri, hüküm altına alınmıştır.

TRT Kurumu'nun gelirleri ise 04.12.1984 tarih ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu ile düzenlenmiş, reklam gelirleri dışında elektrik enerjisi hâsılatından ayrılacak paylar ile radyo, televizyon, video ve birleşik cihazlardan alınacak ücretler gelir kalemleri arasında sayılmıştır. Aynı Kanun ile Bakanlar Kurulu, "oranları topluca veya ayrı ayrı iki katına kadar artırmaya veya kanuni oranı sifıra kadar indirmeye" yetkili kılınmıştır.

TRT teşkilat yönünden merkezi idare dışında tutularak siyasi otoritenin etkisinden uzak kalması sağlanmaya çalışılmıştır. Anayasa'nın 133 üncü maddesinde yer alan "tarafsızlık" ilkesi gereğince hükümet, siyasi partiler, iktisadi ve toplumsal baskı ve çıkar gruplarının dışında, herkese eşit mesafede, tarafsız, yalnızca kendisine verilen görevleri yerine getiren bir kurum olması öngörülmüştür.

Bununla birlikte sektörü düzenleyen ve 03.03.2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6112 sayılı Kanun, bir önceki yasal düzenleme olan 3984 sayılı yasaya benzer şekilde TRT'nin idari teşkilatlanmasına ilişkin bazı işlemlerin tekemmül etmesini Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun onayına bağlamıştır.

Öte yandan 2012 yılında TRT toplam gelirlerinin %81'ini, 2013 yılında ise %86,5'ini oluşturan elektrik enerjisi hasılat payları ve bandrol gelirlerine ilişkin oranların; 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu çerçevesinde "iki katına kadar artırma veya sifıra kadar indirilmesi" hususunda Bakanlar Kurulu'na yetki tanınmaktadır. Nitekim Bakanlar Kurulu'nca 2003 yılında, gayri safi hâsılatın %3,5'i oranında saptanan elektrik enerjisi hâsılat payı %2'ye indirilmiştir.

Kamu hizmeti yayıncılığının finansmanı sadece mali bir nitelik taşımamakta, finansman kaynağı ve bunun temininde uygulanan yöntemle ilişkin finansal özerklik Kurumsal özerkliğin bir ayağını oluşturmaktadır.

TRT'nin özerklik ve yayında tarafsızlık ilkelerine göre kamu yayıncılığı faaliyetlerini sürdürmesi için finansman kaynağının garanti altına alınması, bu bağlamda, gelir kaynaklarının siyasi erkten bağımsız ve ekonomik gelişmeler karşısında etkilenmeyecek bir finansman yöntemini sağlayacak yapıya kavuşturulması gerekli görülmektedir.

2-Bakanlar Kurulu Kararları:

Bakanlar Kurulunun 06.01.2013 tarih ve 2013/4155 sayılı kararı ile; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından teklif edilen adaylar arasından Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Yönetim Kurulu üyeliklerine atama yapılmıştır.

3-Yönetmelikler:

2954 sayılı Kanun'un 62 nci maddesi gereğince yönetmelikle düzenlenmesi öngörülen konular, TRT Yönetim Kurulu'nun onayı ve Resmi Gazete'de yayımlandıktan sonra yürürlüğe girmektedir.

TRT'nin yönetmelikleri idari, mali, yapım ve yayın ile teknik konular olmak üzere 4 ana başlık altında toplanmaktadır. 2013 yılında bu konulara ilişkin yönetmelik değişikliklerine aşağıda yer verilmiştir.

Yönetim Kurulu'nun 23.04.2013 tarih ve 2013/132 sayılı kararı ile; Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile "Yönetim Hizmetleri Uzman Yardımcılığı ve Uzmanlığı Sınavları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik düzenlenerek yürürlüğe konulmuştur.

Yönetim Kurulu'nun 19.06.2013 tarih ve 2013/188 sayılı kararı ile; 03/05/2013 tarih ve 28636 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6462 sayılı "Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Yer Alan Engelli Bireylere Yönelik İbarelerin Değiştirilmesi Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" Kanun hükümlerine paralellik sağlamak amacıyla; 24/09/2008 tarih ve 27007 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda Memur Statüsünde İstihdam Edilen Personel Yönetmeliği"nin ve "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda Sözleşmeli Statüde İstihdam Edilen Personel Yönetmeliği"nin, 27/04/2001 tarih ve 24385 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu İşçi Sayılmayan Geçici Personel Çalıştırılmasına İlişkin Yönetmeliği"nin, 17/02/1991 tarih ve 20789 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Sözleşmeli Personel Yönetmeliği"nin ayrıca 27/12/2008 tarih ve 2008/475 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilen "İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığının Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları"nın ve 20/05/2009 tarih ve 2009/194 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilen "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Kreş ve Gündüz Bakımevi Hizmetlerine İlişkin Usul ve Esaslar"nın bazı maddelerinde değişiklik yapılmıştır.

Yönetim Kurulu'nun 09.10.2013 tarih ve 2013/333 sayılı kararı ile; kurumsal hizmet ihtiyaçları dikkate alınarak düzenlenen Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Personel Yönetmeliği'nde değişiklik yapılması amacıyla hazırlanan "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Personel Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Hizmetlerinin Tanımı ve Bu Hizmetlere Atanacak Personel Yönetmeliğinde değişiklik yapılması amacıyla hazırlanan "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Hizmetlerinin Tanımı ve Bu Hizmetlere Atanacak Personel Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", yeniden düzenlenen "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Mali

Denetçileri ve Mali Denetçi Yardımcılarının Sınav, Atanma, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” ve “Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik” kabul edilmiştir.

“Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Yurtdışı Bürolarının Çalışma Esasları”nın 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde değişiklik yapılması 09.10.2013 tarih ve 2013/334 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile kabul edilmiştir.

TRT İngilizce Kanal Koordinatörlüğü sadece haber amaçlı olmayıp, kültür, sanat, spor, aktüel vb. konularda da yayın yapacağından, 20.10.2009 tarihli ve 27382 sayılı Resmi Gazete’de Yayımlanan Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelikte değişiklik yapılması amacıyla hazırlanan “Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” 15.11.2013 tarih ve 2013/373 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile kabul edilmiştir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmeliğin 51. maddesinin 1.fıkrasında da; “(1) Birimlere bağlı alt birimlerin kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esasları, bu Yönetmelikte belirtilen faaliyet alanı, görev ve fonksiyonlara uygun olarak Yönetim Kurulu kararı ile yürürlüğe konulur.” ifadesi yer almaktadır.

Buna göre;

a)Yönetim Kurulu’nun 14.12.2011 tarihli ve 2011/366 sayılı Kararı ile lağvedilen Ankara Televizyon Müdürlüğü’nün mevzuatına ilişkin “Ankara Televizyon Müdürlüğü’nün Kuruluş, Görev ve Yetkilerine İlişkin Esaslar”ın yürürlükten kaldırılması,

b)“Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” Taslağı’nın kabulü,

c)Yukarıdaki Taslağa bağlı olarak; Stüdyolar ve Program İletim Sistemleri, Bilgi Teknolojileri, Strateji Geliştirme, Destek Hizmetleri ve Satınalma Dairesi Başkanlıklarının Görevleri, Çalışma Usul ve Esaslarının değiştirilmesine dair hazırlanan değişiklik taslaklarının kabulü ile bu çalışma içerisinde birim değiştiren Servis/Müdürlüklerin devam etmekte olan iş ve işlemlerinin yeni birimlerinde herhangi bir onay almaksızın sonuçlandırılmaları,

ç)Kurumsal hizmet ihtiyaçları çerçevesinde; Kurum Birimlerinin Teşkilatlanması Hakkındaki 14/10/2009 tarihli ve 2009/372 sayılı Yönetim Kurulu Kararı’nın; 16 ncı maddesindeki “(3) adet Müdürlük” ibaresinin “(2) adet Müdürlük”; 23 üncü maddesindeki “(8) adet Müdürlük” ibaresinin “(9) adet Müdürlük”; 19 uncu maddesindeki “(7) adet Müdürlük” ibaresinin “(6) adet Müdürlük”; 7 nci maddesindeki “(2) adet Müdürlük” ibaresinin “(5) adet Müdürlük”, “(4) adet Başmühendislik” ibaresinin “(5) adet Başmühendislik”, “(1) adet Servis Şefliği” ibaresinin “(2) adet Servis Şefliği” şeklinde değiştirilmesi ve söz konusu mevzuat değişikliğinin Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdiği tarihte yürürlüğe girmesi, Yönetim Kurulu’nun19.02.2014 tarih ve 2014/53 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

B-Teşkilat:**1-Teşkilatın yapısı:**

Kurum'un organları, 2954 sayılı Kanun'un 10 uncu maddesinde Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlük olarak belirtilmiştir.

TRT'nin her seviyedeki teşkilatlanma değişikliğinin (lağv, tensik, yeni kuruluş) genel müdürün teklifi, yönetim kurulunun tasvibi ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun onayı ile yapılabilmektedir.

TRT'nin teşkilat yapısı, 2954 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesi ile; Genel Müdür, dört Genel Müdür Yardımcısı, Hukuk Müşavirliği, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Yayın Denetleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Genel Sekreterlik, Özel Kalem Müdürlüğü ile Daire Başkanlıkları olarak öngörülmüş, Daire Başkanlıklarının Genel Müdür Yardımcılarına olan bağlantılarının Genel Müdür'ün teklifi ile Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesi hüküm altına alınmıştır.

TRT'nin taşra teşkilatı ise Genel Müdürlüğe bağlı müdürlükler ve haber bürolarından oluşmaktadır. Kurumun İstanbul, İzmir, Antalya, Çukurova (Mersin), Diyarbakır, Erzurum ve Trabzon olmak üzere 7 adet il müdürlüğü bulunmaktadır.

Kurumun, yurt dışında büro açabileceği ve bu bürolarda personel çalıştırabileceği hususu 2954 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi ile düzenlenmiştir. Buna göre TRT'nin; Berlin, Aşkabat, Washington, Brüksel, Bakü, Taşkent, Kahire, Saraybosna, Köln ve Erbil'de faaliyette bulunan yurt dışı bürolarına; 28.05.2013 tarih ve 2013/166 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile Londra bürosu eklenmiştir.

Diğer taraftan kurumsal hizmetlerde aksamaya meydan vermemek, iş ve işlemlerde verimliliği artırmak amacıyla, yurtdışı büroların faaliyetlerini Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı bünyesindeki bir müdürlük koordinesinde yürütmesi hususu Yönetim Kurulu'nca 05.09.2012 tarih ve 250 sayı ile kararlaştırılmıştır.

Ayrıca Haber Dairesi Başkanlığı'na bağlı Kıbrıs haber bürosu yanında muhtelif haber ajansları aracılığı ile yurtdışı haber temini sağlanabilmektedir.

2-Karar organı:

2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nun 11 inci maddesine göre TRT'nin en yüksek karar ve yönetim organı, Yönetim Kurulu'dur.

Yönetim Kurulu; Genel Müdür, Bakanlar Kurulu tarafından Genel Müdür Yardımcıları arasından atanan iki üye ile elektronik veya kitle iletişimi alanlarından bir, hukuk alanından bir, işletme, iktisat veya maliye alanlarından bir ve sanat veya kültür alanlarından bir kişi olmak üzere, bu alanlarda temayüz etmiş kişiler arasından seçilen ve atanan dört üye olmak üzere toplam yedi üyeden oluşmaktadır.

Kurum dışından seçilen yönetim kurulu üyeleri; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından her bir alandan teklif edilen iki kat aday arasından Bakanlar Kurulu Kararı ile atanmaktadır.

Genel Müdür Yönetim Kurulunun başkanıdır. Yönetim Kurulu üyelik süresi dört yıldır. Süresi biten üyeler ile herhangi bir sebeple yönetim kurulundan ayrılanların

yerine yeniden atama yapılmakta olup süreleri sona eren üyelerin yeniden atanmaları mümkündür. Üyeliğin herhangi bir sebeple normal süreden önce sona ermesi halinde aynı usulle yeni üye dört yıllığına atanmaktadır.

Bir yıl içinde mazeretsiz olarak iki toplantıya katılmayanların üyeliği kendiliğinden sona ermekte, Bakanlar Kurulu tarafından atanan genel müdür yardımcısı üyeler gerektiğinde Bakanlar Kurulu tarafından değiştirilebilmektedir.

TRT Yönetim Kurulu, 2013 yılında gerçekleştirdiği 30 adet toplantıda toplam 441 karar almıştır.

Yönetim kurulu başkan ve üyelerinin isimleri, unvanları ve görev sürelerini gösteren çizelge raporun başlangıç kısmında yer almaktadır.

3-Yürütme organı:

2954 sayılı Kanun gereğince TRT'nin yürütme organı Genel Müdürlük'tür. Kurum'un, Genel Müdür tarafından temsil olunması ve yönetilmesi esastır.

Genel Müdür, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından teklif edilen üç aday arasından Bakanlar Kurulu Kararı ile atanmaktadır. Genel Müdürün görev süresi dört yıl olup, süre sonunda yeniden atanabilmektedir. Genel Müdür, Kanun'da sayılan hallerde, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun teklifi ve Bakanlar Kurulu Kararı ile görevden alınabilmektedir.

Genel Müdürlük teşkilatı; Genel Müdür, dört Genel Müdür Yardımcısı, Hukuk Müşavirliği, Teftiş Kurulu Başkanlığı, Yayın Denetleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Genel Sekreterlik, Özel Kalem Müdürlüğü ile Televizyon, Radyo, Haber ve Spor Yayınları, Dış Yayınlar, Dış İlişkiler, Müzik, Arşiv, Strateji Geliştirme, Bilgi Teknolojileri, Stüdyolar ve Program İletim Sistemleri, Verici İşletmeleri, Muhasebe ve Finansman, Satınalma, İnsan Kaynakları, Eğitim, Reklam-Tasarım-Tanıtım, Destek Hizmetleri Daire Başkanlıkları ile ilgili başkanlıklara bağlı Kanal Koordinatörlüklerinden oluşmaktadır.

Dairelerin Genel Müdür Yardımcılarına olan bağlantıları Genel Müdürün teklifi ile Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun taşra teşkilatı ise; Genel Müdürlüğe bağlı müdürlükler ve haber bürolarından oluşur. Kurum, yurt dışında büro açabilir, bu bürolarda personel çalıştırabilir.

Türkiye Radyo - Televizyon Kurumunun her seviyedeki teşkilatlanma değişikliği (lağv, tensik, yeni kuruluş), Genel Müdürün teklifi, Yönetim Kurulunun tasvibi ve Radyo ve Televizyon Yüksek Kurulunun onayı ile yapılır.

TRT'nin teşkilat şemasına rapor ekleri (Ek:1) arasında yer verilmiştir.

4-Servisler:

a)Danışma servisleri:

aa) Hukuk Müşavirliği:

Hukuk Müşavirliği, 2954 sayılı TRT Kanununun 16 ncı maddesi, TRT Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmeliğin 24 ncü maddesi ve TRT Hukuk Müşavirliğinin

Görevleri Çalışma Usul ve Esasları gereğince kurulan ve doğrudan Genel Müdür'e bağlı olarak görev yapan bir danışma birimidir.

TRT Hukuk Müşavirliğinin başlıca görevleri; Kurum leh veya aleyhine açılan dava ve icra takipleri ile anlaşmazlıkları yargı organları önünde takip etmek ve sonuçlandırmak, resen veya birimlerin istemi üzerine, Genel Müdür tarafından sorulan hukuki konular hakkında, istişari mahiyette görüş bildirmek, Kurumun taraf olacağı sözleşmelerin esaslarını tespit etmek, Kurumun çalışma alanına giren konularda ilgili üniteler tarafından hazırlanacak genelge, sözleşme, protokol, ibraname ve benzeri taslakları inceleyerek görüş bildirmektir.

Yılısonu itibariyle Hukuk Müşavirliği'nde; 1. Hukuk Müşaviri başkanlığında, 5 hukuk müşaviri, 18 avukat ve 11 idari personel olmak üzere toplam 35 personel çalışmaktadır.

Faaliyet döneminde, TRT Hukuk Müşavirliği'nce 3.522 adedi TRT aleyhine açılan, 746 adedi ise TRT'nin açtığı davalardan olmak üzere toplam 4.268 adet adli ve idari dava dosyası takip edilmiştir. Takip edilen davalardan, 362 adedi faaliyet döneminde açılmıştır. Yılısonu itibariyle takibi yapılan toplam 4.268 adet dava dosyasının; 1.594 adedinin Kurumun lehine, 688 adedinin Kurum aleyhine, 80 adedinin kısmen lehe-kısmen aleyhe olmak üzere toplam 2.362 adedinin sonuçlandığı, 1.906 adedinin ise derdest olduğu görülmektedir.

Hukuk Müşavirliğince 2013 yılında, 473 adedi Kurumun borçlu olduğu, 400 adedi ise Kurumun alacaklı olduğu toplam 873 adet icra dosyasının takip edilmektedir. Yılısonu itibariyle söz konusu icra dosyalarından; 539 adedinin infaz, 334 adedinin ise derdest olduğu anlaşılmıştır.

Yine, TRT Hukuk Müşavirliği tarafından; 90 adedi TRT tarafından, 7 adedi ise TRT aleyhine yapılan 97 adet suç duyurusunun takibi yapılmıştır. Faaliyet döneminde takip edilen suç duyurularından; 15 adedi lehe, 18 adedi aleyhe olmak üzere toplam 33 adedinin sonuçlandığı, 64 adedinin ise yılısonu itibariyle derdest olduğu görülmüştür.

Ayrıca, 2013 yılında incelenen sözleşme taslakları ve birimlere verilen mütalaa sayısı 243 olarak gerçekleşmiş, 171 soru önergesine de cevap verilmiştir.

Kurumun televizyon, radyo, internet ve teleteks yayınlarına ait reklam zamanları 3 yıl süre ile ve her yıl için en az 60.001.000 TL bedelle Veritas Medya ve Reklam Hizmetleri A.Ş.'ye (11.08.2009 tarihinden itibaren unvanı Akdeniz Medya Satış ve Pazarlama Evi San.ve Tic. A.Ş. olarak değişmiştir.) satılmasına karar verilmiştir. TRT Yönetim Kurulu 20.05.2009 tarih ve 2009/182 sayılı kararı ile ihale yetkilisi olarak satış işlemini onaylamış, ilgili firma ile 05.06.2009 tarihinde "TRT Reklam Ortamları Satış Sözleşmesi" imzalanmıştır.

TRT ile Firma arasında imzalanan "TRT Reklam Ortamları Satış Sözleşmesi" ile karşılıklı hak ve yükümlülükler belirlenmiştir. Anılan sözleşmeye göre;

- Firma, tahsis edilen reklam kuşakları ve süreleri karşılığında TRT'ye sözleşmenin ilk yılı için en az KDV hariç toplam 60.001.000 TL ödeyeceği,

- Bu bedelin 42.000.000 TL'sinin TRT-1 için tahsis edilen reklam kuşakları ve süreleri karşılığında ödeneceği, aylık reklam ratinginin 0,5'in üzerinde gerçekleşmesi

halinde, 0,01'lik birimler esas alınarak sözleşme ekinde yer alan tabloda belirlenen bedellerin 1/12'sinin firma tarafından ödeneceği, hususları hüküm altına alınmıştır.

TRT, televizyon kanalları izleyici ölçümlerine 1998 yılı itibariyle dahil olmuş ve TRT-1 kanalı bu sistem içinde yer almakta iken, Yönetim Kurulu'nun 11.11.2009 tarihli 409 sayılı kararı ile AGB Anadolu Piyasa Araştırmaları A.Ş'nin Türkiye'de yaptığı "Televizyon Kanalları İzleyici Ölçümü" sisteminden çıkılması kararı alınmıştır.

Firma, yapılan reklam sözleşmesinin temelinin rating ölçümlemesi olduğunu belirterek, sözleşme bedeli ve ödeme şartları hususlarında revize yapılmasını talep etmiştir.

Firma ile 07.12.2009 tarihinde yapılan toplantıda mutabakat metni hazırlanmış, bu metin çerçevesinde düzenlenen Ek Protokol Yönetim Kurulu'nun 14.12.2009 tarih ve 2009/444 sayılı kararı ile kabul edilmiş ve Firma ile 17.12.2009 tarihinde imzalanmıştır.

Anılan sözleşme gereğince, barter, sponsorluk ve sözleşmede kapsam dışında olduğu belirtilen hususlar dışında kalan ve süresi sözleşmede belirlenen reklam kuşak ve süreleri 3 yıl süre ile söz konusu firmaya satılmıştır. Firma, tahsis edilen reklam kuşak ve sürelerini 06.10.2009 tarihi itibariyle pazarlamaya başlamıştır.

Firma, sözleşme kapsamında sözleşmenin feshedildiği tarih olan 03/10/2012 tarihi itibariyle toplam 166.128.174,66TL ödeme yapmıştır. Bakiye ödemesi gereken tutar ise 149.644.903,48TL'dir. Firmaya bakiye borçlarını ödemeleri için ihtarname gönderilmişse de firma borcunu ödemiş ve sözleşme TRT Yönetim Kurulunun 03/10/2012 tarih ve 2012/297 sayılı kararıyla feshedilmiştir.

TRT tarafından, fesih işlemine müteakip, toplamda 155.819.694,26.- TL'nin tahsili için Ankara 17. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2012/357 E. sayılı dava dosyasından alacak davası açılmıştır. Ankara 17. Asliye Ticaret Mahkemesi 2012/357E.-2012/278K. sayılı kararı ile davada Asliye Hukuk Mahkemesinin görevli olduğu gerekçesiyle görev yönünden reddine dosyanın Ankara Asliye Hukuk Mahkemesine gönderilmesine hükmetmiştir. Karar, Yargıtay 13. Hukuk Dairesinin 2014/8028 E. sayısı ile temyiz incelemesindedir.

Firma, sözleşmenin feshi ile birlikte teminat mektubunun nakde çevrilip irat kaydedileceğinin bildirilmesi nedeniyle Ankara 16. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2012/294 D.İş sayılı dosyasında 19/08/2012 tarih ve 2315307 seri nolu 3.650.000 TL bedelli teminat mektubunun paraya çevrilmemesi için ihtiyati tedbir talep etmiştir. Mahkeme davacının bu talebini reddetmiştir.

Öte yandan Firma sözleşmenin feshedilmesinden kaynaklanan zararı olduğundan hareketle Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 2012/583 Esasına kayden Kurumdan 30.000.000 TL sözleşmeye dayalı alacak, 25.000.000 TL sözleşmeye dayalı tazminat ve ayrıca Kuruma borçsuz olduklarının tespitini talep etmiş olup, anılan Mahkemece verilen 26.11.2012 tarih ve 2012/469 K. sayılı Kararla; Kurumun tacir olmadığı ve davanın ticari dava niteliği bulunmadığı gerekçesiyle görevsizlik kararı oluşturulmuştur. Söz konusu karar, Yargıtay 11.Hukuk Dairesi'nin 17.04.2013 tarih ve 2013/5452 E. ve 2013/7563 K. sayılı kararı ile davada ticaret

mahkemelerinin görevli olması sebebiyle bozulmuştur. Tekrar aynı mahkemenin 2013/721 E. sayısını alan dosyanın yargılaması denetim tarihi (Ağustos 2014) itibariyle devam etmektedir.

Aynı dava kapsamında olmamakla birlikte, uyuşmazlığa konu sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan bir başka dava da; 311.980,12 TL Damga Vergisi, 38.988,38 TL reklam bedeli ve 3.650.000,00 TL teminat mektubu kaynaklı olmak üzere toplam 4.000.968,50 TL asıl alacağa dava tarihine kadar işlemiş olan 1.392.037,41 TL faizi ile birlikte toplam 5.393.006 TL'nin asıl alacağa (4.000.969 TL) dava tarihinden itibaren işleyecek reeskont avans faizi ile birlikte tahsili talebi ile Ankara 27. Asliye Hukuk Mahkemesinde dava açılmıştır. Söz konusu davanın yargılaması kapsamında anılan Mahkemece verilen 06/02/2014 tarih, 2013/235 E. ve 2014/46 K. sayılı kararında görevsizlik kararı verilmiştir. TRT Hukuk Müşavirliğince karar temyiz edilmemiş, kararın kesinleşmesini müteakip, dosyanın görevli Asliye Ticaret Mahkemesine gönderilmesi talep edilmiştir.

Dosya, Ankara 6. Ticaret Mahkemesinin 2014/250 Esasına kaydedilmiş ve anılan Mahkemece Hukuk Muhakemeleri Kanunu 166 ncı maddesi gereğince 02.04.2014 tarih ve 2014/155 K. sayılı kararla, firma tarafından Kurum aleyhine açılan ilk dava olan Ankara 2. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2013/721 E. sayılı dosyasıyla bu dosyanın birleştirilmesine ve dosyanın bundan sonra 2013/721 E. sayılı dosya üzerinden yürütülmesine karar verilmiştir.

TRT ile Firma arasında imzalanan TRT Reklam Ortamları Satış Sözleşmesi'nin feshine müteakip, Kurum tarafından firma aleyhine, firma tarafından ise Kurum aleyhine açılan alacak davalarının maddi boyutu dikkate alınarak, söz konusu davaların TRT Yönetim Kurulu tarafından yakından izlenmesi önerilir.

ab) Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı:

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nın 20.10.2009 tarih ve 27381 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik çerçevesinde görevleri özetle;

-Kalkınma planı stratejisi ve politikaları doğrultusunda, Kurumun orta ve uzun vadeli politikalarını belirlemek,

-Kurum'un görev alanına giren konularda performansla ilgili verileri toplamak, analiz etmek, kalite ölçütleri geliştirmek,

-Kurum hizmetlerini etkileyecek dış faktörleri incelemek, kurum içi kapasite araştırması yapmak,

-Kurum'un yatırım stratejilerini ilgili birimlerle birlikte belirlemek; birimlerin bu doğrultuda hazırlayacakları yatırım taleplerinin uygulanabilirliğini değerlendirmek,

-Kurum gelir kaynakları, gelirlerin sürekliliği, sağlıklı ve düzenli toplanması hususlarında stratejiler geliştirmek,

-Kurum'un mevzuat çalışmalarını yürütmek

şeklinde belirlenmiştir.

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı hizmetlerini, Strateji Geliştirmeden Sorumlu Müdürlük, Teknik Araştırma ve Geliştirmeden Sorumlu Müdürlük ile Mevzuat Müdürlüğü eliyle, bünyesindeki 105 personel ile sürdürmektedir.

Kurum'un mevzuat sisteminin tek elden kontrol edilmesi ve yürütülmesi görevi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'na verilmiş olup, bu çerçevede tasniflenen Kurum mevzuatı yerel ağda personelin erişimine sunulmaktadır.

b)Teftiş ve kontrol servisleri :

ba)Teftiş Kurulu Başkanlığı :

TRT'nin merkez ve taşra birimlerindeki inceleme, teftiş, kontrol ve soruşturma işleri TRT Teftiş Kurulu Yönetmeliği hükümlerine göre TRT Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yürütülmektedir.

Ünitenin görevleri özetle; merkez ve taşra üniteleri tarafından gerçekleştirilen işlemleri teftiş etmek, sorumluluk gerektiren olay, işlem ve davranışlarla ilgili olarak soruşturma yapmak, teftiş, soruşturma ve inceleme sırasında tespit edilen usulsüzlük, yanlışlık veya noksanlıkların düzeltilmesi ve işlerin daha iyi yürütülmesine yönelik önerilerde bulunmaktır.

Teftiş Kurulu 2013 yılında; 1 başkan, 1 refakat müfettişi, 9 başmüfettiş, 9 müfettiş, 22 müfettiş yardımcısı, 1 araştırmacı ve 2 memur olmak üzere toplam 45 personel tarafından yürütülmüştür.

Teftiş Kurulu Başkanlığınca 2013 yılında 37 birimin, Ağustos 2014 itibariyle ise 25 birimin teftişi tamamlanmıştır. Ayrıca, faaliyet döneminde Teftiş Kurulunca, TRT Spor Koordinatörlüğü'nün faaliyetlerinin etkinliği, Kurumun bandrol gelirleri ile enerji hasılatından aldığı payların kayıt ve takip süreçleri konularında 2 adet inceleme raporu düzenlemiştir.

bb)Yayın Denetleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı:

Yayın Denetleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı'nın başlıca görevleri;

-TRT kanallarında yayınlanacak Programları, Anayasa, diğer yasalar ve TRT Programlarının Denetimi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre; metin, görüntü ve ses bakımından incelemek, mevcut haliyle yayınlanmasını veya yapılan ekleme ve çıkarmalarla yayınlanmasında sakınca olup olmadığını gerekçeleriyle tespit etmek,

-Denetleme sonucunda cezai ve idari kovuşturmayı gerektirecek hususların tespit edilmesi halinde durumu bir rapor ile Genel Müdürlüğe bildirmek,

-Denetlenen programları yayın çıkış kayıtlarından dinleyerek veya izleyerek denetim sonuçlarına uygun olarak yayınlanıp yayınlanmadıklarını kontrol etmek olarak belirlenmiştir.

2954 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kanununun 31. maddesi ve Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Programlarının Denetimi Hakkında Yönetmelik gereği; haber ve spor yayınları ile canlı yayınlar hariç olmak üzere tüm radyo ve televizyon programlarının metin, ses ve görüntüleri ile kurum repertuarına alınacak müzik eserlerinin sözleri, yerli-yabancı sinema ve televizyon filmleri ile müzik klipleri

yayımdan önce, Genel Müdür adına Yayın Denetleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığınca mevzuata uygunluk yönünden denetlenmektedir.

Faaliyet döneminde, Yayın Denetleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı; Başkan, 1 başkan yardımcısı ve Ankara'da 26, İstanbul'da 8, İzmir'de 3 olmak üzere toplam 39 yayın denetmeni ile hizmetlerini sürdürmüştür. Ankara'da görevli 26 yayın denetmeninden 5'i TRT-6 (Kürtçe), 2'si de TRT Arapça yayınlarının denetiminde görevlendirilmiştir.

Yayın Denetleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı'nın 2013 yılındaki denetim faaliyeti sonuçları, önceki yıl değerleriyle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Yayın Denetim Faaliyet Sonuçları Tablosu

Yayın denetimin türü	2012	2013	Fark	
	Adet	Adet	Adet	%
Televizyon programları	20.355	19.120	(1.235)	(6,1)
Radyo programları	6.136	5.416	(720)	(11,7)
Reklâm programları	12.078	11.975	(103)	(0,9)
Müzik programları	3.389	3.336	(53)	(1,6)
Toplam	41.958	39.847	(2.111)	(5,0)

Bu çerçevede, 2013 yılı faaliyet döneminde 39.847 programın/program materyalinin denetimi gerçekleştirilmiştir.

Yayın Denetleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının ana görevi olan denetim faaliyetleri dışında, genel yayın planı ve yıllık yayın planlarının hazırlanması görevleri de bulunmaktadır. 2012 yılı içinde belirli bir çalışma takvimi çerçevesinde 2013 Genel Yayın Planı hazırlıkları tamamlanmış ve Yönetim Kurulu'nun 31.10.2012 tarih ve 2012/325 sayılı kararı ile kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

C-Personel durumu:

1-Personel kadroları ve personele ilişkin işlemler:

TRT'nin personel işlemleri İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı'nca yürütülmekte olup Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik çerçevesinde ünitenin görevleri;

-Kurumun insan kaynakları planlaması ve politikası konusunda çalışmalar yapmak, tekliflerde bulunmak,

-Kurum personelinin atama, nakil, sicil, terfi, ücret, emeklilik ve benzeri her türlü özlük işlemlerini yürütmek,

-Hizmet ve faaliyetlerin ekonomik ve etkin bir şekilde yerine getirilmesi için personel kaynaklarının en uygun ve verimli şekilde kullanılması hususunda tekliflerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Kurumun istihdam şekilleri 2954 sayılı Kanun'un 49 uncu maddesinde, "Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel ve geçici personel eliyle gördürülür." şeklinde düzenlenmiştir. Kurum personeli, aynı Kanunun 50 nci maddesinde düzenlenen hükümler dışında kamu iktisadi kuruluşları personel rejimine tabi bulunmaktadır.

TRT'de 2954 sayılı Kanun'un 50 nci maddesindeki; "Kurumda kadro karşılığı sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Bunların kadro unvanları, sayısı, ücretlerinin taban ve tavanı ile diğer hususlar, Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir." hükmü çerçevesinde kadro karşılığı sözleşmeli personel istihdam edilmektedir.

Diğer sözleşmeli personel istihdamı ise yine 50 nci maddenin "Borçlar Kanunu hükümleri gereğince de sözleşmeli personel çalıştırılabilir. ... Sözleşmeli personel; Kurumda radyo-televizyon yayın, yapım, teknik ve bilişim hizmetlerini yürütmek ve sayısı 300'ü geçmemek üzere Kurumca yapılacak sınavla istihdam edilen, istihdama ve sözleşmeye ilişkin usul ve esasları Yönetim Kurulunca belirlenen personeldir." hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Aynı maddede öngörülen istihdam şekillerinden biri de; "sosyal güvenlik bakımından 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu hükümlerine tabi olan, bir yıldan az süreli istihdam edilen ve işçi sayılmayan kimseler" olarak nitelenen geçici personeldir. Bu kapsamda 2008 yılı itibariyle çalıştırılan geçici personel, 2954 sayılı Kanuna 11.06.2008 tarih ve 5767 sayılı Kanun ile eklenen Geçici 11 inci maddenin; "Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Kurumda görev yapan işçi sayılmayan geçici personel, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde, bu Kanunun 50 nci maddesinin (1) bendi hükümlerine göre istihdam edilmek ve yine anılan bentte yer alan sözleşmeli personel sayısına ilişkin hüküm saklı kalmak üzere Kurum tarafından uygun görülen pozisyonlara atanırlar." hükmü kapsamında sözleşmeli statüye geçmişlerdir.

TRT personeli ile ilgili kadro unvanları, sayısı, ücretler, ek gösterge ve sosyal haklar, fazla çalışma ücreti ve diğer mali haklar 3984 sayılı Kanunun Geçici 8 inci maddesinde yer alan "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu personeli, Başbakanlık Merkez Teşkilatında çalışan personelin aylık ücretleri dışında yararlandığı fazla çalışma ücreti ve benzeri diğer mali haklardan Genel Müdürün teklifi ve Üst Kurulun onayı ile aynen yararlanır. Ayrıca, Kurumda çalıştırılan personelin kadro iptal ve ihdasları, sayısı, ücretleri, kadrolara uygulanacak ek göstergeler, personele sağlanacak sosyal yardımlar, Kurum Genel Müdürünün teklifi üzerine Üst Kurul tarafından belirlenir" hükmü, 3984 sayılı Kanunu yürürlükten kaldıran 03.03.2011 tarih ve 6112 sayılı Kanunda da Geçici 8 inci madde olarak yer almıştır.

TRT'nin 2013 yılı faaliyet dönemi personel kadroları, program kadro sayısı ile çalışan personelin ortalama ve yılsonu sayıları, önceki yıl değerleriyle birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 3: Personel durumu tablosu

Personel durumu	2012		2013		
	Çalışan Personel		Norm Kadro	Çalışan Personel	
	Ortalama	Yılsonu		Ortalama	Yılsonu
	Kişi	Kişi	Sayı	Kişi	Kişi
A-Memurlar					
B-Sözleşmeliler:					
1-Kadro karşılığı sözleşmeliler	6.220	6.272	9.615	6.555	7.096
2-Diğer sözleşmeliler	833	834	921	582	63
Toplam (B)	7.053	7.106	10.536	7.137	7.159
Genel toplam (A+B)	7.053	7.106	10.536	7.137	7.159
Yüklenici personeli	-	1.150			1.598

TRT'nin merkez ve taşra birimleri için belirlenen kadro karşılığı personel ile diğer sözleşmeli personelin program kadro sayısı geçen yıla göre değişmeyerek 10.536 olarak gerçekleşmiştir.

Kurum'da yılsonu itibariyle 7.096 kişi kadro karşılığı sözleşmeli personel, 63 kişi de sözleşmeli olmak üzere 7.159 kişi istihdam edilmiştir. Kurum'da istihdam edilen personelin; 4.293 kişisi kadro karşılığı sözleşmeli personel, 23 kişisi sözleşmeli personel olmak üzere toplam 4.316 kişinin merkez teşkilatında, 2.803 kişisi kadro karşılığı sözleşmeli personel, 40 kişisi sözleşmeli personel olmak üzere toplam 2.843 kişinin ise taşra teşkilatında görev yaptığı görülmüştür.

TRT personel alımlarını genel duyurulu yarışma veya yeterlik sınavı yöntemi ile gerçekleştirmektedir. Kamu görevlerine TRT bünyesinde kadro karşılığı sözleşmeli personel olarak başlayanların açıktan atanmaları, 18.03.2002 tarihli ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik" hükümleri çerçevesinde yapılacak sınavlarda Kurum tarafından belirlenecek asgari puanı almış olanlar arasından, TRT'nin yapacağı giriş sınavı sonucuna göre gerçekleştirilmektedir.

Sözleşmeli personel alımı ise, boş pozisyonların unvanı ve sayısı dâhilinde, 2954 sayılı Kanun'da belirtilen toplam sözleşmeli personel sayısı aşılmamak üzere, TRT tarafından yazılı ve/veya mülakat yoluyla yapılmaktadır.

Kadro karşılığı sözleşmeli personelin hizmete alınma, atanma, terfi, nakil, işe son verme, disiplin cezaları ile diğer özlük işleri Kurumun "Memur Statüsünde İstihdam Edilen Personel Yönetmeliği" çerçevesinde yürütülmektedir.

Radyo-televizyon yayın, yapım, teknik ve bilişim hizmetlerini yürütmek üzere istihdam edilen (diğer) sözleşmeli personelin hizmete alınma, atanma, terfi, nakil, işe son verme, disiplin cezaları ile diğer özlük işleri ise Kurumun "Sözleşmeli Statüde İstihdam Edilen Personel Yönetmeliği" kapsamında düzenlenmiştir.

2954 sayılı Kanun'un 50 nci maddesinde yabancı uyrukluların da sözleşmeli olarak istihdam edilebileceği ve bu personelin istihdam, sözleşme usul ve esasları ile ücret miktarı ve her çeşit ödemelerinin Yönetim Kurulu'nca tespit edileceği belirtilmiştir. Yabancı uyruklu personel istihdamı, "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda İstihdam Edilecek Yabancı Uyruklu Personel Yönetmeliği" hükümleri uyarınca yapılmaktadır.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Hizmetlerinin Tanımı ve Bu Hizmetlere Atanacak Personel Yönetmeliği ile TRT'deki görev tanımları ve bu görevlere atanma koşulları belirlenmiştir. Yönetmeliğin 5 inci maddesinde, asli ve sürekli hizmet kadrolarında görevli personele yönelik yeterlik, unvan değişikliği ve görevde yükselme sınavlarına tabi kadro unvanları, sınavlara ilişkin usul ve esaslar ile sınav şekillerinin Yönetim Kurulu tarafından belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Bu kapsamda hazırlanan "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar", Yönetim Kurulu'nun 06.07.2011 tarih ve 2011/196 sayılı kararı ile kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

02.08.2013 tarihli ve 28726 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 12.07.2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle 14.07.1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa geçici 41 inci madde eklenmiştir. 657 Sayılı Kanunun geçici 41/c maddesinde "Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi ile geçici 12 nci maddesi çerçevesinde 25/6/2013 tarihi itibarıyla sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışmakta olan ve Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda Memur Statüsünde İstihdam Edilen Personel Yönetmeliğinin 37 nci maddesinde belirtilen genel şartları taşıyanlardan, 2/8/2013 tarihinden itibaren otuz gün içinde yazılı olarak başvurular, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrolarına, bulunduğu pozisyon unvanıyla aynı unvanlı memur kadrosu olmaması halinde Kurumda halen var olan kadro unvanlarıyla sınırlı olmak kaydıyla Genel Müdürlükçe belirlenecek memur kadrolarına atanmaları ..." hüküm altına alınmıştır.

Bu madde gereğince, Kurumda sözleşmeli statüde çalışan 781 kişinin kadro karşılığı sözleşmeli personel kadrolarına ataması gerçekleştirilmiştir.

Yıl içerisinde kadro karşılığı sözleşmeli personel kadrosuna; 781 kişi sözleşmeli personel statüsünden kadro karşılığı sözleşmeli personel statüsüne geçiş, 85 personel açıktan atama, 26 personel naklen atama, 1 personel göreve iade, 39 personel askerlik dönüşü işe başlama olmak üzere toplam 932 personel girişi gerçekleşmiştir.

Buna karşılık kadro karşılığı sözleşmeli personel kadrosundan; 47 kişi emeklilik, 6 kişi kamu kurumlarına nakil ve 16 kişi de diğer nedenlerden, 21 kişi ise askerlik görevi münasebetiyle olmak üzere toplam 90 kişilik çıkış olmuştur.

Faaliyet döneminde diğer sözleşmeli personel kadrosuna; 25 kişi yapılan sınavla açıktan atama, 4 kişi göreve iade, 1 kişi ise askerlik dönüşü işe başlama olmak üzere toplam 30 personel girişi, 781 kişi sözleşmeli personel statüsünden kadro karşılığı sözleşmeli personel statüsüne geçiş, 9 kişi istifa, 8 kişi sözleşme yenilenmemesi, 1 kişi emeklilik ve 1 kişi de ölüm nedeniyle olmak üzere toplam 800 personel çıkışı olmuştur.

Kadro karşılığı sözleşmeli ve diğer sözleşmeli personelin teşkilat içindeki dağılımı ve yıl içindeki hareketleri rapor ekinde yer alan (Ek: 2 ve Ek:3) sayılı çizelgelerde gösterilmiştir.

Kurumda, 2013 yılsonu itibarıyla 1.221 kişi destek hizmetlerinde, 377 kişi ise

yayın, yapım ve bilgi işlem gibi hizmetlerde yardımcı personel olarak çalıştırılmak üzere toplam 1.598 kişi muhtelif hizmet alımları kapsamında çalıştırılmaktadır.

2- Personele yapılan harcamalar:

TRT'nin merkez ve taşra teşkilatı personeline 2013 yılı faaliyet döneminde yapılan harcamalar, önceki yıl değerleri ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4: Personele yapılan harcamalar tablosu

Personele yapılan harcamalar	2012		2013							
	Harcanan		Ödeneğin İlk durumu Bin TL	Harcanan						
	Toplam harcama Bin TL	Kişi başına ayda düşen TL		Esas ücretler Bin TL	Ek ödemeler Bin TL	Sosyal giderler Bin TL	Cari yıl toplamı Bin TL	Geçmiş yıllı ilgili ödeme ve geri alışlar Bin TL	Toplam harcama Bin TL	Kişi başına ayda düşen TL
A-Yönetim kurulu üyeleri (Kurum dışı) ve denetçiler	288			313			313			
B-Memurlar										
C-Sözleşmeliler	488.946	5.159	482.962	268.285	97.296	111.763	477.344	5.411	482.755	5.574
Toplam	489.234		482.962	268.598	97.296	111.763	477.657	5.411	483.068	
Geçen Yıl Toplamı				250.185	86.123	100.589	436.897	52.337	489.234	
Fark				18.413	11.173	11.174	40.760	(46.926)	(6.166)	

2013 yılında Kurum'da çalışan personele 437,7 milyon TL'si cari yıla, 5,4 milyon TL'si de geçmiş yıllı ilgili olmak üzere toplam 483,1 milyon TL'lik harcama yapılmıştır.

Faaliyet döneminde, bir önceki yıla göre; cari yıla ilgili personel harcamalarında %9,3 oranında artış, geçmiş yıllı ilgili personel harcamalarında %867 oranında azalış gerçekleşmesi sonucunda toplam personele harcamaları %1,2 oranında azalış göstermiştir.

Kurum'un cari yıl personel harcamalarının; %56,2'si esas ücretler, %20,3'ü ek ödemeler ve %23,4'ü de sosyal giderlerle ilgili bulunmaktadır.

Kurum personeli ile ilgili kadro unvanları, sayısı, ücretler, ek gösterge ve sosyal haklar, fazla çalışma ücreti ve diğer mali hakları, 6112 sayılı Kanun'un geçici 8 inci maddesinde yer alan "Ayrıca, Kurumda çalıştırılan personelin kadro iptal ve ihdasları, sayısı, ücretleri, kadrolara uygulanacak ek göstergeler, personele sağlanacak sosyal yardımlar, Kurum Genel Müdürünün teklifi üzerine Üst Kurul tarafından belirlenir" hükmü çerçevesinde belirlenmektedir.

Bu kapsamda, kamuda istihdam edilen sözleşmeli personelin 2013 yılı sözleşme ücretleri için Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek artış oranlarının, TRT'nin kadro karşılığı ve işçi sayılmayan sözleşmeli personeli için de uygulanmasına yönelik olarak alınan 28.11.2012 tarih ve 2012/336 sayılı Yönetim Kurulu Kararı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nca 12.12.2012 tarihli ve 2012/67 sayılı toplantısında alınan karar ile uygun görülmüştür. Böylece 2013 yılında Kurum personelinin ücretlerine ilk altı aylık dönem için %3,14 ve ikinci altı aylık dönem için %4'er oranında artış uygulanmıştır.

Kurumda, 1998 yılından itibaren Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki hizmet yerlerinde çalışan sözleşmeli personelden “GİH-PH, TEKH ve TEK-PH” sınıfında olanlara %15, diğerlerine %10 oranında sözleşme ücreti dışında ayrıca ilave ücret ödenmektedir. Olağanüstü Hal Bölgesi döneminden kalma bu uygulama, 17.10.2005 tarih ve 2005/58 sayılı RTÜK Kararı ile sözleşmeli çalıştırılan personelin ücretlerini gösterir cetvelin sonunda yer alan (b) hükmündeki Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki ibaresinin, Erzurum ve Diyarbakır Bölge Müdürlükleri olarak değiştirilmesi ile birlikte denetim tarihi itibarıyla (Ağustos 2014) devam etmektedir.

Erzurum ve Diyarbakır Bölge Müdürlüklerinde yukarıda zikrolunan sınıflarda çalışan sözleşmeli personele ödenen ilave ücret uygulamasının; Kurum’da personel ücret sisteminin söz konusu bölgeler lehine bozulmasına, alt kademedeki personelin merkezde veya diğer bölgelerde görev yapan üst kademedeki personelden daha fazla ücret almasına, bu durumun merkezde veya diğer bölgelerde çalışan personelin bu bölgelere tayin taleplerinin artmasına sebebiyet verdiği, ayrıca işgücü verimliliğini ve çalışma barışını olumsuz olarak etkilediği gözlenmektedir.

Kurum’da Erzurum ve Diyarbakır Bölge Müdürlükleri hizmet yerlerinde çalışan sözleşmeli personelden “GİH-PH, TEKH ve TEK-PH” sınıfında olanlara %15, diğerlerine %10 oranında sözleşme ücreti dışında ayrıca ödenmekte olan ilave ücret uygulamasının kaldırılması yönünde konunun değerlendirilmesi önerilir.

Bununla birlikte 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde, TRT çalışanları dâhil olmak üzere Kamu personelinin her türlü ücret ve mali haklarına ilişkin ortalama ücret tavanı Bakanlar Kurulu’na belirlenmektedir.

TRT personelinin derecelerine göre ek göstergeleri; yönetim kurulu kararları ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu onayı kapsamında belirlenmekte olup, TRT Genel Müdürü için 8.000, genel müdür yardımcısı için 7.600, daire başkanı için 6.400 olmak üzere, görevin önemi ve unvana göre hiyerarşik sıralama içinde diğer personel için 6200 den aşağı doğru inmek üzere uygulanmaktadır.

Kurumda istihdam edilen sözleşmeli personele 6112 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi doğrultusunda belirlenen sözleşme ücreti dışında, fazla çalışma ücreti ve özel hizmet tazminatı adı altında ilave ödemeler yapılmaktadır. 2013 yılında istihdam edilen kadro karşılığı sözleşmeli personele derecelerine göre, en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 20 ile % 35 oranları arasında aylık fazla çalışma ücreti ödenmiştir.

Başbakanlık merkez teşkilatında istihdam edilen kadro karşılığı sözleşmeli personele verilen özel hizmet tazminatı, 6112 sayılı Kanunun Geçici 8 inci maddesinde, TRT personeli Başbakanlık merkez teşkilatında çalışan personelin yararlandığı ücretleri dışında her türlü mali haklarından yararlanacağı öngörülmüştür. Bu çerçevede Kurumda kadro karşılığı sözleşmeli olarak istihdam edilen personele derece ve unvanlarına göre, en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 50 ile % 345 oranları arasında belirlenen oranların yarısı tutarında özel hizmet tazminatı ödenmektedir.

3- Sosyal konular ve giderleri:

Kurum personeline 2013 yılında yapılan sosyal nitelikli harcamalar, geçen yıl rakamlarıyla karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: Sosyal giderler tablosu

Sosyal giderler	Harcanan (Bin TL)		Fark
	2012	2013	(Bin TL)
A-Cari Yılla İlgili			
1-Aile ve çocuk yardımı	5.971	6.463	492
2-Evlenme, doğum ve ölüm yardımı	44	50	6
3-Sosyal yardım zammı	-	-	-
4-Barındırma giderleri	6.928	5.696	(1.232)
5-Yedirme yardımı	3.252	4.501	1.249
6-Giydirme yardımı	-	7.927	7.927
7-Taşıma giderleri	8.347	10.545	2.198
8-Sosyal güv. ve genel sağlık sig. primi işveren payı ve ek karş.	70.555	66.183	(4.372)
9-Emekli ikramiyesi, işten ayrılma tazminatı	79	66	(13)
10-İşsizlik sigortası primi işveren payı	609	583	(26)
11-Sağlık giderleri	7	30	23
12-Eğitim giderleri	2.308	5.043	2.735
13-Spor giderleri	-	-	-
14-Dinlenme kamplarına yapılan harcamalar	2.489	4.021	1.532
15-Personel dernek ve vakıflarına yardımlar	-	-	-
16-Aynı ve nakdi başka sosyal giderler	-	655	655
Toplam (A)	100.589	111.763	11.174
B-Geçmiş yıllla ilgili;			
1-Emekliler için ödenen sosyal yardım zammı	1.282	1.584	302
2-Emekli ikramiyesi, işten ayrılma tazminatı	51.055	3.827	(47.228)
3-Diğer ödemeler	-	-	-
Toplam (B)	52.337	5.411	(46.926)
Genel toplam (A+B)	152.926	117.174	(35.752)

Kurum personeli için 2013 yılı faaliyet döneminde cari yılla ilgili olarak yapılan sosyal nitelikli harcamaların toplam tutarı, önceki yıla göre %11,1 oranında artarak 111,8 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu harcamaların %59,2'sini sosyal güvenlik ve genel sağlık sigortası primleri, %9,4'ünü personel taşıma giderleri, %7,1'ini giyim yardımı, %5,8'inin aile ve çocuk yarımı, %5,1'ini barındırma giderleri, %4,5'ini eğitim giderleri, %4'ünü yedirme yardımı, %3,6'sını dinlenme kampı giderleri, %1,3'ünü de sair sosyal giderler oluşturmuştur.

Faaliyet döneminde geçmiş yıllarla ilgili sosyal giderler tutarı 5,4 milyon TL olarak gerçekleşmiş olup, bu tutarın; 1,6 milyon TL'si emekliler için ödenen sosyal yardım zammına, 3,8 milyon TL'si de emekli ikramiyelerinin geçmiş yıllara isabet eden kısmına ait bulunmaktadır. Bir önceki yılda yüksek tutarda gerçekleşen emekli ikramiyesi, 02.11.2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 661 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 2954 sayılı Kanuna eklenen geçici 13 üncü maddenin,

emekli ikramiyelerinin zamlı ödenmesine ilişkin hükmü çerçevesinde gerçekleşen emekliliklerden kaynaklanmıştır.

TRT mülkiyetindeki konutlarla ilgili olarak, konut türünün belirlenmesi, tahsis şekli, kira ve yakıt bedellerinin tespiti ve tahsili ile ilgili hususlar 2946 sayılı Kamu Konutları Kanunu, Kamu Konutları Yönetmeliği ve Milli Emlak tebliğ hükümleri çerçevesinde yapılmaktadır.

2954 sayılı Kanunu'nun 55 inci maddesi ile Kuruma "personeline kira karşılığında lojman olarak tahsis edilmek üzere yatırım programları dâhilinde mesken yaptırma ve satın alma, kalkınmada öncelikli yörelerde Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine mesken kiralama" yetkisi tanınmıştır.

Ağustos 2014 itibariyle, TRT'nin merkez ve taşra birimlerinde 752 adet kamu konutu bulunmaktadır. Mevcut konutların 60 adedi görev tahsisli, 256 adedi hizmet tahsisli, 436 adedi ise sıra tahsislidir.

Büyük bölümü radyo verici istasyonları mahallinde olmak üzere Kurum lojmanlarından 332 adedinin boş olduğu görülmüştür. Verici istasyonlarının bir kısmının aktif olarak kullanılmaması, faal olan istasyonların büyük kısmının da yerleşim merkezlerinden uzak olmaları bu bölgelerdeki lojman talebini düşürmektedir.

III- MALİ BÜNYE

A-Mali durum:

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun faaliyet sonuçlarının bir bütün olarak değerlendirilmesi, gelir-gider ve varlık-kaynak kalemleri arasındaki oransal ilişkilerin belirlenmesi, mali yapısı, karlılık-zararlılık durumu ile varlık ve kaynakların kullanım verimliliklerini belirlemek amacıyla düzenlenen mali durum tablosu, önceki dönem verileriyle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6: Mali durum tablosu

Mali durum	2012		2013		Fark
	Bin TL	%	Bin TL	%	Bin TL
Varlıklar (Aktif):					
1-Dönen varlıklar					
a) Hazır değerler	400.316	21,4	549.858	27,4	149.542
b) Kısa sürede paraya çevrilebilir değerler	502.300	26,7	409.824	20,5	(92.476)
Toplam (I)	902.616	48,1	959.682	47,9	57.066
2-Duran varlıklar					
a) Uzun sürede paraya çevrilebilir değerler	562.157	30	651.516	32,5	89.359
b) Bağlı değerler	408.523	21,8	392.014	19,6	(16.509)
Toplam (II)	970.680	51,9	1.043.530	52,1	72.850
Varlıklar toplamı	1.873.296	100	2.003.212	100,0	129.916
Kaynaklar (Pasif):					
1- Yabancı kaynaklar					
a) Kısa vadeli	41.962	2,2	55.388	2,8	13.426
b) Uzun vadeli	40.083	2,1	43.438	2,2	3.355
Toplam (I)	82.045	4,3	98.826	4,9	16.781
2- Öz kaynaklar toplamı	1.791.251	95,7	1.904.387	95,1	113.136
Kaynaklar toplamı	1.873.296	100	2.003.213	100,0	129.917

Kurum varlık ve kaynaklarının ayrıntısına ilişkin tablolara rapor ekleri (Ek:5,6) arasında yer verilmiştir.

Kurumun mali bünyesinin incelenmesi amacıyla bilanço ve gelir tablosu kalemleri arasında kurulan rasyo değerleri aşağıda incelenmiştir.

1-Mali yapı oranları:**a) Mali kaldıraç:**

	2012	2013
	%	%
$\frac{\text{Yabancı kaynaklar x 100}}{\text{Varlıklar toplamı}} = \frac{98.826 \times 100}{2.003.212} =$	4,4	4,9

Kurum varlıklarının cari yılda hangi oranda yabancı kaynaklarla finanse edildiğini gösteren mali kaldıraç rasyosu geçen döneme göre 0,5 puan artarak % 4,9 oranına yükselmiştir. Bu oran Kurum için olumlu seviyesini korumaktadır.

b) Mali yeterlilik (finansman) :

	2012	2013
	%	%
$\frac{\text{Öz Kaynaklar x 100}}{\text{Yabancı kaynaklar}} = \frac{1.904.387 \times 100}{98.826} =$	2.183	1.927

Rasyo sonucuna bakıldığında, Kurum'un sahip olduğu öz kaynakların yabancı kaynakların yaklaşık 19 katı olduğu görülmektedir.

Öte yandan öz kaynak yapısı incelendiğinde, ödenmiş sermayenin öz kaynakların %9,6'sını oluşturduğu, kalan %90,4'lük kısmının ise işletme faaliyetleri sonucu oluşan gelir fazlalarından oluştuğu anlaşılmıştır. Kurum'un mali yapısı kuvvetli olup, cari giderleri ve yatırımlarını finanse etmekte zorluk yaşamamakta, kaynak açığı bulunmamaktadır.

Kurum'un yıl içerisindeki fon hareketlerini gösteren fon akım tablosu ile nakit kaynakları ve nakit kullanımlarını gösteren nakit akım tablosu Rapor ekleri (Ek:6, 7) arasına alınmıştır. 2013 yılı faaliyet döneminde 261 milyon TL fon kaynağı sağlanmış olup, fonların büyük bir kısmı dönen ve duran varlık artışında kullanılmıştır. Diğer taraftan cari yılda sağlanan nakit, kullanım yerlerinde oluşan ödemeleri karşılamış olup faize tabi kaynak kullanılmamıştır.

Kurum'un 3093 sayılı TRT Kurumu Gelirleri Kanunu ile belirlenen gelir kaynakları; işletme faaliyetleri dışında oluşan ve toplam gelirlerin %80'ini oluşturan enerji hasılatından alınan paylar ile radyo, televizyon, video ve birleşik cihazlardan tahsil edilen bandrol gelirleri ile sübvansiyonlardan oluşan kamusal katkı payları yanında, işletme faaliyetleri sonucu oluşan ilan ve reklam gelirleri, film, plak, kitap vb. yayın ve yapımların satışından sağlanan gelirlerden oluşmaktadır.

Kurumun gelir kaynaklarının büyük kısmının işletme faaliyetleri dışında belirlendiği göz önüne alındığında gerek fon kaynakların oluşumu gerekse nakit kaynaklarının sağlanması açısından kurum faaliyetlerinin etken olmadığı, bunun

yanında fon kullanımları ve nakit çıkışlarının kurum faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olduğu görülmektedir.

c) Oto finansman (iç kaynaklar):

	2012	2013
	%	%
$\frac{\text{Yedekler} \times 100}{\text{Ödenmiş sermaye}} = \frac{1.722.387 \times 100}{182.000} =$	884	946

Kurumun oto finansman rasyosu bir önceki yıla göre 62 puan artarak % 946 oranında gerçekleşmiştir. Söz konusu rasyo sonuçlarının önceki döneme göre nispi artış göstermesinde 2013 yılına ait dönem karı etkili olmuştur.

2013 yılı dönem karı üzerinden 2954 sayılı TRT Kanunu gereğince hesaplanan yasal yedekler de rasyonun tespitinde dikkate alınmıştır. Dönem net karının tamamı, ilgili kanun gereğince ayrılması gereken I. ve II. Yedek akçe sınırı tamamlanmış olması sebebiyle özel yedek akçe hesabına nakledilmiştir. Kurum'un son yıllardaki faaliyet sonuçlarının karlı olması, ayırmış olduğu yedeklerin sürekli artmasını sağlamıştır.

d) Bağlı değerlerin finansmanında kullanılan kaynaklar ve bu değerlerin kaynaklar içindeki yeri:

	2012	2013
	%	%
$\frac{\text{Bağlı değerler} \times 100}{\text{Öz kaynaklar}} = \frac{387.164 \times 100}{1.904.387} =$	23	20

Bağlı değerlerin ne kadarının öz kaynaklarla edinildiğini gösteren yukarıdaki rasyo sonucu, bir önceki yıla göre 3 puan azalmıştır. Rasyo, bağlı değerlerin tamamının öz kaynaklarla karşılandığını göstermektedir.

Kurum'un öz kaynakları bağlı değerlerin tamamını karşıladıktan sonra, aktifin diğer kısmının önemli bir bölümünü de finanse etmiştir. Dönem içerisinde gerçekleştirilen 44,5 milyon TL tutarındaki yatırım harcamalarının tamamı öz kaynaklardan sağlanmıştır.

	2012	2013
	%	%
$\frac{\text{Bağlı değerler} \times 100}{\text{Varlıklar toplamı}} = \frac{387.164 \times 100}{2.203.212} =$	22	18

Diğer taraftan, varlık toplamında gerçekleşen artışın maddi duran varlıklara net girişten daha yüksek tutarda gerçekleşmesi nedeniyle, bağlı değerlerin varlıklar toplamı içerisindeki payı % 18 oranına düşmüştür.

		2012	2013
		%	%
Maddi duran varlıklar (net) X 100	375.030 x 100		
Öz kaynaklar	= 1.904.387	= 22,2	19,7
Maddi duran varlıklar (net) X 100	375.030 x 100		
Varlıklar toplamı	= 2.203.212	= 21,2	17,0

Rasyo sonuçlarından da görüleceği üzere; Kurum maddi duran varlıklarının gerek öz kaynaklara oranı ve gerekse toplam varlıklar içerisindeki payı, bir önceki yıla göre azalmıştır.

e) Paraya çevrilebilir ve hazır değerlerin varlıklar içindeki yeri:

		2012	2013
		%	%
Paraya çevrilebilir ve hazır değerler X 100	1.616.048 x 100		
Varlıklar toplamı	= 2.203.212	= 78,1	73,3

Paraya çevrilebilir ve hazır değerlerin toplam varlıklar içerisindeki payı bir önceki döneme göre 4,8 puan azalarak % 73,3 oranına düşmüştür. Rasyodaki düşüş, toplam varlıkların bir önceki döneme göre %17,6 oranında artışına rağmen, paraya çevrilebilir ve hazır değerlerin %10,3 oranında artışından kaynaklanmıştır.

Ancak, TRT tarafından satışı yapılan mal ve hizmet tutarının düşük olması ve kurum gelirlerinin önemli bir kısmının herhangi bir mal teslimi veya hizmet ifası karşılığı elde edilen gelir olmaması nedeniyle, mal ve hizmet alımı esnasında üstlenilen KDV sonraki mükelleflere yansıtılmamaktadır. 2013 yılı sonu itibariyle devreden KDV hesabı bakiyesi 650 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu tutar, Kurum bilançosunda diğer duran varlıklar içerisinde yer almakla birlikte paraya çevrilebilme imkânı bulunmamaktadır.

2- Likidite:

			2012	2013
			<u>%</u>	<u>%</u>
	$\frac{\text{Dönen varlıklar} \times 100}{\text{Kısa vadeli yabancı kaynaklar}}$	$\frac{959.682 \times 100}{55.388}$		
Cari oran =		= 55.388	= 2.151	1.733
	$\frac{(\text{Dönen varlıklar} - \text{stoklar}) \times 100}{\text{Kısa vadeli yabancı kaynaklar}}$	$\frac{893.280 \times 100}{55.388}$		
Likidite oranı =		= 55.388	= 1.978	1.612
	$\frac{\text{Hazır değerler} \times 100}{\text{Kısa vadeli yabancı kaynaklar}}$	$\frac{549.858 \times 100}{55.388}$		
Disponibilite =		= 55.388	= 954	993

Yukarıda hesaplanan likitide rasyolarında görüldüğü üzere tüm kısa vadeli yabancı kaynakları karşılayacak likitide mevcuttur. Sadece hazır değerleri ile dahi, kısa süreli borçlarının tamamını karşılayabilmekte olup, ek finansman ihtiyacı bulunmamaktadır.

3-Varlık ve kaynakların net satışlara göre devir hızları:

Yayın ve yapım hizmeti üreten bir kuruluş olan TRT'nin toplam gelirlerinin %86,5'ini elektrik enerjisi hasılat payları ve bandrol ücretleri oluşturmakta, söz konusu kamusal payların dışında faaliyetleri sonucunda ilan ve reklam gelirleri ile haber ve program satış gelirleri elde etmektedir. Ancak, haber ve program satışlarından sağlanan gelir önemli meblağlara ulaşamadığından, varlık ve kaynakların net satışlara göre devir hızları hesaplanamamıştır.

B-Mali sonuçlar:**1-Karlılık (Rantabilite):****a)Mali karlılık (Mali rantabilite):**

		2012	2013
		%	%
Dönem karı X 100	113.136 x 100	99	62
Ödenmiş sermaye	182.000		

Dönem karı X 100	113.136 x 100	10	6
Öz kaynaklar	1.904.387		

Kurum'un ödenmiş sermayesi aynı kalırken, cari yıldaki dönem karının geçen yıla göre %38 oranında 66 milyon TL azalarak 113 milyon TL tutarında gerçekleşmiş olması nedeniyle, mali karlılığın bir önceki yıla oranla azaldığı görülmektedir.

b) Ekonomik karlılık (Ekonomik rantabilite):

		2012	2013
		%	%
(Dönem karı + (Finansman giderleri-yatırım maliyetine verilen faizler)X 100	113.136 x 100	9,7	5,2
Kullanılan sermaye-İşletmeye açılmayan yatırımlarda kullanılan sermaye	2.182.557		

Kurum'un cari dönemde yatırımlarını yabancı kaynak kullanmadan gerçekleştirdiğinden, finansman gideri bulunmamaktadır. Ekonomik karlılığı, kullanmış olduğu sermayenin %5,2'si oranında gerçekleşmiş olup, geçen yıla göre 4,5 oranında azaldığı görülmektedir.

2- Mali sonucu ilgilendiren etkenler:

Dönem sonucunun oluşumunda başlıca etkenlerden biri olan satış hâsılatı üzerindeki incelemelere; raporun VI-Gelir Tablosu bölümünde, satış sonuçlarına ilişkin değerlendirmelere de, İşletme sonuçları alt bölümünde yer verilmiştir.

Toplam gelirlerinin %86,5'sini kamusal katkı payları olarak da adlandırılan diğer gelirlerden (elektrik enerjisinden alınan pay ve bandrol gelirleri) oluşan Kurumun mali yapısı yukarıdaki rasyolar aracılığıyla incelenmiş, finansman darboğazının söz konusu olmadığı görülmüştür.

Ancak, kurum gelirlerinin büyük bir kısmını oluşturan kamusal katkı paylarının elektrik enerjisi tüketimi ile görsel ve işitsel cihazların satışına bağlı bir tüketim vergisi niteliğinde olması ekonomik faaliyetlerden doğrudan etkilenmesine yol açmaktadır. Olası ekonomik daralmalarda kurum gelirlerinde düşüşler görülebilecektir.

Bir kamu yayın kuruluşu olan TRT'nin; gelişen radyo ve televizyon yayın teknolojisine uyum sağlayabilmesi ve çağdaş kamu yayıncılığı hizmetini ulusal ve uluslararası alanda yerine getirebilmesi gereklidir. Bu amaçla kullanabileceği Kurum gelirlerinde yasal düzenlemeler yanında ülke ekonomisinin büyümesine paralel olarak büyük artışlar yaşanmıştır.

IV-İŞLETME ÇALIŞMALARI

A-İşletme bütçesinin genel durumu:

TRT'nin 2013 yılı Bütçe ve Finansman programı 2954 sayılı "Türkiye Radyo-Televizyon Kanunu'nun 36 ncı maddesi hükmü gereğince TRT Yönetim Kurulu'nun 28.11.2012 tarih ve 2012/335 sayılı kararıyla kabul edilerek uygulamaya konulmuştur.

TRT'nin 2013 yılı gelir bütçesinde; 700 milyon TL'si elektrik enerjisi hasılat payı, 550 milyon TL'si bandrol gelirleri, 105 milyon TL'si ilan ve reklam gelirleri olmak üzere diğer gelir kalemleri ile birlikte toplam 1.658 milyon TL gelir elde edileceği, karşılığında 483 milyon TL'si personel giderleri, 860 milyon TL'si de dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler olmak üzere diğer gider kalemleri ile birlikte toplam 1.596 milyon TL gider yapılacağı ve 2013 yılının 62 milyon TL gelir fazlası ile kapanacağı tahmin edilmiştir. Ayrıca 2013 yılı Yatırım Programı, 80 milyon TL olarak öngörülmüştür.

2013 yılı bütçesinin, yıl içerisindeki gelişmeler neticesinde ihtiyacı karşılayamayacağına anlaşılmaya başlanması üzerine, bütçe üzerinde değişiklik yapma ihtiyacı doğmuş, hazırlanan revize bütçe vize edilmesi amacıyla Hazine Müsteşarlığı'na gönderilmiş ve vize edilen bütçe TRT Yönetim Kurulunda kabul edilerek uygulamaya konulmuştur.

TRT'nin 2013 faaliyet yılına ait bütçe hedefleri, revize tutarları ve son iki yıl gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: Bütçeye ilişkin toplu bilgiler tablosu

Bütçeye ilişkin toplu bilgiler	Ölçü	2012			2013				
		Gerçekleşen	Bütçeye göre sapma		Bütçe	Gerçekleşen	Bütçeye göre sapma		
			İlk durum	İlk durum (%)				İlk durum	Son durum
1- Personel sayısı	Kişi	7.106	(33)	10536	40536	7.159	(32,1)		
2- Personel giderleri	Bin TL	431.786	(9)	482.962	512.800	473.115	(2,0)		
3- Tüm alım tutarı	“	115.582	30	122.258	123.420	126.024	3,1		
4- Başlıca gelirler:									
a) Bandrol gelirleri	Bin TL	545.920	5	550.000	550.000	559.807	1,8		
b) Elektrik enerji hâsılat payları	“	662.205	10	699.759	699.759	800.742	14,4		
d) İlan ve reklam gelirleri	“	91.232	(9)	105.000	105.000	67.429	(35,8)		
5- Brüt satış tutarı	“	1.375.644	5	1.507.960	1.570.960	1.477.745	(2,0)		
6- Yatırımlar (nakdi)	“	38.736	(57)	80.000	90.000	44.549	(44,3)		
7- Finansman ihtiyacı/fazlası	“	62.112	(57)	42.057	140.966	308.314	633,1		
8- Dönem karı/zararı	“	179.450	65	62.294	62.294	113.136	81,6		

TRT, 2013 faaliyet yılında da; 801 milyon TL'si elektrik enerjisi hasılat payı, 560 milyon TL'si de bandrol gelirleri olmak üzere diğer gelir kalemleri ile birlikte toplam 1.573 milyon TL gelir elde ederken, karşılığında da 473 milyon TL'si personel giderleri, 659 milyon TL'si de dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler için yapılan giderler olmak üzere diğer gider kalemleri ile birlikte toplam 1.460 milyon TL gider yapılmıştır. Öte yandan, 2013 yılı yatırım harcamaları tutarı 45 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

B-Finansman:

Kurum gelirleri, 3093 sayılı "TRT Kurumu Gelirleri Kanunu" ile; Radyo, televizyon, video ve birleşik cihazlardan tahsil edilecek ücretler, elektrik enerjisi hasılatından ayrılacak paylar, Genel bütçeden yapılacak katkılar, her çeşit ilan ve reklam ile faaliyet gelirleri, Film, bant, plak, nota, dergi, kitap ve benzerlerinin yapım, yayın ve satışından elde edilecek gelirler, Radyo ve televizyonla ilgili her türlü ticari işlemler ve ortaklıklardan elde edilecek gelirler, konser, temsil ve benzeri programlara giriş ücreti, bağış, yardım ve diğer gelirler olarak belirlenmiştir. Diğer taraftan 2954 sayılı kanununun 36 ncı maddesinde, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun yıllık finansman programında tespit olunan açığın, genel bütçeden karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

TRT'nin Hazine Müsteşarlığı'nca istenilen formlara göre hazırladığı ve Hazine Müsteşarlığı'nca vize edilen 2013 yılı finansman programı, gerçekleşme değerleri ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 8: Finansman tablosu

Finansman programı büyüklükleri	2012 yılı kesin	2013 yılı		
		Program	Revize	Kesin
	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL
I-Yaratılan fonlar (1+2):	245.822	135.244	229.927	337.574
1-Ayıklanmış dönem kâr veya zararı (-) (A+B+C+D+E):	245.823	135.244	229.927	337.574
A-Dönem kâr veya zararı (-):	179.450	62.294	5.806	113.136
-Brüt satışlar (+)	1.375.644	1.507.960	1.156.601	1.477.745
-Satış indirimleri (-)	138	89	510	519
-Satışların maliyeti (-)	833.440	1.507.871	1.516.091	1.477.226
-Faaliyet giderleri (-)	409.325	1.057.906	1.073.403	824.016
-Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar (+)	106.084	467.672	477.175	444.629
-Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar(-)	14.400	59.061	160.003	171.812
-Finansman giderleri (-)				
-Olağandışı gelir ve kârlar (+)	19.015	91.500	66.500	37.198
-Olağandışı gider ve zararlar (-)	63.990	59.850	24.000	18.869
C-Amortisman (cari dönemde ayrılan) (+)	61.670	68.750	69.121	61.635
D-Karşılık giderleri (cari dönemde ayrılan) (+)	4.703	4.200	155.000	162.802
E-Kur farkları (+)				
2-Kanuni yükümlükler:				
-Kurumlar vergisi (önceki dönem) (-)				
-Dönem kârının peşin öd.vergi ve diğer yüküm.(-)				
-Mahsup edilen peşin vergi (önceki dönem) (+)				
-Temettü ödemesi (önceki dönem kârından Hazineye) (-)				
-Temettü stopajı (önceki dönem karından) (-)				
II-Toplam finansman ihtiyacı:	62.112	93.187	88.961	29.259
-Yatırım	38.736	80.000	50.000	45.578
-Stok artışı	22.732	2.620	15.339	(6.256)
-Sabit kıymet artışı	644	10.567	23.622	(10.063)
-Bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki sermaye artışı				
III-Borçlanma gereği (I-II)	(183.711)	(42.057)	(140.966)	(308.314)
IV-Net faiz ödemesi:	(79.861)	(17.000)	(30.000)	(28.372)
-Faiz gelirleri (-)	79.861	17.000	30.000	28.372
-Faiz giderleri (+)				
V-Faiz dışı fazla (bütçe transferleri hariç) (III-IV)	103.850	25.027	110.966	279.943
VI-Toplam bütçe ve fon transferleri.				
-Sermaye				
-Görev zararı				
-Yardım				
VII-Transferler sonrası faiz dışı fazla (VI-V)	103.850	25.027	110.966	279.943

Finansman programının ana büyüklüklerini yaratılan fonlar ve finansman ihtiyacı oluşturmaktadır. Bu iki büyüklük arasındaki fark borçlanma gereğini ortaya koymakta, bu tutardan net faiz ödemesinin ve bütçe ve fon transferlerinin düşülmesi sonucunda da transferler sonrası faiz dışı fazla tutarına ulaşılmaktadır.

TRT'nin Hazine Müsteşarlığı'na vize edilen 2013 yılı finansman programında; faaliyetlerden 135 milyon TL fon elde edileceği, yatırım, sabit kıymet artışı, stok artışı ve iştirak sermaye artışından 93 milyon TL finansman ihtiyacı doğacağı, 42 milyon TL fon fazlası olacağı ve 17 milyon TL net faiz gelirlerinin düşülmesi ile 25 milyon TL faiz dışı fazla oluşması öngörülmüştür.

Faaliyet yılı içerisinde bütçe büyüklüklerinin gerçekleşmeyeceğinin anlaşılması üzerine hazırlanan ve Hazine Müsteşarlığı'na vize edilen Revize programda ise fon fazlası 141 milyon TL olarak yer almış, bu tutardan 30 milyon TL net faiz gelirlerinin düşülmesi sonucunda transferler sonrası faiz dışı fazla 111 milyon TL olması programlanmıştır.

Finansman programının gerçekleştirilmesinde ise elde edilen fonlar 338 milyon TL, buna karşın toplam finansman ihtiyacı 29 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu iki tutarın farkından 29 milyon TL net faiz gelirlerinin düşülmesi ile faiz dışı fazla 280 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Yıl içerisinde bütçe veya fon transferi yapılmamış, transferler sonrası faiz dışı fazla aynı şekilde 280 milyon TL oluşmuştur.

Kurum'un 2013 yılı hesap döneminde sağladığı fon kaynaklarını ve bunların kullanım yerlerini gösteren fon akım tablosu incelendiğinde; toplam fon kaynaklarının büyük kısmının olağan faaliyetlerden sağlanan kardan oluştuğu, kalan kısmın ise amortisman ve fon çıkışı gerektirmeyen giderlerdeki artıştan kaynaklandığı, Fon kullanımında ise ağırlıklı olarak dönen ve duran varlık tutarındaki artışlar ile fon çıkışı gerektirmeyen giderlerdeki artışların etkili olduğu görülmüştür.

Diğer taraftan, Kurum'un nakit akım tablosu incelendiğinde; 1.576 milyon TL tutarındaki dönem içi nakit girişlerinin %84'ünün satışlardan (Bandrol ve enerji gelirleri dahil) elde edilen nakit girişleri olduğu, diğer nakit girişlerinin ise tamamına yakınının olağan ve olağandışı faaliyetlerden elde edilen karlardan sağlanan nakit girişleri olduğu görülmektedir.

Dönem içi nakit çıkışları toplamı 1,4 milyar TL'nin %98'inin satış maliyetlerine ve faaliyet giderlerine ait nakit çıkışları olduğu görülmektedir. Nakit akım ve fon akım tabloları (Ek:6,7) Rapor eklerinde gösterilmiştir.

C-Giderler:

TRT'nin 2013 yılı giderleri, program ödenekleri ve ödeneğe göre gerçekleştirmeleri, bir önceki yıl değerleri ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 9: Giderler tablosu

Giderler	2013									
	2012 Yılı Gerçekleşen		Ödenek		Gerçekleşen	Ödenğin son durumuna göre fark	Ödeneğe göre sapmalar		Bin TL	%
	Bin TL	Bin TL	İlk durum	Son durum			İlk duruma göre	Son duruma göre		
	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL
1-İlk madde ve malzeme giderleri	15.311	14.738	13.950	11.510	2.440	(22)	(17)			
2-İşçi ücret ve giderleri										
3-Memur ücret ve giderleri	431.786	482.962	490.957	473.115	17.842	(2)	(4)			
4-Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	655.339	860.195	878.341	659.715	218.626	(23)	(25)			
5-Çeşitli Giderler	70.289	83.441	73.655	55.862	17.793	(33)	(24)			
6-Vergi, Resim ve Harçlar	7.949	8.616	8.718	6.402	2.316	(26)	(27)			
7-Amortismanlar	61.670	55.048	63.379	61.635	1.744	12	(3)			
Genel Toplam	1.242.344	1.505.000	1.529.000	1.268.239	260.761	(16)	(17)			

TRT'nin, 2013 yılı İşletme Bütçesinde 1.505 milyon TL gider yapılacağı programlanmıştır. Yıl içerisinde yeniden belirlenen hedefler doğrultusunda 2013 yılı bütçesi revize edilmiştir. Revize bütçeye göre işletme giderleri 1.529 milyon TL olarak belirlenmiştir.

Kurum'un 2013 yılsonu itibariyle giderleri, bir önceki yıla göre %2 oranında artış, işletme bütçesinin ilk durumuna göre %16, son durumuna göre ise %17 oranlarında azalış göstererek 1.268 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Toplam giderlerin; %37,3'ü sözleşmeli personel ücret ve giderlerinden, %52'si dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlerden, %4,5'i çeşitli giderlerden, %4,9'u amortisman giderlerinden, %0,9'u ilk madde ve malzeme giderlerinden, %0,5'i de vergi, resim ve harç giderlerinden oluşmaktadır.

Yukarıdaki oranlardan görüleceği üzere, toplam giderler içerisinde en büyük payı personel ücret ve giderleri ile dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlere ilişkin giderler almaktadır. Personel giderlerinin ayrıntısına raporun "İdari Bünye" bölümünde yer verilmiştir.

Tablodan da görüleceği üzere toplam giderlerin %52'si oranında 660 milyon TL tutarındaki dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlerin esasını, TV kanallarının dışarıdan aldığı- yaptırdığı yapımlar, haberler, spor, prodüksiyon kaynakları vb. gibi giderler oluşturmaktadır.

TRT'nin 2013 yılı dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler gider çeşitleri itibariyle, geçen yıl değerleri ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 10: Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler tablosu

Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	2012	2013	İki Yıl Farkı	
	Gerçekleşen	Gerçekleşen	Bin TL	%
	Bin TL	Bin TL	Bin TL	%
İstisna akdi ile yapılan hizmet giderleri	35.307	35.190	(117)	(0,3)
Kurum dışı yaptırılan program giderleri	300.157	316.901	16.744	5,6
Kurum dışı kiralanan program giderleri	4.619	8.180	3.561	77
Kurum dışı temin edilen haber ve haber prog. gid.	179.952	152.124	(27.828)	(15)
Seslendirme ve tercüme giderleri	5.484	4.737	(747)	(14)
Telif hakkı giderleri	6.459	10.236	3.777	58
Enerji giderleri	32.419	34.909	2.490	7,7
Dışardan sağlanan diğer çeşitli giderler	90.942	97.438	6.496	7,1
Toplam	655.339	659.715	4.376	0,7

Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler içinde en büyük payı alan ve geçen döneme göre %5,6 oranında artarak 316,9 milyon TL'ye ulaşan kurum dışına yaptırılan program giderlerinin; 181,4 milyon TL'si drama programları giderlerini, 46,6 milyon TL'si eğitim ve kültür programları giderlerini, 27,3 milyon TL'si çocuk ve gençlik program giderlerini, 26,9 milyon TL'si haber programları giderlerini, 10,1 milyon TL'si belgesel program giderlerini, 7,7 milyon TL'si müzik eğlence programları giderlerini, 5,9 müzik programı giderlerini, 5,1 milyon TL'si spor

programları giderlerini, 5,9 milyon TL'si de diğer program giderlerini ifade etmektedir.

Faaliyet döneminde, bir önceki yıla göre %15 oranında azalış göstererek 152,1 milyon TL olarak gerçekleşen Kurum dışından temin edilen haber ve haber programları giderlerinin; 91,5 milyon TL'si yurtiçi ve yurtdışı kaynaklardan temin edilen-alınan haber ve haber program giderlerini, 34,4 milyon TL'si kanal kiralalarını, 26,2 milyon TL'si yurtiçi ve yurtdışı kaynaklardan alınan spor ve spor program giderlerini ifade etmektedir.

Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler kapsamındaki istisna akdi ile yaptırılan hizmet giderleri tutarı 35,2 milyon TL'nin; 7,7 milyon TL'si eğitim ve kültür, 6,8 milyon TL'si müzik eğlence, 6,5 milyon TL'si haber, 5,5 milyon TL'si spor, 5,4 milyon TL'si müzik, 3,3 milyon TL'si de diğer program giderlerine ait bulunmaktadır.

2013 yılı için ödenen 10,2 milyon TL tutarındaki telif hakları giderlerinde, bir önceki yıla göre %58 oranında artış gerçekleşmiştir.

Faaliyet döneminde 34,9 milyon TL olarak gerçekleşen enerji giderlerinin; 19,5 milyon TL'si TV vericilerinde tüketilen elektrik giderlerine, 6 milyon TL'si aydınlatma giderlerine, 3,4 milyon TL'si radyo vericilerinde tüketilen elektrik giderlerine, 2,6 milyon TL'si ısıtma giderlerine, 1,6 milyon TL'si TV stüdyoları enerji tüketim giderlerine, 1,8 milyon TL'si de diğer enerji giderleridir.

Diğer dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler tutarı 97,4 milyon TL'nin; 17,8 milyon TL'sinin yapım ve yayınlarda çalıştırılmak üzere hizmet alımı suretiyle temin edilen yüklenici personel giderleri, 16 milyon TL'sini taşıma giderleri, 14,6 milyon TL'sinin bakım-onarım ve tadilat giderleri, 11,9 milyon TL'sini özel güvenlik hizmet giderleri, 11,8 milyon TL'sini temizlik hizmet alım giderleri, 4,2 milyon TL'si Kurum araçları akaryakıt giderlerini, 2,9 milyon TL'sini özel hat giderleri, 2 milyon TL'sini telefon ve faks giderleri, 1,2 milyon TL'sini yolluklar, 0,8 milyon TL'si danışmanlık, çıraklık ve mesleki öğrenim, staj, kurs, eğitim ve misafir ağırlama giderlerini, 14,2 milyon TL'si de diğer çeşitli dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetleri ifade etmektedir.

Kurum hesap planında, "03-Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler" gider çeşidi grubunda "03.09.99- Diğer Çeşitli Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler" alt hesabında izlenmekte olan giderlerin 14,2 milyon TL gibi yüksek bir tutarda gerçekleşmesine rağmen, hesap planında detayına yer verilmediği ve dışarıdan sağlanan sair giderlerin söz konusu kalemin altında topluca giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Kurum hesap planında "03-Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler" gider çeşidi grubunda "03.09.99- Diğer Çeşitli Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler" alt hesabında izlenmekte olan gider kalemlerin, detaylı ve sağlıklı bir şekilde izlenmesini teminen; hesap planında gerekli düzenlemenin yapılması önerilir.

2013 yılında, bir önceki yıla göre %20,5 oranında azalış göstererek 55,9 milyon TL olarak gerçekleşen çeşitli giderlerin; 15,4 milyon TL'sini aidatlar ve katılma payları, 13,8 milyon TL'sini kira giderleri, 11,8 milyon TL'sini tanıtım,

reklam ve misafir ağırlama giderleri, 8,7 milyon TL'sini RTÜK kanal frekans giderleri, 2 milyon TL'sini görüntü ve sanat hizmet giderleri, 4,2 milyon TL'sini de diğer çeşitli giderler oluşturmaktadır.

Aidatlar ve katılma payları giderlerinin; 13,1 milyon TL'si EURONEWS yayını için ödene lisans giderine, 1,1 milyon TL'si EBU üyelik aidatına, 970 bin TL'si TRT-INT yayınları için ödenen lisans giderine, 102 bin TL'si ABU üyelik aidatına, 133 bin TL'si de diğer aidat ve katılma paylarına ilişkin bulunmaktadır.

Kira giderlerinin; 6,2 milyon TL'si personel ve kurum dışı şahısların konaklama giderlerine, 3 milyon TL'si arazi ve bina kira giderlerine, 1,9 milyon TL'si program yapımlarında ve diğer hizmetlerde kullanılan taşıt kira giderlerine, 1,2 milyon TL'si mekan ve stüdyo kira giderlerine, 1,1 milyon TL'si program yapımında kullanılan teknik teçhizat kira giderlerine, 0,4 milyon TL'si de diğer çeşitli kira giderlerine ait bulunmaktadır.

D- Tedarik işleri:

TRT'nin tedarik işleri, merkezde Satınalma Dairesi Başkanlığı tarafından, taşrada ise yetki limitleri çerçevesinde ilgili ünite tarafından yürütülmekte olup, Kurumun ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetlerin; yurt içinden ve yurt dışından satın alınması, gümrüklenmesi, sigortalanması, taşınması, kullanım yerlerine ulaştırılıp ambarlanmasına ilişkin faaliyetleri kapsamaktadır.

Satınalma Dairesi Başkanlığı görevlerini; Satınalmadan Sorumlu Müdürlük, Doğrudan Teminden Sorumlu Müdürlük, Etüt-Planlamadan Sorumlu Müdürlük ile Ambar ve Stok Kontrolden Sorumlu Müdürlük olmak üzere 4 adet Müdürlük ile 12 adet servis şefliği ile yürütmektedir.

Satınalma Dairesi Başkanlığında, bir Başkan, bir başkan yardımcısı ve 4 şube müdürlüğü bulunmaktadır. Denetim tarihi itibarıyla (Haziran 2014) Başkanlıkta fiili olarak çalışan personel sayısı 45'tir.

Yayınla ilgili alımlar ise TV Daire Başkanlığı ve Kanal Koordinatörlükleri tarafından gerçekleştirilirken, taşrada ise ilgili ünite müdürlüklerince yapılmaktadır. Diğer taraftan, alım yapmaya yetkili birimler ve alım konuları yetki limitleri tablosu ekinde, belirtilen konu ve limitlerle sınırlı olmak üzere yetkilendirilmiştir.

TRT'nin mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümlerine tabi bulunmaktadır. Ancak, 4734 sayılı Kanunun 3/g maddesinde, Kuruluşun üretim ve ana faaliyet konusu ile ilgili mal ve hizmet alımlarından, yaklaşık maliyeti ve sözleşme bedeli bu maddede belirtilen limiti (2013 yılı için 6.791.568 TL) aşmayanların, Kamu İhale Kanunu'ndan istisna tutulması hüküm altına alınmıştır.

Kamu İhale Kurulu'nca uygun görülen ana faaliyet konusu ile ilgili mal ve hizmet alımları; 07.06.2008 tarih ve 26899 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, "Türkiye Radyo- Televizyon Kurumu'nun 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 3 üncü Maddesinin (g) Bendi Kapsamında Yapacağı Mal ve Hizmet Alımlarında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" hükümlerine göre yürütülmektedir. TRT Yönetim Kurulunun 12.06.2012 tarih ve 2012/169 sayılı

kararı ile güncellenen söz konusu Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik, 13.07.2012 tarih ve 28352 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Kurum’un, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile 3 (g) İstisna Yönetmeliği Hükümlerine göre yapacağı mal, hizmet ve danışmanlık hizmet alımları ile ilgili yetki limitleri, alım programı, muayene ve kabul işlemleri gibi prosedür, TRT Yönetim Kurulu’nun 05.12.2008 tarih ve 2008/429 sayılı Kararı ile yürürlüğe giren Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Satın alma Usul ve Esasları ile belirlenmiştir.

4734 sayılı Kamu ihale Kanunu’nun 3 (g) bendi kapsamında Kurum tarafından yapılacak alımlar için oluşturulan ve Kamu İhale Kurumuna onaylatılmış olan istisna listesinin dağınık, teknolojik gelişmeler karşısında yetersiz ve aynı işi yapan birimlere ait ortak alım konularının sağlıklı belirlenmiş olması sonucu uygulamada sıkıntılar yaşanması nedenleriyle, söz konusu istisna listesi güncellenerek, Yönetim Kurulu’nun 14.04.2012 tarih ve 2012/116 sayılı kararı ile onaylanmış ve 20.04.2012 tarih ve 1995 sayılı yazı ekinde Kamu İhale Kurumu’na gönderilmiştir.

Kamu İhale Kurumu’ndan alınan 21.05.2012 tarih ve 9668 sayılı yazı eki 14.05.2012 tarih ve 2012/DK.D-73 sayılı Kamu İhale Kararında; belirsizlik bulunduğu gerekçesiyle “Yapım ve Yayına Yönelik Teknolojik Gelişmelerin Takip Edilmesi ve Uygulamaya Konulması Kapsamında, Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) faaliyetlerine ilişkin malzeme alınması” hususu dışında ilave edilmesi öngörülen tüm hususlar onaylanmıştır. Bu doğrultuda hazırlanan 3 (g) istisna listesi uygulanmak üzere 08.06.2012 tarih ve 2012/1573 sayılı Genelge ile tüm teşkilata duyurulmuştur.

Kurum’un ihale onayı vermeye ve ihale komisyon kararlarını onaylamaya veya iptal etmeye ilişkin parasal yetki limitlerini içeren “İhale Yetki Limitleri Tablosu” 2011 yılı içinde, Yönetim Kurulu’nun 26.02.2011 tarih ve 2011/5 sayılı Kararı ile revize edilmiş ve 03.07.2013 tarihine kadar mal ve hizmet alımları da söz konusu karar doğrultusunda gerçekleşmiştir. İhale Yetki Limitleri Tablosu, 03.07.2013 tarih 2013/206 sayılı Yönetim Kurulu Kararıyla güncellenmiş olup, onay tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

1- Alımlar :

Kurum’un 2013 yılında gerçekleştirdiği mal ve hizmet alımları toplam tutarı 126 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Kurum’un 2013 yılı tedarik işlerine konu alımları, mal ve hizmet alımları başlıkları altında aşağıda incelenmiştir.

a-Mal alımları :

Kurum’un 2013 yılında gerçekleştirdiği mal alımları, program ve geçen yıl değerleriyle birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 11: Mal alımları tablosu

Alımlar	2013 Yılı				Ödeneğin ilk durumuna göre sapma
	2012 Yılı Gerçekleşen	Program ödeneği			
		Bin TL	İlk durum Bin TL	Son durum Bin TL	Gerçekleşen Bin TL
1-Kırtasiye ve büro malzemesi	722	1.284	1.250	215	(83,3)
2-Basılı evrak	130	24	20	4	(83,3)
3-Resim ve grafik malzemesi	2	-	-	-	-
4-Nak.vas.özel araç yedekleri	185	323	320	54	(83,3)
5-İşletme malzemesi	996	812	810	136	(83,3)
6-Teknik yedek malzeme	5.998	3.038	2.610	509	(83,2)
7-Sosyal işler malzemesi	612	2.035	2.000	340	(83,3)
8-Temizlik malzemesi	104	675	650	113	(83,3)
9-İnşaat onarım ve tesis malzemeleri	207	794	790	133	(83,2)
10-Küçük el aletleri	41	47	46	8	(83,0)
11-Kimyevi malzeme	1	12	12	2	(83,3)
12-Resim kayıt malzemesi	932	400	400	66	(83,5)
13-Fotoğraf malzemesi	5	-	-	-	-
14-Görüntü ve sanat malz.	337	2.076	2.052	348	(83,2)
15-Diskler	323	-	-	-	-
16-İmalat malzemesi	269	358	340	60	(83,2)
17-Amort. tabi olmayan demirbaşlar	729	2.860	2.650	479	(83,3)
Genel toplam	11.593	14.738	13.950	2.467	(83,3)

Kurum'un malzeme alımları, ödeneğin ilk durumuna göre %83,3, önceki yıla göre ise %78,7 oranlarında azalış göstererek 2,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Yüksek orandaki azalışta özellikle teknik yedek malzeme alımlarındaki azalış etkili olmuştur.

Toplam malzeme alımları tutarı, ilk program değerinin %16,7'si oranında gerçekleşmiştir. Malzeme alımları ödenek kalemlerine göre incelendiğinde bütün kalemlerin ödeneğine göre %83 oranında eksik gerçekleştiği yukarıdaki tablodan görülmektedir.

Faaliyetlerin ölçümü, sapmaların değerlendirilmesi, politika geliştirme gibi bütçelemeden beklenen faydaların sağlanabilmesi için, alım bütçelerinin; gerçeğe ve ihtiyaca uygun hazırlanması önem arz etmektedir.

-Barter alımları:

Kurum, ihtiyaçlarının karşılanmasında barter yöntemini de kullanmaktadır. Barter; nakit olarak satılamayan reklam sürelerinin mal veya hizmetlerle trampa edilmesini sağlayan bir finansman, tedarik ve pazarlama yöntemini ifade etmektedir. Reklam veren firmalar bu hizmetin karşılığında mal, hizmet, program ve film ile ödemedede bulunmaktadır.

Radyo-Televizyon yayınlarında yer alan reklam sürelerinden nakit olarak satılamayanların barter yöntemiyle, Kurum ihtiyaçları doğrultusunda trampa yapılarak değerlendirilmesi kapsamında hazırlanan "Reklam Sürelerinin Barter Yoluyla Satılması Hakkında Usul ve Esaslar" TRT Yönetim Kurulu'nun 28.01.2009 tarih ve 2009/33 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

Söz konusu esasların İkinci Bölümünde yer alan 3/h maddesi kapsamında, Barter Uygulamalarında Genel Müdür'ün Kurum adına imza (alım) yetkisi 1.000.000 TL (Bir Milyon TL) olarak belirlenmiştir.

Yönetim Kurulu'nun 26.06.2012 tarih ve 2012/181 sayılı kararı ile; son dönemlerde kamu kurum ve kuruluşları ile gazetelerle yapılan barter anlaşmalarında bu rakamın üstünde teklifler gelmesi ve kurumsal işleyişin hızlanması amacıyla anılan barter uygulamalarında Genel Müdür'ün Kurum adına imza (alım) yetkisinin 2.000.000 TL olarak değiştirilmesi kabul edilmiştir.

TRT Genel Müdürlüğü'nce 2013 yılında, firmalarla 6,9 milyon TL tutarında toplam 13 adet barter sözleşmesi imzalanmıştır.

b- Hizmet alımları:

Kurum'un 2013 yılı hizmet alımlarının ayrıntısı, program ödeneği ve önceki yıl değerleriyle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 12: Hizmet alımları tablosu

Hizmet Alımlar	2012 Gerçekleşen	2013			
		Program Ödeneği		Gerçekleşen	Ödeneğin ilk durumuna göre sapma
		İlk Durum	Son Durum		
Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	%	
1- Vasıflı, vasıfsız personel	44.627	43.000	43.250	43.240	0,6
2- Temizlik	11.601	11.800	11.850	11.848	0,4
3- Personel servisi	8.347	10.500	10.550	10.545	0,4
4- Yemek	3.252	4.200	4.500	4.500	7,1
5- Koruma güvenlik	10.634	11.800	11.950	11.950	1,3
6- Tamir, bakım, onarım	13.021	14.500	14.650	14.623	0,8
7- Danışmanlık	834	834	870	920	10,3
8- Araç Kiralama	6.267	10.000	11.000	10.980	9,8
9- Malzeme, eşya taşıma	886	886	850	708	(20,1)
10- Diğer hizmet alımları	4.520	-	-	14.243	-
Toplam	103.989	107.520	109.470	123.557	14,9

TRT'nin 2013 yılı hizmet alımları, önceki yıla göre %18,8 oranında 19,6 milyon TL artış göstererek 123,6 milyon TL tutarında gerçekleşmiştir.

Hizmet alımları ödenek tutarları, gider bütçesinde dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler kalemi ödeneğinden alınmıştır. Kurumun faaliyet dönemi hizmet alımları, 2013 yılı program ödeneğinin ilk durumuna göre %14,9, son durumuna göre ise %12,9 oranlarında fazla gerçekleşmiştir. Ödenek aşımı, diğer hizmet alımları kaleminin gider bütçesinde dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler gider grubundan elimine edilememesinden kaynaklanmıştır.

TRT Genel Müdürlüğü'nün 28.06.2013 tarih ve 2013/1587 sayılı Genelgesi ile; 04.03.2009 tarih ve 27159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi" başlıklı 9 uncu maddesi 3 üncü fıkrasında hizmet alımları için %20 olarak belirlenen yüklenici karı üst sınırının; Kurumsal menfaat ve kamu yararı göz önünde bulundurularak bundan sonra yapılacak hizmet alımlarına dair yaklaşık

maliyet hesaplamalarında %10 olarak belirlenmesine ve 29.11.2011 tarihli ve 2011/1517 sayılı Genelgenin yürürlükten kaldırılmasına karar verilmiştir.

Kurum, mevcut kadrolu kurum personeli ile işlerin yetiştirilmesinde aksaklıkların yaşanmaması, yayın faaliyetlerinin etkin ve verimli yürütülebilmesi için; genel idari esaslarına göre yürütülmesi gereken asli ve sürekli kadro tanımlarının içeriğinde belirtilen hizmetlerden olmayan işlerinin yapılmasını teminen kalifiye yardımcı teknik personel ile yürütülmesine ilişkin olarak yüklenici firmalar aracılığıyla hizmet satın alınmaktadır.

Kurum tarafından 2012/Mayıs dönemine kadar, yetki limitleri çerçevesinde kısa süreli dönemler halinde doğrudan temin yöntemiyle yüklenici firmalardan hizmet alımı yapılmıştır.

Söz konusu personel hizmet alımlarında 2012/Mayıs döneminden sonra kısa dönemli doğrudan temin yönteminden vazgeçilerek, 4734 sayılı Kanunun 3/g bendi kapsamında hazırlanan Yönetmelik hükümlerince, açık ihale usulüne göre yapılan ihale sonucunda 1 yıl (365 gün) ve üzeri süreyle hizmet alımları yöntemi uygulanmaya başlanmıştır. Faaliyet döneminde personel hizmet alımları tutarı 43,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Faaliyet döneminde, araç kiralama hizmet alımı işi kapsamında yüklenici firmalara 10,9 milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Kurumun, 2013 yılı tamir, bakım onarım hizmet alımları tutarı 14,6 milyon TL'nin; 5,9 milyon TL'si işletme binaları ile lojmanlar, 2,7 milyon TL'si tesis, makine ve cihazlar, 1,2 milyon TL'si demirbaşlar, 1,1 milyon TL'si taşıtlar, 2,1 milyon TL'si de diğer varlıklar tamir, bakım hizmet alımlarına ilişkin bulunmaktadır.

Cari yılda koruma güvenlik hizmeti alımları kapsamında gerçekleşen ihaleler sonucunda, Kurumun merkez ve taşra teşkilatları için sağlanan özel güvenlik hizmet alımı tutarı 11,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2012 yılında Genel Müdürlük ve taşra birimleri için 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılan personel servis hizmet alımı ihaleleri sonucunda sözleşme imzalanan yüklenici firmalara 10,5 milyon TL ödeme yapılmıştır.

Faaliyet döneminde temizlik hizmet alımlarına ilişkin olarak, Genel Müdürlük ve taşra teşkilatında 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılan hizmet alım ihaleleri sonucunda sözleşme imzalanan yüklenici firmalara 11,8 milyon TL ödeme yapılmıştır.

TRT İstanbul Müdürlüğü ve üniteleri hizmet binaları ile park-bahçe gibi açık ve kapalı alanın 114 (yüzondört) vasıfsız, 6 vasıflı (3'ü Ekip sorumlusu, 3'ü Çevre Hizmetleri işçisi) olmak üzere toplam 120 işçi ile makine, ekipman ve malzemeli olarak 3 (Üç) yıl süreyle genel temizlik hizmeti 28.05.2010 tarihli ana sözleşme ve 06.10.2010 tarih ve 2010/275 sayılı TRT Yönetim Kurulu Kararı ile iş artışı yapılan 28.05.2010 tarihli sözleşme süresi 31.05.2013 tarihinde sona ermiştir.

TRT Yönetim Kurulu'nun 04.02.2013 tarih ve 2013/44 sayılı kararı ile;TRT İstanbul Müdürlüğü ve üniteleri hizmet binalarınının 114 vasıfsız, 6 vasıflı (3'ü Ekip

sorumlusu, 3'ü Çevre Hizmetleri işçisi) olmak üzere toplam 120 işçi ile makine, ekipman ve malzemeli olarak 36 ay süreyle genel temizlik hizmetinin KDV hariç yaklaşık 8.679.661,56 TL bedelle açık ihale usulü ile ihale yapılması ve ihale kararının ihale yetkilisi olan, Yönetim Kurulunun onayına müteakip, yüklenici ile sözleşme imzalanması hususunda, TRT İstanbul Müdürlüğünün yetkili kılınmasına karar verilmiştir.

İhale sürecinde, TRT İstanbul Müdürlüğü ve üniteleri hizmet binalarının 36 ay süreyle genel temizlik hizmetinin alınması ihalesi için 9 firma tarafından ihale dokümanları ile ilgili şikayette bulunulmuştur.

Raportör raporunda gerek ihale dokümanında gerekse yaklaşık maliyetin tespitinde değinilmeyen gider kalemlerinin mevcut ihale için, ihale sürecinin devam etmesine engel oluşturacağı ve düzeltici işlemle giderilemeyeceğinden, ihalenin yapılması durumunda ise katılacak istekliler açısından telafisi mümkün olmayan hukuki sonuçlar doğurabileceğinden, İhalelere Yönelik Yapılacak Başvurular Hakkında Yönetmeliğin 11'nci maddesinin (a) bendi gereğince ihalenin iptal edilmesi gerektiği kanaatine varıldığına dair görüş bildirilmiş olup, raportör görüşü doğrultusunda işlem yapılmasına 11.03.2013 tarihinde Yönetim Kurulu'na karar verilmiş ve Genel Müdürlüğün 12.03.2013 tarih ve 74728197/934.99/A.158-483-3398 sayılı Olur'u ile iptal kararı onaylanmıştır.

Yönetim Kurulu'nun 23.04.2013 tarih ve 2013/138 sayılı kararı ile; yapılacak olan yeni ihale sürecinin sözleşme bitim tarihine yetişmesi mümkün olmadığından, anılan hizmetin 4 ay süreyle KDV hariç yaklaşık 1.134.758,88TL bedelle 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21/b Pazarlık Usulü ile ihale edilmesi, ihale kararının onaylanması ve yüklenici ile sözleşme imzalanması hususunda, TRT İstanbul Müdürlüğünün yetkili kılınması kabul edilmiştir.

Anılan hizmetin 114 (Yüzondört) vasıfsız, 6 vasıflı (3'ü Ekip sorumlusu, 3'ü Çevre Hizmetleri işçisi) olmak üzere toplam 120 (Yüzyirmi) işçi ile makine, ekipman ve malzemeli olarak 36 ay süreyle tekrar alınabilmesini teminen yapılan piyasa araştırmasına göre söz konusu hizmetin yaklaşık maliyeti KDV hariç 10.297.285,92 TL olarak hesaplanmıştır.

Genel Müdürlüğün (TRT İstanbul Müdürlüğü) "Temizlik Hizmeti Alımı" konulu, 30.05.2013 tarih ve B.20-1011-7381 sayılı yazısı ile anılan genel temizlik hizmetinin, KDV hariç yaklaşık 10.297.285,92TL bedelle 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu çerçevesinde Açık İhale Usulü ile ihale yapılması ve İhale Kararının İhale Yetkilisi olan, Yönetim Kurulumuzun onayını müteakip, yüklenici ile sözleşme imzalanması hususunda, TRT İstanbul Müdürlüğü yetkili kılınmasına ilişkin teklifi, Yönetim Kurulu'nun 19.06.2013 tarih ve 2013/193 sayılı kararı ile; "Söz konusu ihtiyacın alımı için 2 (iki) yıl süreyle ihaleye çıkılması ve yüklenici kar oranının % 5'e düşürülerek, yaklaşık maliyetin bu doğrultuda yeniden belirlenmesi kaydıyla" kabul edilmiştir.

Genel Müdürlüğün (Genel Müdür Yardımcılığı) "TRT İstanbul Müdürlüğü Temizlik Hizmeti İhalesi" konulu, 11.09.2013 tarih ve 145 sayılı yazısı ile;

-TRT İstanbul Müdürlüğü tarafından 14.08.2013 tarihinde yapılan açık ihaleye ilişkin kararda, 4 firma tarafından Teknik Şartnamenin 7.2 nci maddesinde yazılı teknik özelliklerde olup olmadığının tespiti amacıyla sunulan katalog, broşür vb. belgelerin muhtelif gerekçelerle değerlendirilmelerinin yapılmadığı, bu nedenle Teknik Şartnameye uygunluklarının tam olarak tespit edilemediği belirtilerek, adı geçen firmaların tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı belirtilmiştir,

-KİK Açık İhale Usulü ile İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Tip İdari Şartnamenin “İsteklilerden tekliflerine açıklık getirmelerinin istenilmesi” başlıklı 32. Maddesinin 32.1. bendinde “İhale komisyonunun talebi üzerine idare, tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere açık olmayan hususlarla ilgili isteklilerden açıklama isteyebilir.” 32.2. bendinde “Bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında öngörülen kriterlere uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilemez ve bu sonucu doğuracak şekilde kullanılamaz.” Hükümlerinin yer almakta olduğu, bu kapsamda tereddüt edilen veya açık olmayan hususlarda ilgili firmalardan açıklama istenilmek suretiyle nihai kararın verilmesi gerektiği

Gerekçeleriyle söz konusu ihalenin Yönetim Kurulu’na iptalini talep etmiştir.

Yönetim Kurulu’nun 11.09.2013 tarih ve 2013/297 sayılı kararı ile de Genel Müdürlük teklifindeki gerekçeye ilaveten, teklif dosyasında yer alan Satınalma Dairesi Başkanlığı’nın 27.08.2013 tarih ve 4762 sayılı yazısının eki ile Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının 28.08.2013 tarih ve 5294 sayılı yazısında belirtilen gerekçeler de dikkate alınarak, 14.08.2013 tarihinde yapılan 2013/91197 sayılı açık ihaleye ait 19.08.2013 tarihli Komisyon Kararı’na konu ihalenin iptaline; ayrıca, TRT İstanbul Müdürlüğünün bundan sonraki “Temizlik Hizmeti” alımlarının da Genel Müdürlük Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ile Satınalma Dairesi Başkanlığı marifetiyle yapılmasına karar verilmiştir.

TRT İstanbul Müdürlüğü Genel Temizlik Hizmeti Alımı’nın; 6 vasıflı, 114 vasıfsız olmak üzere toplam 120 işçi ile 24 ay (730 gün) süreyle yaklaşık KDV hariç 6.799.980,00 TL bedelle, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 19 uncu maddesine göre Açık İhale Usulü ile ihale edilmesi hususunda, Yönetim Kurulu’nun 09.10.2013 tarih ve 2013/325 sayılı kararı ile Genel Müdürlüğün yetkili kılınmasına, ayrıca, daha önce bu ihaleye ilişkin olarak “TRT İstanbul Müdürlüğünün bundan sonraki temizlik hizmeti alımlarının da Genel Müdürlük Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ile Satınalma Dairesi Başkanlığı marifetiyle yapılmasına” şeklinde alınan 11.09.2013 tarihli ve 2013/297 sayılı Yönetim Kurulu kararının, TRT İstanbul Müdürlüğünün tüm temizlik hizmeti alımlarının Genel Müdürlükçe yapılacağı şeklinde anlaşılması nedeniyle; söz konusu kararın; “teklif konusu bu ihalenin, Genel Müdürlük Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ile Satınalma Dairesi Başkanlığı marifetiyle yapılmasına” şeklinde düzeltilmesine karar verilmiştir.

Bunun üzerine çıkılan ihaleye 48 firma tarafından ihale dokümanı satın alınmış ancak on firma tarafından teklifte bulunulmuştur.

Gelen firma teklifleri Genel Müdürlük İhale Komisyonunca incelenmiş ve inceleme sonucunda düzenlenen 17.01.2014 tarih ve 2014/2 Sayılı İhale Komisyonu Kararı ile,

-İhale konusu hizmetin; KDV hariç toplam 6.450.339,00 TL bedelle yaklaşık maliyet bedelinin altında ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifte bulunan firmadan satın alınmasına,

-Herhangi bir sebeple ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi ile sözleşme imzalanamaması halinde, ihale konusu hizmetin KDV hariç toplam 6.762.045,00 TL bedelle ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklifi veren firmadan satın alınmasına oy birliği ile karar verilmiştir.

Yönetim Kurulu'nun 22.01.2014 tarih ve 2014/10 sayılı kararı ile 2014/2 sayılı İhale Komisyonu Kararı onaylanmıştır.

Yönetim Kurulunun 11.09.2013 tarihli ve 2013/297 Sayılı Kararı ile iptal edilen, TRT İstanbul Müdürlüğü hizmet binalarının genel temizlik hizmetlerinin 120 işçi ile makine, ekipman ve malzemeli olarak 24 ay süre ile alımına dair TRT İstanbul Müdürlüğüne yapılan açık ihaleye ilişkin olarak, ilgili firma tarafından, TRT Yönetim Kurulunun 2013/297 sayılı kararının iptali ve yürütmenin durdurulması" talebiyle Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 2013/1825 Esasına kayden açılan davada, anılan Mahkemece "yürütmeyi durdurma kararı" verildiği, söz konusu kararın 11.02.2014 tarihinde Kuruma tebliğ edildiği görülmüştür.

Konu hakkında Yönetim Kurulu'nun 05.03.2014 tarih ve 2014/97 sayılı kararında; 2013/297 sayılı Yönetim Kurulu Kararı İle İptal Edilen İstanbul Müdürlüğü Genel Temizlik Hizmeti Alımı İhalesine ilişkin Ankara 9. İdare Mahkemesinin 2013/1825 esas nolu 'Yürütmenin Durdurulması Kararı'nın süresi içinde uygulanmasına; bu hususta gerekli işlemleri yapmak üzere TRT İstanbul Müdürlüğü'nün yetkili kılınmasına karar verilmiştir.

Yürütmeyi Durdurma Kararı neticesinde ve Yönetim Kurulunun 2014/97 sayılı kararı doğrultusunda 2013/91197 İhale Kayıt Numaralı ihaleye ait İhale Komisyonu Kararı'nda KDV hariç toplam 6.719.980,00 TL bedelle belgeleri eksiksiz ve yeterlilik kriterlerini sağlayan yaklaşık maliyetin altında geçerli ve ekonomik açıdan en uygun teklifte bulunan firmadan satın alınmasına ilişkin İhale Komisyonu'nun 19.08.2013 tarihli kararı, Yönetim Kurulu'nun 19.03.2014 tarih ve 2014/105 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Bu süreçte, süreklilik arz eden hizmetin kesintiye uğramaması için, Genel Müdürlük ve TRT İstanbul Müdürlüğüne pazarlık usulü ihaleler yapılmış olup, son yapılan pazarlık usulü ihale sonucunda yüklenici firma ile 45 günlük sözleşme imzalanmıştır. Bu sözleşme 04.05.2014 tarihinde sona ermiştir.

Bu çerçevede Yönetim Kurulu'nun 19.03.2014 tarih ve 2014/106 sayılı kararı ile;

1. Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 2013/1825 Esasına kayden açılan davaya konu ihale sürecinin devamına; söz konusu ihalede isimleri bulunan herhangi bir firma ile hukuken sözleşme yapılacak aşamaya gelindiğinde, bu firma ile sözleşme imzalanmasına,

2. Ancak, yasal süreç içerisinde ihale kararına karşı Kuruma ve akabinde Kamu İhale Kurumuna yapılabilecek itirazlar ile ihale süreci ve beraberinde yargı sürecinin devam etmesi göz önüne alındığında;

-Pazarlık usulü ihale sonucunda imzalanan 45 günlük sözleşmenin bitimini müteakip, Genel Müdürlük Satınalma Dairesi Başkanlığınca çıkılan açık ihale sonucunda ihaleyi kazanan firma ile Ankara 9. İdare Mahkemesi kararının uygulanmasını teminen, yürütmenin durdurulması kararına konu ihale süreci sonunda, davacı veya diğer istekli firmalar ile hukuken sözleşme yapılması aşamasına gelindiğinde, kendisi ile yapılan sözleşmenin feshini kabul ettiğini ve sözleşme feshinden dolayı Kurumdan her hangi bir hak talep etmeyeceğini belirtir bir dilekçe alınması ve bu hususların, adı geçen firmayla yapılacak sözleşmeye derc edilmesi kaydıyla; mahkeme kararına konu ihale süreci sonunda ihalede isimleri bulunan herhangi bir firma ile hukuken sözleşme yapılacak aşamaya gelinene kadar, Genel Müdürlük Satınalma Dairesi Başkanlığınca çıkılan ihaleyi kazanan firma ile sözleşme imzalanmasına,

-Genel Müdürlük Satınalma Dairesi Başkanlığınca çıkılan ihaleyi kazanan firmanın, söz konusu dilekçeyi vermekten ve/veya yukarıdaki maddede belirtilen hususu sözleşmeye derc etmekten imtina etmesi durumunda; ihtiyaç konusu hizmetin devamlılık arz etmesi ve kesintiye uğramaması için mahkeme kararına konu ihalede isimleri bulunan firmalardan herhangi birisi ile hukuken sözleşme yapılması aşamasına gelinceye kadar TRT İstanbul Müdürlüğüne yapılacak pazarlık usulü ihaleler ile hizmetin yürütülmesine,

-Mahkeme kararına konu ihale süreci sonunda; ihale kararında isimleri geçen her hangi bir istekli ile hukuken sözleşme imzalanamaması durumunda ise talebi halinde, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren firma ile sözleşme imzalanmasına,

karar verilmiştir.

Satınalma Dairesi Başkanlığı'nın 27.03.2014 tarih ve 1653 sayılı yazısı ile Yönetim Kurulu Kararı gereğince, belirtilen hususların sözleşmede yer almasının kabul edildiğine dair teyitlerini belirtir bir yazı ile müracaatları halinde kendileriyle sözleşme imzalanacağı hususu ilgili firmaya bildirilmiş; ayrıca, süreç içerisinde ekonomik açıdan en avantajlı birinci teklif sahibi ve ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi firmaların teklif ve geçici teminat mektuplarının geçerlilik sürelerinin dolacak olması nedeniyle de her iki firmadan teklif ve teminat sürelerinin uzatılması istenilmiştir.

Ancak; verilen süreler içerisinde ekonomik açıdan en avantajlı birinci teklif sahibi firma tarafından sözleşmenin imzalanmasına dair istenilen teyit yazısı ile teklif ve teminat geçerlilik sürelerinin uzatıldığına dair herhangi bir yazı verilmemiş, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi firma ise teklif ve teminat geçerlilik süresini uzattığına dair yazılarını göndermiştir.

Yukarıdaki bilgiler ışığında, Satınalma Dairesi Başkanlığınca gerçekleştirilen ihale sürecinin devam ettirilebilmesi için İdari Şartnamenin "Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibine bildirim" başlıklı 42. maddesinde yer alan "42.1.

İhale üzerinde bırakılan istekliyle sözleşmenin imzalanamaması durumunda, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif fiyatının ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla, bu teklif sahibi istekliyle sözleşme imzalanabilir.” hükmü ve mahkeme süreci de dikkate alarak Kurumun gelecekte herhangi bir zarara uğratılmamasını teminen; yürütmenin durdurulması kararına konu ihale süreci sonunda, davacı veya diğer istekli firmalar ile hukuken sözleşme yapılması aşamasına gelindiğinde, kendisi ile yapılan sözleşmenin feshini kabul ettiğini ve sözleşme feshinden dolayı Kurumdan her hangi bir hak talep etmeyeceğini belirtir bir dilekçe alınması ve bu hususların, adı geçen firmayla yapılacak sözleşmeye derc edilmesi kaydıyla, ihale konusu hizmetin KDV hariç toplam 6.762.045,00 TL bedelle anılan firmadan satın alınması hususundaki 06.05.2014 tarihli ve 2319 sayılı Genel Müdürlük teklifi, Yönetim Kurulu’nun 07.05.2014 tarih ve 2014/153 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

Yönetim Kurulunun 11.09.2013 tarihli ve 2013/297 Sayılı Kararı ile iptal edilen, TRT İstanbul Müdürlüğü hizmet binalarının genel temizlik hizmetlerinin 120 işçi ile makine, ekipman ve malzemeli olarak 24 ay süre ile alımına dair TRT İstanbul Müdürlüğüne yapılan açık ihaleye ilişkin olarak yapılan incelemede;

-KDV hariç 6.727.378,56 TL yaklaşık maliyet bedeli üzerinden ihaleye çıkıldığı,

-İhale dokümanının 39 istekli tarafından e-imzalı olarak EKAP’tan indirildiği ve 14 istekli tarafından teklif verildiği,

-İhale konusu hizmette kullanılacak makine ve ekipmandan 25 adedinin kendi malı olması şartını belgelendiremeyen 4 firma, teklif mektubu sunmayan 1 firma, geçici teminat mektubu ve banka referans mektubu olmayan 1 firma olmak üzere toplam 6 firmanın ihalenin ilk oturumunda tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı,

-Evrak incelemesi aşamasında İhale Komisyonu tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, İdari Şartnamenin 7.5.2 nci maddesinde istenilen makine ve ekipmanın Teknik şartnameye uygunluğunu tespiti yönelik katalog, broşür v.b. belgelerini teklifleri kapsamında sunmayan 3 firma, profesyonel tip elektrik süpürgesinin hiç olmaması, halı ve koltuk yıkama makinesinin de 1 adet olması nedeniyle isteklinin kendi malı olması şartını karşılamayan 1 firma, makine ve ekipman için sunulan SMMM Onaylı Makine Ekipman Tevsik Raporu üzerinde VUK Genel Tebliğinde belirtilen makine ve donanımın faydalı ömür yılından büyük olmadığını belirtir herhangi bir ibaresi olmayan ve ayrıca söz konusu malzemenin teknik özelliklerinin tespitine yönelik içinde birden fazla marka, tip ve modelde ürün içeren katalog, broşür vb. belgelerde ayırt edici hiçbir işaretleme yapılmaması nedeniyle Teknik şartnameye uygunluğu tam olarak tespit edilemeyen 1 firma, Teknik Şartnameye uygunluğunu tespiti yönelik katalog, broşür v.b. belgelerin ağaç kesme motoru hariç SMMM Onaylı Makine Teçhizat Raporunda yazılı marka ve modelden farklı teçhizat/ekipmana ait olması ve ayrıca internetten indirilen broşürlerde teknik özelliklerin tümünün yer almaması nedeniyle Teknik Şartnameye uygunluğu tam olarak tespit edilemeyen 1 firma olmak üzere toplam 6 firmanın tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı,

-Bu süreçten sonra temizlik ihalesine katılan istekli tekliflerinin İhale Komisyonunca incelendiği ve yapılan değerlendirme sonucunda ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi, KDV hariç toplam 6.719.980 TL bedelle yaklaşık maliyetin altında teklifte bulunan firmadan anılan hizmetin satın alınmasına İhale Komisyonu tarafından 19.08.2013 tarihinde oybirliği ile karar verildiği,

-Genel Müdürlüğün (Genel Müdür Yardımcılığı) “TRT İstanbul Müdürlüğü Temizlik Hizmeti İhalesi” konusunda, Yönetim Kuruluna sunduğu 11.09.2013 tarih ve 145 sayılı teklif yazısında; TRT İstanbul Müdürlüğü tarafından 14.08.2013 tarihinde yapılan açık ihaleye ilişkin kararda, ihaleye teklifte bulunan 4 firmanın, Teknik Şartnamenin 7.2 nci maddesinde yazılı teknik özelliklerde olup olmadığının tespiti amacıyla sunulan katalog, broşür vb. belgelerin muhtelif gerekçelerle değerlendirilmelerinin yapılmadığı, bu nedenle Teknik Şartnameye uygunluklarının tam olarak tespit edilemediği belirtilerek, adı geçen firmaların tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığının belirtildiği, KİK Açık İhale Usulü ile İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Tip İdari Şartnamenin “İsteklilerden tekliflerine açıklık getirmelerinin istenilmesi” başlıklı 32. Maddesinin 32.1. bendinde “İhale komisyonunun talebi üzerine idare, tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere açık olmayan hususlarla ilgili isteklilerden açıklama isteyebilir.” 32.2. bendinde “Bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında öngörülen kriterlere uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilemez ve bu sonucu doğuracak şekilde kullanılamaz.” Hükümlerinin yer almakta olduğu, bu kapsamda tereddüt edilen veya açık olmayan hususlarda ilgili firmalardan açıklama istenilmek suretiyle nihai kararın verilmesi gerektiği gerekçeleriyle söz konusu ihalenin Yönetim Kurulu’na iptalinin talep edildiği,

-Yönetim Kurulu’nun 11.09.2013 tarih ve 2013/297 sayılı kararı ile de Genel Müdürlük teklifindeki gerekçeye ilaveten, teklif dosyasında yer alan Satınalma Dairesi Başkanlığı’nın 27.08.2013 tarih ve 4762 sayılı yazısının eki ile Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığının 28.08.2013 tarih ve 5294 sayılı yazısında belirtilen gerekçeler de dikkate alınarak, 14.08.2013 tarihinde yapılan 2013/91197 sayılı açık ihaleye ait 19.08.2013 tarihli Komisyon Kararı’na konu ihalenin iptaline; ayrıca, TRT İstanbul Müdürlüğünün bundan sonraki “Temizlik Hizmeti” alımlarının da Genel Müdürlük Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ile Satınalma Dairesi Başkanlığı marifetiyle yapılmasına karar verildiği,

-Bu bağlamda konu değerlendirildiğinde gerek Genel Müdürlükçe, gerekse Yönetim Kurulu’na İstanbul Müdürlüğü’ne yönelik bir güvensizlik ortamının oluştuğu, ancak söz konusu ihale sürecine ilişkin işlemlerin TRT Teftiş Kurulu tarafından incelenmesine yönelik herhangi bir işlem yapılmadığı,

-TRT İstanbul Müdürlüğünün “Temizlik Hizmeti” alımının Genel Müdürlük Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ile Satınalma Dairesi Başkanlığı marifetiyle yürütüldüğü, yapılan ihale sözleşme aşamasında iken, 2013/297 sayılı Yönetim Kurulu Kararı İle İptal Edilen İstanbul Müdürlüğü Genel Temizlik Hizmeti Alımı İhalesine ilişkin Ankara 9. İdare Mahkemesinin 2013/1825 Esas nolu ‘Yürütmenin Durdurulması Kararı’nın verildiği,

-Yönetim Kurulu'nun 05.03.2014 tarih ve 2014/97 sayılı kararı ile Ankara 9. İdare Mahkemesi nezdinde 2013/1825 Esasına kayden açılan davaya konu ihale sürecinin devamına karar verildiği,

- Ancak, gelinen sürecin sonucunda; Ankara 9. İdare Mahkemesi kararının uygulanmasını teminen, yürütmenin durdurulması kararına konu ihale süreci sonunda, davacı veya diğer istekli firmalar ile hukuken sözleşme yapılması aşamasına gelindiğinde, kendisi ile yapılan sözleşmenin feshini kabul ettiğini ve sözleşme feshinden dolayı Kurumdan her hangi bir hak talep etmeyeceğini belirtir bir dilekçe alınması ve bu hususların, adı geçen firmayla yapılacak sözleşmeye derc edilmesi kaydıyla; mahkeme kararına konu ihale süreci sonunda ihalede isimleri bulunan herhangi bir firma ile hukuken sözleşme yapılacak aşamaya gelinene kadar, Genel Müdürlük Satınalma Dairesi Başkanlığınca gerçekleştirilen ihalede ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren firma ile sözleşme imzalanmasının kararlaştırıldığı,

-Ancak; ekonomik açıdan en avantajlı birinci teklif sahibi firma tarafından sözleşmenin imzalanmasına dair istenilen teyit yazısı ile teklif ve teminat geçerlilik sürelerinin uzatıldığına dair herhangi bir yazının verilmediği, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi firmanın ise teklif ve teminat geçerlilik süresini uzattığına dair yazılarını gönderdiği,

-Kurumun gelecekte herhangi bir zarara uğratılmamasını teminen; yürütmenin durdurulması kararına konu ihale süreci sonunda, davacı veya diğer istekli firmalar ile hukuken sözleşme yapılması aşamasına gelindiğinde, kendisi ile yapılan sözleşmenin feshini kabul ettiğini ve sözleşme feshinden dolayı Kurumdan her hangi bir hak talep etmeyeceğini belirtir bir dilekçe alınması ve bu hususların, adı geçen firmayla yapılacak sözleşmeye derc edilmesi kaydıyla, ihale konusu hizmetin KDV hariç toplam 6.762.045,00 TL bedelle ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi firmadan satın alınması hususundaki 06.05.2014 tarihli ve 2319 sayılı Genel Müdürlük teklifi, Yönetim Kurulu'nun 07.05.2014 tarih ve 2014/153 sayılı kararı ile kabul edildiği,

-Bunun üzerine, 08.05.2014 tarih ve 2391 sayılı yazıyla TRT İstanbul Müdürlüğüne firma ile yapılacak sözleşmenin işe başlama tarihi ve aynı tarih ve 2389 sayılı yazı ile de Yönetim Kurulu'nun 07.05.2014 tarih ve 2014/153 sayılı kararı doğrultusunda anılan firma ile sözleşme imzalanıp imzalanmayacağı hususlarının sorulduğu,

-TRT İstanbul Müdürlüğünün 09.05.2014 tarih ve 937 sayılı cevabi yazısında ise 28.04.2014 tarihinde adı geçen firmayla sözleşme imzalandığını ve iş bitim tarihinin de 03.05.2016 olarak bildirildiği, bu bağlamda anılan Yönetim Kurulu kararının anlamsız hale geldiği,

-TRT İstanbul Müdürlüğü tarafından yapılan ihaleyi kazanan yürütmeyi durdurma kararı sonucunda sözleşme imzalanan firma ile Genel Müdürlük tarafından yapılan ihalede sözleşme yapılmasına karar verilen firmanın aynı firma olduğu,

-Yönetim Kurulu'nun 09.07.2014 tarih ve 2014/226 sayılı kararı ile; Satınalma Dairesi Başkanlığınca yapılan ve sözleşme aşamasına gelinen 2013/151744 İKN'lu ihalenin iptal edilmesine karar verildiği,

- Bu bağlamda, Satınalma Dairesi Başkanlığınca yapılan ve sözleşme aşamasına gelinen 2013/151744 İKN'lu ihale ile ilgili süreçlerin anılan firma tarafından yargı mercilerine taşınıp taşınmayacağı ve aynı firmanın söz konusu işi 4 yıl süreyle yürütüp yürütülmeyeceği hususlarının belli olmadığı görülmektedir.

TRT İstanbul Müdürlüğü ve üniteleri hizmet binaları ile park-bahçe gibi açık ve kapalı alanlarının, 120 işçi ile makine, ekipman ve malzemeli olarak 24 ay süreyle genel temizlik hizmet alımına ilişkin iş ve işlemlerinin TRT Teftiş Kurulu Başkanlığınca soruşturulması önerilir.

2-Program alımları:

Kurum'un yapım ve yayın süreçleri ile program alımlarına ilişkin hususlar, TRT Yönetim Kurulu'nun 11.03.2010 tarihli ve 2010/74 sayılı Kararı ile yürürlüğe giren "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Televizyon Yapım ve Yayınlarına İlişkin Usul ve Esaslar" çerçevesinde yürütülmektedir.

Bahse konu usul ve esaslarda, yerli ve yabancı dış kaynaklı programların kiralama, alım, fiyat tespiti işlemlerinin yayıncı birimlerle koordinasyon sağlanmak suretiyle Televizyon Dairesi Başkanlığı'nca yürütülmesi öngörülmüş ve sürece ilişkin prosedür belirlenmiştir. Ayrıca kanal koordinatörlükleri de yetki limitleri çerçevesinde program yayın hakkı kiralaması yapabilmektedirler.

Öte yandan, Televizyon Yapım ve Yayınlarına İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde Kurum; yerli veya yabancı yapımcılara, yapım harcamaları Kurum veya kendileri tarafından karşılanmak ve tamamlanmış olarak teslim edilmek kaydıyla veya yapım unsurlarının bir kısmı Kurum tarafından karşılanmak suretiyle programlar yaptırabilmekte veya bu kişiler ile ortak programlar yapabilmektedir.

Bu kapsamdaki dış yapım önerilerinin, yayıncı birimler bünyesinde oluşturulan komisyonlar tarafından değerlendirilmesi, değerlendirme sonuçlarının yayıncı birim tarafından uygun bulunması halinde, yetki limitlerine göre alım yapılması öngörülmektedir.

TRT Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelikte Yapım Koordinatörlüğü ve Prodüksiyon Kaynakları Koordinatörlüğü görevlerine ilişkin yapılan değişiklik 03.11.2010 tarih ve 27748 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan değişiklikle, Yapım Koordinatörlüğü görevleri arasına "Yapım ve yayın hizmetlerinde, öncelikle Kurum kaynaklarından yararlanmak, Kurum kaynaklarının yeterli ve/veya ekonomik olmaması halinde, program bazlı kullanılmak üzere her türlü mal ve istihdam niteliğine dönüşmeyecek hizmet alımlarını yapmak" ibaresi eklenmiştir.

Anılan değişiklik kapsamında, Prodüksiyon Kaynakları Koordinatörlüğü görevlerine, "Kurum dışından kiralama ve/veya satın alma yolu ile temin edilmesi"

ibaresi eklenerek, Koordinatörlüğe ihtiyaçların kiralama yanında satın alma yoluyla da karşılanması imkanı getirilmiştir.

TRT'nin 2013 yılı program alımları, bir önceki yıl ve program ödeneği değerleri ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 13: Program alımları tablosu

Program Alımları	2012 Yılı Gerçekleşen	2013 Yılı			
		Program Ödeneği		Gerçekleşen	Ödeneğin ilk durumuna göre sapma
		İlk Durum	Son Durum		
Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	%	
Kurum Dışı Yaptırılan Programlar	300.157	348.795	400.188	313.588	(10,1)
Kurum Dışı Kiralan Programlar	4.619	24.420	16.563	8.180	(66,5)
Kurum Dışı Tem. Ed. Haberler	179.952	198.102	177.511	152.124	(23,2)
Personel Çalıştırma	44.627	45.250	46.300	43.240	(4,4)
Toplam	529.355	616.567	640.562	517.132	(16,1)

TRT tarafından 2013 yılında program alımları kapsamında; 313,6 milyon TL'si kurum dışı yaptırılan programlara, 152,1 milyon TL'si kurum dışından temin edilen haber giderlerine, 8,2 milyon TL'si kurum dışı kiralananan programlara, 43,2 milyon TL'si de TV ve Radyo programları yapımı amacıyla hizmetinden faydalanılan şahıslara olmak üzere toplam 517,1milyon TL tutarında ödeme yapılmıştır.

Faaliyet dönemi program alımları, bir önceki yıla göre %2 oranında eksik, işletme bütçesinin ilk durumuna göre %16,1, son durumuna göre ise %19,3 oranlarında eksik gerçekleşmiştir.

3-Taşıma, gümrükleme :

Satın alınan malzemelerin taşınmasında teslim şekli olarak depoya teslim tercih edilmekte olup, taşıma işleri satıcı firma tarafından yapılmaktadır.

Yurtdışından gelen malzemelerin gümrükleme işlemleri, sözleşmelerine göre, Satın Alma Daire Başkanlığı veya satıcı firma tarafından yapılabilmektedir.

4-İlk madde ve malzeme stokları:

Kurum'un 2013 yılı ilk madde ve malzeme stokları ile diğer stokların ayrıntısı ve yıl içindeki hareketi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 14: Stoklar tablosu

İlk madde ve malzeme stokları	Dönem başı		Yıl içinde giren (2013)					Yıl içinde çıkan (2013)					Dönem sonu		
	Bin TL		Alım yoluyla	Barter yoluyla	Kuruluş içi nakil	Sayım fazlası	Diger girişler	Girişler toplamı	İşletmede kullanılan	Kuruluş içi nakil	Sayım noksanı	Diger çıkışlar	Çıkışlar toplamı	Bin TL	
	Bin TL		Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL
A															
0- Kırtasiye ve büro malzemesi	1.101	215	183		846		1.244	949	183			1.132	1.213		
1- Basılı evrak	343	4			172		176	212				212	307		
2- Resim ve grafik malzemesi	1						0					0	1		
3- Nakil vasıtaları yed. malzemeleri	1	54	50		139		243	192	50			242	2		
4- İşletme malzemesi	153	136	42		155		333	260	42			302	185		
5- Teknik yedek malzemeler	10.567	509	936		4.733		6.178	5.936	936			6.871	9.875		
6- Sosyal işletme malzemesi	19	340	13		410		763	726	13			740	42		
7- Temizlik malzemesi	28	113			78		191	169				169	51		
8- İnşaat-onarım malzemesi	7	133			22		155	152				152	10		
9- Küçük el aletleri	3	8					8	9				9	3		
10- Kimyevi malzemesi	3	2			1		3	2				2	4		
11- Ses kayıt malzemesi	4						0					0	4		
12- Resim kayıt malzemesi	1.219	66	404		776		1.246	792	404			1.196	1.268		
13- Fotoğraf malzemesi					5		5	5				5	0		
14- Filmler		348			265		613	291				291	322		
15- Plaklar							0					0	0		
16- Diskler	234		98		144		242	229	98			327	149		
17- İmalat malzemesi	700	60	2		581		643	586	2			588	755		
18- Amort tabi olmayan demirbaşlar	71	479	21		815		1.315	1.000	21		120	1.141	246		
19- Verici yedekleri													0		
20- Görüntü ve sanat malzemesi.	348										348	348	0		
21- Yoldaki malzemeler												0	0		
22- Diğer												0	0		
Toplam (A)	14.802	2.467	1.749		9.146		13.362	11.510	1.749		468	13.727	14.437		
B															
Diger stoklar															
1- Yarı mamuller							0	120				142	263		
2- Mamuller	278		28		142		170					338	1.002		
3- Ticari mallar	1.031		32		277		309					315.242	49.201		
4- Satın alınan programlar	55.659				315.241		315.241	6.457				322.300	50.388		
Toplam (B)	56.968		60		315.660		315.720	6.577				315.722	50.388		
C															
Verilen sipariş avansları	888				5.545		5.545					4.856	1.577		
Genel toplam (A+B+C)	72.658	2.467	1.809		330.351		334.627	10.822	1.749		323.172	340.538	66.402		

Kurum'un önceki yıldan devreden 14,8 milyon TL tutarındaki ilk madde ve malzeme stoklarına yıl içerisinde 13,4 milyon TL tutarında giriş ve 13,7 milyon TL çıkış neticesinde, 2014 yılına 14,4 milyon TL değerinde ilk madde ve malzeme stoku devretmiştir. Dönem sonu malzeme stoklarının %68,4'ü oranında 9,9 milyon TL'si, teknik yedeklerden oluşmuştur.

Önceki yıldan devreden diğer stoklar 57 milyon TL tutarında olup, yıl içerisinde 315,7 milyon TL giriş ve 322,3 milyon TL tutarındaki çıkış neticesinde; 2014 yılına devreden diğer stokların değeri 50,4 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibariyle diğer stokların 49,2 milyon TL'sini yayın hakkı kiralanan programlar ile dış yapımlar oluşturmuştur.

E – Üretim ve Maliyetler:

1-Hizmet üretimleri

a)Teknik Tesisler

Radyo ve televizyon yayıncılığı için gerekli yapım ve yayın birimleri ile bunları birbirine ve vericilere bağlayan program iletim sistemleri, mobil ve sabit uydu yer istasyonları, yapım, yayın ve yönetimde kullanılan bilgi sistemleri, otomasyon ve arşiv sistemleri, dış çekim donanımı ve karasal verici istasyonları Kurum'un yayıncılığa yönelik teknik altyapısının esas bileşenleri durumundadır.

Bunların yanında, çeşitli teknik destek birimlerine de sahip olan Kurum'un 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nda tanımlanan görevleri kapsamında gerçekleştirdiği yayıncılık hizmetlerinde faydalandığı altyapının genel durumu ve 2013 yılında üretilen teknik hizmetler aşağıda incelenerek değerlendirilmiştir.

aa)Yapım ve Yayın Birimleri:

Kurum'un yapım ve yayın birimleri radyo ve televizyon amaçlı olmak üzere birbirlerinden bağımsız olarak meydana getirilmiş olup, yapım, yayın ve devamlılık stüdyoları, kumanda ve kontrol birimleri, ses ve görüntüyü kaydedip işleyerek yayına hazırlayan kamera, video kurgu/montaj donanımları, rejili ve rejisiz mobil uydu çıkış sistemleri, televizyon naklen yayın araçları, radyo naklen yayın ve röportaj araçlarıyla görsel ve işitsel materyallerin kaydedildiği birimler bu kapsamda yer almaktadır. Söz konusu altyapı Kurum'un Ankara, İstanbul ve İzmir'deki radyo ve televizyon birimleriyle Antalya, Çukurova, Diyarbakır, Erzurum ve Trabzon Müdürlüklerinde bulunmakta olup, yurtdışı temsilciliklerine de genellikle haber amaçlı kullanılmak üzere donanım temin edilmiştir.

Kurum'un esas işlevlerinden biri durumundaki televizyon haber yayınları için gerekli görsel ve işitsel materyalin farklı kaynaklardan elde edilmesi, program çekimlerinin yapılması, yayına hazırlanıp izleyicilere sunulması amacıyla kullanılmakta olan teknik alt yapının durumu ve üretilen hizmetler incelendiğinde;

-Ankara'da 2 adedi (Arim ve Doğan Kasaroğlu) ağırlıklı olmak üzere 4 adet, İstanbul'da da 1 adet olmak üzere toplam 5 adet haber stüdyosu ile stüdyo dışı mekânlardan/naklen yayın araçlarından faydalanılarak TRT-1, TRT Haber ve TRT 3

Spor kanalına bülten, haber/spor programı yapım ve yayını ile Ankara dışından programlar ve diğer kanallara destek sağlandığı, 2012 yılında toplam süresi 400 bin dakika olan 25,5 bin adet program/bülten yayını gerçekleştirilmiş iken, cari yıldaki gerçekleşmenin 380 bin dakika toplam süreli 22 bin adet program/bülten şeklinde olduğu,

-Haber kamera birimlerince 2012 yılında 10.927 adet haber, program ve canlı yayın gerçekleştirilmiş iken 2013 yılında bu sayının 10.145 olarak gerçekleştirildiği, bunlardan 2200 adedinin canlı yayın, 2991 adedinin haber ve 2885 adedinin stüdyo yayını olduğu,

-Haber kurgu birimleri tarafından 2012 yılında günde ortalama 115 adet haber kurgusu yapılmış iken 2013 yılındaki sayının da yine aynı seviyede gerçekleştiği,

-Yurtdışından 2012'de toplam 849 adet (435 saat 48 dakika) tek yanlı yayın alınmış iken bu sayı 2013'te 1.089 adet (818 saat 45 dakika) olarak, yurtdışına tek yanlı yayın veriş i ise 2012'de 69 adet (27 saat 18 dakika) iken 2013'te 1 adet (6 saat 15 dakika) olarak gerçekleştiği, program alışlarının 1.169 adet ve 2.390 saat, program verişlerinin de 34 adet ve 270 saat 40 dakika olarak gerçekleştiği

görülmektedir.

Haber dışındaki televizyon programlarının yapım ve yayınında kullanılan stüdyo, naklen yayın/up link, dış çekim, kurgu-montaj, seslendirme altyapısının durumu ve üretilen hizmetler incelendiğinde ise;

-TRT-Avaz ve TRT-Türk kanalları dışında olmak üzere Ankara'da toplam 7 adet yayın stüdyosu, 2 adedi 12 kameralı TIR, 3 adedi 10/6 HD kameralı ve 3 adedi 8/4 kameralı SD olmak üzere toplam 8 adet naklen yayın aracı ile 5 adet Up-link, 29 adet HD/20 SD kamera ve 21 adet video kurgu seti bulunduğu, stüdyoların toplam kullanım süresinin 7.529 saat olduğu, 1.284 adet naklen yayın ve 4.391 gün dış çekim aktuel kamera kullanımının olduğu, 42.003 saat video kurgu/montaj hizmetinin yapıldığı, 72 adet programa grafik animasyon hizmeti verildiği ve 8.604 saat süreli olmak üzere 968 adet programa seslendirme yapıldığı,

-İstanbul'da toplam 7 adet yayın stüdyosu, 2 adet 6 kameralı HD ve 2 adet 8/5 kameralı SD naklen yayın aracı ile 3 adet Up-link, 13 adet HD ve 3 adet SD aktuel kamera ile 19 adet video kurgu seti bulunduğu, stüdyoların 15.928 saat kullanıldığı, 625 saat naklen yayın ve 3.295 gün dış çekim gerçekleştirildiği, 41.863 saat video kurgu/montaj hizmetinin yapıldığı, 31 adet programa grafik animasyon hizmetinin verildiği ve 133 adet programa 979 saat seslendirme yapıldığı,

-İzmir'de toplam 2 adet yayın stüdyosu, 1 adet 6 kameralı HD ve 2 adet 6/5 kameralı SD naklen yayın aracı ile 2 adet Up-link aracı, 10 adet HD ve 1 adet SD aktuel kamera ve 7 adet kurgu setinin bulunduğu, stüdyoların 1.930 saat kullanıldığı, 400 adet naklen yayın ve 826 gün dış çekim gerçekleştirildiği, 13.084 saat video kurgu/montaj hizmetinin verildiği,

-2012 yılında stüdyolarda 257 adet programa hizmet verilmiş olmasına karşılık, bu sayının 2013 yılında 270 adede yükseldiği, 2012 yılında 294 adet naklen yayın hizmeti verilmesine karşılık, bu sayının 2013'te 237'ye düştüğü, dış çekim aktuel

kamera ile 2012'de 342 adet program hizmet verilmiş iken 2013'teki program sayısının 242 olarak gerçekleştiği, 2012'de 452 adet programa video kurgu/montaj hizmeti verilmiş olmasına karşılık 2013'teki program sayısının 431 adede düştüğü, 2012'de 15.554 saat olan seslendirme hizmeti süresinin 2013'te 9.583 saat olarak gerçekleştiği, grafik animasyon hizmetlerinin ise 2012'de 113 program, 2013'te ise 103 program için verildiği

Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır.

Yukarıda verilen değerler esas alındığında Kurum'un Ankara, İstanbul ve İzmir'de bulunan birimlerinde gerek haber, gerekse haber dışı televizyon programlarında yapım ve yayınlarında faydalanılan teknik altyapının kullanımında geçen yıla göre 2013 yılında önemli bir değişiklik olmadığı görülmekte olup, bu durumun uygulanmakta olan Yıllık Genel Yayın Planlarında değişikliğe gidilmemesinden kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Prodüksiyon altyapısının etkin ve verimli kullanımı açısından bir değerlendirme yapıldığında ise; İstanbul'daki altyapı kullanım oranının Ankara'ya göre daha yüksek, İzmir'deki altyapı kullanım oranının da Ankara ile yaklaşık aynı düzeyde olduğu ortaya çıkmakta olup, bu sonucun yıllık genel yayın planlamalarında ele alınarak değerlendirilmesi uygun olacaktır. Bu nedenle;

Ankara, İstanbul ve İzmir'deki prodüksiyon altyapılarının etkin ve verimli kullanılmasının sağlanması amacıyla, elde edilen sonuçlara göre merkezlerdeki program üretimine yönelik yeni bir düzenlemeye gidilmesi önerilir.

Diğer illerde bulunan Müdürlükler tarafından çoğunluğu haber amaçlı olmak üzere televizyon yayıncılığına yönelik faaliyetler Kurum tarafından sağlanan bilgiler esas alınarak incelendiğinde;

-Erzurum'daki prodüksiyon stüdyosuna Ankara'da kullanım dışı kalan ses ve video donanımı tesis edilerek kullanılabilir hale getirilmesiyle cari yılda 2.600 adet montajlı ve sesli haber hazırlandığı, bir haber programına 70 canlı bağlantı sağlandığı ve bant çekimi yapıldığı, TRT-Müzik kanalına program desteği sağlandığı, TRT-Avaz kanalına 7 bölümlük program hazırlandığı, naklen yayın aracı ile 400 adet canlı yayın gerçekleştirildiği,

-Diyarbakır'daki prodüksiyon stüdyosunun HD olarak yenilenmesiyle birlikte, haftada 15 canlı yayın ve 2 bant yayınıyla TRT-6 kanalı iç yapımlarının önemli bir bölümünün karşılandığı, bölgede yaşanan olaylar yakından takip edilerek haberleştirildiği,

-Çukurova (Adana-Mersin)'da 1 adet haber yapım stüdyosu bulunduğu, haber büroları tarafından yıl içinde 3362 adet televizyon haberi hazırlandığı ve çeşitli canlı yayınlar gerçekleştirildiği,

-Antalya'da 1.153 haber yapıldığı, bir haber programı için 72 canlı yayın gerçekleştirildiği, spor karşılaşmalarına yayın desteği verildiği,

-Trabzon'da 1200 montajlı ve sesli haber ile 300 DSF haber hazırlandığı, 253 canlı bağlantı gerçekleştirildiği

görülmektedir.

Bu değerlere göre söz konusu Müdürlükler tarafından 2012’de günde 4-6 adet haber üretilmiş iken cari yıldaki haber üretiminin 3-9 adet olarak gerçekleştiği anlaşılmaktadır.

Yurt dışı bürolarının bu kapsamdaki faaliyetleri incelendiğinde ise;

-Almanya-Köln Temsilciliğinin 07.03.2013 tarihi itibariyle faaliyete geçtiği, oluşturulan stüdyo ile TRT-Okul, TRT-Türk, TRT-Arapça ve TRT-Müzik kanallarına bağlantılar gerçekleştirilmeye başlandığı, aktüel çekimler yapıldığı ve programlar hazırlandığı,

-Almanya-Berlin Temsilciliği tarafından çoğunluğu haber amaçlı olmak üzere TRT-Türk, TRT-Türk ve TRT-Spor kanallarına canlı yayınlar ve programlar hazırlandığı,

-Mısır-Kahire Temsilciliğinin Temmuz 2013 tarihinden itibaren yaşanan olaylar nedeniyle çalışma olanağı kalmadığı ve açılan davalar sonuçlanana kadar kapatılmak durumunda kalındığı,

-Taşkent Temsilciliği tarafından 72 haber ile 4 farklı program hazırlandığı ve farklı mekanlarda 3 program çekiminin yapıldığı, bunların yanı sıra arşiv çekimlerinin gerçekleştirildiği,

-Washington Temsilciliği tarafından 442 adet haber geçişinin yapıldığı,

-Aşkabat Temsilciliği tarafından 135 görüntülü haber üretildiği, canlı radyo ve televizyon bağlantıları yapıldığı, TRT Haber kanalı için 4 adet program hazırlandığı, TRT Avaz kanalı için 23 adet program üretildiği,

-Bakü Temsilciliği tarafından 600 adet haber hazırlandığı, canlı bağlantıların gerçekleştirildiği, haftalık program yapımlarının gerçekleştirildiği,

-Brüksel Temsilciliği tarafından 600 adet haber ve canlı bağlantı gerçekleştirildiği,

-2013’te açılan Erbil Temsilciliği tarafından 10 özel haber ve 20 canlı yayın gerçekleştirildiği,

-2013’te açılan Saraybosna Temsilciliği tarafından 155 adet haber üretildiği görülmektedir.

2012’de de benzeri sonuçlar elde edildiğinden, yurt dışındaki büroların gerek personel sayısının, gerekse teknik olanaklarının oldukça sınırlı olduğu hususu dikkate alınarak, Kurumun uyguladığı genel yayın planları çerçevesinde yurt dışı bürolarının teknik olanaklarının artırılması konusunun değerlendirilmesi önerilmiştir. Kurum tarafından verilen yanıtta; yurtdışı bürolarda gerek personel sayısının, gerekse teknik olanakların geliştirilmesi bakımından Kurumun ilgili birimleriyle koordineli bir şekilde gerekli çalışmaların yapılması hususunda gayret sarf edilmektedir.

Söz konusu birimler tarafından sürdürülen faaliyetlerin yerinde denetimi söz konusu olmadığından, yapılan değerlendirmelerde yurtdışındaki bürolar tarafından

hazırlanan faaliyet raporları esas alınmakta olup, 2013 yılı faaliyetleri ile ilgili raporlarda gerek haber, gerekse program üretimi sırasında eleman ve teknik donanım yönünden önemli bir soruna değinilmediği görüldüğünden, öneri doğrultusunda hareket edildiği sonucuna varılmıştır.

Diğer taraftan, yurtdışındaki temsilcilikler ile taşra teşkilatındaki Haber Müdürlükleri tarafından elde edilip haber değeri taşıyan görsel ve işitsel materyallerin bir kısmı Kurum tarafından haber bültenlerinde değerlendirilmekle birlikte, bir kısmının değerlendirilemediği, ancak bu materyallerin oldukça yüksek maliyetlerle elde edildikleri ve uygun ortamlara aktarılıp kolaylıkla kullanılabilir halde tutuldukları dikkate alınarak, bunların Kurum dışına ücreti karşılığı satışı yoluyla değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunun incelenmesi önerilir.

Kurum tarafından yurtiçine yönelik sürdürülen radyo yayınları yedi ulusal ve beş bölgesel radyodan yapılmakta olup, ulusal yayın yapan radyo yayın postaları ile 2013'te 61.320 saat yayın gerçekleştirilmiştir. TRT FM'in merkezi İzmir, TRT Nağme'nin merkezi İstanbul, Radyo-4'ün merkezi Çukurova Radyosu olup, bu radyoların bağlantıları Ankara Radyosu üzerinden sağlanmaktadır. Bütün radyo kanallarını ve birimlerindeki çalışmalarda tam otomasyon sağlanması amacıyla başlatılan e-Radyo Projesinin yayın modülü cari yılda uygulamaya konulmuştur.

Kurum'un radyo yayıncılığının merkezi durumundaki Ankara Radyosu tarafından gerçekleştirilen teknik faaliyetler incelendiğinde; yapımı tüm canlı, bant ve özel programların ses alma, kayıt ve montajlarının yapıldığı, radyo dışından 148 saat futbol karşılaşması ve 6 saat diğer programların canlı yayınının gerçekleştirildiği görülmekte olup, mevcut altyapının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar kapsamında ise yayın stüdyolarının haberleşme sistemlerinin yenilediği, stüdyoların güvenliğine yönelik düzenlemelerle çevre aydınlatmasına ilavelerin yapıldığı, İnternet çıkış kapasitesinin artırıldığı ve yayın kayıtlarının yapıldığı harici diklerin kapasitelerine ilavelerin yapıldığı Kurum tarafından sağlanan bilgiler arasında yer almaktadır.

Kurum'un diğer önemli bir radyosu durumundaki İstanbul Radyosu Teknik Müdürlüğü tarafından yapılan çalışmalar incelendiğinde; e-Radyo uygulaması için oluşturulan MIDAS programına 66.500 adedin üzerinde eser kaydının yapıldığı, 2013'te Radyo-1 için haftada 2952 dakika, Radyo-2 için 3300 dakika, Radyo-3 için 1800 dakika, Radyo-4 için 5120 dakika, Radyo Nağme için 6135 dakika ve TRT-Türkü için 1.315 dakika yayın gerçekleştirildiği, periyodik bakım onarım faaliyetlerinde bulunduğu ve mevcut altyapının iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapıldığı görülmektedir.

İzmir Radyosu tarafından da 598 saat Radyo-1 yayını, 8760 saat Radyo-2 yayını, 494 saat TRT Türkü yayını, 312 saat TRT Nağme yayını, 2431 saat ses montaj ve 229 saat ses alma işleminin gerçekleştirilmiş, canlı yayınlar için gerekli bağlantılar sağlanmış, stüdyoların iletişim altyapısının iyileştirilmesine yönelik çalışmalarda bulunulmuştur.

Antalya Radyosu 2013 yılında Kurum'un radyo kanalları için haftada toplam 32 saat yayın gerçekleştirmiş olup, mevcut stüdyo olanakları yetersiz olduğundan, daha önce Turizm Radyosu yayınları için kullanılan binadaki Lara Stüdyoları montajı cari

yılda tamamlanmış, yapım ve yayınlar 27.08.2013 tarihinden itibaren bu stüdyolardan gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

Çevresindeki 7 ile bölgesel yayın yapan Çukurova Radyosu Radyo-4 postasına teknik ana kumanda ve TRT-Türkü radyosuna Yayın Şefliği görevlerini yerine getirmiş, bölgesindeki futbol karşılaşmalarının naklen yayınlarını gerçekleştirmiş ve yerel yayınların yanında TRT-1, TRT-2 ve TRT-Nağme kanallarına program desteği vermiştir.

Diyarbakır Radyosu ulusal postalardan sürekli yayınlanmak üzere 9 ayrı program gerçekleştirmiş, devamlılık stüdyosu ile müzik stüdyosundan her gün ortalama 3 saat canlı yayın yapılmış, ses alma ve montaj hizmetleri iki ayrı ünitelerde gerçekleştirilmiş, e-Radyo uygulaması için gerekli altyapı ve teknik çalışmalar yıl içinde tamamlanmıştır.

Erzurum Radyosu bölgesel yayını dışında TRT-1 ve TRT-Türkü kanallarına program desteği sağlamış, arşivde bulunan her türlü ses materyali sayısal ortama aktarılmış ve mevcut bulunan 125 bin eserden 100 adedi kullanılır hale getirilmiştir. Ayrıca İstanbul Radyosundan gelen bantların sayısal ortama aktarılması işlemleri sürdürülmüştür.

Trabzon Radyosu kendi bölgesel yayını da dahil olmak üzere yıl içinde toplam 62,4 bin dakikalık program yayını ile 20 adet futbol maçı naklen yayını gerçekleştirmiştir.

Kurum'un yurt dışına yönelik radyo yayınları 33 dil ve lehçede olmak üzere TSR/Türkiye'nin Sesi Radyosu tarafından sürdürülmekte olup, bu amaçla 2013'te yapılan kayıt ve montaj sayısının ise 15.300 adet olduğu anlaşılmaktadır.

Yukarıda yer alan tespitler radyo ve televizyon programlarının yapım ve yayınında faydalanılan teknik altyapının 2013 sonu itibariyle genel durumuna ve bu altyapı kullanılarak üretilen hizmetlere ilişkin olup, Kurum tarafından yapılan yayınların içeriği, yayınlanma zamanları ve süreleri gibi yayıncılığı doğrudan ilgilendiren hususlar 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nun 57 nci maddesi gereğince Sayıştay denetimi kapsamına girmediğinden, üretilen hizmetlerin izlenip dinlenirliği, bir başka ifade ile etkinliği ve verimliliği konusunda bir değerlendirmede bulunulmamıştır.

Bunun yanı sıra, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nda Kurum tarafından yapılacak yayınlarda radyo ve televizyon kanal/program sayısı, bu kanalların işlevleri ve hedef kitlesine yönelik bir sınırlamanın bulunmaması, ayrıca yapılacak bütün radyo ve televizyon yayınlarının ülke geneline olduğu kadar, yurtdışına da yönelik olacağının belirtilmesi Kurum'un prodüksiyon kaynaklarının yeterliliği konusundaki inceleme ve değerlendirmeleri güçleştirmektedir.

Ayrıca, Kurum tarafından belirlenen tek hedef ve gösterge durumundaki yıllık Genel Yayın Planı ise performans denetimi için gerekli ve yeterli somut ölçülemeyi sağlayacak verileri içermediğinden, mevcut teknik altyapı kullanılarak üretilen hizmetlerin nitelik ve niceliğine yönelik bir değerlendirme yapmak da mümkün olamamaktadır.

Bu konuda ele alınması gereken diğer bir düzenleme ise Yönetim Kurulu'nun 11.03.2010 tarih ve 2010/74 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan Televizyon Yapım ve Yayınlarına İlişkin Usul ve Esaslar olup, mevcut prodüksiyon altyapısının kullanımını doğrudan ilgilendiren hususları içermektedir. Söz konusu düzenlemenin 3. maddesi;

“(1)Yapımların Kurum kaynaklarıyla gerçekleştirilmesi esastır. Yapım için gerekli olan prodüksiyon kaynakları, öncelikli olarak prodüksiyon kaynakları birimlerinden talep edilir.

(2) Prodüksiyon kaynakları birimleri gelen talepleri değerlendirir. Talep edilen prodüksiyon kaynakları bedellendirilerek yapımcı birimlere bildirilir. Yapımcı avantajlı gördüğü durumlarda kurum dışı prodüksiyon kaynağı kullanılabilir.”

Şeklinde olup, söz konusu düzenlemede bir taraftan Kurum kaynaklarının kullanılması esas alınırken, diğer taraftan maliyet esasının getirilmesi birbiriyle çelişir ifadeler olarak gözükmemektedir. Benzeri durum Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik'te de söz konusu olup, Prodüksiyon Kaynakları Koordinatörlüğü'nün görevleriyle ilgi 22-b maddesinde “Bu hizmetlerde öncelikle Kurum kaynaklarından yararlanılmasını, gerektiği hallerde Kurum dışından kiralama ve/veya satın alma yoluyla temin edilmesi veya Kurum dışına ücreti karşılığı hizmet, araç, gereç ve eleman temin edilmesini sağlamak” şeklindeki tanımlama esnek bir uygulamaya izin vermektedir.

Dolayısıyla, mevcut prodüksiyon altyapısının etkin ve verimli kullanılması konusunda 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 2-(1)/d maddesinde öngörüldüğü şekilde idarece belirlenen hedef ve gösterge bulunmaması yapılan denetimler sırasında önemli bir eksiklik olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, hazırlanan denetim raporları 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 7 nci maddesinde öngörüldüğü şekilde “Komisyon ve alt komisyonlar, denetleyecekleri kuruluşların durumu, ulusal ekonomiye faydalı olabilmeleri için özerk bir tarzda, ekonominin kuralları ve ekonomik gerekler dahilinde, verimlilik ve karlılık ilkeleri doğrultusunda yönetilerek, kuruluş amaçlarına ulaşmalarını teminen; faaliyetlerin mevzuata, uzun vadeli kalkınma planına ve planın uygulama programlarına uygunluğu yönlerinden inceler.” Hükmünün sağlanmasına yönelik olduğundan, Kurum'un sahip olduğu prodüksiyon altyapısının kullanımına yönelik hedeflerin belli olmaması yapılan denetimlerde esas alınacak ölçütleri de belirsiz hale getirmektedir.

Bunun yanı sıra, prodüksiyon altyapısının oldukça komplike bileşenlerden meydana gelmesi, yapılan her program için farklı konfigürasyonlara gereksinim duyulması ve program çekimleri sonrasında veya farklı kaynaklardan elde edilen materyallerin yayına hazırlanması için farklı özellikte donanımların kullanılması bu konunun ele alınmasını güçleştiren unsurlar olarak görülmektedir. Üstelik yapım ve yayın teknolojisindeki sürekli gelişme ile farklı yayın ortamlarının ortaya çıkışı ülkedeki çok sayıdaki radyo ve televizyon kuruluşunu olduğu kadar Kurum'u da yakından ilgilendirmektedir.

Yukarıda açıklanan hususlar göz önüne alınarak, Kurum'un sahip olduğu prodüksiyon donanımının yeterlilikleri, kullanım oranları ve geleceğe yönelik

ihtiyaçların belli esaslara uygun olarak belirlenmesi amacıyla sistematik bir yapı oluşturulması konusu Kurum'un önceki yıllara ait denetim raporlarında incelenip değerlendirilerek önerilerde bulunulmuştur. Kurum tarafından verilen yanıtlarda ise; mevcut donanımına ait bilgilerin ilişkisel veri tabanı üzerinde tutulması, cihaz kimliklerinin oluşturulması, kullanılan yedek malzemenin kontrol edilebilmesi, istatistiksel bilgilerin tutulabilmesi, ortak bir veri tabanından cihaz envanterinin görülerek teknik planlamasının yapılabilmesi hususlarında çalışmalarda bulunulduğu belirtilmiştir.

Bu kapsamdaki en somut gelişme 2011'de kaydedilmiş ve Kurumsal Kaynak Planlaması Projesi (ERP) adı altında 2010 yılı Ocak ayında başlatılan çalışma sonucunda muhasebe, finans ve satın alma modüllerinden oluşan bilgi sistemi 01.01.2011 tarihi itibarıyla hizmete verilmiştir. Daha sonraki çalışmalarla kullanılan yazılıma farklı işlevlere yönelik modüller ilave edilmiş ve farklı veri tabanlarında çalışan bölümlerin tek bir veri tabanı üzerinden çalışması sağlanmıştır. Ayrıca doküman yönetim sistemi oluşturulmasına yönelik çalışma başlatılmıştır.

Kurumsal Kaynak Planlamasının en önemli bileşenlerinden biri olan teknik altyapının planlamasına ilişkin çalışmalar henüz tamamlanamamış olduğundan, Yönetim Kurulu tarafından alınan 04.04.2012 tarih ve 2012/90 sayılı kararla 3 milyon TL ilave ödemede bulunularak çalışmalara devam edilmesi uygun bulunmuştur.

Konuya ilişkin olarak Kurum tarafından başlatılan diğer bir uygulama ise mevcut üretim kaynaklarının daha etkin kullanılması amacıyla Üretim Kaynakları Koordinatörlüğünün oluşturulması ve bu birim aracılığıyla mevcut stüdyoların, naklen yayın/up linklerin, dış çekim, video kurgu/montaj, seslendirme, grafik animasyon imkânlarının ortaklaşa kullanımının planlanması ve yapımcılara tahsisi için bir sistem sunulmasıdır. Bu sayede, mevcut imkanların kullanımına yönelik ölçümlenme mümkün hale gelmiştir.

Bu durumdan hareketle; gerek yayınlanan radyo ve televizyon program sayısının artırılması, gerekse yayın içeriklerinin geliştirilmesi amacıyla yapılmakta olan çalışmalarda Kurum kaynaklarının esas alınması ve beklenen performansın ölçülmesi, bunun yanında temini planlanan mal ve hizmetlerin tespitine esas verilerin sağlanması amacıyla yönelik Kurumsal Kaynak Planlaması bilgi sisteminden beklenen faydanın elde edilmesinin belli koşullara bağlı olduğu, ayrıca radyo ve televizyon yayıncılığının diğer sektörlerle göre oldukça farklı özellikleri bulunduğu hususu da vurgulanarak, önceki yıllardaki denetim raporlarında bu amaçla birbirinden bağımsız olarak yürütülen çalışmaların Kurumsal Kaynak Planlaması kapsamına alınarak sürdürülmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir ve proje kapsamına yapımlar ve yayımlarda kullanılan teknik altyapının yeterlilikleriyle kullanım sürelerinin izlenip ölçülmesini sağlayacak ilave özelliklerin de ilave edilmesi önerisinde bulunulmuştur.

Kurum tarafından verilen yanıta; TEPUYAP ve E-Televizyon ile Kurumsal Kaynak Planlama yazılımının entegrasyonu için ilgili birimlerle koordinasyon sağlandığı, bu entegrasyonun 2014'te yapılmasının planlandığı, ayrıca tamamen Kurum'a ait açık kaynak kodu ile tasarlanmış olan e-Radyo yazılımı ile TRT6, TRT

Nağme bant yayınları ve Dış Yayınlar hariç tüm radyolardaki yayınların e-Radyo üzerinden gerçekleştirildiği belirtilmiş olup, yapılan bu çalışmalar sonucu önemli bir gelişmenin sağlandığı ve Kurum'un yapım ve yayına yönelik teknik altyapısının temel bileşenlerinin yeterlilikleriyle kullanım sürelerinin izlenip ölçümlenebilecek imkanlara önemli ölçüde sahip olunduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle;

Kurumsal Kaynak Planlaması Projesi kapsamında önemli ölçüde tamamlanmış bulunan sistemden yararlanılarak, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu gereğince uygulamaya konulan Yıllık Genel Yayın Planları ile Televizyon Yapım ve Yayınlarına İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında olmak üzere;

-Programların yapım ve yayını için oluşturulan prodüksiyon altyapısının kullanımına yönelik hedeflerin de belirlenmesi,

-Gerçekleşme sonuçlarının Kurum'un kaynak kullanma etkinliği ve verimliliği açısından değerlendirilip üretim planlamasında ve kapasite artışına yönelik yatırım programı hazırlıklarında göz önüne alınması

önerilir.

ab)Yayın İletim ve Dağıtım Sistemleri:

Radyo ve televizyon yayın şebekesinin önemli bir parçasını oluşturan yayın iletim sistemleri; yayının gerçekleştiği yer ile yayın yönetim birimleri arasında, stüdyoların birbirleri arasında ve stüdyolarla verici istasyonları arasında program iletiminde kullanılmaktadır. Gelişen teknoloji sonucu kullanılmaya başlanan uydu haberleşme sistemlerinden faydalanılarak programların kablo-TV şebekesi head-end merkezlerine ve uydu yayın platformlarına iletilmesi bu kapsamda değerlendirilmektedir.

Kurum'un yurtdışı ve yurtiçi merkezlerden yaptığı program alış-verişleri ve stüdyolarla vericiler arasındaki bağlantılar 1980'li yılların ikinci yarısına kadar karasal analog sistemler üzerinden sınırlı olanaklarla sağlanabilmiş, uydu teknolojisinin kullanılmaya başlamasıyla yayın iletim sistemlerinin kapasiteleri artırılmış ve çok daha fazla sayıdaki program oldukça geniş bir coğrafyaya yayınlanıp izlenmeye başlanmıştır.

Türkiye'de 1986'dan itibaren yapım ve yayın merkezleriyle vericiler arasında uydu üzerinden yayının iletimine başlanmış olup, 1987'den itibaren de Avrupa Haberleşme Uydusu üzerinden Eurovision şebekesine bağlantı sağlanmıştır. Türksat uydularının hizmete girmesiyle birlikte TRT'nin ulusal ve uluslararası yayınlarının tamamı uydu üzerinden iletmeye başlanmış, ayrıca Eurovision bağlantısının doğrudan yapılabilmesi için Kurum bünyesinde kurulan uydu yer istasyonu Ocak 1994 tarihinde hizmete verilerek özellikle yurtdışından haber alış-verişinde önemli bir gelişme sağlanmıştır. Kurum tarafında işletilen diğer bir yer istasyonu da EBU AsiaSat Uydu Yer İstasyonu olup, ülkede yapılan uluslararası etkinliklerin Asya ve Avrupa ülkelerine doğrudan iletimini sağlayan bu istasyonların yanında, ABD kaynaklı yayınların alınabilmesi için Intelsat 21,5° Doğu NSSK uydusuna yönelik anten de bulunmaktadır.

Kurum tarafından yapılan radyo ve televizyon yayınlarının yurtiçindeki karasal vericilere iletilmesi, ayrıca uydu alıcı anteni olan yurtiçi ve yurtdışındaki izleyiciler tarafından doğrudan ve şifresiz olarak alınabilmesi amacıyla esas olarak Türksat uyduları kullanılmaktadır. Türksat uydularının kapsama alanı dışında kalan bölgelere yayın iletilmesi ve yayınlanan programların sayısal yayın paketlerine alınarak dinleyici ve izleyicilere ulaştırılması için farklı uydulardan faydalanılmaktadır. 2013 yılsonu itibariyle başta yurtiçi olmak üzere Kurum yayınları Avrupa, Kuzey Afrika, Orta Doğu, Güney Afrika, Asya, Amerika ve Avustralya'ya yönelik olarak yayınlanmakta olup, çok geniş bir coğrafyada izlenip, dinlenilebilmektedir. Bu kapsamda olmak üzere 11 farklı uydu kullanılmakta olup, cari yılda yapılan çalışmalar sonucunda TRT-6 kanalı 4 ses kanallı olarak uydu üzerinden iletmeye başlanmış, 2013 Mersin XVIII. Akdeniz Oyunları'nın yayın ve iletimi gerçekleştirilmiş, TRT-Haber kanalının HD formatta iletimi için Türksat A.Ş. ile sözleşme imzalanmıştır.

Temin edilen yeni uydu yer istasyonu ile TRT Doğu ve TRT Batı paketleri istatistiksel çoklama özellikli olarak yayınlanmaya başlamış, Digitürk'ten yayınlanacak yayınlar doğrudan Eutelsat 7A uydusuna çıkılmaya başlanmıştır. TRT-6 ve TRT-Anadolu kanalları TRT Doğu paketine, TRT-Müzik kanalı ise TRT Batı paketine eklenmiştir.

2013 yılsonu itibariyle Kurum tarafından yapılmakta olan radyo ve televizyon yayınlarının iletimi için Türksat uyduları esas olmak üzere Hotbird (13°E), Astra (19,2° E), EUTELSAT 7A (7° E), Atlantic Bird 7 (7°W), Arabsat Badr-4 (26°E), Astra (SES 5- 5° E), Yamal 201 (90°E), Galaxy 19 (263°E) ve Optus D2 (152°E) uyduları kullanılmakta olup, Digitürk, Dsmart, TiViBu, TELEDÜNYA ve analog Kablo-TV platformu da Kurum radyo ve televizyon programlarının iletimi ve yayını için kullanılmaktadır.

Bu kapsamda olmak üzere;

-Türksat 2A/3A uyduları (42E) Doğu kapsamalarında TRT Haber HD, TRT-1, TRT-Haber, TRT4 Çocuk, TRT-Türk, TRT-Müzik, TRT-Avaz, TRT Spor, TRT Arapça, TRT Anadolu, TRT-6, EURONEWS televizyon programlarıyla Radyo-1, TRT-FM, Radyo-4, Radyo-6, TSR-Türkçe, VOT World, VOT West, VOT East, Radyo Haber, TRT Antalya Radyo, TRT Çukurova Radyo, TRT Erzurum Radyo ve TRT Trabzon Radyo programları,

-Türksat 2A/3A uyduları (42 E) Batı kapsamıyla TRT-1 HD, TRT HD, TRT-1, TRT-HABER, TRT3/GAP/SPOR, TRT-4 ÇOCUK, TRT-TÜRK, TRT-MÜZİK, TRT-OKUL ve TRT-BELGESEL televizyon programları ile Radyo-1, TRT-FM, Radyo-3, Radyo-4, Radyo-6, TSR Türkçe, VOT World, VOT West, WOT East, Radyo GAP, TRT Nağme, TRT AVR. FM, TRT Türkü radyo programları

taşınmaktadır.

Yayınların Türksat uyduları ile erişilemeyen bölgelerde izlenip dinlenebilmesi ve çeşitli kablo-TV platformları ile sayısal yayın platformlarına ulaştırılabilmesi amacıyla;

-Avrupa'ya yönelik olarak HOTBIRD, ASTRA ve EUTELSAT uyduları üzerinden TRT-1 HD, TRT-HD, TRT-1, TRT-HABER, TRT3/GAP/SPOR, TRT4/ÇOCUK, TRT-TÜRK, TRT-AVAZ, TRT-SPOR, TRT-MÜZİK, TRT-ARAPÇA, TRT-OKUL, TRT-BELGESEL, TRT-AVAZ, TRT-SPOR, TRT-ARAPÇA, TRT-ANADOLU, TRT-6 televizyon programları ile TRT-FM, TSR-Türkçe ve VOT World radyo programları,

-Kuzey Afrika ve Orta Doğu'ya yönelik olarak ATLANTIC BIRD ve ARAB BADR 4 uyduları üzerinden TRT-ARAPÇA ve TRT-6 televizyon programları,

-Güney Afrika'ya yönelik olarak ASTRA SES-5 uydusu üzerinden TRT-TÜRK televizyon programı ile TSR-Türkçe radyo programı,

-Asya'ya yönelik olarak Yamal 201 uydusu üzerinden TRT4/ÇOCUK, TRT-TÜRK, TRT-AVAZ, TRT-ANADOLU televizyon programları ile TRT-FM ve TSR-Türkçe radyo programları,

-Amerika'ya yönelik olarak Galaxy 19 uydusu üzerinden TRT-1, TRT-4/ÇOCUK, TRT-TÜRK, TRT-MÜZİK, TRT-BELGESEL ve TRT-6 televizyon programları ile TRT-FM, TSR-Türkçe ve VOT World radyo programları,

-Avustralya'ya yönelik olarak Optus D2 uydusu üzerinden TRT-TÜRK televizyon programı ile TRT-FM ve TSR-Türkçe radyo programları
iletilmektedir.

Gerek yurtdışında yaşayan Türk vatandaşları ve Türkçe konuşan topluluklar, gerekse haber kaynağı olarak Kurum'un yayınlarını esas alan yabancı kuruluşlar için oldukça önemli olan bu yayınların istenilen kalitede izlenip izlenmediğinin sürekli olarak denetlenmesi büyük önem arz etmektedir.

Uydular aracılığı ile yapılan yayınlar izleyiciler tarafından doğrudan alınabildiği gibi ülkedeki sayısal platform işletmecileri tarafından TiViBu, Digitürk, D-Smart, Teledünya adıyla sunulan hizmetlerle analog kablo-TV şebekesi üzerinden sunulan radyo ve televizyon hizmetinde de Kurum'un yayınları yer almaktadır. Yurt dışındaki şirketlerle de benzeri işbirlikleri gerçekleştirilmekte olup, TRT-TÜRK televizyon programının yerel kablo-TV ve IPTV şebekeleri üzerinden dağıtımının sağlanabilmesi amacıyla Almanya'da beş, Avustralya'da iki, Avusturya'da bir, Belçika'da iki, Bulgaristan'da dokuz, Gürcistan'da üç, Hollanda'da yedi, Fransa'da iki, Kazakistan'da üç (TRT-AVAZ ile birlikte), Kırgızistan'da bir, Moğolistan'da iki, Polonya'da bir, Romanya'da sekiz, Moldova'da üç, Azerbaycan'da bir (TRT-AVAZ ile birlikte) şirketle sözleşme imzalanmıştır.

Bunların yanı sıra Arnavutluk, Makedonya, Hırvatistan, Sırbistan, Karadağ, Bosna Hersek ve Kosova'da yayın yetkisi EBU'ya verilmiştir. İsveç, Norveç ve Danimarka'daki yayınlar için Lassen Richard şirketine yetki verilmiş, ABD'deki yayınlar için de iki ayrı şirketle sözleşme yapılmıştır. Birleşik Arap Emirlikleri'nde de TRT-Türk yanında Çocuk, Müzik, Belgesel ve Arapça kanalları için E-Vision şirketi ile işbirliğine gidilmiştir.

Yayınların en geniş dinleyici ve izleyici kitlesine ulaştırılması, reklam geliri elde eden Kurum için önem arz etmekle birlikte, kamu kaynağı kullanan bir kurumun ulusal çıkarların korunması ve yabancı şirketlerle rekabet halinde olan kamu şirketlerinin aleyhine olabilecek uygulamalardan kaçınması gerekmektedir.

Bu konuda yapılacak değerlendirmelerde göz önüne alınması gereken diğer bir husus ise 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun Ek 33 üncü maddesinde 5.11.2008 tarih ve 5809 sayılı kanunun 67 inci maddesi ile yapılan değişiklikle "Kamu kurum ve kuruluşları ile Kızılay uydu üzerinden ihtiyaç duydukları hizmetleri Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme Anonim Şirketi tarafından yönetilen uydulardan sağlamak kaydıyla, her kurum ve kuruluşta olabilir." Hükmüdür. Kurum'un ihtiyaç duyduğu uydu haberleşme hizmeti alımlarında bu koşulu dikkate alması gerektiğinden, 2012 denetim raporunda; Kurum yayınlarının geniş bir coğrafyadan dinlenip izlenebilmesi amacıyla sayısal platform işletmecilerinden ve uydu şirketlerinden yapılan hizmet alımlarında Türksat A.Ş.'ye öncelik tanınması, ayrıca hizmetin taahhüt edilen kalitesinin sürekli denetlenebilmesi ve izlenebilirliğinin ölçülmesi için Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı Teknik AR-GE'den Sorumlu Müdürlük tarafından geliştirilen yayın izleme ve ölçüm sistemlerinden de faydalanılarak gerekli düzenlemenin yapılması önerilmiştir.

Kurum tarafından verilen yanıtta; Türksat uydularının öncelikle kullanılması konusunda gerekli duyarlılığın gösterildiği, sayısal yayın hizmetlerinin sürekli olarak izlenmesi, yayın standartlarına uygunluğu ve kalite ölçümlerinin otomatik ve uzaktan erişimle yapılmasına olanak sağlayan yayın izleme ve ölçüm sistemlerinin deniz-aşırı ülkelere kurulumu için de geliştirilme, sistem temini ve yerine tesis edilme çalışmalarına başlanıldığı ve 2014 yılında öncelik sırasına göre kurulumlarının yapılacağı şeklinde açıklamada bulunulmuştur.

Kurum yayınlarının olabildiğince geniş bir coğrafyadan dinlenip izlenebilmesi için Türksat uyduları dışındaki uyduların da kullanılması zorunluluğu bulunmakla birlikte, söz konusu yasa hükmü aksi yöndeki uygulamaları engellediğinden, Kurum'un diğer uydu operatörlerinden yaptığı hizmet alımlarını sorunlu hale getirmektedir. Ayrıca, 2013 sonu itibariyle Türksat uydularında boş kapasite olmadığı gibi, talep halinde Türksat A.Ş.'nin bu koşulu sağlayabilecek imkanının bulunmadığı da bilinmektedir.

Buna karşılık, uygulamaya koyduğu Türksat-4 projesi kapsamında uydu filosunda önemli artış gösteren ve hizmet alanı genişleyen Türksat A.Ş.'nin, küresel bir uydu operatörü olmayı hedefleyen stratejik planı doğrultusunda yakın bir gelecekte Kurum'un taleplerini karşılayabilecek olanaklara kavuşması beklenmektedir. Üstelik uydu filosunun kapasitesi yeterli düzeye gelecek olan Türksat A.Ş. gerektiğinde diğer uydu operatörleri ile işbirliğine giderek kullanıcılarına farklı seçenekler sunma olanağına da sahip olacaktır. Dolayısıyla, söz konusu yasa hükmünün uygulanmasında karşılaşılan teknik zorlukların yakın bir gelecekte ortadan kalkması beklenmektedir. Bu nedenle;

Kurum yayınlarının yurtdışındaki izleyici ve dinleyicilere ulaştırılması için uydu operatörlerinden yapılacak hizmet alımlarının, Türksat-4 serisi uydularla

sağlanan yeni imkanlar ve genişleyen kapsama alanları dikkate alınarak, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nun Ek 33 üncü maddesiyle Türksat A.Ş.'ye tanınan yetki çerçevesinde gerçekleştirilmesi için taraflar arasında uzun vadeli bir işbirliğine gidilmesi önerilir.

Kurum'un yapım ve yayın merkezleri arasındaki iletişim alt yapısı Türk Telekom'dan sağlanan kiralık devreler üzerinden gerçekleştirildiğinden, kiralama sürelerinin tamamlanacak olması, yeni nesil iletim teknolojilerinin sağladığı olanaklardan faydalanılması ve daha uygun fiyatların elde edilmesi amacıyla söz konusu hizmetin 730 gün süre ile 2,3 milyon tahmini bedelle ihaleye çıkılması hususu Yönetim Kurulu tarafından 04.02.2013 tarih ve 2013/48 sayılı karar ile uygun bulunmuş, ancak çıkılan ihaleye iki firma teklif vermiş olmasına karşılık, tekliflerin uygun bulunmaması nedeniyle ihale 28.3.2013 tarih ve 2013/106 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile iptal edilmiştir.

Söz konusu ihaleye 2,8 milyon TL tahmini bedelle yeniden çıkılması hususu 17.07.2013 tarih ve 2013/225 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile uygun bulunmuştur. Yapılan ihaleye sadece Türk Telekom teklif vermiş ve yapılan değerlendirme sonrası 2,3 milyon TL bedelle söz konusu hizmetin satın alınması Yönetim Kurulu tarafından 22.10.2013 tarih ve 2013/341 sayı ile uygun bulunmuştur.

Kurum ihtiyacının karşılanması için açık ihale yönteminin seçilmiş olması uygun olmakla birlikte, söz konusu hizmet sadece Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilen oldukça sınırlı sayıdaki operatör tarafından verildiğinden, bundan sonraki alımlar için yapılacak ihalelerde daha fazla teklif alınmasını sağlayacak şekilde kısmi/bölgesel hizmet alımına gidilerek daha uygun koşulların elde edilmesi mümkün olabilecektir.

ac)Bilgi Sistemleri

Radyo ve televizyon programlarının yapım ve yayınında ihtiyaç duyulan bilgilerin üretilip ilgili birimler arasında iletilmesi ve depolanması, ayrıca yönetim birimlerinin ihtiyaç duyduğu bilgilere erişimin sağlanması amacıyla projelendirilen TRT-NET haberleşme ağı 1998 yılından itibaren kurulmaya başlanmıştır. Söz konusu ağ üretim ve yönetim birimleri tarafından bilgi sistemlerinin yaygın olarak kullanılmasına paralel olarak genişletilmiş ve yeni yetenekler kazandırılarak Kurum hizmetlerinin üretiminde temel altyapılardan biri haline gelmiştir.

Söz konusu ağa bağlı toplam bilgisayar sayısına yönelik bir bilgiye erişilememiş olmakla birlikte, yıl içinde kullanıcı bilgisayarlarına toplam 16.350 adet müdahalede bulunduğu belirtilmekte olup, Genel Müdürlük binasındaki erişim /kablolu altyapısı yenilenmiş, mevcut ağın da yenilenmesi amacıyla ihtiyaç duyulan yazılım ve donanımın temini için 2,9 milyon ABD Doları yaklaşık bedelle açık ihaleye çıkılması hususu 28.03.2013 tarih ve 2013/111 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile uygun bulunmuştur. Yapılan ihale sonrası söz konusu işin 1,3 milyon TL bedelle yaptırılmasına Yönetim Kurulu tarafından 29.07.2013 tarih ve 2013/234 sayı ile uygun bulunmuştur. Kurum tarafından sağlanan bilgilerden onaylanan ihale kararına yapılan itirazın KİK tarafından Eylül 2013 tarihinde incelenmeye alındığı, ancak itirazın kabul

edilmediği görülmekle birlikte, 2013 yılında aktif cihazların yenilenmesi tamamlanamamıştır.

Yerel ağa bağlı bilgisayarların kesintisiz güç kaynağına bağlanması amacıyla yapılan çalışma sonucu söz konusu işin 646,7 bin TL tahmini bedelle yaptırılması için ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu tarafından alınan 29.07.2013 tarih ve 2013/239 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Çıkmış ihaleye verilen altı adet teklifin incelenmesi sonucunda 568,7 bin TL ile en uygun teklifte bulunan firma ile sözleşme imzalanması Yönetim Kurulunun 28.08.2013 tarih ve 2013/273 sayılı kararı ile uygun görülmüştür. Bu kapsamda olmak üzere, mevcut grup elektrojenlerin uygun şekilde çalışması ve uygun güçte kesintisiz enerji sağlanmasına yönelik çalışmalarda bulunulmuştur.

Cari yılda başlanılan diğer bir çalışma ise bilgi işlemde kullanılan depolama üniteleri ile Kurum yayınlarının RTÜK tarafından istenilen kaydının yapılmasında kullanılan depolama ünitelerinin yenilenmesine yöneliktir. Söz konusu birimlerin tekilleştirilmesi ve beş yıllık ihtiyaçların karşılanması amacıyla 1,2 PB kapasiteli “Kurumsal Veri Depolama Sistemi” projesi başlatılmıştır. Buna göre temin edilen sistem üzerinden projesine başlanıldığı ve sanallaştırma platformlarında iyileştirmelerin yapıldığı Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır.

Yeni medya kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılabilmesi için Genel Arşiv Sistemi (GAVS) yazılım ve donanımı, Ağa Bağlı Depolama Birimi (NAS) ile HD/SD özellikte Web Encoder cihazı temin edilerek kullanıma verilmiş, temin edilen platformların bakımları için sözleşmelere bağlanmış, kurumsal uygulamaların veritabanlarının çalıştığı sunucu bilgisayarlarının konfigürasyonları yapılmıştır. Bu çalışmaların dışında haber kanalı hizmetlerinde kullanılan Haber Otomasyon Sistemi sunucuları yeniden kurularak daha kapsamlı çalışmaları sağlanmış, e-Radyo projesinin sunucuları hazırlanmıştır.

Kurum’un yürüttüğü önemli bilişim projelerinden biri durumundaki Kurumsal Kaynak Projesinde (ERP) sistemin geliştirilmesi amacıyla ilave iş modüllerinin hazırlandığı, farklı platformlarda çalışan insan kaynakları modüllerinin tek bir platforma taşınarak web tabanlı kullanıma sunulduğu, ayrıca SGK tarafından çalışanlara yönelik istenilen bilgilerin elektronik ortamda hazırlanarak iletilmesi koşuluna uygun olarak gerekli çalışmalar yapıldığı ve toplam 300 bin kayıttın SGK’ya iletildiği Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır. Söz konusu projede yazılımların bütünleştirilmesine yönelik olarak yapılan önemli bir çalışma ise e-Televizyon yapılanmasında Tepuyap’ın yapım ve yayın kontrol modellerinin tamamlanması ve testlerine başlanmasıdır.

Kurum’un önemli gelir kaynaklarından biri durumundaki bandrol gelirlerinin takibi açısından önem arz eden diğer bir çalışma ise Gümrük Veri Ambarı Sisteminden (GÜVAS) gümrük beyannamelerinin anlık olarak alınıp Kurum veri tabanına aktararak bandrol takip sistemi içinde kullanıma sunulması için gerekli yazılımın hazırlanması olmuştur.

Kurum’un iş süreçlerini etkileyecek diğer bir çalışma ise Elektronik Belge Yönetim Sistemi projesi olmakla birlikte, DMO aracılığı ile temin edilen yazılımın uygulanmasına yönelik çalışmalar denetim tarihi itibarıyla henüz

tamamlanamadığından uygulamaya geçilememiştir. Diğer bazı kuruluşlar tarafından uygulandığı üzere söz konusu projenin Türksat A.Ş. ile birlikte yürütülmeyp DMO aracılığıyla seçilen bir firma üzerinden başlatılması, söz konusu firmanın ise taahhütlerini zamanında yerine getirmemesi yüzünden ilave süre verilmesi projenin gecikmesine neden olduğundan, sorunun bir an önce çözülmesi önem arz etmektedir. Bu nedenle;

Elektronik Belge Yönetim Sistemi projesinin gecikmeksizin tamamlanması hususunda gereken çabanın gösterilmesi önerilir.

Bu çalışmaların yanı sıra, Ankara-Oran Kampüsü, İstanbul-Kuruçeşme ve Harbiye'deki birimlerde kullanılmakta olan televizyon programlarında grafik hazırlama ve sunum sistemi (Vizrt) yazılımının bakım ve desteklerinin sağlanması amacıyla Türkiye'deki tek yetkili firmadan süpervizörlük hizmeti temin edildiği, kullanımına yönelik uygulamalar geliştirilerek farklı programlarda kullanılmasının sağlandığı, Telegün ve Teletext Projelerine yönelik çalışmalarda bulunduğu, kurumsal portal üzerinde bulunan uygulamaların geliştirildiği ve bunlarla birlikte halen sürdürülmekte olan toplam bilgi projesi/uygulaması sayısının 17 adet olduğu Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır.

Radio ve televizyon programlarının üretimine olduğu kadar kurumsal yönetimde de kullanılan uygulama platformlarının ve yazılımlarının temini konusunda önemli gelişme gösteren Kurumun bilgi sistemleri 1-12 Ekim 2012 tarihlerinde TÜBİTAK tarafından sızma testine tabi tutulmuş, yapılan çalışmada web uygulamaları, e-posta sunucuları, DNS sunucuları, sanallaştırma sistemleri, kablosuz ağ sistemleri, veri tabanı sistemleri, etki alanı ve son kullanıcı bilgisayarları, iletişim alt yapısı, anahtarlama cihazları ve yönlendiriciler, güvenlik duvarı ve VPN cihazları, diğer sunucular ve düzenekler güvenlik testinden geçirilmiştir. Yapılan test sonuçlarına göre yüz adet açık bulunmuş, bunların otuz beş adedi yüksek ve daha üzeri öneme sahip olduğu belirtilmiştir.

Belirlenen açıklıkların önem derecesine göre kapatılmaya çalışıldığı ifade edilmekte olup, Kurum'un TÜBİTAK ve BTK tarafından gerçekleştirilen Siber Güvenlik Tatbikatına 24.12.2012 tarihinden itibaren katıldığı, bu tatbikatın personelin uygulamalı senaryolar ile eğitimi, web sayfasına saldırı, web sayfası açıklık taraması, sosyal mühendislik saldırıları konularını kapsadığı görülmüştür.

Söz konusu çalışmalar 20.10.2012 tarih ve 28447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 11.06.2012 tarih ve 2012/3842 sayılı Ulusal Siber Güvenlik Çalışmalarının Yürütülmesi, Yönetilmesi ve Koordinasyonuna İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde yürütülmüş olup, bilgi ve iletişim sistemlerinin kullanımının hızla yaygınlaşması, gerek kamu kuruluşlarının, gerekse kritik alt yapı sektörlerinde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların bu sistemleri yoğun olarak kullanması bu sistemlerin güvenliğinin sağlanmasını daha da önemli hale getirmiş, söz konusu alt yapının hizmet dışı kalması veya kötüye kullanılması önemli kayıplara yol açacağından, konuya ilişkin alınacak önlemlerin ve belirlenecek stratejinin, diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de, ulusal düzeyde olmasını gerektirmiştir.

Bu kapsamda olmak üzere 20.06.2013 tarih ve 28683 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2013/4890 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki “Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı’nda siber güvenlik riskleri, ilkeler ve toplam 29 adet Eylem belirlenmiş olup, bunlara ilişkin alt eylemler, bitirilme tarihleri, Sorumlu ve İlgili Kuruluşlar tespit edilmiştir. Söz konusu stratejide Kurum Sorumlu kuruluş olarak belirlenmemekle birlikte, siber olayların delillendirilmesi, siber olaylara müdahale ekibi oluşturulması, iş sürekliliği ve veri yedekleme sistemlerinin kurulması, kamu kurumlarında verilere erişim düzeylerinin belirlenmesi, ulusal ve uluslararası siber güvenlik etkinlikleri düzenlenmesinde diğer kamu kurum ve kuruluşları gibi İlgili Kuruluş olarak belirlenmiş olup, 2012 yılı denetim raporunda Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem Planı kapsamında yer alan ve Kurum’u ilgilendiren eylemlerle ilgili çalışmaların ve düzenlemelerin, ülkenin kamu yayın kuruluşu olarak diğer kurum ve kuruluşlara da örnek olacak şekilde gecikilmeksizin yerine getirilmesi önerilmiştir. Kurum tarafından verilen yanıtta ise; öneride belirtilen Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve 2013-2014 Eylem planı kapsamında çalışmaların yapıldığı belirtilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere, gelişen yayıncılık teknolojisine bağlı olarak Kurum’da bilgi sistemlerinin kullanımının oldukça yaygınlaştığı, gerek Kurum içi üretilen, gerekse dışarıdan temin edilen yazılımlarla başlatılan uygulamaların sürekli bir artış gösterdiği, gerçekleştirilen uygulamaların bazılarında güvenlik açığı görüldüğünden bunların giderilmesine yönelik çalışma başlatıldığı görülmektedir. Bu amaçla başlatılan projeler ve geliştirilen uygulamalar ilgili birimlerden gelen talepler üzerine uygulamaya konulmakla birlikte, bilgi teknolojilerine yönelik projelerin, kurumsal işleyişi doğrudan etkileyen vasıfları bulunması nedeniyle özellik arz ettiği, bu nedenle de bilgi teknolojisi kullanımının stratejik uyum, değer sağlama, risk yönetimi, kaynak yönetimi ve performans ölçümü gibi temel prensipleri esas alacak şekilde planlanıp yönetilmesinin uygun olacağı sonucuna varılarak, uluslararası platformlarda COBIT5 ve ISO/IEC 38500 gibi BT yönetişimine ilişkin çeşitli normların geliştirildiği bilinmektedir. Dolayısıyla, bu teknolojileri yaygın olarak kullanmakta olan Kurum’un da yapısına uygun normlardan birinin benimsenip çalışmalarını bu çerçevede sürdürmesi kaynakların etkin ve verimli kullanılması açısından daha uygun gözükmektedir. Bu nedenle:

Gelişen yayıncılık teknolojisine bağlı olarak, Kurum’da bilgi teknolojilerinin kullanımının yaygınlaşması ve yakın gelecekte bilgi sistemlerinin hizmet üretiminde olduğu kadar karar alma süreçlerinde de kullanılır hale geleceği dikkate alınarak, bu kapsamdaki faaliyetlerin uluslararası kabul görmüş bir standart çerçevesinde sürdürülmesi önerilir.

ad) Radyo ve Televizyon Vericileri:

Radyo ve televizyon yayıncılığının temel bileşenlerinden biri olan karasal vericilerin işletmesi oldukça yüksek maliyetli olduğundan, Kurum tarafından hizmete başlanmasından itibaren uzunca bir süre ülkenin tamamının kapsanması mümkün olamamış, özellikle televizyon hizmeti uzun yıllar yerel ve bölgesel olarak sağlanabilmiştir. 1970’li yıllardan itibaren bu hizmete daha fazla kaynak ayrılmaya çalışılsa da, 1980’li yıllardan itibaren ülkede kalkınma için iletişime öncelik tanınması

radio ve televizyon yayınlarının gerek program sayısının artışında, gerekse kapsama alanının genişlemesinde önemli rol oynamıştır. Buna karşılık, ülkenin coğrafi koşulları, arazi yapısı ve dağınık yerleşim alanları nedeniyle karasal vericiler üzerinden yayınlanan bütün programlar için yeterli bir kapsama henüz mümkün olamamıştır.

Buna karşılık, gelişen teknoloji sayesinde çeşitli uydular üzerinden yapılan çok sayıdaki radio ve televizyon yayını fiyatları oldukça ucuzlayan uydu alıcıları kullanılarak çok geniş bir coğrafyada dinlenip izlenebilir hale gelmiştir. Gelişen bu durum karasal vericilerin önemi ilk bakışta azalmış görülmekle birlikte, trafikteki araç sayısının artışı gezgin izleyici ve dinleyicilerin sayısını da arttırmış, bu durumdaki kişiler başta haber olmak üzere ses ve görüntüye dayalı bilgi ve eğlenmeye daha fazla gereksinim duyduğundan, karasal vericilerle yapılan yayınlar önemini korumuştur. Dolayısıyla, karasal vericilerle yapılan yayınlar Kurum tarafından yayınlanan radio ve televizyon programlarının dinleyici ve izleyiciye ulaştırılmasında temel ortamlardan biri durumundadır.

Radio yayınlarının orta ve uzak mesafelerden dinlenebilmesi için orta (MF) ve yüksek (HF) radio yayın frekanslarından genlik modülasyonlu olarak analog yayın yapan vericilerin 2013 yılı sonundaki durumu 2012 yılı değerleri ile karşılaştırmalı üzere Tablo 15'te gösterilmiştir.

Tablo 15: GM Radyo vericilerinden yayınlanan programlar

GM Radyo Vericilerinden Yayınlanan Programlar	GM Radyo Vericileri			
	2012 Yılı		2013 Yılı	
	Sayısı (Adet)	Gücü (KW)	Sayısı (Adet)	Gücü (KW)
Radyo-1	2	700	1	100
Radyo-1/Bölgesel	3	500	3	900
Radyo-6	1	100	1	100
TRT-Türkü	-	-	1	600
Türkiye'nin Sesi Radyosu	5	2.500	5	2.500
Toplam	11	3.800	11	4.200

Genellikle FM radyo yayın kapsamı dışındaki dinleyicilerle, açık denizlerde seyreden gemilerdeki ve yurt dışındaki dinleyicilerin tercih ettiği GM yayınlar için kullanılan verici sayısı 2013 yılsonu itibariyle 11 adet olup, toplam çıkış gücü 4.200 kW'tır.

Bunların 5 adedi Kısa Dalga (KD), 6 adedi de Orta Dalga (OD) vericileridir. Yurt dışına yönelik yayınlarda kullanılan kısa dalga vericileri Ankara-Emirler'de, orta dalga vericiler ise İzmir/Torbalı'da Radyo-1 vericisi olarak, Antalya, Çukurova ve

Trabzon'da Radyo-1/Bölgesel vericisi olarak, Diyarbakır'da Radyo-6 vericisi olarak, İstanbul-Çatalca'da TRT Türkü vericisi olarak yayın yapmaktadır.

Antalya, Çukurova. Trabzon Radyo Verici İstasyonlarından 06.00-13.15 saatleri arasında 7 saat 15 dakika süreyle, Çatalca ve İzmir Radyo Verici İstasyonlarından ise 06.00-13.15 saatleri arasında 7 saat 15 dakika süreyle yayın yapılmakta olup, Çatalca İstasyonu'ndan yapılan yayınlar 20.02.2013 tarihinden itibaren 06.00-01.00 saatleri arasında 19 saat süreyle başlanmıştır. Böylece 2012 yılında günde 30 saat olan orta dalga radyo yayın saatleri, 2013 yılı Şubat ayından itibaren günde 61 saate çıkarılmıştır.

Ülkede ilk radyo vericileri 1927 yılında kurularak hizmete verilmiş olmakla birlikte, 1938 yılında Ankara'da, 1949 yılında da İstanbul'da kurulan yüksek güçlü vericilerle kapsama alanlarında önemli artışlar sağlanmıştır. Daha sonra bölgesel yayın yapmak üzere kurulan düşük güçlü radyo vericileriyle ülkenin büyük bir kısmı kapsama alanı içine alındığı gibi, yurtdışına yönelik olarak yapılan yayınlarda önemli gelişmeler kaydedilmiştir.

O dönemde televizyon ve FM radyo yayını olmadığından uzun, orta ve kısa dalga radyo vericileriyle sürdürülen bu yayınlar önemli işlevler görmüş ve diğer ülkelerde olduğu gibi, toplumun başta haber alma üzere eğitim, dinlenme ve eğlenme ihtiyaçlarını karşılamıştır. Daha sonra ülkede televizyon yayıncılığına başlanması, daha kaliteli yayın yapmaya olanak sağlayan FM vericilerinin kullanılması ve İnternet üzerinden yayıncılığın gelişmesi, analog radyo yayıncılığının önemini azalttığı gibi, kullanılan vericilerin eski teknoloji ürünü olması maliyetleri önemli ölçüde arttırmıştır. Bu gelişmeler dikkate alınarak, verici işletmesinin Kurum'a yeniden devredildiği 2000 yılından itibaren bu vericilerin durumunun değerlendirilmesi konusunda Kurum'un denetim raporlarında önerilerde bulunulmuş olup, bu öneriler doğrultusundaki çalışmalara 2002'de başlanılmış ve 2012 sonu itibarıyla tamamlanarak söz konusu yayınlar toplam 11 GM radyo vericiyle sürdürülmeye başlanmıştır.

Kurum tarafından sağlanan bilgilerden yapılan bu düzenleme sonrasında başlanılan uygulamadan elde edilen verilerin değerlendirilmesi sonrasında Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde FM yayınları ile gerekli kapsamanın sağlanamadığı görülerek Van ilinde kapatılan UD (Uzun Dalga) vericisi yerine OD (Orta Dalga) vericisi tesisine yönelik çalışma başlatıldığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, yurtiçine yayın yapan GM radyo vericilerinin dinleyici kitlesinde oldukça azalma olduğu bilinmekle birlikte, olağanüstü koşullar dikkate alınarak bu yayınların sürdürülmesi söz konusu olduğundan, gelişen yayın teknolojilerine uygun şekilde sayısal yayınlara başlanması gelişmiş ülkelerde gündeme gelmeye başlamıştır. Ülkede MF-GM yayınlarının sadece Kurum tarafından yapılması nedeniyle diğer özel yayıncı Kuruluşlarla koordinasyon ihtiyacının bulunmaması, üstelik nitelikli müzik yayını yapılması halinde geniş bir dinleyici kitlesine ulaşılacağı dikkate alınarak söz konusu hizmetin verilmesi hususunun incelenmesi uygun olacaktır. Bu nedenle;

Ülkedeki radyo dinleyici sayısının oldukça yüksek olmasına karşılık, genellikle FM (Frekans Modülasyonu) radyo yayınlarının tercih edilmesi nedeniyle Kurum tarafından sınırlı bir dinleyici kitlesine yönelik olarak sürdürülmek durumunda kalınan OD (Orta Dalga) GM (Genlik Modülasyonlu) radyo yayınlarının etkinliğinin artırılması amacıyla, seçilecek yayın teknolojisi üzerinde mutabık kalınmak kaydıyla ülkedeki diğer yayıncı kurum ve kuruluşlarla ortak hareket edilmesine ihtiyaç göstermeyen ve ülke genelinde geniş bir dinleyici kitlesine sahip olması mümkün gözüken OD (Orta Dalga) sayısal radyo yayınlarına başlanması hususunun, diğer ülke örnekleri de dikkate alınarak, değerlendirilmesi uygun görülmektedir.

Yurtdışına yönelik Yüksek Frekanslarda yapılan radyo yayınları daha farklı bir durum arz etmektedir. Gelişen yayıncılık teknolojisiyle birlikte uydu üzerinden televizyon yayınlarının kolaylıkla alınabilmesi ve internet erişiminin gün geçtikçe yaygınlaşması başta gelişmiş ülkelere yönelik olmak üzere kısa dalga radyo yayıncılığının önemini gittikçe kaybettiği, Voice of America, BBC, Deutsche Welle gibi bu konuda önde gelen kuruluşların yüksek maliyetli bu hizmette azaltmaya gittikleri, buna karşılık başta Afrika ülkelerine yönelik olmak üzere yayın yapan China Radio'nun yayın frekanslarını arttırmasının farklı bir stratejinin sonucu olduğu bilinmektedir. Halen BBG(ABD) yayın kuruluşunun 59 farklı dilde, CRI (Çin)'nin 50 dilde, RUVR (Rusya)'nin 34 dilde, DW (Almanya)'nin 30 dilde, BBC (İngiltere)'nin 27 dilde yayın yaptığı bilinmekte olup, Kurum yaptığı 32 yabancı dil ve lehçedeki yayınlara dünya dördüncüsü durumundadır.

Diğer yayıncı kuruluşlar gibi Kurum'un da bu yönde bir değişikliğe giderek verici sayısını optimum bir seviyeye düşürüp kısa dalga radyo yayınlarında teknoloji kullanımında yeterli seviyede olmayan ülkelerde kullanılan dil ve lehçelere yönelik olanlarına ağırlık vermesi ve söz konusu yayınların olabildiğince yerinden yapmak üzere ilgili ülke idareleriyle işbirliğine gitmesinin uygun olacağı önceki yıllara ait denetim raporlarında belirtilmiş, Kurum tarafından verilen yanıtlarda bu uygulamanın benimsendiği ve yerel kuruluşlarla işbirliğine gidildiği, ayrıca Çakırlar Verici İstasyonunda kullanılan ve verimliliği düşük 5 adet vericinin kullanımına son verildiği belirtilmiştir.

Bu kapsamda olmak üzere, Irak-Kerkük, Musul ve Telafer, Yunanistan-Gümölcine, Kosova-Priştina, Fransa-Lyon, Moldova-Gagauziya, Azerbaycan, Bosna Hersek, Arnavutluk ve Kırgızistan'da yayın yapan yerel radyolara işbirliğine gidilmiş olup, Suriye'ye yönelik Arapça yayını ise Kilis ve Hatay'da sınıra yakın bulunan FM verici istasyonundan verilmeye başlanmıştır. Benzeri uygulamanın diğer komşu ülkelere yönelik olarak da başlanılmasının uygun olacağı görüşüyle; yurt dışındaki dinleyicilere yönelik olarak yapılmakta olan radyo yayınlarının maliyetlerinin azaltılması ve daha geniş kitleye ulaşılması için yerel yayıncılarla yapılmakta olan işbirliklerinin geliştirilmesi ve komşu ülkelere yönelik yayınların sınır bölgelerindeki vericilerden yapılmasına yönelik çalışmaların sürdürülmesi önerilmiştir.

Kurum tarafından verilen yanıtta; mevcut işbirliğinin geliştirilmesi için Balkanlar, Asya-Türk Cumhuriyetleri, Afrika ve Ortadoğu ülkelerinde Türkçe ve ilgili ülkenin anadilinde yayınlarımızı eş zamanlı veya paket program olarak iletme ve işbirliği çalışmalarının planlandığı, yurtdışına yönelik radyo yayınlarının

maliyetlerinin azaltılması ve daha geniş kitleye ulaştırılması amacıyla yurtiçindeki FM vericilerinin sınır bölgesinde kullanımı yoluyla daha yüksek kalitede yayınların ulaştırılması için yürürlükteki mevzuat ve mevcut imkanlar değerlendirilerek çalışmalara devam edildiği belirtilmiştir.

Ülkenin yurt dışında tanıtımına olduğu kadar, Türkçenin diğer ülkelerde de öğrenilip düzgün konuşulması açısından önem arz eden yurt dışına yönelik radyo yayınlarının, Türkiye'nin dış temsilcilik sayısındaki artışlar, Türksat-4 serisi uydularla sağlanan yeni kapsama alanları ve gelişen sosyoekonomik ilişkiler dikkate alınarak, daha ucuz maliyetlerle, ancak daha etkin olacak şekilde yerinden yapılmasına yönelik işbirliklerinin geliştirilmesi önerilir.

Daha kaliteli ses ve müzik yayını yapılabildiğinden daha geniş dinleyici kitlesi bulunan, bunun yanında yatırım ve işletme masrafları GM vericilere göre çok daha az, ancak kapsama alanı çok daha sınırlı olan frekans modülasyonlu (FM) radyo vericilerinin 2013 yılı sonu itibarıyla durumu, 2012 yılı değerlerine göre karşılaştırmalı olarak Tablo 16'da gösterilmiştir.

Tablo 16: FM Radyo vericilerinden yayınlanan programlar tablosu

FM Radyo Vericilerinden Yayınlanan Programlar	FM Radyo vericileri 2012 yılı			FM Radyo vericileri 2013 yılı		
	Sayısı (Adet)	ERP Gücü (KW)	Kapsanan Nüfus (%)	Sayısı (Adet)	ERP Gücü (KW)	Kapsanan Nüfus (%)
Radyo-1, Bölgesel	256	2.541	91,0	255	2.511	88,0
Radyo-2 (TRT-FM)	571	4.315	99,9	572	4.435	99,9
Radyo-3	24	544	43,5	24	544	43,5
Radyo-4	83	1.179	50,9	79	1.093	35,7
TRT-NAĞME	69	918	44,1	72	959	54,1
RADYO-6	9	143	5,4	9	143	5,4
TRT-TÜRKÜ	103	1.156	48,2	106	1.112	49,1
RADYO-HABER	31	612	39,3	32	762	54,3
Toplam	1.146	11.408	-	1.149	11.560	-

Yukarıdaki tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere 2012 yılında 1.146 adet olan verici sayısı 2013 yılında 1.149 adet olmuş, çıkış gücü de 11.408 KW'dan 11.560 KW'a çıkmıştır.

Cari yılda FM radyo verici sayısı ve toplam yayın gücü olarak önemli bir artış sağlanmamış olmamakla birlikte, 11 ayrı istasyonda farklı çıkış güçlerinde olmak

üzere hizmet dışı kalmış istasyonlardan sökülen vericilerin montajları yapılarak hizmete verilmiş olup, Ankara, İstanbul ve İzmir başta olmak üzere 9 ilde TRT-FM yayınlarında dinamik RDS (ekranda bilgi geçişi) yayını başlatılmıştır. Kurum ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında FM radyo vericileri üzerinden dinamik RDS trafik anonsu yapılmasına ilişkin protokol çerçevesinde trafik anons bilgilerinin Ankara Radyosu ile koordineli şekilde verilmesini sağlamak üzere barter yoluyla temin edilen vericiler Ankara, Bolu, Afyon ve Manisa'da uygun konumlardaki istasyonlara kurularak hizmete verilmiştir.

Ülke geneline yayınlanan bütün programlar henüz tam bir kapsamanın sağlanamadığı görülmekle birlikte, en fazla dinlenen radyo durumundaki TRT-FM yayın kapsamında istenilen düzeye ulaşıldığı anlaşılmaktadır. Diğer programlarda bu düzeye ulaşılamamasının temel nedeni Kurum kaynaklarının sınırlı olmasının yanı sıra, yeni vericilerin kurulacağı yerin ve kullanılacak frekansın seçiminde sorunlar yaşanması, ülke genelinde uygulanacak onaylanmış bir frekans planlamasının bulunmaması, konuyla ilgili mevzuatta son yıllarda sürekli değişiklik yapılması ve sorunun çözümüne yönelik kalıcı bir adımın atılamamasıdır. Buna ilave olarak RTÜK tarafından bu konuda bir planlamanın yapılmadığı görüldüğünden, yaşanan sorunların yakın vadede çözülmesi de mümkün gözükmemektedir.

Bununla birlikte, yalnızca TRT-FM yayını olan 136 istasyondan Radyo-1, Radyo-Türk ve Radyo-Nağme yapılarak Kurum radyolarının ülke genelinde yaygınlaştırılması amacıyla gerekli frekans tahsisleri alınmış ve 354 adet 250 W ve 72 adet 1 KW FM vericisi satın alınmasının planlandığı ve söz konusu programlardaki kapsamının da %34 oranında arttırılacağı Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır.

Kurumun temel işlevlerinden biri olan televizyon yayınlarında kullanılan vericilerin 2013 yılsonundaki durumu, sayısı ve kapsama oranları, 2012 yılı değerleri ile karşılaştırmalı olarak Tablo 17'de gösterilmiştir.

Tablo 17: Televizyon programları tablosu

Televizyon Programları	2012 Yılı Ana Verici ve Aktarıcı			2013 Yılı Ana Verici ve Aktarıcı		
	Sayısı (Adet)	ERP Gücü (KW)	Kapsama Nüfus (%)	Sayısı (Adet)	ERP Gücü (KW)	Kapsama Nüfus (%)
TRT-1	1.130	4.764	98,4	1.130	4.764	98,4
TRT-2 HABER	1.085	15.406	98,1	1.085	15.406	98,1
TRT3/TRT-GAP/MECLİS	960	16.478	96,8	960	16.478	96,8
TRT-4/TRT-ÇOCUK	540	15.253	92,0	540	15.253	92,0
TRT-TÜRK	7	281	28,0	7	281	28
TRT-AVAZ	2	88	4	2	88	4
TRT-6	18	32	16,0	18	32	16
Toplam	3742	52.302	-	3742	52.302	-

Yukarıdaki tablodan de anlaşılacağı üzere 2012 yılı sonu değerleri ile 2013 yılsonu değerleri aynı olmasına karşılık, işletme giderlerinde tasarruf sağlamak amacıyla yapılan planlamalarla kapsama alanlarında daralma veya verici sayısında azalma olmadan yayıncılığın sürdürülmesi yoluna gidilmiştir. Bu kapsamda olmak üzere özellikle Doğu Anadolu Bölgesinde çalışma yapıldığı ve kapatılan istasyonlarda boşa çıkan vericilerin uygun istasyonlara kurularak hizmete verildiği Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır.

Televizyon verici işletme çalışmalarını etkileyen ve geleceğe yönelik planlama yapmayı zorlaştıran en önemli husus önümüzdeki dönemde başlaması öngörülen sayısal yayıncılığın mevcut altyapıdan daha farklı bir altyapıya ihtiyaç duyması, ancak bu yönde somut bir ilerleme sağlanamamasıdır. Raporun Frekans Planlaması ve Sayısal Yayıncılık bölümünde de açıklandığı üzere, analog televizyon yayıncılığında sayısal yayıncılığa geçiş için 2013'te RTÜK tarafından gerçekleştirilen çalışmalar sonucu özel kuruluşların kullanacağı televizyon frekanslarının tahsisleriyle ilgili ihaleler sonuçlanma aşamasına gelmiş, ancak konunun yargıya taşınması ve bazı işlemlerin iptaline karar verilmesi yapılan bütün işlemleri geçersiz hale getirmiştir. Bu gelişme sonrası sayısal yayıncılığa geçiş için RTÜK tarafından uygulanabilir bir planın açıklanmaması Kurum'u bu konuda çalışma yapmaktan engellemeye başlamıştır.

Radyo ve televizyon vericilerinin işletmesinde yaşanan diğer önemli bir sorun da enerji kesintileri ve istikrarsızlıklarıdır. İstasyonları besleyen müstakil yada elektrik dağıtım şirketine ait enerji nakil hatlarında gerilim düşümünü yaşanması, bunları önleyici tedbirlerin de gerektiği şekilde alınamaması bu sorunların ana kaynağını oluşturmakta olup, sorunun çözümüne yönelik çalışmalar sürdürülmekle birlikte henüz istenilen aşamanın kaydedilemediği ve işletmesi özelleştirilen dağıtım şebekelerinin kalitesinin henüz istenilen standardı sağlamadığı görülmektedir.

Önceki yıllara ait denetim raporlarında da belirtildiği üzere, bu durum genellikle köy elektrifikasyonu ve yerleşim yeri dışındaki sanayi tesisleri için Kurum'a ait enerji nakil hattının kapasitesine bakılmaksızın enerji alınması yüzünden ortaya çıkmaktadır. Konuya ilişkin olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 30.12.2005 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nde yaptığı değişiklikle Kurum'un mülkiyetindeki branşman hattı ve müştemilatından ancak müşterinin uygun görmesi halinde kullanılması hükmü getirilmesine karşılık, bu hüküm 31.12.2006 tarihine kadar ertelenmiş, daha sonra yayımlanan bir tebliğle de bu tarih 31.1.2008 olarak belirlenmiştir.

Bunun devamında 8.9.2010 tarih ve 27696 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelikle değiştirilen yeni düzenleme sonrasında bir veya daha fazla müşterinin kullanımındaki branşman hattı ve müştemilatından yeni bağlantı taleplerinin malikinin rızasına bağlı olması, rıza göstermeme halinde ise kamulaştırma yoluna gidilmesi prensibi getirilmiştir. Devre ilişkin usul ve esasların ise Kurum (EPDK) tarafından düzenleneceği belirtilmiştir.

Daha sonra, 29.12.2010 tarih ve 27800 sayılı, 13.07.2011 tarih ve 27993 sayılı, 28.01.2012 28187 sayılı ve 03.04.2012 ve 28253 sayılı Resmi Gazete'lerde de Elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin

Yönetmelikler yayımlanmış, ancak branşman hattının ortak kullanımını düzenleyen 8 inci maddede bir değişiklik yapılmamıştır.

Devre ilişkin usul ve esaslar ise Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 18.01.2012 tarih ve 3648/25 sayılı Kurul kararı ile yürürlüğe konulan ve 12.02.2012 tarih ve 28202 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ortak Kullanım Haline Gelen Elektrik Dağıtım Tesislerinin Elektrik Dağıtım Şirketlerince Devralınmasına Dair Usul ve Esaslar” çerçevesinde belirtilmiştir. Buna göre; branşman hattı ve müştemilatının dağıtım şirketlerince devir alınmasında, öncelikli olarak yeni bağlantı talebinde bulunan tesis ve hatların devrinin yapılması, dağıtım şirketinin ortak kullanımda olan veya ortak kullanım haline gelecek branşman hattı ve müştemilatının maliki veya maliklerine, belirlenmiş usul ve esaslar çerçevesinde hesaplanacak bedeli ödemek şartıyla devralmak istediğini belirtmesi, malikin rıza göstermesi halinde bir tutanak düzenlenmesi, kamulaştırma işleminin ise Kurum tarafından yapılacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 25.08.2012 tarih ve 28392 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 09.08.2012 tarih ve 3961/17 sayılı EPDK kararında ise söz konusu düzenlemede değişikliğe gidilerek “Bağlantı talep eden müşterinin elektrik enerjisi temini ve abonelik işlemleri, devir işlemlerinin başlaması ile birlikte ilgili hat ve tesislerin devrinin tamamlanması beklenmeksizin gerçekleştirilir” hükmü getirilmiştir.

EPDK tarafından konuyla ilgili yapılan son düzenleme 30.12.2012 tarih ve 28513 (2. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olmakla birlikte, ilgili Yönetmeliğin 8 maddesi olan “Bir başka müşteri mülkiyetindeki tesisten faydalanma”ya ilişkin hükümlerde bir değişikliğe gidilmemiş, maddenin uygulanması sırasında esas alınacak 18.01.2012 tarih ve 3648/25 sayılı EPDK kararı ile yürürlüğe konulan ve 09.08.2012 tarih ve 3961/17 sayılı EPDK kararı ile açıklık getirilen “Ortak Kullanım Haline Gelen Elektrik Dağıtım Tesislerinin Elektrik Dağıtım Şirketlerince Devralınmasına Dair Usul ve Esaslar” geçerliliğini korumuştur.

Kurum’a ait hatların ilgili dağıtım şirketleri tarafından devralınmasına yönelik çalışmalara yürürlükteki mevzuat çerçevesinde başlanıldığı görülmekte olup, Çoruh Elektrik Dağıtım A.Ş.’nin talebi üzerine, ortak kullanım haline gelmiş 17 istasyona ait enerji nakil hatlarının toplam 179,3 bin TL bedelle devir işlemlerinin yapılabilmesi için Yönetim Kurulu’nun 25.12.2013 tarih ve 2013/439 sayılı kararı ile gerekli onay alınarak çalışmalara başlanılmıştır.

Söz konusu uygulamaya 2014 yılında da devam edilmiş olup, Yönetim Kurulu’nun 05.03.2014 tarih ve 2014/79 sayılı kararıyla verilen onayla devam edilerek Karabük-Merkez Çataltepe ve Kırıkkale-Ahılı TV/FM verici istasyonlarına enerji sağlayan hatların devrine onay verilmiştir. Buna karşılık, söz konusu olumsuzluğun çok sayıdaki istasyonu etkilemesi nedeniyle, devralma işlemlerinin uzun bir süre devam edeceği, hatlar bedeli karşılığı devralınarak kullandırılması halinde bile gerekli ilgili dağıtım şirketlerinin gerekli iyileştirmeleri yapmasının zaman alması muhtemel gözükmektedir.

Buna karşılık, EPDK tarafından 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu gereğince geliştirilen ikincil mevzuatta, TRT lehine olabilecek hükümler bulunmaktadır. Bu kapsamda yürürlüğe konulan Elektrik Piyasası Tüketici Yönetmeliğine göre yıllık

elektrik enerjisi tüketimi Kurul tarafından her yıl için belirlenecek “Serbest tüketici limiti”nin üstünde olanlara istediği tedarikçiden daha uygun koşullarda enerji teminine izin vermektedir. EPDK tarafından alınan 26.01.2011 tarih ve 3054 sayılı kararla limit 30.000 kWh olarak belirlenmiş ve 12.02.2011 tarih ve 27844 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu limit 26.01.2012 tarihinden itibaren 25.000 kWh’ye, 24.01.2013’ten itibaren de 5000 kWh’ye düşürülmüştür. 2014 yılı için söz konusu limit 30.1.2014 tarih ve 28898 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 23.01.2014 tarih ve 4840 sayılı kararla 4500 kWh olarak belirlenmiştir.

Kurum’un 2013 yılı toplam enerji gideri 34,9 milyon TL olup, bunun 6 milyon TL’si aydınlatma, 3,4 milyon TL’si radyo stüdyo ve vericileri elektrik enerjisi, 21 milyon TL’si televizyon stüdyo ve verici giderleri olduğu görülmektedir. Ülke kaynaklarının verimli kullanılması açısından olduğu kadar maliyetlerin azaltılması açısından da önem arz eden bu husustaki çalışmaların tamamlanarak söz konusu imkandan faydalanılması hususu önceki yıllara ilişkin denetim raporlarında öneri olarak getirilmiş, Kurum tarafından verilen yanıtlarda da mekanik yapıdaki elektrik sayaçlarının elektronik sayaca dönüştürülmesi işleminin verici istasyonlarda büyük oranda tamamlandığı, yapılan çalışmalar çerçevesinde Kamu İhale Kurumu Başkanlığından fiyat farkı ödenip ödenmeyeceği hususunun sorulduğu, alınan cevabi yazıda elektrik enerjisi tüketimine ilişkin yapılacak ihalelerde fiyat farkı verilmesi esasları hakkında düzenleme çalışmalarının devam edeceğinin bildirildiği görülmüştür.

2012 yılı denetim raporundaki öneriye verilen yanıtta ise; çalışmalarda son aşamaya gelindiği ve yıllık tüketimi en fazla olan yüz civarında abone belirlenerek toplam tüketimin yüzde seksenini kapsayacak şekilde ihaleye çıkılmak üzere İdari ve Teknik Şartnamelerin hazırlandığı ve gerekli Yönetim Kurulu kararı alınarak 13.03.2014 tarihinde ihalenin yapılacağı belirtilmiştir.

Konuya ilişkin yapılan çalışmalar incelendiğinde;

-22.01.2014 tarih ve 2014/18 sayılı Yönetim Kurulu kararına esas olan takirde Kurum’un merkez ve taşra teşkilatında toplam 1160 adet elektrik aboneliği bulunduğu, bu aboneliklerin 2011 yılı toplam sarfiyatının 93,8 bin kWh, 2012 yılında ise 108,8 bin kWh olduğu,

-Diğer kurumlar tarafından yapılan ihalelerden, fiyat farkı uygulanmaması yüzünden olumlu sonuç alınamadığının görüldüğü, ancak bu konuda çalışma yapılacağı bilgisinin edinildiği,

-31.08.2013 tarih ve 28751 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Fiyat farkına İlişkin Esaslar”da enerji alım ihalelerinde fiyat farkının nasıl uygulanacağı hususunun karara bağlandığı ve söz konusu kararnamenin 30.11.2013 tarihinde yürürlüğe girdiği,

-Toplam 1160 civarındaki abonelikten 102 sayaç aboneliğinde tüketilen miktarın 84,4 bin kWh olduğu ve toplam tüketimin %78’ine karşılık geldiği, dolayısıyla bu sayaçlarda tüketilecek miktarın 85 bin kWh olacağı hesabıyla 21,3 milyon TL tahmini bedel üzerinden açık ihaleye çıkılması hususunda Genel Müdürlüğün yetkili kılındığı,

-Bu amaçla çıkılan ihale için dokuz firmanın doküman aldığı, ancak beş firmanın teklif verdiği,

-Yapılan değerlendirme sonrasında 14,9 milyon TL bedelle sözleşme imzalanması hususunun Yönetim Kurulu'nun 19.03.2014 tarih ve 2014/117 sayılı kararıyla uygun bulunduğu

Görölmekte olup, 2 Mayıs 2014 tarihi itibariyle başlatılan bu alımla Kurum'un yıllık giderlerinde 6,4 milyon TL tasarruf sağlanması beklenmektedir.

Verici işletmesinde maliyetlerin azaltılmasıyla ilgili önemli bir husus da vericilerin uzaktan kontrollü olarak işletilmesi olup, Yönetim Kurulu'nun 23.4.2010 tarih ve 2010/102 sayılı kararıyla 250 istasyon için satın alınan uzaktan izleme sisteminin kurularak hizmete verildiği görölmektedir. İşletme maliyetlerinin azaltılması açısından söz konusu çalışmanın daha da yaygınlaştırılması uygun olacaktır.

Ekonomik ömrünü dolduran, tüplü yapıda olan veya düşük güçlü olan bazı verici sistemlerinde kullanılmak üzere palet yükselteç ve bunlara ait güç kaynakları alınarak, Kurum olanaklarıyla tasarlanan montaj kitleri ile birlikte vericilere montajı yapılmak üzere ilgili birimlere gönderildikleri, bu çalışmalar sayesinde verici sistemlerinin aşırı güç tüketen ve çok sık arızalanan çıkış yükselteçleri ve güç kaynakları yenilenerek, sistemlerin daha kararlı, daha ekonomik ve daha etkin yayın yapması sağlandığı Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır. Yapılan bu çalışma sayesinde güçleri yükseltile vericilerin kapsama alanlarının genişletildiği, işletme-bakım giderlerinde büyük ölçüde tasarruf sağlandığı ve elde edilen yüksek enerji verimliliği ile 20 aydan kısa bir sürede maliyetini amorti edecek hale geldiği belirtilmektedir. Bu amaçla yapılan çalışmalarla 2013 yılında 29 adet TV vericisi, 13 adet FM Radyo Vericisinde modifikasyon işlemi gerçekleştirilmiştir.

Verici işletmesiyle ilgili olarak Yönetim Kurulu tarafından alınan 19.06.2013 tarih ve 2013/190 sayılı kararda ise Ankara Verici İşletme Müdürlüğü sorumluluk alanındaki servis dışı edilmiş 228 adet istasyonun binalarının yıkılması, antenlerin, enerji nakil hatlarının ve çevre tel engellerinin demontajı ihalesine çıkılması uygun bulunmuş olup, yapılan ihale sonrasında en uygun teklif veren firma ile 589 bin TL bedel üzerinden sözleşme imzalanmasına Yönetim Kurulu tarafından 29.07.2013 tarih ve 2013/235 sayılı ile karar verilmiştir.

Aynı kapsamda olmak üzere Ankara, Çorum, Nevşehir ve Konya'da daha önce kapatılmış bulunan 4 adet verici istasyonuna ait enerji nakil hattı ve anten kulesinin Değer Takdir Komisyonu tarafından belirlenen tahmini fiyat üzerinden "TRT Satış ve Kiralama İşlemleri Yönetmeliği"ne göre satışı Yönetim Kurulu'nun 9.10.2013 tarih ve 2013/329 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur.

İstanbul-Çamlıca'da bulunan verici istasyonunun ise yapılan imar planı düzenlemesi sonucu yerinin değişmesi söz konusudur. Konunun 31.05.2012 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Genel Müdür'ün sözlü önerisiyle gündeme geldiği ve 2012/162 sayılı kararla Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 29.06.2011 tarih ve 644 sayılı KHK İle aldığı yetki çerçevesinde; İstanbul İli, Çamlıca bölgesinde yapılması

planlanan “Özel Proje Alanı” çalışmaları kapsamında, Kuruma ait betonarme anten kulesinin ve TV/FM ana verici istasyonu binasının da bulunduğu arsanın, daha verimli kullanılabilmesini de sağlamak amacıyla; buranın özel proje alanına dönüştürülmesi için ilgili Bakanlıklar, Kurum ve Kuruluşlar nezdinde girişimlerde bulunmak ve gerekli prosedürü yürütmek üzere Genel Müdürlüğe yetki verilmiştir.

Söz konusu taşınmazın Maliye Bakanlığına devri hususunda 07.06.2012 tarih ve 8789 sayılı yazının Çevre ve Şehircilik Bakanlığında alınması üzerine Kurum tarafından 21.06.2012 tarih ve 3700 sayılı yazı ile söz konusu taşınmazın devrinin teknik nedenlerle mümkün olmayacağı belirtilmiş, buna karşılık gerekli imar planı değişikliklerinin yapılmakta olduğunun öğrenildiği ve verici tesisi için Küçük Çamlıca Tepesinin kullanılmasının gündeme geldiği ve Kurum’un itirazlarının kabul edilmediği, nihayetinde yapılan imar planı değişikliğinde ise söz konusu alanda verici istasyonuna yer verilmediği ve ihtiyaç duyulan verici kulesinin Küçük Çamlıca Tepesinde yapımı hususunda ilgili taraflarca planlama yapıldığı anlaşılmıştır.

Halihazırdaki taşınmaz ile uygun konumdaki bir başka taşınmazın trampası uygun bir çözüm gibi gözükmekle birlikte, mevcut durumda konu henüz açıklığa kavuşmamış olduğundan Yönetim Kurulu tarafından 28.11.2012 tarih ve 2012/362 sayı ile bilgi alınmıştır.

Yaşanan bu gelişmelere Kurum’un 2012 yılı denetim raporunda değerlendirilmiş ve ülkede en fazla dinleyici kitlesinin bulunduğu alana yayın yapan istasyon ile ilgili ortaya çıkan bu duruma ilişkin gelişmelerin yakından takip edilerek sorunun çözümüne yönelik çalışma yapılması gerektiği yönünde tespit edilmiş olup, 2013 yılında konuya ilişkin bir gelişme olmadığı görülmektedir.

Yukarıda açıklanan tespit ve değerlendirmelerde belirtildiği üzere; ülkenin yegane kamu yayın kuruluşu olarak her türlü ortamdan istifadeyle izleyici ve dinleyicilere yayın ulaştırmakla görevli Kurum’un temel görevleri arasında yer alan karasal radyo ve televizyon verici işletmeciliğinde önemli bir gelişme kaydedilmiş olmakla birlikte, karşılaşılan sorunlar genellikle Kurum dışı etkenlerden kaynaklanmaktadır. Bunlardan en önemlileri ise ülkenin coğrafi koşulları nedeniyle her bir kanal/program için yayın kapsamında henüz istenilen düzeye ulaşılamaması, kararlı elektrik enerjisi temini konusunun henüz çözümlenememesi ve karasal verici işletmesinin en önemli unsuru olan frekans planlaması uygulamasında ve sayısal yayıncılığa geçişte istenilen sonucun elde edilememesidir. Bu nedenle;

Ülkenin coğrafi koşulları nedeniyle yüksek maliyetli bir hizmet durumunda olan karasal vericilerle yapılan radyo ve televizyon yayıncılığında giderlerin azaltılması ve hizmet kalitesinin artırılması amacıyla;

-Kırsal alanda televizyon yayınlarını izlemede genellikle uydudan yapılan yayınların tercih edildiği ve RTÜK tarafından henüz uygulanabilir bir geçiş planı açıklanmamasına rağmen, sayısal yayınların yapılacağı istasyon konumlarının belirlendiği dikkate alınarak, gelecekte kullanılması öngörülmemen istasyonlardaki eski teknoloji ürünü televizyon vericilerinin durumunun bu kapsamda değerlendirilmesi,

-Radyo yayınlarının genellikle araçlarda seyahat eden dinleyiciler tarafından tercih edilmesi nedeniyle, henüz yeterli kapsama alanına sahip olmayan radyo programlarına yönelik planlamalarda karayolu kapsamına öncelik tanınarak, dinleyicilerin ulaşım ile ilgili bilgilendirilmesi konusunda Karayolları Genel Müdürlüğü ile başlatılan işbirliğinin geliştirilmesi,

-Verici arızalarının önemli nedenlerinden biri durumundaki enerji kararsızlıklarının ve kesintilerinin azaltılması için Kurum'un mülkiyetindeki branşman hattı ve müştemilatıyla ilgili 18.01.2012 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Ortak Kullanım Haline Gelen Elektrik Dağıtım Tesislerinin Elektrik Dağıtım Şirketlerince Devralınmasına Dair Usul ve Esaslar çerçevesinde uygulama yapılması konusunda EPDK ve ilgili dağıtım şirketleri nezdindeki girişimlerin sürdürülmesi

önerilir.

b) Frekans Planlaması ve Sayısal Yayıcılık

Günümüzün en pahalı sanal malzemesi durumunda olan elektromanyetik dalga frekanslarının etkin şekilde kullanılabilmesi, uluslararası ve ulusal planlamaların uygun şekilde yapılmasına ve spektrumu daha az tüketen teknolojilerin seçimine bağlı bulunmaktadır. Elektromanyetik dalgaların haberleşme amacıyla kullanıldığı yıllardan itibaren uluslararası platformlarda yapılmaya başlanan bu planlar ilgili ulusal otoritelerin planlamalarına esas teşkil etmekte olup, frekansların kullanıcılara tahsis ve tescil işlemleri de bu planlar çerçevesinde yapılmaktadır. Elektromanyetik dalgalar kullanılarak yapılan haberleşmenin en yaygın uygulamalarından biri durumunda olan ve en geniş spektrum kullanan radyo ve televizyon yayıncılığı için yapılan planlamalar ise ulaştırma ve haberleşme sektöründe yer alan bütün kuruluşları, dolayısıyla tüm toplum kesimlerini doğrudan ilgilendirdiğinden çok daha fazla önem arz etmektedir.

Ülkede telsiz kullanımına ilk düzenleme 6.8.1914 tarihinde “İnşîaatı Elektrikiyye Vasıtasıyla Telsiz Telgraf ve Telsiz Telefon Hakkında Kanun-u Muvakkat” ile yapılmış olup, Cumhuriyet'in ilanından sonra yürürlüğe konulan ilk yasalardan biri olan 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu kamu haberleşme hizmetini, belli koşullarda verilecek imtiyazlar saklı kalmak kaydıyla, devlet tekeline almıştır.

Radyo yayınları, İngiltere'deki BBC (O dönemdeki adı British Broadcasting Company/İngiliz Yayın Şirketi) örneğinde olduğu gibi, 10 yıllığına verilen bir imtiyaz ile Türk Telsiz Telefon Şirketi tarafından 1927 yılında başlatılmıştır. Verilen bütün desteklere rağmen radyo yayıncılığının istenilen ölçüde gelişmemesi ve beklenen dinleyici kitlesine ulaşamaması üzerine imtiyaz süresi bitiminde kullanılmakta olan altyapı PTT tarafından devralınmış ve “Şirket Telsizinden Devlet Radyosuna” olarak tanımlanan yeni bir yayıncılık anlayışı benimsenmiştir³. O dönemin koşulları dikkate alınarak yürürlüğe konulan 9.6.1937 tarih ve 3222 sayılı Telsiz Kanunu'nda ise deniz ve hava araçlarında kullanılacaklar hariç olmak üzere özel kişi ve kuruluşlara telsiz verici tesisatı kurma yetkisi kaldırılmış ve bu teknolojinin kullanımı tamamen devlet kontrolüne geçmiştir. Dolayısıyla, sadece sınırlı sayıda kamu kurum ve kuruluşunun verici kurup işletmesi söz konusu olduğundan radyo ve televizyon yayınları da dahil

³ Uygur Kocabaşoğlu, *Şirket Telsizinden Devlet Radyosuna*, İletişim Yayınları, Mayıs 2010.

olmak üzere elektromanyetik dalgalarla yapılan haberleşmelerde kullanılan frekansların planlamasında önemli bir sorun yaşanmamıştır.

Yaklaşık kırk altı yıl yürürlükte kalan bu uygulama 5.4.1983 tarih 2813 sayılı Telsiz Kanunu'nun 7.4.1983 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle köklü bir değişikliğe uğrasa da, radyo ve televizyon yayıncılığında devlet tekeli kaldırılmamış, ülkenin tek kamu yayın kuruluşu olan TRT'nin yaptığı yayınlar ile sınır bölgelerinde komşu ülkelerden yapılan yayınların izlenmesiyle yetinilmiştir.

1980'lerin sonunda uydulardan yapılan televizyon yayınlarının evlerdeki küçük çaplı çanak antenlerle alınabilir hale gelmesi, 1990 yılında Almanya'dan uydu aracılığıyla Türkçe yayın yapan ticari bir kanalın açılması ve 1992 yılından itibaren bunu diğerlerinin takip etmesi Kurum'a ülke sınırları içinde tanınan yayın tekeli statüsünün fiilen yitirilmesine neden olmuştur.

Bunun yanı sıra, çeşitli belediyelerin uydulardan yapılan yayınları alıp karasal vericilerle yörelerine yeniden yayınlama ve radyo kurma girişimleri, Haziran 1992 tarihinden itibaren de art arda özel radyoların açılması o döneme kadar yayıncılık ve frekans planlaması amacıyla ulusal alanda geliştirilmiş bütün uygulamaları geçersiz kılacak bir sonuç ortaya çıkardığı gibi, halen çözülmeyen çeşitli sorunlar yaratmıştır. Yürürlükteki mevzuata uymayan bu yayınların Mart 1993 tarihi itibarıyla durdurulması söz konusu olsa da, 8.7.1993 tarihinde gerekli Anayasa değişikliğinin yapılmasıyla yeniden başlanılmış, devamında da özel yayıncılığa izin veren 20.4.1994 tarih ve 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun kabul edilerek, kanal ve frekans bandı tahsisi ile yayın izni ve lisansı verme yetkisi yine aynı kanunla oluşturulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)'na verilmiştir. Söz konusu Kanunda Kurum ile ilgili düzenlemelere de yer verilmiş olup, 17 inci maddesinde kanal ve frekans bantlarının dörtte birinin Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumuna tahsis edilmesi, kanal sayısının üçten, frekans bandı sayısının da dörtten az olmaması, bu kanalların birinden Türkiye Büyük Millet Meclisi faaliyetlerinin yansıtılması öngörülmüştür. Kanal ve frekans planlamasının dört ay içinde yapılması, ayrıca yayın izni ve lisans verilene kadar geçecek sürede uygulanacak rejiminin belirlenmesinin de hüküm altına alındığı bu Kanun kapsamında "Türkiye Ulusal Frekans Planı (TUFP)" hazırlanmış ve TRT tarafından uygun bulunmamasına karşılık, 1997 ve 2001 yıllarında frekans tahsis ihalesi yapılmak istenilse de, çeşitli nedenlerle sonuç alınamamıştır.

Bu sonuç üzerine, 15.5.2002 tarihinde 4756 sayılı Kanunla yapılan bir değişiklikle 3984 sayılı Kanuna Ek Madde 1 ilave edilip yapılacak bütün radyo ve televizyon yayınlarının Kurum'un vericilerinden yapılması esası benimsenmiş, ayrıca radyo ve televizyon frekans bantları ile ilgili çalışma yapma yetkisinin Telekomünikasyon Kurumu'na ait olduğu, hazırlanacak planların Haberleşme Yüksek Kurulu'nun onayına sunulacağı ve onaylanacak plana uygun olarak da RTÜK tarafından ihale ile özel kuruluşlara frekans tahsisi yapılacağı hükmü getirilmiştir.

Yapılan bu çalışmalardan da karasal vericilerle yapılan analog radyo ve televizyon yayınları için uygulanabilir bir frekans planı ortaya çıkmamış, Haberleşme Üst Kurulu'nun 29.03.2005 tarihli toplantısında; analog olarak yapılan televizyon

yayımları için hazırlanan frekans planını onaylamak yerine kabul edilen bir takvime göre karasal vericilerle sayısal yayımlara başlanılmasına, 2014 yılında da analog televizyon yayımlarının durdurulmasına, gerekli yasal değişikliklerle ilgili hazırlık çalışmalarının ise Ulaştırma Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde yapılmasına karar verilmiştir.

Alınan bu karardan üç yıldan fazla bir süre sonra 10.11.2008 tarih ve 27050 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu ile frekans planlaması ve tahsisi konusunda yeni bir düzenlemeye gidilmiş ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu ile 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu’nun Kuruluşuna İlişkin Kanunda (Telsiz Kanunu) değişiklik yapılarak yayıncı kuruluşlara tahsis edilecek frekansların planlanması ve tahsisine ilişkin görev ve yetki yeniden RTÜK’e devredilmiştir. Dolayısıyla, karasal vericiler üzerinden yapılacak radyo ve televizyon yayımları için kullanılacak frekansların planlanması ve tahsisi konusunda yapılan yasal değişikliklerden Elektronik Haberleşme Kanunu’nun yürürlüğe girdiği tarihe kadar herhangi olumlu bir sonuç alınamamıştır.

Yıllık Programlarda da sürekli yer alan bu konuya ilişkin yapılan en son düzenleme 3.3.2011 tarih ve 27863 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun olup, yapılan bu düzenleme ile 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkındaki Kanunu yürürlükten kaldırılmış ve yayıncılıkta oldukça kapsamlı bir düzenlemeye gidilmiştir.

Frekans planlaması ve sayısal yayıncılıkla ilgili olarak söz konusu düzenlemede; televizyon kanal ve radyo frekans planlamalarının RTÜK tarafından yapılması, frekans planlarında ulusal, bölgesel ve yerel karasal yayın ağlarının sayıları ve türleri ile sayısal yayımlar için multipleks sayılarının belirlenmesi, en geç iki yıl içinde RTÜK tarafından yayın lisanslarının verilmesi amacıyla sayısal multipleks kapasitesi sıralama ihalesi yapılması ve tahsisi müteakip en geç iki yıllık süre sonunda analog televizyon yayımlarının ülke genelinde tümüyle sonlandırılması ve analog karasal yayımların durdurulması öngörülmüştür.

Gerek yaşanan sorunların çözümü, gerekse gelişen teknolojiye uyum sağlamak amacıyla ülkedeki radyo ve televizyon yayıncılığına kapsamlı bir düzenleme getiren 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun’un Kurum’u frekans planlaması ve sayısal yayıncılık açısından ilgilendiren hükümleri incelendiğinde;

-TRT’nin karasal ortamdan gerçekleştireceği yayın hizmetlerinin sayısı ve kapsama alanlarının Üst Kurul’a bildirileceği, bu taleplerin hangi oranda karşılanacağı hususunda Üst Kurul’ca karar verileceği, ancak tahsis edilecek frekans ve multipleks kapasitesiyle en az dört televizyon ve dört karasal radyo yayını yapılabileceği, tahsis edilen kapasitenin kullanılmaması halinde Üst Kurul tarafından yeniden değerlendirileceği,

-Kamu kurum ve kuruluşları çeşitli amaçlarla yayın yapma talebinde bulunmaları halinde bu taleplerin ücreti karşılığı Kurum tarafından karşılanacağı,

ancak kanunlarında radyo ve televizyon yayını yapabileceklerine ilişkin hüküm olan kurumların yayınlarının ücretsiz olarak yapılacağı,

-Özel medya hizmet sağlayıcı kuruluşların karasal ortamdan sunulacak yayınlarını mültipleks işletmecisi kuruluşlar aracılığıyla ileteceğini ve ulusal karasal yayın lisansına sahip kuruluşlarca ortak kurulacak tek bir verici tesis ve işletim şirketi aracılığıyla yayınlayacakları,

-Kamu ve özel medya hizmet sağlayıcı kuruluşların televizyon kanal, mültipleks kapasite ve radyo frekans yıllık kullanım ücreti ödemesi

Yönünde düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

Kurum tarafından yapılacak radyo ve televizyon yayınlarında kullanılacak karasal verici altyapısının diğer özel kuruluşların altyapısından bağımsız olması, özel radyo ve televizyon kuruluşlarının ise yayınlarını, ortaklaşa kurulacak bir şirketin vericilerinden yapması esası getirilmiş olup, Kanunun Geçici 2 nci maddesinde bu Kanunun yayımı tarihinden altı ay içinde gerekli yönetmeliklerin çıkarılacağı, bu süre içinde mevcut düzenleyici işlemlerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağı belirtilmektedir.

Kanal ve frekanslarla ilgili Geçici 4 üncü maddede ise;

-En geç iki yıl içinde karasal yayın lisanslarının verilmesi için sayısal mültipleks ihalesinin yapılacağı, tahsis hak kazanan kuruluşlardan bir bölümüne ihaledeki sıraları ve analog kanal kapasitesi dikkate alınarak en fazla iki yıl süreyle sayısal yayının yanı sıra analog yayın yapmalarına imkan tanınacağı, sonrasında ise analog televizyon yayınlarının durdurulacağı,

-TRT'nin de kendisine yapılan tahsisler çerçevesinde ve Üst Kurulca verilen süre içinde karasal radyo ve televizyon yayınlarını eski kullandığı kanal ve frekanslardan tahsis edilen kanal, mültipleks kapasitesi ve frekanslara taşıyacağı,

-Radyo yayınları için sıralama ihalesinin analog televizyon yayınlarının kapatılmasının ardından altı ay içinde yapılacağı,

-Karasal yayın lisanslarının verilmesinin ardından mevcut verici tesislerinin kaldırılacağı veya bedeli karşılığı verici işletme şirketine devredileceği

hüküm altına alınmıştır.

Önceki düzenlemede ulusal kanal ve frekans bandı planlamasındaki kanal ve frekans bandının dörtte birinin TRT'ye tahsisi edilmesi söz konusu iken yeni düzenlemede sadece dört radyo ve dört televizyon yayını için frekans/kanal tahsisinin garanti altına alındığı, yine önceki düzenlemede, her ne kadar uygulanamasa da, özel radyo ve televizyon kuruluşlarına ait yayınların TRT'ye ait verici tesislerinden yapması esası benimsenmiş iken, yeni düzenlemede özel yayıncı kuruluşların ortaklığında kurulacak bir verici şirketinin oluşturacağı altyapının kullanılmasının esas alındığı görülmektedir.

Yeni düzenlemede TRT için kanal/yayın sayısında sınırlama getirilmesi bir hak kaybı olarak yorumlanabileceksede, Kurum'un karasal yayınlar konusunda

benimsediği kesin bir stratejisinin bulunmaması, ayrıca 2954 sayılı yasada yayın yapma şeklinin açıkça belirtilmemiş olması böyle bir değerlendirme yapmaya imkan vermemektedir. Buna karşılık, yasalarında yayın yapma hakkı bulunan kamu kuruluşlarının yapacakları karasal yayınların Kurumun vericileri üzerinden ücretsiz olarak yapacak olmaları Kuruma ilave bir yükümlülük getirdiği gibi, bu yayınlarla kapsanacak alanın belirlenmemiş olması ayrı bir tartışma konusu olabilecektir.

Diğer önemli bir husus ise Kurum'un karasal yayın şebekesinin özel yayın kuruluşlarından ayrı olması ve yapılacak frekans planlamasında Kurum'un mevcut yayın altyapısının öncelikle dikkate alınıp alınmayacağı hususunda yasada açık bir hüküm bulunmamasıdır. Nitekim RTÜK tarafından yapılan planlama sonrasında ülke genelinde televizyon yayınları için toplam 947 emisyon noktasının belirlendiği, bunlardan 478 noktada TRT'nin altyapısının bulunduğu, 98 noktada altyapı çalışmalarının sürdürüldüğü, geri kalan 371 noktada TRT'nin altyapısının bulunmadığı Kurum'un 2012 yılı denetim raporunda yer almıştır. Bu sonucun ortaya çıkmasındaki en önemli etken ise TRT tarafından televizyon yayıncılığına başlanıldığı tarihten itibaren yapılan planlamalarda esas alınan kriterlerle 6112 sayılı Yasa ile getirilen kriterlerin birbirine uymamasıdır. Diğer önemli bir husus ise kurulacak verici şirketi ortaklarının ulusal yayın yapma lisansına sahip kuruluşlar olması esasının benimsenmesi, buna karşılık bölgesel ve yerel yayın yapan kuruluşların ise hissedar olmadıkları bir şirketin altyapısını kullanmak durumunda kalması, Kurum'un verici altyapısının ise diğer özel yayıncı kuruluşlar tarafından kullanılmasına izin verilmemesidir.

Kanunun yayımı sonrasında RTÜK tarafından konuya ilişkin yapılan çalışmalar incelendiğinde;

-Kanal ve frekans yıllık kullanım ücretine ilişkin yönetmeliğin hazırlanarak 29.4.2011 tarih ve 27919 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığı ve bu konuya ilişkin genel duyurunun 29.04.2011 tarihinde yapıldığı,

-Karasal radyo ve televizyon frekans planlamalarını yapmak ve uygulamaya geçirmek amacıyla, Karasal Radyo ve Televizyon Elektronik Frekans Düzenleme Sistemi (KARTEF) Projesi hizmet alımına yönelik çalışmaların başlatıldığı, projenin tamamlanmasıyla televizyon ve radyo frekans planının hazırlanması, yayın ağlarının belirlenmesi, analog-sayısal geçiş dönemi için uygulama planlarının hazırlanmasının sağlanacağı,

-Planlama çalışmaları sonrasında Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) bünyesinde gerçekleştirilen bölgesel planlama konferanslarında varılan mutabakatlara da uygun olarak ülkenin 96 alana bölündüğü ve belirlenen 947 emisyon noktasına toplam 826 adet TV frekansının tahsisinin yapıldığı, ancak 61-69. kanallar kullanılmadığı için tahsisin 780 SFN ve 7618 frekans olarak gerçekleşeceği,

-Geçiş için uygulanacak takvimin Kasım 2013 tarihinde Ankara'dan başlanıp Aralık 2014'te tamamlanması ve analog yayınların Mart 2015'te sonlandırılacak şekilde her İl düzeyinde belirlendiği,

-Kanunda öngörüldüğü şekilde Anten Teknik Hizmetler ve Verici Tesis İşletme Anonim Şirketi'nin kurulduğu ve Ana Sözleşmesinin 29.05.2012 tarihli Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayımlandığı, aralarında TRT'nin de bulunduğu toplam 16 kuruluşun/şirketin söz konusu şirkete ortak olduğu, şirket sermayesinin 17,7 milyon TL olarak belirlendiği, TRT'nin 1,7 milyon TL sermaye ile şirket ortakları arasında yer aldığı,

-Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Karasal Yayın ve Sıralama İhalesi Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 9.11.2012 tarih ve 28462 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığı, söz konusu yönetmelikle sıralama ihalesine ilişkin koşullar, yayınların teknik özellikleri, tahsis ve lisans verme işlemleri, kamu kurumları tarafından yapılacak yayınlar ve kullanım ücretleri konusunda ikincil bir düzenlemenin yapıldığı,

-Karasal Sayısal Televizyon Yayın Lisansı Başvuru ilanının 17.11.2012 tarih ve 28500 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığı, söz konusu ilanda 8 adet yüksek çözünürlüklü (HD) genel türde ulusal televizyon yayın lisansı, 3 adet HD tematik türde ulusal televizyon yayın lisansı, 11 adet standart çözünürlüklü (SD) genel türde ulusal televizyon yayın lisansı, 11 adet SD tematik ulusal televizyon yayın lisansı, her bölge için 4 adet SD genel türde televizyon yayın lisansı ve her il için 7 adet SD genel türde yerel yayın lisansının verileceğinin bildirildiği, ayrıca sıralama ihalesine katılabilmek için alınması gerekli "Yeterlik Belgesi" koşullarının açıklandığı,

-Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Múltipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik'in 9.4.2013 tarih ve 28613 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığı, söz konusu yönetmelikle Verici Tesis ve İşletim Şirketinin Kurulması, İzin Şartları ve İşletilmesi, Múltipleks İşletmeleri, Yükümlülük ve Yaptırımlar konularında ikincil düzenlemenin yapıldığı,

-Ulusal karasal sayısal televizyon yayın lisansı sıralama ihalesinin 16,17,18 Nisan 2013'te yapılacağına ilişkin ilanın 22.03.2013 tarih ve 28595 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığı söz konusu ihaleye katılması için toplam 45 yayıncı kuruluşa Yeterlilik Belgesi verildiği ve söz konusu ihalelerin belirlenen tarihlerde gerçekleştirilip 24.04.2013 tarihinde sonuçlarının onaylandığı,

-Bölgesel karasal televizyon yayın lisansı sıralama ihalesinin 29-30 Nisan, 2-3 Mayıs 2013 tarihlerinde yapılacağına ilişkin duyurunun 9.4.2013 tarih ve 28613 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığı ve belirtilen tarihlerde yapılan sıralama ihalesi sonuçlarının 07.05.2013 tarihinde onaylandığına ilişkin duyurunun 15.05.2013 tarihinde yapıldığı,

-Yerel karasal sayısal televizyon yayın lisansı ihalesinin 24, 25, 26, 27, 28 Haziran ile 1-2 Temmuz 2013 tarihlerinde yapılacağına ilişkin ilanın 3.6.2013 tarih ve 28666 sayılı Resmi Gazete'de yayımlandığı ve söz konusu ihalelerin belirtilen tarihlerde gerçekleştirildiği,

-Temmuz 2013 tarihi itibarıyla, yapılan ihalelerle ilgili yürütmenin durdurulmasına ilişkin olarak açılan davalarda Tematik Türde Karasal Sayısal Televizyon Yayın Lisansı sıralama İhalesiyle ilgili Ankara 1. İdare Mahkemesi tarafından verilen kararın Ankara Bölge İdare Mahkemesi tarafından kaldırıldığı,

Ulusal Karasal Sayısal Genel ve Standart Çözünürlüklü Televizyon Yayın Lisansı Sıralama ihalesiyle ilgili işlemlerin de Ankara 12. İdare Mahkemesi kararıyla durdurulduğu ve RTÜK tarafından Bölge İdare Mahkemesi'ne itirazda bulunulduğu,

-RTÜK tarafından 18.07.2013 tarihinde kamuoyuna yapılan açıklamada söz konusu yayınlara Ankara'da başlama tarihinin 1 Kasım olarak belirtildiği,

-Buna karşılık 15.08.2013 tarihinde yapılan açıklamada ise Ankara 8. İdare Mahkemesinin 11.07.2013 tarih ve 2013/495 E. Sayılı yürütmenin durdurulması kararıyla; 22.03.2013 tarihli 28595 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ulusal (T1) Karasal Sayısal Televizyon Yayın Lisansı Sıralama İhalesi İlânı'nın yürütülmesinin durdurulmasına karar verildiği, anılan mahkeme kararının uygulanması kapsamında, Üst Kurul'un 14.08.2013 tarihli kararı ile; 16-17-18 Nisan 2013 tarihlerinde yapılan ulusal karasal sayısal televizyon yayın lisansı sıralama ihaleleri işlemlerinin durdurulması ve bu ihalelere teklif vermiş ve teminat yatırmış kuruluşların talepleri halinde teminatlarının iade edilmesinin kararlaştırıldığı,

-29.08.2013 tarihinde RTÜK tarafından yapılan açıklamada ise Bölgesel ve Yerel Karasal Sayısal TV yayın lisansı Sıralama İhaleleriyle ilgili işlemlerin sürdürüleceğinin belirtildiği,

-13.01.2014 tarihinde yapılan açıklamada Ulusal Karasal Sayısal Genel ve Standart Çözünürlüklü Televizyon Yayın Lisansı Sıralama İhalesi işlemlerinin iptal edildiği,

-14.01.2014 tarihinde yapılan açıklamada Marmara Bölgesi 4 adet Standart Çözünürlüklü Yayın Tekniği ile Genel Türde Bölgesel Karasal Sayısal Televizyon Yayın Lisansı Sıralama İhalesi işlemlerinin yürütülmesinin durdurulduğu,

-07.04.2014 tarihinde yapılan açıklamada Yerel ve Bölgesel Karasal Sayısal Televizyon Yayın Lisansı Sıralama İhaleleri teminatlarının iadesine karar verildiği görülmektedir.

RTÜK tarafından yapılan bu açıklamalardan karasal vericiler üzerinden yapılacak sayısal yayınlar için 6112 sayılı Kanun kapsamında yapılan sıralama ihalelerinden sonuç alınmadığı anlaşılmakta olup, söz konusu yasanın Geçici 4 üncü maddesinde bu işlemler için öngörülen iki yıllık süre de geçtiğinden ihale işlemlerine yeniden başlanması da söz konusu olamayacaktır. Dolayısıyla, gerek frekans tahsisi, gerekse sayısal yayıncılığa geçiş takvimi belirsiz hale gelmiştir.

Söz konusu çalışmalar sırasında Kurum ile RTÜK yetkilileri ile yapılan toplantılarda 6112 sayılı Kanun gereği Kuruma tahsis edilen dört karasal radyo yayınının daha şimdiden ihtiyacı karşılamadığı dile getirilmiş, televizyon yayınlarında ise plandaki ikinci sırada bulunan bir adet multipleksin tahsis edildiği dikkate alınarak, bu multipleksten 1 adet HDTV ile 9 adet SDTV olmak üzere 10 adet TV yayınının yapılmasının planlandığı belirtilmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere, 6112 sayılı Yasa yürürlüğe girdikten sonra ülkede özel radyo ve televizyon yayıncılığına başlanıldığı tarihten bugüne kadar yaşanan sorunların çözümüne yönelik çaba sarf edilmiş olmakla birlikte, ülke genelinde

uygulanacak sayısal televizyon yayınları için frekans planı ve yayın noktalarının tespiti dışında olumlu bir gelişme sağlanamamıştır.

Kurum'un konuya ilişkin karşılaştığı diğer bir sorun ise karasal sayısal yayınları yapma imtiyazı verilen Anten A.Ş.'ye ortaklığıyla ilgilidir. TRT'nin Anten A.Ş.'ye ortaklığı konusunda 16.01.2012 tarih ve 2012/2692 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının iptali istemiyle Danıştay 10. Dairesinin 2012/1830 Esasına kayden Haber-Sen tarafından açılan dava kapsamında 14.02.2013 tarih ve 2012/1830 K. sayılı kararla söz konusu Bakanlar Kurulu Kararının yürütülmesi durdurulmuştur. Kararın tebliği sonrasında Kurum tarafından karar gerekçesi dikkate alınarak yeni bir teklif 28.05.2013 tarihinde Başbakan Yardımcılığı'na sunulmuş olup, konuya ilişkin Bakanlar Kurulu kararı 24.06.2013 tarihinde 2013/4998 sayı ile alınarak 25.07.2013 tarih ve 28718 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Danıştay 10. Dairesinin kararında;

-2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu ile kurulan TRT'nin tüzel kişilik olarak kendine ait bir mal varlığına sahip olduğu ve bu niteliği kaybedecek ve kamu hizmeti ile bağdaşmayacak şekilde ticari amaçla kurulan tüzel kişilere ya da gerçek kişilere devredemeyeceği,

-TRT'nin Anayasanın emrettiği işlevini yerine getirebilmesi için tam bir mali, idari serbestliğe, işlev ve amacına uygun örgütlenmeye sahip olması gerektiği,

-TRT'nin, özerkliği ve tarafsızlığı, kurum tarafından yönetilip, yönlendirilemeyecek yapılanmalar içerisinde yer almamasını gerektirdiği,

-2954 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi gereğince bir bütün olarak radyo ve televizyon istasyonlarının TRT tarafından yönetilmesinin gerektiği, dolayısıyla verici istasyonlarının ve program linklerinin PTT'ye devri konusundaki 3517 sayılı Yasanın 1 inci ve 2 nci maddesinin Kurumun özerk yapısıyla ve tarafsız kamu yayıncılığı yapma işleviyle bağdaşmayacağı gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinin 18.05.1990 tarih ve E:1989/9, K:1990/8 sayılı kararı ile iptal edildiği,

-2954 sayılı Kanun'un 37 nci maddesine dayanılarak çıkarılan Bakanlar Kurulu kararı ile TRT'nin ortak olmasına izin verilen Anten Teknik Hizmetler ve Verici Tesis İşletme Anonim Şirketi'nin 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 26 ncı Maddesinin 8. fıkrasında yer alan hüküm doğrultusunda kurulduğu,

-Özel radyo ve televizyon kuruluşları yayınlarını tek bir verici şirketinin tesislerinden yapmak zorunda iken TRT'nin bu zorunluluğun dışında bırakıldığı, böylece 2954 sayılı Yasanın 9 uncu maddesi uyarınca TRT'nin radyo ve televizyon verici istasyonları kurup işletmek görev ve yetkisinin korunduğu, TRT'nin mevcut veya yeni kurulacak verici tesisleri ile yayınlarını gerçekleştirilmesine yasal bir engel getirmediği gibi, Kurum'un söz konusu şirkete TRT'nin amaçlarına uygun olmak şartıyla Bakanlar Kurulu kararnamesi ile gösterilecek esaslar içerisinde TRT Yönetim Kurulu kararı ile ortak olmasının mümkün olduğu,

-Davalı idareler savunmalarında TRT'nin şirketle ortaklık ilişkisinin TRT'ye ait mevcut verici tesislerinin şirkete kiraya verilmesi suretiyle kurulacağı ve şirketin TRT ile ilişkisinin be çerçevede olabileceğinin ifade edildiği,

-Bu durumda ortaklığın esasları belirlenmeden 6112 sayılı Yasa uyarınca kurulan verici tesis ve işletim şirketine TRT'nin ortak olmasına izin veren dava konusu Bakanlar Kurulu kararının 2954 sayılı Yasanın 37 nci maddesine uygun olmadığı belirtilmiştir.

TRT tarafından Başbakanlık Makamı'na sunulan taslakta bu hususlar dikkate alınarak TRT'nin Anten A.Ş. ile ortaklığında anılan şirketin bedeli mukabilinde Kurumun verici istasyonları ile müşterilerini kiralayabilmesine yönetim kurulunun karar vereceği, ayrıca söz konusu kiralamalarda kira şekli ve tarifeleri, ödeme şekli, ödeme planı ile diğer hususların yönetim kurulunca belirleneceği şeklinde teklifte bulunulmuş, Bakanlar Kurulu Kararı da bu doğrultuda alınmıştır. Söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı da dava konusu edilmiş, ancak iptali yönünde karar verilmemiştir.

Bu kapsamda dikkate alınması gereken diğer bir konu ise karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılık yapacak şirkete yasa ile tanınan imtiyaz ile ilgilidir. 9.4.2013 tarih ve 28613 sayılı Resmi Gazete'de yayımlan Verici Tesis ve İşletim Şirketi ile Múltipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik söz konusu şirketin kuruluşu, başvuru usulü ve gerekli belgeleri ve güvenlik kuralları ile ilgili hususları belirtmekte olup, şirketin uyması gereken genel teknik kurallar, vericilerin teknik özellikleri, değerlendirme ve yayın iletim yetkisinin verilmesi, şirketin hakları, hizmetin niteliği, hizmet sözleşmeleri ve hizmet bedeli, Üst Kurul ile ilişkiler ayrıntılı olarak Yönetmelik kapsamında yer almıştır.

Söz konusu yönetmelik hükümleri TRT ile Anten A.Ş. arasındaki ilişkiler açısından incelendiğinde; Anten A.Ş.'nin gerekli altyapıyı tamamen kendi imkanlarıyla oluşturması öngörüldüğünden TRT'nin altyapısının kira karşılığı kullanılmasının mümkün gözükmediği, aynı zamanda TRT'nin de gerektiğinde Anten A.Ş.'nin altyapısını kullanabilmesinin öngörülmediği, dolayısıyla TRT'nin söz konusu Şirkete ortak olmasının bir anlam taşımayacağı görülmektedir. Üstelik Anten A.Ş. 'nin RTÜK tarafından kabul edilen sayısal yayıncılığa geçiş planına uygun altyapıyı zamanında kurup hizmete hazır hale getireceğine ve uygulamada ortaya çıkabilecek zorunlu hallerde gerekli değişiklikleri yapacağı konusunda da bir yükümlülük altında olmadığı anlaşılmaktadır.

Söz konusu şirketle ilgili diğer önemli bir husus ise yerel ve bölgesel yayıncıların yayın hizmetini ulusal yayıncılık yapan kuruluşların oluşturduğu imtiyaz sahibi bir şirketten almasının yaratabileceği sakıncalardır. Bu soruna ilişkin olarak ilgili yönetmelikte gerekli hükümlere yer verilmiş olmakla birlikte telekomünikasyon sektöründeki genel uygulamanın ülke genelinde verilecek bir hizmet için en az iki farklı kuruluşu imtiyaz tanınması şeklinde olduğu da bilinmektedir.

Bu nedenle 2012 yılı denetim raporunda; Anten Teknik Hizmetler ve Verici Tesis İşletme Anonim Şirketi'nin uyacağı kuralları belirleyen yönetmelik hükümlerinin TRT ve Şirketin mükerrer yatırım yapmaksızın gerektiğinde birbirlerinin

verici altyapısını karşılıklı olarak ücreti karşılığı kullanılabilmesine imkân sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi için girişimlerde bulunulması, bunun mümkün olmaması halinde TRT'nin söz konusu şirketteki ortaklığının 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nun 37 nci maddesi çerçevesinde gözden geçirilmesi, analogdan sayısala geçişte uygulanabilir bir plan konusunda RTÜK ile mutabakat sağlanması, kamu kuruluşlarına ait yayınların Kurum vericilerinden yapılmasında uygulanacak esasların ve alınacak ücretlerin belirlenmesine yönelik çalışmaların tamamlanması ve geçiş sürecinde Kurum yayınlarının maruz kaldığı enterferansın giderilmesine yönelik ilgili kurumlar nezdinde girişimlerin sürdürülmesi önerilmiştir. Kurum tarafından verilen yanıtta öneride belirtilen şekilde girişimlerde bulunulacağı belirtilmiş olmakla birlikte, yapılan sıralama ihalelerinin iptali yapılan bu çalışmaları sonuçsuz bırakmıştır. Yaşanılan sorunların çözümü için 6112 sayılı Kanun'un Ek 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilerek yeni bir geçiş sürecinin başlaması öngörülmüş olup, TRT'nin de yapılan frekans tahsisleri ve tanınan süre içinde karasal sayısal yayınlara başlaması gerekecektir.

Ülkede karasal vericilerle yapılmakta olan radyo ve televizyon yayınlarının kabul edilmiş bir plan çerçevesinde yapılmaması ve sayısallaşmaya geçilememesi Kurum tarafından yapılan yayınları olumsuz etkilediği gibi, izleyici ve dinleyicilere kaliteli yayın ulaştırılmasını da etkilemekte ve kamu kaynağının etkin ve verimli kullanılamamasına yol açmaktadır. Oldukça karmaşık ve farklı yönleri bulunan bu sorunun uzun yıllar çözülememiş olmasının en önemli nedenlerinden biri konuyla ilgili en fazla deneyimi bulunan TRT'nin çözüm ortağı olarak görülmeyip uygulayıcı olarak değerlendirilmesi, çözüm olarak ileri sürülen oluşumların ülke koşullarına uygun olup olmadığının belirsizliğidir. Bu nedenle;

En kıymetli sanal kamu varlığı durumundaki frekans spektrumunda geniş yer işgal eden karasal vericilerle yapılan radyo ve televizyon yayınları için 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun kapsamında yayıncı kuruluşlara gerekli frekans tahsislerinin yapılabilmesi, sayısal yayınlara uygun verici altyapısının oluşturulabilmesi ve uygulanabilir bir geçiş planının hazırlanabilmesine yönelik olarak;

-03.11.2006 tarihinde Yönetim Kurulu'na sunulan, ancak RTÜK tarafından sürdürülen çalışmalar sonlandırılmadığı için izlemede tutulan Sayısal Yayıncılığa Geçiş İle İlgili Aksiyon Planı'nın, yaşanan gelişmeler dikkate alınarak, gözden geçirilip sonuçlarının yapılacak düzenlemelere katkı sağlamak üzere RTÜK'e sunulması,

-Geçiş sürecinde karşılaşılan sorunların çözülmesi ve yayınların maruz kaldığı enterferansın giderilmesi için oldukça yaygın bir taşra teşkilatına sahip olan Kurum imkânlarından faydalanılması konusunda ilgili kuruluşlarla işbirliğinin geliştirilmesi önerilir.

c) Araştırma ve imalat faaliyetleri

Kurum'un ihtiyacı olan bazı cihazların tasarlanması, prototiplerinin hazırlanması ve üretilmesi amacıyla ilk olarak 24.12.1963 tarih ve 359 sayılı Türkiye

Radyo Televizyon Kurumu Kanununun 2(d) maddesi kapsamında oluşturulan ve 1968 yılından itibaren üretim çalışmalarına da başlayan birim 1976 yılında bağımsız muhasebeli Araştırma ve İmalat Dairesi Başkanlığı (ARİM)'na dönüştürülmüş, bu statüsü 14.11.1983 tarih ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nda da korunmuştur.

Kurum içinde Daire Başkanlığı statüsünde uzun süre çalışmalarına devam eden ARİM, özellikle düşük güçteki radyo vericilerinin, stüdyo ışıklandırma sistemlerinin ve senkron saat sistemlerinin tasarımı ve üretiminde başarılı çalışmalarda bulunmuş, ancak gelişen teknolojinin ortaya çıkardığı yeni koşullar bu birimle ilgili yeni bir değerlendirme yapılmasını gerektirmiştir. Bu husus önceki yıllara ait denetim raporlarında da yer almış olup, ARİM'in üretimden çok araştırma-geliştirmeye yönelmesinin uygun olacağı yönünde önerilerde bulunulmuştur.

Kurum'da yeniden yapılanmanın sağlanması amacıyla yürürlüğe konulan 11.6.2008 tarih ve 5767 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle değişik 2954 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde söz konusu birimle ilgili bir tanımlama yer almadığından Daire Başkanlığı seviyesinde bir statü yerine Strateji Dairesi Başkanlığı bünyesinde Teknik AR-GE Müdürlüğü olarak bir yapılanmaya gidilmiştir. 13.05.2014 tarih ve 28999 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Yönetmelik'de yapılan bir değişiklikle söz konusu birim Stüdyolar ve Program İletim Sistemleri Dairesi Başkanlığı bünyesine alınmıştır.

Teknolojik Ar-Ge laboratuvar çalışmaları ile Uydudan Senkron Saat Sistemi, Işık Askı ve Dimmer sistemleri gibi imalat faaliyetlerini yerli sanayi ile işbirliği yaparak sürdürmekte olan Müdürlük tarafından cari yılda sürdürülen AR-GE projeleri incelendiğinde; bunların önceki yıllarda olduğu gibi sayısal yayıncılık, uzaktan kontrol ve bilgi aktarım için sistemler, stüdyo ışık sistemlerinin modernleştirilmesi ve geliştirilmesi, yayın izleme ve ölçüm sistemleri alanlarında olduğu görülmektedir.

Sayısal yayıncılık projesi kapsamında temin edilen DVB-T2 laboratuvar test birimi ile laboratuvar ortamında yayın sisteminin simülasyonu ve DVB-T2 yayın parametrelerinin test edilmesi, Kurum'un DVB-T2 yayını için en uygun içerik ve sistem parametrelerinin oluşturulması amaçlanmıştır. Farklı kaynaklardan temin edilen test sinyalleri ile laboratuvar ortamında çeşitli denemeler yapılmıştır. Önümüzdeki dönemde gerçekleşmesi beklenen sayısal yayıncılık için gerekli olabilecek düşük güçlü verici üretimi için hazırlık çalışmalarında bulunmaktadır.

Verici istasyonların uzaktan izlenip denetlenebilmesi için geliştirilen sistemin radyo katma değerli servis uygulamaları, RDS içinde trafik anons programı, trafik mesaj programı gibi ilavelerle geliştirilmesi, yapılan yayınlara yönelik RDS bilgilerinin radyo vericilerinden aktarılması için çalışmalarda bulunulmuştur. Acil durumlarda yapılacak anonslar için kullanılacak birimlerin temini ve kurulumu için de çalışma başlatılmıştır.

Kurum stüdyolarında kullanılan ışık sistemlerinin yeni teknolojilerle üretilmesi, modernize edilmesi, geliştirilmesi ve sanal stüdyo, HDTV gibi yeni yapım ortamı ve cihazlarıyla uyumlu çalışmasını sağlamak üzere başlatılan çalışmalara devam edilmiştir. Stüdyo dışı TV çekimlerinde kullanılmak üzere 6 kanallı portatif dimmer

sistemi üretim çalışmalarına başlanılarak 40 adet üretilmiş, enerji tasarrufu sağlayacak LED'li projektör geliştirilmesi yapılarak üretimine başlanılmıştır.

Yayın izleme ve ölçüm sistemlerine yönelik çalışmalarda ise yeni yayın teknolojilerinin test edilmesi, sayısal yayınların izlenmesi ve kalite ölçütlerine uygunluk testlerinin yapılabilmesi için çalışmalarda bulunulmakta olup, 2011'in son çeyreğinden itibaren uydu üzerindeki Kurum yayınlarının izlenmesi yapılmaktadır. 2013 yılında da Devamlılık Stüdyoları kontrolünde olmak üzere izleme ve ölçümlere devam edilmiştir. Bu kapsamda yapılan çalışmalarda özellikle TRT yayınların alınıp yeniden dağıtımını sağlayan yurt dışındaki operatörlerle yapılan anlaşmalar çerçevesinde sağlanan hizmet kalitesinin ölçümüne yönelinmesi uygun olacağından, gerekli hazırlıklara başlandığı Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır.

Prototipi seri imalata dönüştürülen projeler kapsamında ise prodüksiyon stüdyoları için yeni geliştirilen ışık askı sistemlerinin üretimine devam edilmiş, Köln Stüdyosu için gerekli donanım temin edilerek montajı tamamlanmış ve stüdyonun açılışı Mart 2013'te yapılmıştır. Yeni haber stüdyosu için 92 adet teleskopik askı ve kontrol-kumanda biriminin üretimi ve montajı tamamlanmış, İstanbul A ve B stüdyoları ile Kıbrıs BRT TV Stüdyosu ışık sistemleri için üretimi tamamlanan 110 adet teleskop, 70 adet 2 metrelik, 90 adet 3 metrelik Hoist ve Sayısal Dimmer sisteminin kurulumlarının 2014'te yapılması programlanmıştır. Askı sistemlerinin üretimi sırasında stüdyo ortamı sağlanmasına imkan sağlayan asansörlü test kulesinin tasarımı ve tesisi tamamlanmış olup, askı sistemlerinin testlerine başlanılmıştır.

Uydudan senkron saat sistemi ise bu birim tarafından geliştirilen ve pek çok kurum tarafından da kullanılan bir donanım olup, toplam bin adet GPS alıcılı ana saat üretimi gerçekleştirilmiş, söz konusu Birim tarafından tasarlanıp üretilen bir diğer ürün olan nostaljik görünümlü radyo alıcılarının üretimine de devam edilmiştir.

Söz konusu birim tarafından yapılan çalışmalar sonucu elde edilen bilgi birikimi ve imalat yeteneğinin değerlendirilmesi büyük önem arz ettiğinden, özel kuruluşlar tarafından karasal vericilerle yapılacak sayısal radyo ve televizyon yayınları için ülke genelinde imtiyaz sahibi olarak kurulan Anten A.Ş.'nin uymak zorunda olduğu Verici Tesis ve İşletim Şirketi İle Múltipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik'in 8 inci maddesinde en az yüzde otuz oranında yerli üretim şartı getirildiğinden söz konusu birimin sahip olduğu bilgi birikimini değerlendirmek üzere ülkedeki üretici kuruluşlarla işbirliğine gidilmesi uygun olacağı dikkate alınarak 2012 denetim raporunda Kurum'un Strateji Daire Başkanlığı'ndaki Teknik AR-GE'den Sorumlu Müdürlüğün sahip olduğu üretime yönelik bilgi birikiminin Verici Tesis ve İşletim Şirketi İle Múltipleks İşletmecileri Hakkında Yönetmelik'in 8 inci maddesinde sözü edilen en az yüzde otuz oranında yerli üretim şartı kapsamında yerli üreticilerle yapılacak uygun işbirlikleriyle değerlendirilmesi önerilmiştir.

Kurum tarafından verilen yanıtta ise; karasal sayısal yayıncılığa geçiş sürecinin Teknik AR-GE'den sorumlu Müdürlük tarafından takip edildiği, söz konusu şirket ile Kurum'un olası işbirliği dikkate alınarak öneri doğrultusunda hareket edileceği

bildirilmiştir. Karasal vericiler üzerinden yapılacak sayısal televizyon yayınları ile ilgili geçiş süreci belirsiz hale geldiğinden, bu konuda bir değerlendirmede bulunmak mümkün gözükmemektedir.

Kurum tarafından bu kapsamda sürdürülen diğer bir faaliyet ise AB Proje Koordinasyon Ofisi tarafından sürdürülmekte olup, Kurum çalışanlarının AB duyuru ve proje çağırılarında haberdar etmek amacını taşımaktadır. Bu kapsamda üç proje için AB fonlarından hibe desteği sağlanmıştır.

d- Radyo ve Televizyon Yayınları:

2954 sayılı Kanun gereğince radyo ve televizyon yayını yapmakla görevli Kurum, yayınlayacağı programları yıllık Genel Yayın Planı ile belirlemektedir. 2013 yılında uygulanacak Genel Yayın Planı, Yönetim Kurulu'nun 31.10.2012 tarih ve 2012/325 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

da) Televizyon yayınları:

(1) Yurtiçine yapılan televizyon yayınları:

Yurt içine yapılan televizyon yayınları ile ilgili olarak; 2013 yılı Genel Yayın Planı'nda yayın birimlerinin çalışma esasları ile televizyon kanallarının yayın faaliyetleriyle ilgili bilgiye aşağıda yer verilmiştir.

-TRT 1:

Türkiye'nin ilk televizyon kanalı olma özelliği taşıyan TRT 1, Türkiye genelinde başta aileler olmak üzere çeşitli yaş, meslek, eğitim ve kültür seviyesindeki seyirci topluluğunu bilgilendirmek, eğitimlerine, birlik ve beraberlik duygularının pekiştirilmesine, millî kültür bütünleşmesinin sağlanmasına yardımcı olmak, haber vermek ve müzik ihtiyaçlarını karşılamaktadır.

Kanalın yayınları eğitim, kültür, drama, müzik, eğlence ve spor programları ile haberlerden oluşur. Kanalın merkezi Ankara'dır.

-TRT Haber:

Amacı kültür, sanat ve magazin programlarıyla toplumu bilgilendirmek, haber ve haber programlarıyla da gelişen olaylardan haberli kılmaktır.

Yayınlar eğitim, kültür (belgeseller, sanat ve kültür programları, Türk ve dünya sinemalarından örnekler), haber, haber programları ve spor programlarından oluşur.

Yayın merkezi Ankara'dır.

-TRT-3 Spor:

Amacı seyircilerin özellikle spor olaylarından haberdar olmalarını sağlamaktır. Yayınlar TRT-GAP ve TBMM TV ile zaman paylaşımı olarak gerçekleştirilir. Spor programları ve karşılaşmaları yayınlanmakta olup yayın merkezi Ankara'dır.

-TRT Anadolu:

Kanal yayınları; haber, eğitim, kültür, müzik, drama ve sinema programları ile Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edilen sürelerde (günlük 12 saat), Başkanlıkça hazırlanan programların yayınından oluşur.

Kanalın yayın akışları, TRT ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında yapılan sözleşme ve işbirliği çerçevesinde planlanır. Başkanlığa tahsis edilen saatlerde İslam Dininin anlatıldığı, tüm inanç değerlerini kucaklayan eğitici ve öğretici programlar yayınlanır.

Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edilen zaman dilimindeki programların yayını sırasında, TRT logosuyla birlikte Diyanet logosu kullanılır.

Yayın merkezi Ankara'dır.

-TRT 6:

TRT-6'nın amacı toplumun ortak değerlerini, temel hak ve hürriyetleri ön planda tutarak Türkiye'nin birlik ve beraberliğine katkıda bulunmaktır. Kurmançî ve Zazaca lehçelerinde haber, müzik, eğlence, drama, belgesel, spor ve dini programlardan oluşmaktadır.

Yayın merkezi Ankara'dır.

-TRT-GAP

Amacı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yaşayanların ekonomik, eğitim ve kültür düzeyinin daha da yükseltilmesine, gelişen olaylardan haberdar edilmesine, GAP'ın bölgede ve yurttan sağladığı katkıların ve gelişmelerin genel seyirci kesimine gösterilmesine, milli birlik ve bütünlüğün sağlanmasına yardımcı olmaktır.

TRT-GAP yayınları TRT-3 kanalından zaman paylaşımı olarak gerçekleştirilmekte olup, yayın merkezi Ankara'dır.

-TRT- Çocuk:

TRT Çocuk yayınları; haber, eğitim, kültür, yarışma, animasyon, drama ve çizgi programlardan oluşur. Okul öncesi ve okul dönemi çocuklarını kapsar.

TRT Çocuk yayınları yaz döneminde 06.30-22.00 saatleri arasında, kış döneminde ise 06:30-21:00 saatleri arasındadır. Yayın merkezi İstanbul'dur.

-TRT Müzik:

Türk müziğinde kültürel değerlerin korunması ve geliştirilmesi, yerel değerlerin yeni yorumu ve sunumuyla evrensel müzik kültürüne katkıda bulunmak, kültürel ve sanatsal hizmeti ön planda tutmak amacıyla yayın yapan kanaldır.

Yayın merkezi İstanbul olan Kanalın yayınları Türk Sanat Müziği, Türk Halk Müziği, alternatif müzikler, popüler müzik, klasik müzik yayınları ve konusu müzik olan programlardan oluşur.

-TRT Turizm ve Belgesel:

Kanalın amacı, Türkiye'nin milli, manevi, tarihi, kültürel ve sanatsal değerleriyle doğal güzelliklerinin ve turizm yerlerinin tanıtılmasına yardımcı olmaktır. Yayınlar doğa, çevre, tarih, kültür, sanat, bilim ve turizm programlarıyla yerli ve yabancı belgesellerden oluşmakta olup yayın merkezi İzmir'dir.

-TRT HD:

TRT-HD kanalının amacı seyirciye yüksek çözünürlüklü (HD) yayın yapmaktır.

Yayınları eğitim, kültür içerikli belgesel, sinema ve spor yayınlarından oluşur.

Yayın merkezi Ankara'dır.

-TRT 1 HD:

Kanalı içeriği olarak TRT-1 ile aynı olup, yayın HD olarak yapılmaktadır.

.-TRT Okul:

TRT ile Anadolu Üniversitesi arasında yapılan işbirliği çerçevesinde programlar planlanmakta olup, üniversite öğrencilerine hitap eden eğitim ve öğretim programları yanında; her kesime ve özellikle gençlere yönelik farklı program türleriyle de yayın yapar.

Yayın merkezi Ankara'dır.

-TELEGÜN:

Haber ve Spor Yayınları Dairesi Başkanlığı sorumluluğunda yürütülen Telegün, toplum kesimlerinin ihtiyaç duyabileceği, günün gelişen haberleri, hava ve yol durumu, spor, aktüalite, radyo ve televizyonların yayın akışları, kültür ve sanat etkinlikleri, turizm ve seyahat yerleri ile ekonomik veriler vb. konuların televizyonlardan istenildiği anda öğrenilebilmesini amaçlamaktadır.

Yayınlara teleteks olarak TRT-1, TRT-2, TRT-3, TRT Çocuk ve TRT-TÜRK yayını frekanslarından gerçekleştirilmektedir.

-Yurt dışına yapılan televizyon yayınları:

TRT'nin yurt dışına yaptığı televizyon yayınları ile ilgili olarak; 2013 yılı Genel Yayın Planı'nda yayın birimlerinin çalışma esasları ile televizyon kanallarının yayın faaliyetleriyle ilgili özet bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

-TRT Türk:

Amacı Türkiye'nin, dünyanın çeşitli ülkelerinde yaşayan dil ve kültür birliği içinde olduğumuz insanlarla bağlarını güçlendirmek, diğer ülke vatandaşlarının Türkiye'yi ve Türk kültürünü tanımalarını ve doğru haber almalarını sağlamaktır. Yayın haber, kültür, müzik ve belgesel programlarından meydana gelmektedir.

Ankara merkez olmak üzere yurt içinde belli merkezlere, yurt dışına vatandaşların yoğun olduğu başta Almanya olmak üzere diğer ülkelere yönelik yayın yapılmaktadır.

-TRT Avaz:

Yayının amacı dünyanın çeşitli yerlerine dağılmış olan Türkçe konuşan insanların ve devletlerin değerlerine vurgu yapılarak Türk halkları arasında kültürel bir köprü olmak, Balkanlar, Kafkasya, Orta Asya ve Ortadoğu'ya yönelik yayınlarıyla Türkiye'nin ve Türk devletlerinin, Türk insanının tanıtılmasını sağlamak, Türkiye ile diğer Türk devletleri arasında dil birliğini oluşturmak, kültürel ilişkilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır.

Yayınlar haber, eğitim, kültür, sanat, drama, müzik ve eğlence programlarından meydana gelmekte olup, yayınlar Türkiye Türkçesi ile sürdürülmekle birlikte gerektiğinde yabancı dilde ve Türkçenin değişik lehçelerinde ve alt yazılı olarak da yayınlanabilmektedir.

Yayın merkezi Ankara'dır.

- TRT Arapça:

Kanalın amacı Türkiye ile Arap ülkeleri arasındaki ilişkilerin daha da geliştirilmesine, ülkenin Arap dünyasına daha iyi ve doğru bir şekilde tanıtılmasına yardımcı olmaktır.

Yayınlar ağırlıklı olarak haber bültenleri ve programları olarak gerçekleştirilmekte olup, yayın merkezi Ankara olarak belirlenmiştir.

Yurtiçi ve yurtdışına yönelik televizyon yayınlarının haftalık yayın süresi Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18: Yayınlanan televizyon programları tablosu

Yayınlanan televizyon programları	Yayın Süresi (Saat)
TRT-1	168
TRT-Haber	168
TRT-3/SPOR/TBMM TV	161
TRT-GAP	7
TRT-Çocuk	101 saat 30 dakika
TRT-Anadolu	168
TRT-6	168
TRT-HD	168
TRT OKUL	168
TRT TURİZM/BELGESEL	168
TRT MÜZİK	168
TRT TÜRK	168
TRT AVAZ	168
TRT ARAPÇA	168
Toplam	2.117 saat 30 dakika

Kurum tarafından yayınlanan programlar 24 saat esasına göre kesintisiz sürdürülmekle birlikte, bazı programların zaman paylaşımı olarak yayınlanması nedeniyle haftalık yayın süresi 2.117 saat 30 dakika olarak gerçekleştirilmekte olup, 2013 yılında televizyonların toplam yayın süresi 6.624.750 dakika olarak gerçekleşmiştir.

db) Radyo Yayınları:

(1)Yurt içine yapılan radyo yayınları:

2013 Yılı Genel Yayın Planı'nda yurtiçine yayın yapan Radyo-1, TRT-FM, Radyo-3, Radyo-4, TRT-Nağme, TRT-Türkü ve TRT-Radyo Haber programlarının haftalık yayın süresi 168 saat (7 gün x 24 saat), bölgesel yayın yapan Antalya, Çukurova, Erzurum, GAP-Diyarbakır ve Trabzon Bölge Radyolarının haftalık yayın süreleri ise 21 saat (7 gün x 3 saat) olarak öngörülmüştür.

Yurt içine yapılan radyo yayınları ile ilgili olarak; 2013 yılı Genel Yayın Planı'nda yayın birimlerinin çalışma esasları ile radyoların yayın faaliyetleriyle ilgili özet bilgiye aşağıda yer verilmiştir.

-Radyo - 1

Radyo-1 yayınları, eğitim ağırlıklı olmak üzere kültür, drama, müzik ve eğlence programları ile haberler ve spor programlarından oluşmakta olup, reklamlara da yer verilebilmektedir. Yayınlanan müzik türü ise Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği ile yerli ve yabancı popüler müzikten oluşur.

Radyo-1 yayınları, Ankara, İstanbul ve İzmir Radyolarının ortak yayınlarından oluşmakta olup, yayın merkezi Ankara Radyosu'dur.

- TRT-FM (Radyo-2)

Radyo-2'nin amacı TSM, THM ve Pop Müzik programları ile dinleyicinin müzik zevki ve kültürünün gelişmesine yardımcı olmak, haber ile de dinleyiciyi ülkede ve dünyada meydana gelen olaylar hakkında bilgilendirmektir.

TRT-FM' yayın merkezi dönüşümlü olarak, belirli saatlerde İstanbul, İzmir ve Ankara Radyolarıdır. TRT-FM yayınları müzik ağırlıklı ve stereo olarak gerçekleştirilir. Spot başlıklar halinde kısa haberlere, canlı kuşak programlarının müzik akışı içinde söz programlarına yer verilmektedir.

-Radyo - 3

Radyo-3'ün amacı, kendi niteliğine uygun olarak hazırlanmış Klasik Batı Müziği, Hafif Batı Müziği, Caz Müziği programları ile dinleyicinin müzik zevki ve kültürünün gelişmesine yardımcı olmak, haber ihtiyaçlarını karşılamaktır. Türkçe ve yabancı dilde haberler ile talep olduğu takdirde reklamlara da yer verilebilir.

Yayın merkezi Ankara Radyosu'dur. Kanalların durumuna göre İstanbul ve Ankara Radyoları da yayın merkezi olabilir.

-Radyo-4

Radyo-4'ün amacı Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği programları ile dinleyicinin Türk Müziğini sevmesine, yayın ve programlara olan ilgilerinin canlı tutulmasına, Türk Müziği türlerinin yaygınlaştırılmasına, uluslararası seviyede tanıtılarak dünyaya açılmasına, Türk dünyasıyla dil ve kültür birliğinin pekiştirilmesine yardımcı olmak, haber ihtiyacını karşılamaktadır.

Radyo-4'ün yayın merkezi Ankara Radyosudur. Ancak, program planlamasına göre İstanbul, İzmir, Antalya, Çukurova, Erzurum, Diyarbakır ve Trabzon Radyoları da yayın merkezi olabilir.

-TRT Nağme

TRT Nağme'nin amacı Türk Sanat Müziği programları ile dinleyicinin, müzik zevk ve kültürünün yükseltilmesine, yayın ve programlara olan ilgilerinin canlı tutulmasına, Türk Müziğinin yeni yetişen kuşaklara sevdirilmesine ve dünyaya tanıtılmasına, bu yolla dil ve kültür birliğinin pekiştirilmesine yardımcı olmaktır.

Yayın merkezi Ankara Radyosu olmakla birlikte, İstanbul ve İzmir Radyolarından da dönüşümlü olarak yayın yapılmaktadır.

-TRT Türkü

Türk Halk Müziği programları ile dinleyicinin, müzik zevk ve kültürünün yükseltilmesine, yayın ve programlara olan ilgilerinin canlı tutulmasına, yeni yetişen kuşaklara sevdirilmesine ve dünyaya açılmasına, dil ve kültür birliğinin pekiştirilmesine yardımcı olmak amacıyla kurulmuştur.

Yayın merkezi Ankara Radyosu olmakla birlikte, program planlamasına göre İstanbul ve İzmir Radyoları da yayın merkezi olabilmektedir.

-TRT-Radyo Haber

Yayın merkezi Ankara olan Radyonun amacı; Türkiye genelinde çeşitli yaş, meslek, eğitim ve kültür seviyesindeki dinleyicileri bilgilendirmek, doğru ve tarafsız haberler ve haber programlarıyla gelişen olaylardan haberli kılmaktır.

TRT-Radyo Haber kanalında, TRT-1, TRT-Türk ve TRT-Haber televizyon kanallarındaki haber bültenleri ile haber ve spor programlarına dönüşümlü ve eş zamanlı olarak yer verilmektedir.

-Bölge radyoları:

Bölge Radyoları; Antalya, Çukurova, Erzurum, GAP-Diyarbakır ve Trabzon Radyolarıdır. Bu radyoların yayın süresi ortak ve bölgesel olarak toplam 24 saattir.

Bölge Radyolarının amacı; hitap ettiği bölgenin sosyal, ekonomik ve kültürel özelliklerini dikkate alarak, canlı, dinamik, bölgenin ihtiyaç ve özelliklerine uygun, dinleyicinin yoğun katılımının sağlanacağı müzik ağırlıklı yayın yapmak ve bölge haberlerine yer vermektir.

(2) Yurt dışına yapılan radyo yayınları:

Yurt dışına yönelik radyo yayınları, 2954 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince düzenlenen yıllık Genel Yayın Planı uyarınca; "Türkiye'nin Sesi" adıyla Türkçe ve Yabancı Dil yayınları halinde gerçekleştirilmektedir.

Bu yayınlar için yurtdışında yaşayan vatandaşların ve soydaşların buldukları bölgeler başta olmak üzere dünyanın her tarafına yayın ulaştırmak, hedef dinleyici kitleleri göz önünde bulundurularak yapım ve yayınların buna göre gerçekleştirilmesi hedef olarak belirlenmiştir.

TRT tarafından yurt dışına yönelik Türkçe ve çeşitli yabancı dil ve lehçelerde yapılan radyo yayınları; Türkiye'nin Sesi Radyosu ve TRT-AVRUPA FM adıyla yapılmaktadır. Türkiye'nin Sesi Radyosu stüdyolarından günde toplam 48 saat Türkçe ve 31 yabancı dilde/lehçede değişik saat ve sürelerde yayın gerçekleştirilmektedir.

-Türkiye'nin Sesi Radyosu

Yurt dışında yaşayan Türklerin Türkiye Cumhuriyeti ile ilişkilerini sürdürmelerine, buldukları ülke şartlarından kopmadan eğitilmelerine ve yönlendirilmelerine, Türkiye ile Türk Devlet ve Topluluklarının tanıtımına, Türkiye'ye sempati ve desteğin artırılmasına, ülke aleyhindeki kampanyalara cevaplar oluşturarak dünya kamuoyunun gerçekleri öğrenmesine, Türkiye'nin diğer ülkelerle sinai, sosyal ve ekonomik ilişkilerinin geliştirilmesine yardımcı olmak amacıyla hazırlanan programlar yayınlanmaktadır.

Türkiye'nin Sesi Radyosu yabancı dil yayınlarının günlük yayın dilleri ve süreleri Tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Yabancı Dildeki Yayınlar Tablosu

Yabancı Dildeki Yayınlar	Günlük yayın süreleri (dakika)	Kısa dalga çıkışı (dakika)	Uydu internet çıkışı (dakika)
ALMANCA	120	120	180
ARAPÇA	120	120	300
AZERİCE	120	120	180
BULGARCA	30	30	60
ÇİNCE	60	60	180
FARŞÇA	150	150	270
FRANSIZCA	60	60	180
GÜRCÜCE	60	60	120
İNGİLİZCE	120	360	360
İSPANYOLCA	60	120	180
İTALYANCA	30	30	90
KAZAKÇA	30	30	60
ÖZBEKÇE	30	30	60
AFG. ÖZB. PEŞT.DAR	90	90	270
RUSÇA	120	60	240
TATARCA	30	30	120
TÜRKMENÇE	30	30	60
URDUCA	60	60	180
UYGURCA	60	120	180
KISA DALGASI OLMAYAN YABANCI DİL YAYINLARININ GÜNLÜK YAYIN SÜRELERİ	ARNAVUTÇA	-	120
	BOŞNAKÇA	-	90
	ERMENİCE	-	60
	HIRVATÇA	-	30
	KIRGIZCA	-	60
	MACARCA	-	30
	MAKEDONCA	-	60
	ROMENCE	-	30
	SIRPÇA	-	30
	YUNANCA	-	120
GENEL TOPLAM	29 saat 30 dakika	28 saat	65 saat

-TRT-Avrupa FM

Yayın merkezi Ankara olan Radyo; yurt dışında yaşayan Türkiye vatandaşlarının özellikle gençlerin radyoya ilgi duymalarını sağlamak, Türk müziği ve kültürüyle irtibatlarını canlı tutmak amacıyla yayın yapmaktadır. Radyo'da popüler müziğin yayında Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziğinin örneklerine, kısa güncel bilgiler ve haber başlıklarına yer verilmektedir.

18:00-09:00 arası TRT FM ile ortak yayın yapan Radyo'nun yapım ve yayınları Dış Yayınları Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilmektedir.

Yurtiçi ve yurtdışına yönelik yayın yapan radyoların yaptıkları haftalık toplam yayın süreleri Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 20: Yayınlanan Radyo Programları Tablosu

Yayınlanan Radyo Programları	Yayın Süresi (Saat)
Radyo-1	168
TRT-FM (Radyo-2)	168
Radyo-3	168
Radyo-4	168
TRT-Nağme	168
TRT-Türkü	168
TRT Radyo Haber	168
Antalya Bölge Radyosu	21
Çukurova Bölge Radyosu	21
Erzurum Bölge Radyosu	21
GAP Diyarbakır Bölge Radyosu	21
Trabzon Bölge Radyosu	21
Türkiye’nin Radyosu	371 saat 30 dakika
Toplam	1652 saat 30 dakika

e-Yeni Medya

İnternet üzerinden gerçekleştirilen yayınlar ile yayınlar içinde gerçekleştirilen TELEGÜN, WEB TV, Podcast, Haber Paketi, Finans, Spor Paketi GSM telefonlarından TRT kanallarının izlenebildiği Mobil TV ve söz konusu mecralarda gerçekleştirilen tüm mobil uygulamalar ve reklamlar TRT-YENİ MEDYA başlığı altında değerlendirilmektedir.

Bu ortamdan yapılan yayınların amacı, özet olarak, ilgili bütün birimlerin yeni medya hizmetlerini bir araya getirerek web yönetiminde eşgüdüm ve verimlilik sağlanması, kullanıcıların www.trt.net.tr başlığı altında sunulan sayfalara daha kolay erişebilmesi, www.trt-world.com sitesi ile Türkçe ve Türkçe dışındaki dil ve lehçelerde Türkiye’den ve dünyadan haber ve bilgi aktarılması, radyo ve televizyon programlarının yayın içeriklerine ulaşımın sağlanması ve mobil yayıncılık ve sosyal medya entegrasyonunun gerçekleştirilmesi olarak belirlenmiştir.

-trt.net.tr

Radyo ve televizyon yayınları ile TELEGÜN yayınlarının eş zamanlı olarak internet üzerinden sunulması, oluşturulmuş bir arşiv kullanılarak podcast uygulaması ile ses, görüntü ve yazı içeren yayınların izleyicilerin taşınabilir aygıtlarına yüklenebilmesinin sağlanması, yapımcı ile izleyici arasında iletişim kurulmasına yardımcı olunması ve her yaş grubunun bilgi edinme ihtiyacına yönelik imkanlar sunulması amaçlanmıştır.

Yayın merkezi Ankara’dadır.

-TRT-WORLD

Sitenin amacı çeşitli dil ve lehçelerde Türkiye'den ve dünyadan haber ve bilgi aktarmak, günlük ekonomik verileri yayınlamak, sohbet, etkileşimli yayın, link verme, ses yayını ile internetin sağladığı diğer içeriklere yer vermektir. Kurum yayınları ile Kurum faaliyetlerinin tanıtımının da yapıldığı sitenin yayın merkezi Ankara'dır.

f- Yayınların denetimi:

Kurum tarafından yayınlanan radyo ve televizyon programlarının denetimi 2954 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kanunu, bu kanun kapsamında yürürlüğe konulan Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Programlarının Denetimi Hakkında Yönetmelik ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun kapsamında yapılmaktadır. Yayın Denetleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığınca yapılan denetimlerde, programlara yasallık açısından bakılmaktadır.

Başkanlıkta 2013 yılsonu itibariyle; 1 başkan, 1 başkan yardımcısı, Ankara'da 26, İstanbul'da 8 ve İzmir'de 3 olmak üzere toplam 37 yayın denetmeni ile faaliyetlerini yürütmüştür. Ankara'daki 23 Yayın Denetmeninden 5'i TRT-6, 2'si de TRT-Arapça yayınlarının denetiminde görevlendirilmektedir.

Haber ve spor yayınları ile canlı yayınlar hariç olmak üzere tüm radyo ve televizyon programlarının metin, ses ve görüntüleri ile Kurum repertuarına alınacak müzik eserlerinin sözleri, yerli-yabancı sinema ve televizyon filmleri ile müzik klipleri yayından önce, Başkanlıkça Genel Müdür adına denetlenmektedir.

Kurum tarafından sağlanan bilgilerden; cari yılda 39.847 programın/program materyalinin denetlendiği, bunlardan 2 televizyon programı, 64 adet reklam spotu ve 52 adet güfteye çeşitli yasal gerekçelerle yayınlanamaz raporu verildiği görülmektedir.

Yayın öncesi hazırlanan programların denetimi ile ilgili olarak Kurum'un önemli sayılabilecek bir eleştiri almadığı gözlemlenmemiş olmakla birlikte, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nun 31 inci maddesi canlı yayınlarla ilgili bir hüküm içermediğinden bu konuda zaman zaman çeşitli sorunlarla karşılaşıldığı görülmektedir. Söz konusu yasanın 57 nci maddesi gereğince Kurum sadece idari, mali ve teknik konularda Sayıştay'ın denetimine tabi olduğundan bu hususta bir değerlendirme yapmak mümkün olmamakla birlikte, 2954 sayılı yasanın Üçüncü Bölüm-Yayınların Düzenlenmesi kapsamında yer alan hükümler çerçevesinde bir düzenlemeye gitmesinin uygun olacağı görülmektedir.

g- Yayın arşivleri hizmeti

Kurum tarafından sunulan yayın arşiv hizmeti sahip olunan zengin arşiv materyalinin kurum içi ve kurum dışı kullanımını sağlamak amacı ile fotoğraf, film, 1 inç darbant gibi eski formatlarda olup kullanıcıların bilgisine ve hizmetine açılması kolay olmayan değerli ses ve görüntülerin yenileme işlemlerinin yapılarak saklanması, içerik bilgilerinin oluşturulması veya güncellenmesi, yeni formatlarda oluşturulan materyallerin de uygun ortamda saklanarak tekrar faydalanılmak üzere erişime açılması olarak tanımlanabilmektedir.

Bu işle görevli Arşiv Dairesi Başkanlığı birimleri tarafından eski formatlardan aktarım ve restorasyonu yapılan materyalin yanında halen kullanılmakta olan arşiv bantlarının Sayısal Arşiv Sistemine (SAS) aktarımı, içerik çözümlemesi, çıkış verme, kullanıcı kurulum ve destek hizmeti verilmekte olup, 2013 yılsonu itibariyle arşivlenmiş materyalin durumu Tablo 21’de verilmiştir.

Tablo 21: Arşiv tablosu

Arşiv Cinsi	Süresi (Saat)
Televizyon yayınları arşivi	170.000
Radyo yayınları arşivi	66.120
Sayısal arşiv	70.000

Bu amaçla cari yılda gerçekleştirilen faaliyetler incelendiğinde;

-Tekrar yayınlar için 5.191 adet programın kullanıma sunulduğu, 1.086 adet aktarma, 1.250 adet izleme yapıldığı, 31.000 adet SAS’tan olmak üzere 38.527 adet televizyon materyali üzerinde işlem yapıldığı,

-Radyo yayınları için 12.264 adet banttan dinleme aktarma yapıldığı,

-Haber spor yayınları için yapılan aktarma miktarının 2.050 adet, faydalanılan siyah-beyaz fotoğraf sayısının ise 332 adet olduğu,

-Çeşitli kurum ve kuruluşlara 1.05 adet 1.134 saatlik materyal verildiği

-Arşivlenmek üzere toplam 12.269 bant ve 3.422 adet dosyanın teslim alındığı görülmektedir.

Kullanılmakta olan SAS’ın kapasitesi 2013’te iki katına çıkartılarak 2x100.000 saatlik bir depolama kapasitesine ulaşılmış olup, kullanıcı sayısı 1.050 adet olmuştur. Aylık ortalama 600 saat çıkış verildiği, arşiv web sayfasına 3.725 adet görüntü ve üstveri transferi yapıldığı, sisteme atılan 2.070 saatlik 2.867 adet programın içerik çözümlemesinin yapıldığı Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır.

Buna karşılık, Haber ve Spor Dairesi Başkanlığı tarafından kullanılmakta olan Server sistemi ile arşiv amaçlı kullanılan SAS sistemi arasında yapılan entegrasyon sayesinde ilgili alanları doldurulan arşiv materyalleri gerekli işlemleri yapıldıktan sonra SAS’a gönderilip gerektiğinde haber server sistemine gönderilebilir iken, Haber Server’in yenilenmesi ve yazılım değişikliğine gidilmesi nedeniyle mevcut durumda bu entegrasyonun sağlanamaması önemli bir eksiklik olarak ortaya çıkmıştır.

Restorasyon ve yeniden kazanım projesi kapsamında sürdürülen çalışmalar sonucunda 443 adet Unutulmaz Filmler başlıklı PD filmlerin orijinal dil seçenekli olarak restorasyonunun tamamlanıp satışa sunulduğu, tanıtım fragmanları ve kataloglarının www.trt.net.tr sayfasında yayınlandığı, eski 2 inç ve Umatic formatındaki tüm materyallerin aktarımının tamamlandığı, TRT Arşiv web projesinde 3.725 materyalin sayfaya eklendiği Kurum tarafından sağlanan bilgiler arasında yer almaktadır.

Yapılan bu çalışmalar sonucu elde edilen arşiv materyalini kullanmak üzere Kurum dışı 442 adet talepte bulunulmuş, 81 adet talep ücretli, 38 adet talep ücretsiz olarak karşılanmış, 323 adedi ise telif ya da çeşitli nedenlerle karşılanamamıştır.

Kurum'un oluşturulduğu tarihten bugüne kadar geçen elli yıllık sürede elde edilen görsel ve işitsel materyaller gerek arşiv değeri, gerekse sanat değeri açısından büyük önem taşımakla birlikte, bunlardan yeterince faydalanılmaması halinde öneminin anlaşılması ve farkındalık yaratılması mümkün gözükmemektedir. Bu nedenle;

Sahip olunan görsel ve işitsel arşiv materyallerinin uygun şekilde değerlendirilmesi Kurum gelirlerine katkı sağlaması yanında ülkenin kültür ve sanat değerlerinin arttırılması açısından da önem arz ettiğinden, bu amaçla başlatılan çalışmaların geliştirilerek sürdürülmesi ve dışarıdan gelen kullanım taleplerinin mümkün olduğu oranda karşılanması önerilir.

2- Maliyetler:

Kurum tarafından üretilen hizmetlerin maliyeti yapım ve yayın maliyeti olmak üzere iki ayrı bileşenden meydana gelmekte olup, radyo ve televizyon programlarının yapım ve yayını sırasında yapılan harcamaların fonksiyonuna, çeşidine, gider yerine ve program bazında kayda alınması amacıyla daha önceki yıllarda ayrıntılı maliyet muhasebesi uygulamasına başlanılması kararlaştırılmış olmasına rağmen, karşılaşılan çeşitli güçlükler yüzünden bu hesaplama yapılmamış, bunun yerine radyo ve televizyon kanallarına yıllık işletme bütçesi çerçevesinde tahsis edilen program ödeneklerine göre yapılan harcamaları ve yayın için sağlanan desteğin orantılı olarak paylaşımını esas alan bir sistem benimsenmiştir.

2013 yılında Kurum tarafından üretilen mal ve hizmetlerin toplam maliyeti 1,3 milyar TL olup, ayrıntısı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 22: Üretim maliyetleri tablosu

Üretim veya alımın mahiyeti ve Giderleri	2012									
	Gerçekleşen		Ödeneği son durumu		Gerçekleşen		Ödeneğe göre %		S a p m a	
	%	Bin TL	%	Bin TL	%	Bin TL	%	Bin TL	Ödeneğe göre %	Geçen yıla göre %
I. Üretimle Doğrudan İlgili Giderler										
-Satılan mamul	-	104	-	105	-	198	88,6	198	88,6	90,4
-Satılan ticari mal	-	343	-	578	-	235	(59,3)	235	(59,3)	(31,5)
-Hizmet Üretim	69,8	832.993	69,2	1.072.720	64,9	823.583	(23,2)	823.583	(23,2)	(1,1)
Toplam (I)	69,8	833.440	69,2	1.073.403	64,9	824.016	(23,2)	824.016	(23,2)	(1,1)
II. Üretimle Dolaylı İlgili Giderler										
-Araştırma-Geliştirme	-	813	-	1.200	-	835	(30,4)	835	(30,4)	2,7
-Pazarlama Satış ve Dağıtım	0,5	5.034	0,4	6.575	0,4	4.956	(24,6)	4.956	(24,6)	(1,5)
-Genel Yönetim	29,5	403.478	30,3	469.400	34,6	438.838	(6,3)	438.838	(6,3)	8,7
Toplam (II)	30,2	409.325	30,8	477.175	35,0	444.629	(6,8)	444.629	(6,8)	8,6
Genel Toplam	100	1.242.765	100	1.550.578	100	1.269.164	(18,1)	1.269.164	(18,1)	2,1
Radyo Hizmet Giderleri (Not.1,2)		96.428				105.982		105.982		
Toplam Radyo Yayın Süresi (Dakika) (Not.3)		6.155.760				5.169.964		5.169.964		
Radyo Yayını Dakika Maliyeti		15,66				20,50		20,50		
Televizyon Hizmet Gideri (Not.1,2)		1.145.916				1.162.257		1.162.257		
Toplam Televizyon Yayın Süresi		6.720.480				6.624.750		6.624.750		
Televizyon Yayını Dakika Maliyeti		170,51				175,44		175,44		

Not. 1) Radyo ve televizyon yayınları için ayrı destek bütçesi öngörülmediği için ödenek değerleri belirtilmemiştir.

2) Yayınların Genel Yönetim ve İşletme Operasyon ve Destek giderlerinden aldığı pay maliyet oranları olarak belirlenmiştir

3) Bölge radyolarının ortak yayınları toplama dahil edilmemiştir.

Tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere, toplam maliyet bütçe hedefleri çerçevesinde %18,1 oranında eksik gerçekleşmiş olup, 2013 yılındaki toplam maliyet artışı 2012'ye göre %2,1 oranında olmuştur. Üretilen hizmet maliyetinde ise %1,1 oranında azalma meydana gelmiştir.

Kurum tarafından 2013 yılında yapılan radyo yayınlarının toplam süresi bir önceki yıla göre azalmış olmasına karşılık, birim maliyetlerde bir artış gözlenmiş, benzeri durum televizyon yayınlarında da gerçekleşmiştir.

Kurum tarafından maliyet hesaplamalarında uygulanan kriterler incelendiğinde 3 ana maliyet unsurunun esas alındığı görülmekte olup, bunlar her bir radyo ve televizyon kanalı için münhasıran yapılan harcamalardan kaynaklanan maliyet, genel yönetimden aldığı pay ve destek hizmetlerinden aldığı pay olarak sınıflandırılmaktadır.

Bu maliyet unsurları esas alınarak değerlendirme yapıldığında münhasıran televizyon kanallarının toplam maliyetinin 581,2 milyon TL, radyo programlarının toplamının ise 52,9 milyon TL olduğu görülmekte olup, radyo programlarının maliyeti televizyon kanalları maliyetinin %9,1 oranında gerçekleştiği ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla, Kurum'un en önemli maliyet unsurunu televizyon yayınları için yapılan harcamalar oluşturmaktadır.

Kurum televizyon yayınlarının yapıldığı kanallardan en yüksek maliyetli yayının TRT-1 kanalından 203,1 milyon TL ile gerçekleştiği, 2012 yılında 182,4 milyon TL ile gerçekleşen kanal maliyetinin 2013'te %11,3 oranında artış gösterdiği görülmektedir. En yüksek maliyetle yayın yapılan ikinci kanal TRT-SPOR kanalı olup, 2013'teki kanal maliyeti 117,1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2012'deki 164,3 milyon TL maliyete göre %28,7 oranında bir azalma söz konusu olmuştur. Buna karşılık, TRT Anadolu kanalının maliyeti 2,7 milyon TL, TRT HD kanalının ise 4,6 milyon TL olarak gerçekleştiğinden, Kurum televizyon kanallarının maliyetleri arasında oldukça önemli farklılıklar göze çarpmaktadır.

Maliyete esas olan unsurlar olarak, toplam 823,6 milyon TL tutarındaki satılan hizmet maliyetinin %72,7 oranına karşılık gelen 598,9 milyon TL tutarındaki kısmı dışarıdan sağlanan mal ve hizmetler kalemine aittir. Bu tutarın 313,6 milyon TL'sinin Kurum dışı yaptırılan program giderleri olarak gerçekleştiği, aynı tutar içinde yer alan drama programı giderlerinin 181,4 milyon TL, eğitim ve kültür programı giderlerinin ise 46,6 milyon TL olduğu görülmektedir. Kurum dışı temin edilen haber ve haber programı giderleri ise 152,1 milyon TL'dir.

Kurum tarafından üretilen hizmetin niteliği yapılan yayınlarda kullanılacak görsel ve işitsel malzemenin gerek kendi üretimi olarak, gerekse farklı kaynaklardan elde edilerek işlenmesi, yayına hazırlanması ve yayınlanması şeklinde gerçekleşmekte olup, oluşan maliyetler esas alınarak değerlendirme yapıldığında toplam 823,6 milyon TL tutarındaki hizmet üretim maliyetinin 598,9 milyon TL'sinin dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler için harcanması Kurum'un ürettiği katma değer toplam hizmet üretimindeki oranının 2013'te %28,4 olduğu ve 2012'deki %38,7 oranına göre azalma gösterdiği ortaya çıkmaktadır. Benzeri bir değerlendirme 2012 yılı denetim raporunda

da yapılmış olup, 2010'da %39,9 olan bu oranın 2011'de %25,2'ye düştüğü gözlemlenmiş, 2012'de %38,7'ye yükselmiş olması olumlu yönde bir gelişme olarak değerlendirilmiş, ancak 2013'te tekrar azalması iyileşmenin sürdürülebilir olmadığını bir göstergesi olmuştur.

Kurum tarafından değerlendirilmesi gereken diğer önemli bir husus ise genel yönetim giderlerinin toplam giderler içindeki payının %34,6 oranında olması, söz konusu oran 2012'de %29,5 iken 2013'te olumsuz yönde bir artış görülmesidir.

2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nun 57 inci maddesi gereğince Kurum tarafından üretilen programların belirlenen ilkelere uygunluğu, dinlenip izlenirliği, etkinliği ve verimliliği konusunda bir değerlendirmede bulunulmamaktadır. Buna karşılık, Kurum'un elde ettiği sponsorluk ve reklam gelirleri programların dinlenip izlenir olmasıyla ilgili olduğundan maliyet artışının bu gelirlerin artışına yansıyor yansımadığı hususu önem arz etmektedir. Kurum'un hizmet satışından elde ettiği en önemli geliri durumundaki yurtiçi TV ilan ve reklam gelirleri 2012'de 91,2 milyon TL iken 2013'te 67,4 milyon TL'ye düşmüş, benzeri bir azalma yurtdışı reklam gelirlerinde de görülmüştür.

Benzeri durumla daha önceki yıllarda da karşılaşıldığından, radyo ve televizyon programı oluşturmanın oldukça pahalı bir hizmet olduğu, kalifiye eleman yanında yaratıcılık gerektirdiği, kaliteli programlar oluşturulmadıkça reklam ve sponsorluk gelirlerinin düşeceği, düşen gelirlerle de düşük bütçeli programların hazırlanabileceği, bu durumun da kısır döngü yaratacağı radyo ve televizyon yayıncılığının en temel gerçekleri arasında yer aldığı değerlendirilerek yapılarak, yeni bir kanalı oturtmak için en az beş yıl boyunca iyi program hazırlamayı fonlayacak kadar kaynağın ayrılması bu sektörde genel bir yaklaşım olarak benimsendiği, dolayısıyla, reklâm ve sponsorluk gelirlerinin artırılabilmesi için nitelikli program yapılması, bunun da maliyetleri artırıcı bir unsur olduğu göz önüne alınmak durumunda olduğu önceki yıllara ait denetim raporlarında belirtilmiştir.

Buna karşılık, ülkenin yegane kamu yayıncısı olan Kurum tarafından yerine getirilmesi gereken iki temel işlevi bulunmakta olup, bunlardan birincisi toplumun gelişmelerin her yönünü bilme hakkına uygun olarak başta haber olmak üzere hizmet sunulması, diğer önemli işlevi ise kültür ve eğitime ilişkin yayın yapılmasıdır. Dolayısıyla, ticari yayıncılık yapanların fazlaca yer vermedikleri türden bu bilgilerin kamu yayıncısı tarafından hem düzeyi ve izlenirliği, hem de toplumsal tutumunu sağlayacak çeşitlilikte yayınlanması büyük önem arz etmekte olup, ülkenin en deneyimli yayın kuruluşu olan Kurum'un izlenirlik sıralamasında daha iyi bir düzeye ulaşmış reklam gelirlerini artırma gayesiyle dışarıdan program temin ederek yayınlayan bir yayıncı görüntüsünden olabildiğince kurtulup, reklam geliri düşüncesiyle hareket etmeksizin kendi imkânlarıyla program üreten bir yayıncı hüviyetine kavuşması 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'nda tanımlanan görevlerine daha uygun düşecektir.

F-Pazarlama

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun gelir kaynakları; 3093 sayılı Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu ile belirlenmiştir.

3093 sayılı Kanununun 2 nci maddesinde Kurumun gelirleri; Radyo, televizyon, video ve birleşik cihazlardan tahsil edilecek ücretler, Elektrik enerjisi hasılatından ayrılacak paylar, genel bütçeden yapılacak katkılar, radyo ve televizyon vasıtasıyla yapılan her çeşit ilan ve reklam ile faaliyetlerden sağlanan gelirler, film, bant, plak, nota, dergi, kitap ve benzerlerinin yapım, yayın ve satışından elde edilecek gelirler, radyo ve televizyonla ilgili her türlü ticari işlemler ve ortaklıklardan elde edilecek gelirler, düzenlenecek konser, temsil ve benzeri programlara giriş ücreti ve bu yerlerde yapılacak ilan ve reklamlardan elde edilecek gelirler ile yapılacak her türlü bağış, yardım ve diğer gelirler olarak sıralanmıştır.

Diğer taraftan 2954 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kanunu'nun 21 inci maddesinde, "Açık öğretim yayınları ve eğitim ve öğretim amaçlı diğer yayınlar, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna tahsis edilen TV kanallarının uygun görüleninden yayınlanır. Ücret miktarı ve yayın ile ilgili diğer hususlar, ilgili kurumlar ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü arasında yapılacak bir protokolle belirlenir." hükmü getirilirken, aynı kanununun 36 ıncı maddesinde ise Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun yıllık finansman programında tespit olunan açığın genel bütçeden karşılanacağı hükme bağlanmıştır.

TRT, yayıncılık sektöründe kamu hizmeti gören bir radyo ve televizyon yayın kuruluşudur. Kurum gelirlerinin %86,5'ini oluşturan ve işletme faaliyetlerinden bağımsız olarak yasa gereği tahsil edilen cihaz alım bandrol bedeli ve elektrik hasılat payları raporun "VII-Gelir Tablosu" bölümünde açıklanmıştır.

Reklam Tasarım Tanıtım Dairesi Başkanlığı 2013 yılında, Reklam Pazarlama hizmeti ile mevcut reklam kuşaklarındaki reklam sürelerini satmaya devam etmiştir. 3 yıl süreli bir firma üzerinden yapılan radyo, televizyon kanallarına ait reklam zamanlarının satışı konusunda, her bir kanalın hakkı olan reklam yayın sürelerinden belli bir bölümü firma tarafından pazarlanmış, kalan süreler ile sponsorluk yayın hakları, barter ve özel organizasyonların reklam ve sponsorluk satış hakları Kurum tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla çeşitli Reklam Ajansı ve Reklam veren firmalarla pazarlama çalışmaları yapılmış ayrıca değişik kamu kurum ve kuruluşlarla da karşılıklı olarak mali destek anlaşmaları gerçekleştirilmiştir.

Kurum'un pazarlama faaliyetleri neticesinde sağladığı gelirler içerisinde yer alan ilan ve reklam gelirleri, mal ve hizmet satış gelirleri program satış gelirleri ve haber hizmet satış gelirleri aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

a) İlan, reklam ve sponsorluk gelirleri:

Türkiye'de 2013 yılında reklam yatırımları, Reklamcılar Derneği üyesi medya ajanslarının verilerine göre 5,1 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2012 yılında 4,6 milyar TL olan medya yatırımları, 2012 yılında %9,2 oranında artmıştır. Reklam yatırımlarının %57'si televizyon, %22'sini basın, %10'nunu internet, kalan %11'ini de diğer medya reklamları oluşturmuştur.

Reklam piyasasında sayıları sürekli artan özel televizyon ve radyo kanalları ile rekabet etmek zorunda olan TRT'nin reklam ve sponsorluk gelirleri (Net) son dört yıl itibariyle aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 23: Reklam gelirleri tablosu

Reklam gelirleri	2010	2011	2012	2013
	Bin TL	Bin TL	Bin TL	Bin TL
Radyo ve TV İlan ve reklam gelirleri	51.441	83.487	84.394	57.510
Barter karşılığı reklam gelirleri	2.714	4.532	6.759	9.919
Yurtdışı TV ilan ve reklam gelirleri	-	3	-	-
Sponsorluk gelirleri	27.935	25.297	16.554	19.442
Toplam	82.090	113.319	107.707	86.871

Kurum'un 2013 yılı ilan, reklam ve sponsorluk gelirleri(Net), bir önceki döneme göre %20 oranında azalarak 86,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Yüksek tutardaki azalış, Kurum'un radyo ve TV reklam gelirlerindeki bir önceki döneme göre %32 oranında azalıştan kaynaklanmıştır.

TRT ile Firma arasında imzalanan ve TRT'ye ait reklam zamanlarının satışını düzenleyen "Reklam Ortamları Satış Sözleşmesi" Firmanın taahhütlerini yerine getirmemesi üzerine TRT Yönetim Kurulunun 03.10.2012 tarih ve 2012/297 sayılı kararı ile feshedilmiştir. Bunun üzerine Kurum yeni bir Firma ile 05.11.2012 tarihinde 06.11.2012 tarihinden geçerli olmak üzere "TRT Reklam Zamanları Satış Sözleşmesi" imzalamıştır.

Sözleşmeye göre; süre üç yıl olup toplam götürü bedeli KDV hariç 196 milyon TL'dir. Her yıla ilişkin "baz" sözleşme bedeli ise 1. yıl için toplam baz sözleşme bedelinin %26'sı, 2. yıl için %34'ü ve 3. yıl için %40'ı olarak belirlenmiştir. Sözleşme için alınan süresiz teminat toplam sözleşme bedelinin %6'sı olan 11.760 bin TL'dir. Ayrıca Firmadan kesin teminatın yanında ödeme başlangıcı olarak tanınan üç aylık süreyi kapsayacak şekilde KDV hariç içinde bulunan yıl sözleşme bedelinin üç aylık tutarı kadar (17.000.000 TL) süresiz teminat mektubu alındığı görülmüştür.

Denetim tarihi (Eylül 2013) itibariyle İlgili Firmanın ödemelerini sözleşme hükümlerine göre yaptığı görülmüş olup; 24.01.2013-08.07.2014 tarihleri arası dönemde düzenlenen faturalar karşılığında firmadan 90,7 milyon TL tahsilat yapılmıştır.

Reklam sürelerinin değerlendirilmesi amacıyla barter anlaşmaların yapılmasına devam edilmiştir. Yönetim Kurulu'nun 28.01.2009 tarih ve 2009/33 sayılı kararı ile yürürlüğe giren "Reklam Sürelerinin Barter Yoluyla Satılması Hakkında Usul ve Esaslar" çerçevesinde muhtelif Basın-Yayın organları ile yapılan basın barterleri yanında mal ve hizmet karşılığı barter sözleşmeleri de imzalanmıştır.

b)Mal ve hizmet karşılığı gelirler:

3093 Sayılı TRT Gelirleri Kanunu'nun ikinci maddesinde Kurum'un ticari nitelikte gelir kaynakları arasında film, bant, plak, nota, dergi, kitap ve benzerlerinin yapım, yayın ve satışı ile radyo ve televizyonla ilgili her türlü ticari işlemler ve ortaklıklardan elde edilen gelirler bulunmaktadır.

Faaliyet döneminde mal ve hizmet karşılığı elde edilen gelirler 21.187 bin TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın, 8.787 bin TL'si Anadolu Üniversitesi A.Ö. Fakültesi yayın gelirinden, 7.701 bin TL'si yayın hakkı satış gelirlerinden, 1.125 bin TL'si marka ve lisans satış gelirlerinden, 897 bin TL'si imalat satış gelirlerinden, 797 bin TL'si arşiv bant kayıt ve görüntü satış gelirlerinden, 504 bin TL'si dergi satış gelirlerinden, 1.376 bin TL'si de diğer kalemlere ilişkin mal ve hizmet satış gelirlerinden oluşmuştur.

c)Program Satışları:

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1 inci maddesinde; kapsam içinde sayılan kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gerekli indirimler hariç, herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz ve indirimli tarifenin uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır.

TRT Kurumu'nun bazı hizmetlerinin ve bu hizmetlerden yararlananların 4736 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaf tutulmasını teminen, 08.03.2008 tarih ve 26810 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 13295 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile; TRT Kurumu 4736 sayılı Kanun'un 1 inci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaf tutulmuştur.

Ancak Danıştay 10 uncu Dairesi yapılan itiraz üzerine Bakanlar Kurulunun 08.03.2008 tarihli Kararı'nın yürütmesini durdurmuştur.

İlgili Dairenin yürütmeyi durdurma kararının gerekçesi doğrultusunda hazırlanan ve Kurumun hak sahibi olduğu program ve program materyalleri ile kurum personelinin hizmetlerinden ücretsiz olarak veya indirimli tarife uygulanmak suretiyle yararlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenleme yetkisinin TRT Yönetim Kurulu'na veren Bakanlar Kurulu'nun 2009/14955 sayılı Kararı 15.05.2009 tarih ve 27229 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Kurum'un hak sahibi olduğu program ve program materyalleri ile Kurum personelinin hizmetlerinden Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerin ücretsiz veya indirimli olarak yararlandırılmasına ilişkin esasların belirlenmesi amacıyla Yönetim Kurulu'nun 15.06.2009 tarih ve 223 sayılı kararıyla "TRT Kurumu Program ve Program Materyalleri ile Kurum Personelinin Hizmetlerinden Ücretsiz veya İndirimli Yararlandırılmasına İlişkin Esaslar" düzenlenerek yürürlüğe girmiştir.

Kurum'un 2013 yılı program satışları yurtiçi ve yurtdışı olmak üzere 3.812 bin TL olarak gerçekleşmiş olup, bir önceki yıla göre %39 oranında azalış göstermiştir.

G- Sigorta işleri:

TRT'nin sigorta işleri, 02.06.1986 tarih ve 128 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren "Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Sigorta Yönetmeliği"ne göre yapılmaktadır.

Kurum'un mülkiyetinde veya tasarrufunda bulunan bütün taşınır ve taşınmaz malları her türlü riske karşı iç sigorta fonu ile güvence altına alınmıştır. Yurt dışından satın alınan taşınır mal ve değerlerin nakliye, montaj ve gerektiğinde ön depolama sigortaları ile bütün taşıtların kasko ve trafik sigortaları ise harici sigorta kapsamında güvence altına alınmaktadır.

TRT'nin 2013 yılındaki sigorta kapsamındaki varlıklarının toplam sigorta kıymeti, ayrılan fon veya ödenen prim ve mahsup ya da tahsil olunan hasar bedeli ile birikmiş iç sigorta fonu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 24: Sigorta türü tablosu

Sigorta türü	Sigorta kıymeti	Ayrılan fon veya ödenen prim tutarı	Mahsup veya tahsil edilen	Fark	Birikmiş iç sigorta fonu
	Bin TL.	Bin TL.	Bin TL.	Bin TL.	Bin TL.
A-2012'den devreden iç sigorta fonu	-	-	-	-	40.067
B-Yıl içinde yaptırılan					
1-İç sigorta	758.691	3.381	-	-	3.381
2-Sigorta şirketlerine	47.045	250	-	250	
Toplam (B)		3.631	-	250	43.448
C- 2014'e devreden toplam iç sigorta fonu					43.448

TRT Sigorta Yönetmeliği'nin 8 inci maddesi hükmü gereğince, her yıl taşınır ve taşınmazların bilanço net değerleri üzerinden Genel Müdürlük tarafından belirlenen oranlara göre hesaplanan prim tutarı, dahili sigorta fonuna kaydedilmektedir.

Faaliyet döneminde net aktif tutarı 758.691 Bin TL tutarındaki binalar, tesisler makine ve cihazlar, kar araçları, demirbaşlar ile ilk madde ve malzeme stokları için 3.381 Bin TL prim ayrılmıştır. 2014 yılına 43.448 Bin TL tutarında iç sigorta fonu devretmiştir.

Kurum'un dış sigorta işlemleri, 2013 yılında özel sigorta şirketi tarafından yapılmıştır. Yurtiçi ve yurtdışı nakliyat, yayın araçları kasko ve trafik sigortaları bu firma tarafından gerçekleştirilmiştir. 47.045 Bin TL sigorta kıymeti üzerinden 250 bin TL prim ödenmiştir.

H-İşletme Sonuçları

1- Satışların karlılığı:

Kurum'un esas faaliyet konusu "Radyo ve televizyon yayınları yapmak ve bu amaçla radyo ve televizyon verici istasyonları, program iletim sistemleri ve stüdyo tesisleri kurmak, geliştirmek, radyo ve televizyon yayınları alanında ek gelir temin edecek düzenlemeler yapmak ve faaliyette bulunmak..." olarak tanımlanmış olup, kar odaklı bir faaliyet amaçlanmamıştır. Gelir kaynaklarının büyük bir kısmı faaliyet dışı kaynaklardan sağlanmakta olup, bu anlamda satışların karlılığı analizi yapma amaca uygun düşmemektedir.

TRT'nin cari yıl faaliyetleri çerçevesinde elde ettiği gelirler ile katlanmak zorunda olduğu giderler, geçen yıl değerleriyle birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 25: Gelir-gider dengesi tablosu

Gelirler ve giderler	2012 Yılı	2013 Yılı
	Gerçekleşen Bin TL	Gerçekleşen Bin TL
1- Brüt Satış Hasılatı		
a) Cihazlardan alınan bandrol bedeli	545.920	559.807
b) Elektrik hasılat payı	662.205	800.742
c) İlan ve reklam geliri	91.233	67.429
d) Mal ve hizmet karşılığı gelirler	45.059	21.908
e) Sponsorluk gelirleri	16.554	19.442
f) Yurtdışı satışlar	4.138	1.385
g) Diğer gelirler	10.535	7.032
Toplam (1)	1.375.644	1.477.745
2- Hasılattan indirimler		
a) Satıştan iadeler	138	519
b) Satış ıskontoları	-	-
c) Diğer indirimler	-	-
Toplam (2)	138	519
3- Net satış hasılatı (1-2)	1.375.506	1.477.226
4- Satışlar maliyeti	1.242.765	1.268.645
5- İşletme faaliyeti kârı/zararı (3-4)	132.741	208.581
6- Faaliyet dışı gelir ve kâr	125.100	95.237
7- Faaliyet dışı gider ve zarar	78.390	190.682
8- Dönem kârı (5+6-7)	179.450	113.136

TRT'nin 2013 yılı toplam faaliyet gelirleri geçen döneme göre %7,4 oranında artarak 1,5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Faaliyet döneminde; elektrik hasılat payı,

bandrol ve sponsorluk gelirlerinde artış, ilan reklam gelirleri, mal ve hizmet satış gelirleri, yurtdışı satışlar ve diğer gelirlerde ise azalış görülmüştür. Kurum gelirlerindeki artışta temel etken, elektrik hasılat payı gelirlerindeki %20,9 oranındaki yükselmedir.

Diğer taraftan satışların maliyeti hesabına aktarılan giderler toplamında geçen yıla göre %2 oranında artış yaşandığı görülmektedir. Yaşanan bu artışta, personel maaşları ve dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler kaleminde meydana gelen yükseliş önemli bir rol oynamıştır.

Kuruluşun 2013 yılı faaliyet karı, bir önceki döneme göre %57 oranında artış göstererek 208,5 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında bir önceki yıla göre; faaliyet dışı gelir ve karlardaki %24 oranında azalış ile faaliyet dışı gider ve zararlardaki %143 oranında artışın etkisiyle, dönem karı %37 oranında azalış göstererek 113,1 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

TRT'nin 2013 yılı işletme faaliyetine ilişkin verilerine göre hesaplanan rasyolar; geçen yıl değerleri ile birlikte aşağıda ki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 26: Faaliyet göstergeleri tablosu

Göstergeler	2012 yılı	2013 yılı
	Gerçekleşen (%)	Gerçekleşen (%)
1-Maliyet giderleri göstergesi: <u>Satışların Maliyeti x 100 :</u> Net satışlar	61	56
2-Faaliyet giderleri göstergesi : <u>Faaliyet Giderleri x 100 :</u> Net satışlar	29	30
3-Satış göstergesi : <u>Satışların maliyetleri toplamı x 100 :</u> Net satışlar	90	86
4-Faaliyet sonucu göstergesi : <u>Faaliyet kârı x 100 :</u> Net satışlar	10	14

Yayın alanında faaliyet gösteren Kurum'un 2013 yılı faaliyetleri sonucunda elde ettiği her 100 TL'lik net satış hâsılatına karşılık, toplam satış maliyeti 86 TL ve bunun sonucunda 14 TL faaliyet karı sağlamıştır.

2-Milli ekonomiye katkı:

a)GSYİH' ya katkısı:

TRT 2013 yılında gayri safi yurtiçi hasılaya, üretici fiyatlarıyla 740 milyon TL, alıcı fiyatlarıyla gayri safi yurtiçi hasılaya katkısı 755 milyon TL ve alıcı fiyatlarıyla gayri safi milli hasılaya 753 milyon TL katkı sağlamıştır. Kurum'un GSMH' ya katkısını gösteren çizelge, rapor ekleri arasında (Ek:8) bulunmaktadır.

b)Kuruluşun dış ödemeler dengesine katkısı:

TRT tarafından 2013 yılında ithal edilen malzemeler, TV haber program ve benzeri alımlar için yurtdışına 70,7 milyon TL ödenmiş olup, yurtdışına haber ve program satışlarından ise 2,1 milyon TL gelir sağlanmıştır. TRT'nin dış ödemeler dengesine etki çizelgesi, rapor ekleri (Ek:9) arasındadır.

c)Hazine ile ilişkiler:

TRT'nin Hazine'ye sağladığı katkı rapor ekleri arasına alınan (Ek:10) sayılı vergiler çizelgesinde gösterilmiştir. 2013 yılında 19,5 milyon TL'si mükellef, 78,3 milyon TL'si de vergi sorumlusu sıfatıyla 97,8 milyon TL tutarında vergi tahakkuk ederken, cari yıl içinde ödenen vergi tutarı 97,5 milyon TL olmuştur.

I-Bağlı ortaklık ve iştirakler :

Kurum'un dönem sonu itibariyle ikisinin şirket merkezi yurtiçinde, birisinin merkezi yurtdışında olmak üzere üç iştiraki bulunmaktadır.

Kurum'un 2013 yılsonu itibariyle mevcut iştirakleri ile bu iştiraklerinin sermayeleri ve Kurumun iştiraklerindeki sermaye payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 27: İştirakler tablosu

İştirakler	İştirakin		Kuruluşça 2013 Yılı sonunda				Toplam kamu Payı				Gerçekleşen Dönem Karı/zararı	Kuruluşça İsabet eden temettü	Temettütün Ödenmiş sermayeye oranı
			Taahhüt edilen		Ödenen		Taahhüt edilen		Ödenen				
	Esas sermayesi	Ödenmiş sermayesi	Bin TL	%	Bin TL	%	Bin TL	%	Bin TL	%	Bin TL	Bin TL	%
1- Euronews SA	68.440	10.950	10.950	16	10.950	100	10.950	16	10.950	100		263	2,4
2- Anten A.Ş	17.680	1.680	1.680	9,5	840	50	1.680	9,5	840	50			
3- TIAK A.Ş.	50	5	5	10	5	100	5	10	5	100			
Toplam	86.170	12.635	12.635	14,7	11.795	13,7	12.635	14,7	11.795	13,7		263	2,4

Euronews SA:

28.04.2009 tarih ve 27213 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/14919 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında, TRT'nin uluslararası Türkçe yayıncılığının geliştirilmesi ve Avrupa Birliği üyelik sürecine katkı sağlaması amacıyla Euronews

SA adlı uluslar arası yayın kuruluşuna, ortaklık payı % 16 oranını geçmemek üzere ortak olarak katılabilmesine izin verilmiştir.

Yönetim Kurulu'nun 03.07.2009 tarih ve 240 sayılı kararında, Euronews'e % 15,70 oranında (4. büyük ortak) ortak olunmasına karar verilmiş ve ortaklık karşılığı olarak Euronews SA kuruluşunun özel sermaye artırımına hesabına 31.07.2009 tarihinde, 38.000 adet hisse için 5.235.640 Euro karşılığı olan 11 milyon TL yatırılmıştır.

Euronews Avrupa perspektifinde dünya haberlerini sunmak için 1992 yılında Avrupa Yayın Birliği'nin teşviki ile Lyon merkezli kurulan ve 1993 yılında 5 farklı dilde ilk yayınına spikersiz başlayan ve artık spikerlerin de yayınlara çıktığı bir haber kanalıdır. 21 Ülkeden 24 ortağı olan Euronews, Türkçe yayın dahil toplam 13 farklı dilde yayın hayatını sürdürmektedir.

25.02. 2011 tarihli Euronews Olağanüstü Genel Kurulu'nda alınan karar ile; Fas Kamu Yayın Kuruluşu SNRT'nin hisse sermayesindeki payı %0,36'dan %6'ya çıkarılmış ve Euronews A grubu hissedar (büyük hissedar) olunabilmesi için gereken minimum %9'luk pay %5'e düşürülmüştür. Söz konusu sermaye artırımıyla, bütün hissedarların hisse sermayesine katılım oranlarında bir miktar düşüş yaşanmış ancak hisse birim değerlerinde 4,56 Avro'luk bir artış gerçekleşmiştir. Buna göre, Kurumun Euronews' ta sahip olduğu 38,000 adet hisse toplam hisse sermayesinin %15,70'ine tekabül ederken; Fas için sermaye artırımını gerçekleştğinde bu oran %14,81 olarak değişmiştir.

14.12.2012 tarihinde gerçekleştirilen Euronews Olağanüstü Genel Kurul toplantısında, Fransız yerel yönetimlerinin hissedarlığa dahil edilmesiyle, hissedarlık oranlarında yine bir değişiklik meydana gelmiştir. Euronews genel merkezinin yerleşik olduğu bölgenin yerel yönetimleri olan "Region Rhone-Alpes", "Departement du Rhone" ve "Grand-Lyon" 2012'de tamamen geri ödenmek üzere; 1992 yılında Euronews'a 1.8 milyon Avro civarında öz sermaye kredisi vermiştir. İlgili tarafların da onayı alınarak, bu borç karşılığında anılan yerel yönetimlerin her birine 4094'er adet hisse olmak üzere toplamda %4,56 oranında hisse verilmesi kararlaştırılmıştır. Bu çerçevede, Euronews Kuruluş Sözleşmesinde de gerekli değişiklikler yapılarak yerel idare statüsündeki hissedarlara C Grubu hissedar sıfatı verilmiştir.

Yukarıda anılan Euronews hisse oranlarındaki son değişiklikten sonra, her bir hissenin değeri 142,34 Avro'dan 148,86 Avro'ya çıkmış olup, yeni duruma göre Euronews'in 4. büyük ortağı olarak TRT %14,13 oranında 38.000 adet hisseye sahip bulunmaktadır.

Anten Teknik Hizmetler ve Verici Tesis İşletme A.Ş.:

29.05.2012 tarihli Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanan ana sözleşme ile "Anten Teknik Hizmetler ve Verici Tesis İşletme Anonim Şirketi" adı altında bir şirket kurulmuştur.

Şirket amacını; 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun ve RTÜK tarafından hazırlanan ikincil mevzuat çerçevesinde gerekli izinleri almak koşulu ile radyo ve televizyon vericileri için anten taşıyıcı yapıları, radyo ve TV yayınlarının iletim ve naklinde kullanılan vericileri ve

yayın teçhizatını kurmak, işletmek, bakım ve onarımlarını yapmak, söz konusu vericiler ve yayın teçhizatı ile lisans veya yayın izni veya geçici yayın izni sahibi radyo ve TV yayıncılarının yayınlarını iletmek olarak belirlemiştir.

Esas sermayesi 17.680.000 TL olan Şirket 16 ortaklıdır. 15 ortak %6'şar oranında, TRT ise %10 oranında Şirkete ortak olmuştur.

TRT'nin Anten A.Ş.'ye ortaklığı konusunda 16.01.2012 tarih ve 2012/2692 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının iptali istemiyle Danıştay 10. Dairesinin 2012/1830 Esasına kayden Haber-Sen tarafından açılan dava kapsamında 14.02.2013 tarih ve 2012/1830 K. sayılı kararla söz konusu Bakanlar Kurulu Kararının yürütülmesi durdurulmuştur. Kararın tebliği sonrasında Kurum tarafından karar gerekçesi dikkate alınarak yeni bir teklif 28.05.2013 tarihinde Başbakan Yardımcılığı'na sunulmuş olup, konuya ilişkin Bakanlar Kurulu kararı 24.06.2013 tarihinde 2013/4998 sayı ile alınarak 25.07.2013 tarih ve 28718 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

TİAK Televizyon İzleme Araştırmaları A.Ş.:

13.10.2010 tarih ve 27758 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 08.11.2010 tarih, 2010/ 1079 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Kurumun, "Yönetim Kurulunun alacağı karar üzerine, özel hukuk hükümlerine tabi olarak kurulacak olan 50.000. TL sermayeli, "TİAK Televizyon İzleme Araştırmaları Anonim Şirketi"ne, sınırlı sorumlu C gurubu hissedar olarak, 525.000 adet hisse ile ortak olmasına" karar verilmiştir. Anılan Bakanlar Kurulu çerçevesinde Kurum, Yönetim Kurulu'nun 24.11.2010 tarih ve 2010/347 sayılı Kararı ile TİAK A.Ş'ne kurucu ortak olarak iştirak etmiştir.

J- Kalkınma Planı ve Yıllık Programlar:

Türkiye'de ilk düzenli radyo yayınına 06.05.1927 tarihinde, televizyon yayınına da 31.01.1968 tarihinde başlanmıştır. Dünyadaki ilk ticari radyo yayınlarının 1922'de başladığı dikkate alınırca, ülkede ticari radyo yayınlarına başlamada önemli bir gecikme yaşanmadığı görülmekle birlikte, televizyon yayınlarına başlamada oldukça geç kalınmıştır. İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından Mart 1952'de başlatılan deneysel yayınlar ile kıyılarda ve sınır bölgelerinde komşu ülkelerden yapılan televizyon yayınlarının izlenmesiyle uzun süre yetinilmiş, 1968'de başlanılan televizyon yayınlarının ülke geneline yaygınlaştırılması için de önemli yatırımların gerçekleştirilmesi beklenmiştir.

O dönemin teknolojik olanaklarının sınırlı olması yüzünden dünyadaki televizyon izleyicilerin seçebilecekleri kanal sayısı da oldukça kısıtlı kalmıştır. 1980'lerden itibaren geliştirilen sayısal teknoloji ve uydu üzerinden yapılan yayınlar sayesinde yatırım ve işletme maliyetleri büyük oranda azalmış, bunun yanı sıra çoğu ülkede özel kanalların yayına başlamasıyla izlenebilecek kanal sayısında önemli artışlar görülmüştür. Radyo ve televizyon yayıncılığının gelişmesine katkı sağlayan diğer bir teknoloji de kablo-TV şebekeleri olmuştur.

Son yıllarda uydu şebekeleri üzerinden sayısal platform yayıncılığına geçilmesiyle görsel ve işitsel yayıncılıkta yeni bir döneme geçilmiştir. SIA (Satellite Industry Association/Uydu Endüstrisi Birliği) tarafından Mayıs 2014'te yayımlanan

Uydu Endüstrisi Raporu'nda dünyada bu hizmeti kullanan kayıtlı televizyon abone sayısının 200 milyon adedi geçtiği, uydudan radyo abone sayısının 25,5 milyona ulaştığı ve yıllık artışın %6 oranında olduğu belirtilmektedir. Türkiye'de oluşturulan platformlarla da verilmeye başlanan bu hizmet özellikle futbol karşılaşmalarının naklen yayınlanmasıyla birlikte oldukça yaygınlaşmış, TRT programları da talep üzerine bu platformlardan yapılan yayınlar içinde yer almak durumunda kalmıştır.

Yayıncılık alanında son yıllarda yaşanan diğer bir değişim de karasal vericiler üzerinden yapılan analog televizyon yayınlarının sayısal hale getirilmesi olmuştur. Günümüzün en pahalı sanal malzemesi haline gelen elektromanyetik dalga frekanslarının daha ekonomik kullanımını sağlayan bu teknoloji sayesinde daha az sayıda verici kullanılarak daha geniş kapsama alanı sağlanabildiği gibi, en yaygın izleyici kitlesine sahip bu yayınların kalitesinin önemli ölçüde iyileştirilmesi, izlenebilir kanal sayısının artırılması, izleyici kitlesine mobil olanların da dahil edilmesi ve karşılıklı etkileşim sağlanması olanağı ortaya çıkmıştır. Yüksek çözünürlüklü (HD) televizyon yayınları, 3D özellikli görüntü ve sabit telefon şebekesi üzerinden sağlanan IPTV hizmeti ise son yıllarda adından en çok söz edilen teknolojik gelişmeler olmuştur.

Türkiye'de de karasal vericiler üzerinden sayısal yayınlara başlanması için yasal altyapı uygun olmadığından bu konuda uzun süre somut bir ilerleme sağlanamamış, bu soruna çözüm bulmak ve gelişen yayıncılık sektörünün ihtiyaç duyduğu tanımlamaları yapmak üzere 03.03.2011 tarih ve 27863 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun sektörde yeni bir dönemin başlaması için uygun bir yasal ortam sağlamıştır.

2013 Yılı Programında öngörüldüğü şekilde, bu düzenleme sonrasında karasal vericilerle sayısal televizyon yayıncılığı için RTÜK tarafından sürdürülen çalışmalarla ülke genelinde uygulanacak frekans planının hazırlanarak, plana göre toplam kanal ve yayıncı sayısının belirlenip sıralama ihaleleri gerçekleştirilmiş, ancak ihale işlemlerinin dava konusu edilmesi ve verilen kararların işlemlerin iptali yönünde olması yapılan bütün girişimlerin sonuçsuz kalmasına neden olmuştur. Dolayısıyla, karasal vericiler üzerinden yapılacak sayısal yayınlar için gerekli olan yatırımlar belli bir süre ertelenmek durumunda kalmış, gerçekleştirilen yatırımlarda stüdyo ve dış çekim donanımı temini ağırlık kazanmıştır.

1-Yatırımlar:

Kurumun 2013 yılına ait yatırım programı, Kalkınma Bakanlığı tarafından belirlenen esaslar doğrultusunda hazırlanıp 90 milyon TL'si öz kaynak, 10 milyon TL'si Evrensel Hizmet kapsamından olmak üzere 100 milyon TL olarak teklif edilmiştir. Söz konusu teklif doğrultusunda olmak üzere 12.01.2013 tarih ve 28526 sayılı Resmi Gazete (1. mükerrer)'de yayımlanan 2013 yılı Yatırım Programı'nda Kurum'a 90 milyon TL'si öz kaynak, 10 milyon TL'si Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı sermaye transferi (Evrensel Hizmet) kapsamında olmak üzere toplam 100 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir.

Bakanlar Kurulu'nun 2013 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar'ının 5 inci maddesi uyarınca Kurumun ilgili olduğu Başbakan Yardımcılığı tarafından 31.01.2013 tarih ve 108 sayılı yazı ile 2013 Yılı Yatırım Programı alt proje detayları onaylanmıştır. Ayrıca, Başbakan Yardımcılığı'nın 26.02.2013 tarih ve 01-214 sayılı yazısı ile söz konusu kararın 7-f maddesi kapsamındaki hususlarda Kurum Genel Müdürlüğu yetkili kılınmıştır.

2013 Yılı Yatırım Programıyla verilen ödenekler Kurumun ihtiyaçlarını karşılayabilecek durumda olduğunda revize talebinde bulunulmadığı görölmekte olup, yatırım programındaki ayrıntılı bilgilere Tablo 28'de yer verilmiştir.

Tablo 28: Yatırımlar tablosu (Bin TL)

Projenin No su	Adı	Başlama bitiş süresi	Proje tutarı	Başlangıçtan 2013 Yılı sonuna kadar harcama			2013 yılı ödeneginin son tutarı	2013 yılında harcanan		Gerçekleşme %												
				Nakit Ödeme	Fiziki yatırım			Nakit ödeme	Fiziki yatırım	Tümünde	2013 yılında	Tümünde	2013 yılında	Fiziki								
B) Devam Eden Projeler																						
a) 2013' te Bitenler																						
2006E120060	TV ve Radyo Vercileri Teçhizatı (Haberleşme Gn. Müd. Trans.)	2006-2013	53.325	36.781		8.077 (3.875)	2.462		68,9		30,5											
2006E120070	TV ve Radyo Vercileri İnşaatı (U.B. Haberleşme Gn. Müd. Trans.)	2006-2013	18.752	9.739		300 (6.125)	270		51,9		90,0											
TOPLAM (B)													72.077	46.520	8.377	2.732		64,5		32,6		
C) Yeni Projeler																						
a) 2012' de Bitenler																						
2013E120020	Stüdyo ve Dış Çekim Teçh. Modern.	2013-2013	44.493	26.886		44.493	26.886		60,4		60,4											
2013E120030	TV ve Radyo Prog. İletim Sistemleri	2013-2013	12.232	7.377		12.232	7.377		60,3		60,3											
2013E120040	Bilgi ve İletişim Sistemleri	2013-2013	15.532	3.999		15.532	3.999		25,7		25,7											
2013E120050	İdame, yenileme ve tamamlama	2013-2013	7.979	3.363		7.979	3.363		42,1		42,1											
2013E120060	Araştırma ve Geliştirme	2013-2013	550	-		550	-		-		-											
2013E120070	Taahhüt alımı	2013-2013	837	192		837	192		22,9		22,9											
TOPLAM (C)													81.623	41.817	81.623	41.817		51,2		51,2		
GENEL TOPLAM													153.700	88.337	90.000	44.549		49,5		49,5		34,2

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere Kurumun 2013 yılı Yatırım Programı'nda yer alan projeler için öz kaynaktan tahsis edilen ödenek kullanılarak yapılan yatırımın tutarı 44,5 milyon TL olup, yatırımlarda %49,5 oranında nakdi, %42,2 oranında da fiziki gerçekleşme sağlanmıştır.

Yatırım programında yer alan projelerin fiziki gerçekleşme oranları Kurum tarafından ayrı ayrı izlenemediğinden yukarıdaki tabloda sadece toplam kısmında yer almıştır. Önceki yıllara ait denetim raporlarında bu konuya işaret edilmiş olmasına karşılık Kurum'un 2013 yılı hesaplamalarında da bu değerlerin yer almadığı görülmektedir. Kurum faaliyetlerinin önemli bir göstergesi olan Yatırım Gerçekleşme Tablosunda projelerdeki nakdi ödemelerle birlikte fiziki yatırım miktarlarının da belirtilmesi için gerekli düzenlemenin daha fazla gecikmeksizin yapılması gerekmektedir.

2013 yılı Programında yer alan projeler kapsamında gerçekleştirilmiş olan yatırımlar aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

A-Etüt Proje İşleri

Kurum'un etüt proje işleri ile ilgili yatırımı bulunmamaktadır.

B-Devam Eden Projeler

a)2013'te bitenler

1) 2006 E 120060 No'lu TV ve Radyo Verici Teçhizatı Projesi

Kurum tarafından yürütülen en önemli projelerden biri olan TV ve Radyo Verici Teçhizatı Projesi için 2013 yılında öz kaynaklardan 8,1 milyon TL, transfer tertibinden de 3,9 milyon TL ödenek ayrılmış olmasına karşılık 2013 yılında başlanılmasına karar verilen yatırımlar için harcamada bulunulmamış, yapılan 2,5 milyon TL tutarındaki harcama alımına 2012 yılında karar verilen teçhizatın temini için yapılmıştır.

Proje kapsamında yer alan 25 adet 250 W, 30 adet 1 KW ve 28 adet 5 KW FM vericisinin 1 milyon yaklaşık maliyetle temini için açık ihale yapılması konusunda Yönetim Kurulu tarafından 10.12.2012 tarih ve 2012/368 sayılı karar alınmıştır. Yapılan ihaleye sadece bir firmanın teklif vermesi ve verilen teklifin de uygun bulunmaması üzerine ihalenin iptalinin uygun olduğu hususu Yönetim Kurulu'nun 04.02.2013 tarih ve 2013/36 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur.

Söz konusu donanımın temini için yeniden açık ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu tarafından 16.03.2013 tarih ve 2013/84 sayılı kararıyla uygun bulunmuş, yapılan ihaleye verilen tekliflerin incelenmesi sonucu 250 KW'lık vericilerin 93,5 bin Avro bedelle, 5 KW'lık vericilerin de 517,8 bin Avro bedelle satın alınması, uygun teklif gelmemesi nedeniyle 1 KW'lık vericilerin alımından vazgeçilmesi Yönetim Kurulu'nun 17.07.2013 tarih ve 2013/222 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur.

Kurumun FM yayınlarının dinleyicilere daha etkin ulaştırılması ve sadece TRT-FM programı yayınlanan yerlerde ilave verici kurularak yayının Radyo-1, Radyo-

Türkü ve Radyo-Nağme olarak genişletilmesi amacıyla RTÜK tarafından frekans tahsisi yapılan istasyonlara yeni 354 adet 250 W ve 42 adet 1 kW FM verici sistemlerinin temini ile 25.4.2013 tarihinde yapılan ihalede uygun teklif gelmediği için satın alınamayan 30 adet 1 kW FM verici sisteminin alımı amacıyla yeni teknoloji ürünü, ses kalitesi çok yüksek ve uzaktan izlenebilecek yapıdaki transistör FM verici sistemlerinin satın alınması öngörülmüş olup, satın alınması planlanan FM verici sistemlerinin yayına girmesi ile %88 olan Radyo-1 kapsama alanı %93,06 ya, %49,05 olan Radyo-Türkü kapsama alanı %83,32 ye ve %54,05 olan Radyo-Nağme kapsama alanı %88,32 ye çıkarılması hedeflenmiştir. Bu amaçla, ihtiyaç duyulan 354 adet 250W ve 72 adet 1 kW FM verici sistemleri ile bu vericilere ait ayrı ayrı %5 yedek malzemelerinin toplam yaklaşık maliyeti 2,2 milyon Avro üzerinden 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3/g maddesine göre hazırlanan yönetmelik hükümlerine göre açık ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu'nun 11.12.2013 tarih ve 2013/407 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur.

Yapılan ihaleye altı firma teklif vermiş olmasına karşılık verilen tekliflerin uygun bulunmaması üzerine ihale Yönetim Kurulu tarafından alınan 05.03.2014 tarih ve 2014/76 sayılı kararla iptal edilmiştir. İhaleye yeniden çıkılması hususunda Yönetim Kurulu tarafından 02.04.2014 tarih ve 2014/127 sayılı karar alınmıştır.

Başlatılan bu yatırım bir tamamlayıcısı olarak, satın alınacak FM verici sistemlerinin anten sistemlerinde ve ara bağlantılarında kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan Anten Sistemi Malzemeleri (RF kablo, RF konektör ve FM güç bölücü) nin satın alınması ve ödeneğinin 2013 yılı yatırım programından karşılanması planlanmış ve ihtiyaç duyulan Anten Sistemi Malzemelerinin yaklaşık maliyeti 370,8 bin Avro üzerinden açık ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu'nun 11.12.2013 tarih ve 2013/408 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur. Yapılan ihaleye beş firma teklif vermiş ve yapılan değerlendirme sonrası en uygun teklif veren firma ile 228,9 bin Avro bedel üzerinden sözleşme imzalanması hususu Yönetim Kurulu tarafından alınan 05.03.2014 tarih ve 2014/75 sayılı kararla onaylanmıştır.

Temin edilecek FM radyo vericilerin işletmeye verilebilmesi için ihtiyaç duyulan 116 adet 4x1 kW FM Birleştirici sisteminin de satın alınması planlanmış ve yaklaşık maliyeti 645,9 bin Avro üzerinden açık ihale usulüyle temini Yönetim Kurulu tarafından 11.12.2013 tarih ve 2013/409 sayılı kararlarlaştırılmıştır. Bu amaçla çıkılan ihaleye dokuz firma tarafından teklif verilmiş, yapılan değerlendirme sonrası en uygun fiyat teklifinde bulunan firma ile 441,5 bin Avro bedel üzerinden sözleşme imzalanması Yönetim Kurulunun 05.03.2014 tarih ve 2014/77 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur.

2)2006 E 120070 no'lu TV ve Radyo Vericileri İnşaatı Projesi

Programda öz kaynaklardan karşılanmak üzere 2,2 milyon TL, Evrensel Hizmet amaçlı transferden karşılanmak üzere 9 milyon TL ödenek tahsis edilen projeden yapılan harcama tutarının 270 bin TL olduğu ve önceki yıllarda başlanılan istasyon yenileme çalışmaları için yapıldığı görülmektedir.

C-Yeni Projeler

a)2013'te bitenler:

1)2013E120020 No'lu Stüdyo ve Dış Çekim Teçhizatı Modernizasyonu Projesi:

Kurum tarafından gerçekleştirilen en kapsamlı proje için öngörülen toplam ödenek miktarı 44,5 milyon TL olup, yapılan yatırımların tutarı 26,9 milyon TL olarak, %60,4 oranında nakdi gerçekleşme sağlanmıştır.

Projede yer aldığı üzere, 2012'de başlanılıp 2013'te sürdürülen Kurum'un en önemli yatırımlarından biri olan Kerim Aydın Erdem Haber Prodüksiyon ve Devamlılık Stüdyosu için gerekli donanımın temini amacıyla, yaklaşık maliyeti 1,1 milyon ABD Doları olan görüntü sistemi ve yaklaşık maliyeti 450,4 bin Avro olan ışık askı sistemi elektrik ve mekanik altyapısı ile LED'li projektörlerin açık ihale usulüyle satın alınması Yönetim Kurulunun 20.12.2012 tarih ve 2012/381 ve 2012/382 sayılı kararlarıyla uygun bulunmuştur. Işık askı sistemi ile ilgili çıkılan ihaleye iki firmanın teklif verdiği görülmekte olup, yapılan inceleme sonucunda elektrik ve mekanik altyapısının 248,3 bin Avro bedelle, ışık projektörlerinin de 284,9 bin Avro bedelle iki ayrı firmadan alınmasının uygun olacağına ilişkin İhale Komisyonu teklifi Yönetim Kurulu tarafından 04.02.2013 tarih ve 2013/34 sayılı kararla onaylanmıştır. Bu karar sonrasında 25.02.2013 tarihinde sözleşme imzalanarak, temin edilen sistemlerin montajları ve geçici kabulleri yapılarak hizmete verilmiştir.

Söz konusu stüdyo için 1,1 milyon ABD Doları tahmini bedelli görüntü sistemi temini için çıkılan ihaleye ise sadece bir firma teklif vermiş, İhale Komisyonu tarafından yapılan inceleme sonrası uygun bulunan 877,4 bin ABD Dolar bedelli teklif esas alınarak sözleşme imzalanması hususu Yönetim Kurulu tarafından alınan 04.02.2013 tarih ve 2013/37 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Söz konusu alımla ilgili sözleşme 25.02.2013 tarihinde imzalanarak sistemler temin edilmiş ve hizmete verilmiştir.

Yeni Haber Stüdyosu oluşturulması için öngörülen diğer bir yatırım ise 820 bin Avro tahmini bedelle grafik animasyon sistemi temini olup, bu amaçla Yönetim Kurulu tarafından alınan 10.04.2013 tarih ve 2013/125 sayılı karar gereğince çıkılan açık ihaleye üç firma teklif vermiş, yapılan değerlendirme sonrasında söz konusu donanım için en uygun teklif veren firma ile 364,8 bin Avro bedel üzerinden sözleşme imzalanması konusunda Yönetim Kurulu tarafından 28.05.2013 tarih ve 2013/164 sayılı karar verilmiştir. Bu karar üzerine 17.06.2013 tarihinde sözleşme imzalanmış ve söz konusu sistemin montajı ve geçici kabul çalışması tamamlanmıştır.

Projede yer aldığı üzere, Kurum'un naklen yayın araçlarından biri için ihtiyaç duyulan resim masasının 312,6 bin Avro yaklaşık maliyetle açık ihale usulüyle temini Yönetim Kurulunun 28.11.2012 tarih ve 2012/342 sayılı kararıyla uygun bulunduğundan, çıkılan ihaleye teklif veren 5 firma teklifi İhale Komisyonu tarafından incelenmiş ve KDV hariç 114,5 bin Avro bedelli teklifin uygun bulunduğu hususu Yönetim Kurulu tarafından 04.02.2013 tarih ve 2013/38 sayılı kararlarla onaylanmıştır. İhaleyi kazanan firma ile 25.02.2013 tarihinde imzalanan sözleşme gereğince söz konusu donanımın temin edilerek montajı ve geçici kabul çalışmasının cari yılda

tamamlandığı Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmıştır.

2012 yılında alımına karar verilerek 2013'te sonuçlandırılan diğer bir alım ise haber ve spor yayınları servislerinde kullanılmak üzere talep edilen 20 set aktüel kamera, 7 set fotoğraf makinesi, 75 adet SDI giriş kartı, prodüksiyon kaynakları servislerinde kullanılmak üzere 29 adet lens ve 84 adet tripod ve aksesuarı ile ilgili olup, toplam 1,5 milyon Avro yaklaşık maliyetindeki bu alımın açık ihale usulüyle gerçekleştirilmesine Yönetim Kurulu 10.12.2012 tarih ve 2012/372 sayı ile karar vermiştir. Bu karar gereğince toplam beş ayrı grup olarak çıkılan ihaleye on firma teklif vermiş ve yapılan inceleme sonrası her bir grup için ayrı firmalardan olmak üzere söz konusu donanımın toplam 919,8 bin Avro bedelle alınması hususu Yönetim Kurulu tarafından 04.02.2013 tarih ve 2013/39 sayılı ile onaylanmıştır. Bu amaçla 28.02.2013 tarihinde imzalanan sözleşme kapsamında söz konusu teçhizatın temin edilip geçici kabulünün yapıldığı görülmektedir.

Ankara Radyosu'nda 1993'ten itibaren kullanılmakta olan naklen yayın aracı ve kullanılan donanımın yenilenmesi kararı da 2012 yılında alınmış olup, bu 850 bin Avro yaklaşık maliyetli aracın açık ihale usulüyle temini Yönetim Kurulu tarafından 28.11.2012 tarih ve 2012/351 sayı ile uygun görüldüğünden, çıkılan ihaleye üç firma teklif vermiştir. Yapılan değerlendirme sonrası söz konusu alımın 753,6 bin Avro bedelle yapılması hususunda alınan İhale Komisyonu kararı Yönetim Kurulu tarafından da 20.02.2013 tarih ve 2013/64 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Bu karar sonrasında 07.03.2013 tarihinde sözleşme imzalanmış, araç tadilatı, teçhizatın montajı ile geçici kabul çalışmaları tamamlanıp hizmete verilmiştir.

Proje kapsamında gerçekleştirilen diğer bir yatırım ise İstanbul'da bulunan Arapça Prodüksiyon Stüdyosunda kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan LCD Videowall Görüntü Sistemi'nin temini olup, bunun 787,6 bin Avro yaklaşık maliyetle açık ihale usulü ile temini Yönetim Kurulu tarafından 3.10.2012 tarih ve 2012/291 sayı ile kararlaştırılmış olmakla birlikte 2012'de bu yatırım gerçekleştirilememiştir. Söz konusu ihale 2013'te sonuçlandırılmış ve ihaleye teklif veren toplam beş adet teklifin değerlendirilmesi sonrasında söz konusu sistemin 396,3 bin Avro bedelle alınmasına Yönetim Kurulu tarafından 20.02.2013 tarih ve 2013/65 sayı ile karar verilmiştir. Bu işle ilgili sözleşme 15.03.2013 tarihinde imzalanmış, temin edilen sistemin montajı ve geçici kabulü yapılarak hizmete verilmiştir.

Haber ve Spor Yayınları Daire Başkanlığı ile İstanbul ve İzmir Müdürlüğü bünyesinde kullanılmakta olan kayıt, kurgu ve depolama ünitelerinin kapasitelerinin arttırılması amacıyla ihtiyaç duyulan donanım ile bu ünitelerde saklanacak olan materyallerin yönetilmesi amacıyla gerekli yazılımın temini de proje kapsamına alınarak, söz konusu yazılım ve donanımın 2,4 milyon TL tahmini bedelle satın alınmak üzere açık ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu'nun 04.02.2013 tarih ve 2013/49 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur. Yapılan ihaleye altı firma teklif vermiş, yapılan inceleme sonrası yazılım alımı için uygun teklif çıktığı için alımdan vazgeçilmesi, donanım için verilen en uygun teklif olan 592 bin TL bedelli teklif esas alınarak sözleşme imzalanması için Yönetim Kurulu tarafından 28.03.2013 tarih ve 2013/104 sayı ile karar alınmıştır. Bu karar üzerine 12.04.2013 tarihinde ilgili firma ile sözleşme imzalanmış, cari yılda 577 bin TL ödemede bulunularak temin edilen sistemin montajı ve geçici kabul işlemi yapılarak hizmete verilmiştir.

Alımından vazgeçilen yazılım temini konusunda yeniden ihaleye çıkılması hususunda Yönetim Kurulu tarafından 20.08.2013 tarih ve 2013/255 sayı ile karar alınmış ve bu alımın tahmini bedeli 488 bin TL olarak öngörülmüştür. Yapılan ihaleye üç firma teklif vermiş, yapılan değerlendirme sonrası en uygun teklif veren firma ile 471,5 bin TL bedelle sözleşme imzalanması hususu Yönetim Kurulu tarafından 22.10.2013 tarih ve 2013/340 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Bu alımla ilgili sözleşme 15.11.2013 tarihinde imzalanmış olup, teslimat cari yılda tamamlanamamıştır.

İstanbul Kuruçeşme/Ulus yerleşkesinde bulunan A ve B stüdyolarında HD prodüksiyon taleplerinin karşılanabilmesi, stüdyoların mevcut SD video ve ses teçhizatının yenilenmesi, işletme kolaylığı ve sistem yedeklemesi açısından A ve B stüdyolarının birebir aynı donanım ve konfigürasyona sahip olması, A ve B stüdyoları ile aynı yerleşke içerisinde bulunan diğer video/ses sistemlerinin de bağlı olduğu mevcut ana kumanda SD video/ses router sistemi yerine, HD video router sisteminin temini ve söz konusu stüdyolarda halen kullanılmakta olan ancak donanım ve teknik desteği sağlanamayan merkez interkom sisteminin, IP şebekeleri üzerinden interkom haberleşmelerini de sağlayacak yeni bir interkom sistemi ile değiştirilmesi planlanmış ve söz konusu alımın KDV hariç 4,4 milyon Avro yaklaşık maliyetle Açık İhale Usulü ile temini için Yönetim Kurulu tarafından 28.08.2013 tarih ve 2013/276 sayı ile karar verilmiştir.

Kurum'un sahip olduğu prodüksiyon altyapısının önemli bir bileşeni durumunda olan söz konusu stüdyoların yenilenmesini amaçlayan ihaleye beş firma teklif vermiş, yapılan değerlendirme sonrası 2,9 milyon ABD Doları bedelle en uygun teklif veren firma ile sözleşme imzalanması 06.11.2013 tarih ve 2013/367 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile uygun bulunmuştur. Bu gereğince 06.12.2013 tarihinde sözleşme imzalanmış olup, söz konusu donanımın montajına cari yılda başlanılmıştır. Ayrıca, bu yenileme sırasında ihtiyaç duyulan HD kamera, lens ve taşıyıcı sistemlerinin de daha önce imzalanmış sözleşmelerin artırım maddeleri kapsamında toplam 359,7 Avro bedelle satın alınması hususu Yönetim Kurulu'nun onayına sunulmuş, 28.05.2013 tarih ve 2013/168 sayı ile verilen onay gereğince 846,6 bin TL ödenek tahsisi yapılarak temin edilmiştir.

Söz konusu stüdyolarda kullanılacak ışık sisteminin temini konusunda da 25.12.2013 tarih ve 2013/440 sayı ile Yönetim Kurulu kararı alınmış, çıkılan ihaleye verilen iki firmanın tekliflerinin değerlendirilmesi sonucu en uygun teklif veren firma ile 467,7 bin TL bedel üzerinden sözleşme imzalanması Yönetim Kurulu tarafından 19.03.2014 tarih ve 2014/101 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Haziran 2014 tarihinde yerinde yapılan denetimler sırasında söz konusu stüdyolardaki yenileme çalışmalarının sürdürüldüğü görülmüştür.

Kurumun Ankara'daki en büyük seyircili stüdyosu olan Arı Stüdyosunun HD yayın yapabilmesi için gerekli video ve ses teçhizatı ile bu stüdyodan çıkan teçhizatın montajının yapılacağı Orkut Stüdyosunda ihtiyaç duyulan video ve ses teçhizatının temin edilmesi planlanmış, söz konusu alımın 2,2 milyon Avro yaklaşık maliyetle temini için açık ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu tarafından 25.09.2013 tarih ve 2013/305 sayı ile uygun bulunmuştur. Yapılan ihaleye beş firmanın teklif vermiş, yapılan değerlendirme sonrası söz konusu alımın 1,3 milyon ABD Doları bedelle en

uygun teklif veren firmayla yapılacak sözleşme kapsamında satın alınması Yönetim Kurulunca 15.11.2013 tarih ve 2013/371 sayılı kararla onaylanmıştır. Bu karar üzerine 12.12.2013 tarihinde sözleşme imzalandığı ve yer teslimi sonrasında montaj işlemine başlanılacağı Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır.

Proje kapsamına kullanılmakta olan arşiv sisteminin kapasitesinin artırılması yatırımı da bulunmakta olup, ilave disk ve data kartuşunun 932,8 bin TL tahmini bedelle alınması için açık ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu tarafından alınan 25.09.2013 tarih ve 2013/306 sayılı kararla kabul edilmiştir. Yapılan ihaleye iki firma teklif vermiş, yapılan değerlendirme sonrası en uygun teklif veren firma ile 641 bin TL bedel üzerinden sözleşme yapılması Yönetim Kurulu tarafından alınan 06.11.2013 tarih ve 2013/352 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Bu amaçla 28.11.2013 tarihinde sözleşme imzalanarak gerekli donanımın montajına cari yılda başlanılmıştır.

Kurum yayınlarının çıkış noktası durumundaki Ankara Devamlılık Stüdyoları binasında bulunan Anakumanda Merkezi ile TRT Anadolu, TRT Okul, TRT Arapça kanallarının Devamlılık Stüdyolarında 1998 yılında SD olarak kurulan video matriks ve buna bağlı çalışan devamlılık masalarını kullanarak yayın yapıldığı, mevcut Eurovision Bağlantı Merkezi Sisteminin ise 2000 yılında SD video ve analog ses sistemi üzerine kurulduğu ve hali hazırda Eurovision'dan gelen HD video sinyallerinin işlenemediği dikkate alınarak, Anakumanda Merkezi kontrol odasının yenilenmesi, söz konusu üç adet kanalın devamlılık stüdyosunun HD olarak yenilenmesi, bir adet HD yedek devamlılık stüdyosu kurulması ve yeni Eurovision Bağlantı Merkezinin HD alt yapıyla TRT sitesi devamlılık binası -2 katına kurulmasının uygun olacağına karar verilmiş ve söz konusu alımın KDV hariç 4,5 milyon ABD Doları tahmini bedelle yapılması için açık ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu tarafından 09.10.2013 tarih ve 2013/327 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Uygun teklif gelmemesi nedeniyle çıkılan ihale Yönetim Kurulu'nun 06.02.2014 tarih ve 2014/26 sayılı kararı ile iptal edildiğinden cari yılda gerçekleştirme sağlanamamıştır.

Haber Merkezi kayıt, yapım ve yayın sistemi yazılımının HD'ye yükseltilmesi ve bakımı için ihtiyaç duyulan hizmetin alımının 455 bin ABD Doları bedelle ilgili firmasından alınması Yönetim Kurulunun 09.10.2013 tarih ve 2013/328 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur. Bu karar gereğince 19.12.2013 tarihinde sözleşme imzalanmış olup, teslimatın 2014 yılında yapılması beklenmektedir.

Aynı kapsamda olmak üzere, TRT Haber kanalının HD yayına geçmesi, TRT Spor kanalının ise HD yayına geçmeyi planlaması sebebiyle, hali hazırda kullanılmakta olan mevcut SD Video Sunucularının yerine HD Video Sunucularının satın alınması, ayrıca ortaya çıkan yeni port ihtiyaçları doğrultusunda da HD Video Sunucuların ilavesi planlanmıştır. Söz konusu yatırımın 1,3 milyon Avro yaklaşık maliyetle gerçekleştirilmesi için açık ihaleye çıkılması hususunda da Yönetim Kurulu tarafından 25.12.2013 tarih ve 2013/429 sayı ile karar alınmıştır. Yapılan ihaleye beş firmanın teklif vermesi üzerine yapılan değerlendirme sonrasında en uygun teklif veren firma ile 916,8 bin Avro bedel üzerinden sözleşme imzalanması Yönetim Kurulu tarafından alınan 19.02.2014 tarih ve 2014/48 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Söz konusu yatırımın 2014 yılında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Proje kapsamında bulunan 1 adet dokunmatik ekran ile farklı boyutlarda 130 adet LCD video monitör alımının 361,2 bin Avro tahmini bedelle yapılması için açık ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu tarafından 03.07.2013 tarih ve 2013/214 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Yapılan ihaleye beş firma teklif vermiş, yapılan değerlendirme sonrası söz konusu monitörlerin iki ayrı firmadan toplam 396,4 bin TL bedelle satın alınması hususu Yönetim Kurulu tarafından 06.11.2013 tarih ve 2013/351 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Bu işle ilgili sözleşme 28.11.2013 tarihinde imzalanmış olup, teslimatı 2014 yılına sarkmıştır.

İstanbul'daki Arapça Prodüksiyon Stüdyosu için temin edilen LCD videowall görüntü sisteminin artırımı ile ilgili talep yapılmış, toplam 99,8 bin ABD Doları bedelle alınması Yönetim Kurulu tarafından alınan 28.11.2013 tarih ve 2013/393 sayılı kararla da uygun bulunmuştur. Benzeri bir artırım Yeni Haber Stüdyosu için temin edilen görüntü sistemleri için de yapılmış, 16 adet 42 inç ekrana ihtiyaç duyulduğu belirtildiğinden söz konusu donanımın 102,4 bin ABD Doları bedelle imzalanmış sözleşme kapsamında temini Yönetim Kurulu tarafından alınan 28.11.2013 tarih ve 2013/394 sayılı kararla uygun bulunmuştur.

Kurum'un en önemli yatırım projesi durumundaki bu proje kapsamında karakter jeneratörü, enerji kumanda sistemi, projektör, jeneratör ve akü gibi enerji teçhizatı, diğer ses, görüntü ve ışık sistemleri alımlarının da yapıldığı ve projedeki nakdi gerçekleştirme oranının %60,4 oranında olduğu görülmektedir.

2)2013E120030 No'lu TV ve Radyo Program İletim Sistemleri Projesi:

Yatırım Programında 12,2 milyon TL ödenek öngörölmüş proje kapsamında toplam 7,4 milyon TL'lik yatırım gerçekleştirilmiş olup, bunun 7 milyon TL'lik kısmı 2012 yılında başlanılan yatırımlar için kullanılmıştır.

Bu kapsamda yer alan önemli yatırımlardan biri Kurum'a ait up-link araçlarının istiap haddini aşması yüzünden karayolları denetimlerinde sorunlarla karşılaşmaları nedeniyle temin edilen 12 adet panelvan aracın karoser tadilatı, teçhizat alımı, cihaz aktarımı ve kurulum işi olup, söz konusu işin 1,4 milyon Avro yaklaşık maliyetli açık ihale usulüyle yaptırılması Yönetim Kurulu'nun 28.11.2012 tarih ve 2012/343 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur. Yapılan ihaleye üç firma teklif vermiş, İhale Komisyonu tarafından yapılan inceleme sonrası 1,4 milyon ABD Doları bedel üzerinden sözleşme imzalanması Yönetim Kurulu tarafından alınan 20.02.2013 tarih ve 2013/66 sayılı kararla uygun bulunmuştur.

Proje kapsamında dış mekanlarda yapılan yayınlarda kullanılmak üzere IP, EDGE, 3G ve 4G şebekeler üzerinden SD ve HD video ve ses iletim özelliğine sahip donanımın temini için yapılan ihale sonrası en uygun teklif veren firma ile 291 bin Avro bedelle sözleşme imzalanması hususunun Yönetim Kurulu tarafından 6.10.2012 tarih ve 2012/300 sayılı kararla uygun bulunması üzerine gerekli alım gerçekleştirilmesi ve ilgili birimlerde kullanılmasından olumlu sonuç alınması üzerine ilgili sözleşme hükümlerinde yer alan %30 artış maddesinden yararlanılarak 87 bin Avro bedelli ilave sipariş verilmesi hususu Yönetim Kurulu tarafından 08.05.2013 tarih ve 2013/147 sayı ile kararlaştırılmıştır. Bu alımla ilgili ek protokolün 31.05.2013 tarihinde imzalandığı ve temin edilen donanımın Haber ve Spor Dairesi Başkanlığı,

TRT Türk Kanal Koordinatörlüğü ve Kanal-6 Kanal Koordinatörlüğe dağıtıldığı Kurum tarafından sağlanan bilgilerden anlaşılmaktadır.

Ankara Radyosu ve Çukurova Müdürlüğü için gerekli olan iki adet up-link donanımının temini de proje kapsamına alınmış, 355,1 bin ABD Doları tahmini bedelle söz konusu donanımın temini için ihaleye çıkılması hususu Yönetim Kurulu tarafından alınan 28.11.2013 tarih ve 2013/386 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Yapılan ihaleye üç firma teklif vermiş olup, yapılan değerlendirme sonrası en uygun teklif veren firma ile 232,2 bin ABD Doları bedelle sözleşme imzalanması Yönetim Kurulu tarafından alınan 02.04.2014 tarih ve 2014/125 sayılı kararla onaylanmıştır.

2013 yılı yatırım programı kapsamında teçhizatı yenilen Ankara-Arı Stüdyosunun Ana Kumanda ile uygun koşullarda bağlantısını sağlamak üzere ihtiyaç duyulan fiber optik sisteminin temini için yapılan ihale sonrası 18.11.2013 tarihinde sözleşme imzalanmış olup, bu amaçla 348 bin TL'lik ödenek kullanılması öngörülmüş, TBMM TRT Haber Bürosu ile Ana Kumanda arasında fiber bağlantısı için gerekli donanım temini için 17.06.2013 tarihinde sözleşme imzalanarak temin edilen malzeme için 43,1 bin TL ödemede bulunulmuştur.

Bunların yanı sıra, diğer fiber optik malzeme ve cihaz temini için 53,5 bin TL, Arapça kanal koordinatörlüğüne alınan 3 adet decoder için 60 bin TL, spektrum analizör temini için 22,9 bin TL, montaj malzemesi temini için 17,9 bin TL ve uydu bulma cihazı için 41 bin TL harcamada bulunularak proje kapsamında yapılan toplam harcama 7,4 milyon TL tutarında gerçekleşmiştir.

3)2013E120040 No'lu Bilgi ve İletişim Sistemleri Projesi:

Proje kapsamında 2013 yılında gerçekleştirilmesi öngörülen yatırımlar için ayrılan ödenek miktarı 15,5 milyon TL olup, gerçekleştirilen yatırım tutarı 3,9 milyon TL'dir. Bu miktarın 2,4 milyon TL'si 2012'de alımına karar verilen yazılım ve donanım için harcanmıştır.

Proje kapsamında gerçekleşmesi planlanan en önemli yatırım Kurum'un yapım, yayın ve destek birimlerinin kullanmakta olduğu bilgisayar ağında üretilen bütün verilerin korunduğu depolama ünitelerinin yenilenmesi olup, en az 5 senelik veri depolama ihtiyacının karşılanması amacıyla 1,2 PB kapasiteli "Kurumsal Veri Depolama Sistemi" alımının 7,5 milyon TL tahmini bedelle gerçekleştirilmesi için Yönetim Kurulu'na sunulan taktir 05.01.2013 tarih ve 2013/15 sayılı kararla uygun bulunmuştur. Ayrıca sunucu sanallaştırmasına altyapı oluşturmak, bu kapsamda hızlı yedekleme, kolay bakım, arttırılmış güvenlik, ölçeklenebilir canlı replikasyon yoluyla hataya duyarlılık gibi yeni kazanımların elde edilmesi amacıyla güncellenerek altı ayda bir bilgi verilmesi de kararlaştırılmıştır. Çıkmış ihaleye dört firma teklif vermiş olup, 2,3 milyon TL bedelli teklif uygun bulunarak sözleşme imzalanması hususu Yönetim Kurulu tarafından 28.03.2013 tarih ve 2013/105 sayı ile onaylanmıştır.

Diğer önemli bir proje ise Kurum'un OR-AN yerleşkesinde 1998-1999 yıllarında kurulmaya başlanılan yerel ağın iletişim kapasitesinin artırılması ve uzun vadeli ihtiyaçların karşılanmasına yönelik başlatılan TRT-Net Ağı Yenileme Projesinin 2,9 milyon ABD Doları tahmini bedelle gerçekleştirilmesi Yönetim Kurulu'nun 28.03.2013 tarih ve 2013/111 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur. Yapılan

ihaleye altı firma teklif vermiş olup, yapılan değerlendirme sonrası en uygun teklif veren firma ile 1,3 milyon ABD Doları bedelle sözleşme imzalanması Yönetim Kurulu'nun 29.07.2013 tarih ve 2013/234 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur.

Kurum'un ihtiyaç duyduğu 150 adet masaüstü bilgisayar, 250 adet mini bilgisayar, ve 400 adet monitörün 838,7 bin TL tahmini bedelle açık ihale usulüyle satın alınmasına Yönetim Kurulu tarafından 20.08.2013 tarih ve 2013/256 sayı ile onay verilmiştir. Yapılan ihaleye toplam dört firma teklif vermiş, yapılan değerlendirme sonrası söz konusu donanımın iki ayrı firmadan toplam 575,5 bin TL bedelle satın alınması uygun bulunarak, Yönetim Kurulu tarafından alınan 28.11.2013 tarih ve 2013/381 sayılı kararlar onaylanmıştır.

Proje kapsamında cari yılda yapılan harcamalar incelendiğinde; yazıcı ve monitör alımı için 243,3 bin TL, donanım ve yazılım güncellemeleri için 427,9 bin TL, çeşitli ses kartı ve ses kayıt cihazı alımı için 22,7 bin TL, Arapça kanalı için çeşitli donanım için 38,5 bin TL, interaktif medya arşivi için 34,5 bin TL, web encoder için 95,9 bin TL, iş istasyonu alımı için 361,2 bin TL ve taşınabilir bilgisayar için 349,4 bin TL harcamada bulunduğu görülmektedir.

4)2013E120050 No'lu İdame, Yenileme ve Tamamlama Projesi:

Toplam olarak 8 milyon TL ödenek tahsis edilen proje kapsamında İstanbul A ve B stüdyoları ve bağlı teknik hacimlerin tadilatı, Genel Müdürlük binası kablo kanallarının yapımı, Cizre TV/FM verici istasyonu yol yapımı, güvenlik kamera sistemleri temini ve benzeri işler için yapılan harcama tutarı 3,4 milyon TL olup, yapılan harcamanın 2 milyon TL'lik kısmı 2012 yılında kararlaştırılan yatırımlar için harcanılmıştır.

Kurum'un 2013 yılı yatırımlarında önemli bir orana sahip olan İstanbul'daki A ve B stüdyolarının iyileştirilmesine yönelik yatırımlar için bu stüdyoların kullanımına ara verileceği göz önüne alınarak uzun süredir kullanılmakta olan klima sistemlerinin yenilenmesi ve gerekli tadilatların yapılması için gerekli proje hazırlanmış ve 1,2 milyon TL tahmini bedelle açık ihale suretiyle ihaleye çıkılması Yönetim Kurulu tarafından 28.05.2013 tarih ve 2013/170 sayı ile alınan kararlar uygun bulunmuştur.

Yapılan ihaleye toplam on bir firma teklif vermiş ve alınan tekliflerin değerlendirilmesi sonrası en uygun bulunan teklif sahibi ile 928,2 bin TL bedel üzerinden sözleşme imzalanması hususu Yönetim Kurulu tarafından 03.07.2013 tarih ve 2013/218 sayılı kararlar onaylanmıştır. Karar sonrası yapılan sözleşme gereğince yapılan iş için cari yılda 956,8 bin TL harcamada bulunulmuştur. Haziran 2014 tarihinde yerinde yapılan denetimlerde İstanbul A ve B stüdyolarında yapılan çalışmaların sürdürüldüğü görülmüştür.

Proje kapsamında yer alan diğer bir yatırım TRT sitesinde bulunan birimlerin tamamına kesintisiz güç kaynağı bağlantısı sağlanması ve kablo kanalı tesisi olup, TRT-Net ağı yenilenmesi projesi ile birlikte yürütülmesi amacıyla hazırlanan proje esas alınarak tahmini bedeli 646,7 bin TL olan işin açık ihale usulüyle yapılması Yönetim Kurulu'nun 29.07.2013 tarih ve 2013/239 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur. Yapılan ihaleye altı firma teklif vermiş ve yapılan değerlendirme sonrası söz konusu işin 568,7 bin TL bedelle yaptırılması için ihaleyi kazanan firma ile

sözleşme imzalanması Yönetim Kurulunun 28.08.2013 tarih ve 2103/273 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur. Söz konusu karar gereğince başlanılan iş için cari yılda 373,8 bin TL harcamada bulunulmuştur.

5) 2013E120060 No'lu Araştırma ve Geliştirme Projesi:

Proje için 550 bin TL ödenek ayrılmış olmasına karşılık harcamada bulunulmamıştır.

6) 2013E120070 No'lu Taşıtl Alım Projesi:

Toplam ödeneği 837,5 bin TL olan proje kapsamında 736,5 bin TL ödenek tahsis edilerek, 9 adet kamyon alınması öngörülmüştür. Kamyonlar DMO aracılığı ile temin edilmiş olup, 2013 yılında 191,7 bin TL harcamada bulunulmuştur. 2014 yılı ödeneğinden de 561,8 bin TL ödeme yapılarak temin edilen kamyonlardan 2 adedi malzeme aracı, 7 adedi de up-link aracı olarak kullanılmak üzere tahsis edilecektir.

Kurumun 2013 yılı yatırım programında yer alan projelerinin müfredatı ve gerçekleştirmeleri yukarıda açıklanmış olup, bu amaçla Kurum tarafından yapılan çalışmalar değerlendirildiğinde aşağıda belirtilen hususlar öne çıkmaktadır.

Buna göre;

-Kurum kaynakları kullanılarak cari yılda yapılması öngörülen yatırımlar için ayrılan ödenek miktarı 90 milyon TL olmasına karşılık, gerçekleştirilen nakdi yatırım tutarının 44,5 milyon TL olduğu ve %49,5 oranında nakdi gerçekleşme sağlandığı, cari yılda sabit kıymetlere intikal eden miktarın ise 38,0 milyon TL ile %33,3 oranında fiziki gerçekleşmeye karşılık geldiği,

-Yapılan toplam harcama tutarı olan 44,5 milyon TL'nin %67,6'sına karşılık gelen 30.1 milyon TL tutarındaki yatırımın 2012 yatırım programında yer aldığından başlamasına yılında karar verildiği, ancak ödemelerinin 2013 yılına da sarktığı,

-Proje ödenekleri yıllık olarak öngörülmesine karşılık, programda olan bazı yatırımlara başlama kararının Kasım-Aralık aylarında alındığı, dolayısıyla yıllık gerçekleştirmelerin istenilen oranda olmadığı,

-Aynı üretim merkezlerinin geliştirilmesine yönelik farklı isimler altında gerçekleştirilmesi zorunlu olan ihalelerin birbiriyle uyumlu bir program içinde gerçekleştirilmesi konusunda gereken eşgüdümün yeterince sağlanamadığı,

-Tespit edilen yaklaşık maliyetlerin ihale sonu elde edilen maliyetlerin çok üzerinde olduğu, dolayısıyla yaklaşık maliyet belirlemenin Kurum'a bir menfaat sağlamadığı,

-Yatırım projelerine ödeneğin tahsisi, kullanılması ve temin edilen mal ve hizmetin sabit kıymetlere aktarılmasına kadar geçen süreçte kullanılan Kurumsal Kaynak Planlaması yazılımından gerekli ayrıntı henüz alınmadığından, Kurum'un ilgili birimlerinde farklı bilgilerin oluştuğu

görülmektedir.

Söz konusu tespitler daha önceki yıllara ait denetim raporlarına da yansımış olup, yatırımlar konusunda göz önüne alınması gereken en önemli husus ülkede radyo ve televizyon yayıncılığı konusunda yeni bir dönemin başlanılmasına yol açan 6112

sayılı Kanun çerçevesinde Kurum'un önümüzdeki dönem için geçerli bir stratejik planının bulunmaması, bu nedenle de gerek radyo ve televizyon program sayısı, gerekse bu programların yayını için kullanılacak prodüksiyon ve yayın altyapısının nitelik ve niceliklerinin yeterince ortaya konulmamış olmasıdır. Bu konuda RTÜK tarafından sürdürülen sayısal televizyon yayıncılığına geçiş ve radyo yayıncılığına yönelik planlama çalışmalarının aksamış olması ve sorunun çözümü konusundaki belirsizliğin sürmesi Kurum tarafından yapılacak planlamaları da doğrudan etkilemektedir.

Bu husus göz önüne alınarak önceki yıllara ait denetim raporlarında radyo ve televizyon yayıncılığında 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun gereğince gerçekleştirilmesi beklenen değişime uyum sağlayabilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan yatırım miktarının Kurum tarafından hazırlanacak stratejik bir plan çerçevesinde belirlenerek gerekli finansman desteğinin sağlanması için ilgili merciler nezdinde girişimlerde bulunulması önerilmiş, Kurum tarafından verilen yanıtta ise sayısal yayıncılığa geçişteki belirsizliklerin giderilmesi sonrasında gerekli girişimlerde bulunulacağı belirtilmiştir. Denetim tarihi (Mayıs 2014) itibarıyla karasal vericilerle sayısal yayıncılığa geçiş sürecindeki belirsizlikler sürdüğünden, prodüksiyon altyapısının geliştirilmesine yönelik yatırımlar daha fazla önem arz etmektedir. Bu nedenle;

Radyo ve televizyon programlarının yapım ve yayınında kullanılan teknolojinin yenilenmesi ve yayın kalitesinin artırılması amacıyla yapılmakta olan yatırımlarda;

-Programda öngörülen hedeflerin yılı içinde başlanılan yatırımlarla gerçekleştirilmesinde, niteliği gereği farklı ihale konusu projeler arasındaki eşgüdümün sağlanmasında ve yaklaşık maliyetlerin hesaplanmasında daha duyarlı davranılması,

-Ödenek tahsisi, kullanımı ve sabit kıymetlere intikali sürecinin izlenmesinde kullanılan yazılımın eksikliklerinin giderilerek, Kurum performansının belirlenmesinde önemli göstergelerden biri durumundaki yatırım projelerindeki fiziksel gerçekleşme oranlarının da elde edilmesi

önerilir.

2-Yıllık programlarda yer alan projelere ilişkin hukuki ve kurumsal düzenlemeler:

2013 Yılı Programının G-Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Yaygınlaştırılması kısmında mevcut durumun tespiti olarak karasal vericiler üzerinden sayısal yayıncılığa geçiş politikası kapsamında, yayınların ortak altyapı üzerinden gerçekleştirilmesi amacıyla TRT ve özel yayıncılar tarafından Anten Teknik Hizmetler ve Verici Tesis İşletme A.Ş. adında bir şirketin kurulduğu, sayısal karasal yayıncılık için sıralama ihalesinin gerçekleştirilmesine yönelik hukuki ve teknik düzenleme çalışmalarının devam ettiği tespiti yapılmıştır.

Konuyla ilgili temel amaç ve hedef olarak sıralama ihalesinin 2013 yılı başında gerçekleştirilmesi ve sayısal yayın lisanslarının verilmesi, analog ve sayısal yayınların 2015 yılı sonuna kadar birlikte sürdürülmesi, bu tarihten sonra da analog yayınların sonlandırılması öngörülmüştür.

Bu doğrultuda olmak üzere 50. Öncelik; “Yayıncılık sektörü uluslararası yükümlölükler de dikkate alınarak geliştirilecektir.” şeklinde belirlenmiş ve bu amaçla tanımlanan Tedbir 111 ise; “Karasal sayısal yayıncılık için gerekli mevzuat tamamlanacak ve teknik altyapı çalışmalarına devam edilecek” şeklinde tanımlanmıştır. Tedbirde işbirliği yapılacak kuruluşlar arasına TRT de dahil edilmiş ve sıralama ihalesi ile sayısal lisanslarının 2013 içinde tamamlanması program hedefleri arasına alınmıştır.

Buna karşılık, raporun Hizmet Üretimi ve Maliyetler bölümünde açıklandığı üzere ülke genelinde uygulanacak sayısal televizyonlar için hazırlanan frekans planı dışında yapılan sıralama ihalesi ve lisans verme çalışmalarından sonuç alınamamıştır. Söz konusu çalışmalara yeniden başlanabilmesi mevcut yasada yapılacak değişikliğe bağlı olduğundan, konuyla ilgili değerlendirme yapılması mümkün bulunmamaktadır.

V- BİLANÇO

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun 31.12.2013 tarihli bilançosu ile kar ve zarar hesapları, Yönetim Kurulu'nun 19.02.2014 tarih ve 2014/54 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

TRT'nin muhasebe kayıt ve işlemleri; Maliye Bakanlığı'nca 26.12.1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan I. Sıra no.lu "Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği" ve ekinde yer alan "Tek Düzen Hesap Çerçevesi ve Hesap Planı" ile bu konuda çıkarılan diğer tebliğlerdeki düzenleme hükümlerine göre hazırlanıp uygulamaya konulan TRT Genel Müdürlüğü Tek Düzen Hesap Planı'na göre yürütülmektedir.

2954 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kanunu'nun Yönetim Kurulu'nun görevlerinin düzenlendiği 12 inci maddesinin b fıkrasında "TRT'nin bütçesini, bilançosunu, kadrosunu karara bağlamak" denilerek, Kurumun bütçesi, bilançosu ile gelir tablosunun onayı Yönetim Kurulu'na verilmiştir. Aynı Kanunun 8 inci maddesinin 2 nci bendinde "Bu Kanundaki özel hükümler ile düzenlenen hususlar dışında kalan konularda Kurum hakkında kamu iktisadi kuruluşlarına uygulanan genel hükümler uygulanır" şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Kurum'un 2013 yılı faaliyet dönemine ilişkin muhasebe işlem ve kayıtları üzerindeki inceleme ve denetimler, yukarıda özetle açıklanan mevzuat hükümlerine göre, 5 adet müstakil ünite, 7 adet il müdürlüğü ile merkez işlem ve kayıtlarının birleştirilmesi suretiyle düzenlenen ve rapor ekleri arasına alınan 2013 yılı bilançosu (Ek:11) ve gelir tablosu (Ek:12) üzerinden yapılmıştır.

Raporun bilanço ve gelir tablosu bölümlerinde yer alan mali tablo ve açıklamalarındaki rakamlar, usulünce tama iblağ edilmek suretiyle kuruşsuz TL olarak düzenlenirken, rapor ekleri arasına alınan ibraya esas bilanço ve gelir tablosu ile sonuç cümlelerindeki rakamlar ise kuruş bazında düzenlenmiştir.

TRT'nin, 2013 yılı bilançosunun aktif ve pasif hesapları, bir önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hesap grupları itibariyle aşağıda incelenmiştir.

-Aktif (Varlıklar):

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun, 2013 yılı bilançosunun aktifini oluşturan hesaplar, bir önceki yıl değerleri ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 29: Aktif tablosu

Aktif	Önceki dönem		Cari dönem		Fark
	TL	%	TL	%	TL
I. Dönen varlıklar:					
A- Hazır değerler	407.267.687	21,6	549.857.605	27,4	142.589.918
B- Menkul kıymetler					
C- Ticari alacaklar	173.564.003	9,2	36.945.339	1,8	(136.618.664)
D- Diğer alacaklar	20.027.370	1,1	21.295.046	1,1	1.267.676
E. Stoklar	72.657.889	3,9	66.401.582	3,3	(6.256.307)
F. Yıllara yay. inşaat ve onarım maliyetleri					
G. Gelecek aylara ait gid. ve gelir tahakkuk.	230.449.481	12,2	275.641.086	13,8	45.191.605
H- Diğer dönen varlıklar	9.355.006	0,5	9.541.280	0,5	186.274
Toplam (I)	913.321.436	48,5	959.681.938	47,9	46.360.502
II. Duran varlıklar:					
A. Ticari alacaklar	656.235		1.286.362	0,1	630.127
B. Diğer alacaklar	1.411.171	0,1	1.411.171	0,1	
C. Mali duran varlıklar	11.375.591	0,6	11.375.591	0,6	
D. Maddi duran varlıklar	396.216.624	21	375.029.312	18,7	(21.187.312)
E. Maddi olmayan duran varlıklar	929.874		759.724		(170.150)
F. Özel tüken. tabi varlıklar					
G. Gel. yıl. ait gider ve gel. tahakkukları	7.878.586	0,4	95.825		(7.782.761)
H. Diğer duran varlıklar	552.211.432	29,3	653.572.406	32,6	101.360.974
Toplam (II)	970.679.513	51,5	1.043.530.391	52,1	72.850.878
Genel toplam (I+II)	1.884.000.949	100	2.003.212.329	100	119.211.380
Nazım hesaplar	196.185.223	10,4	131.280.151	9,8	(64.905.072)

Kurum'un toplam varlıkları 2012 yılında geçen seneye göre %6,3 oranında 119.211.380 TL artarak, 2.003.212.329 TL'ye yükselmiştir. Aktifin %47,9 oranında 959.681.938 TL'sini dönen varlıklar, % 52,1 oranında 1.043.530.391 TL'sini duran varlıklar oluşturmuştur.

Kurum'un cari dönem aktifini oluşturan varlıkların ayrıntılı açıklamasına aşağıda yer verilmiştir.

I-Dönen varlıklar:

A) Hazır değerler:

Dönen varlık toplamının % 27,4'ünü oluşturan hazır değerlerin dönem sonu bakiyesi, önceki döneme göre 142.589.918 TL artarak 549.857.605 TL olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılsonu itibariyle hazır değerlerinin ayrıntısı, önceki dönem değerleriyle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 30: Hazır değerler tablosu

Hazır değerler	Önceki dönem	Cari dönem	Fark
	TL	TL	TL
- Kasa	154.376	122.446	(31.930)
- Alınan çekler	293	-	(293)
- Bankalar	407.398.300	549.674.971	142.276.671
- Verilen çekler ve ödeme emirleri (-)	336.715	-	(336.715)
- Diğer hazır değerler	51.433	60.188	8.755
Toplam	407.267.687	549.857.605	142.589.918

1-Kasa:

Yılsonunda Kurum'un kasasında 122.446 TL nakit bulunmaktadır. Envanter sayımları sırasında kasa sayımlarının yapıldığı ve kasa sayım tutanaklarının düzenlendiği tespit edilmiştir.

3-Bankalar:

Bankalar hesabının yılsonu bakiyesi, bir önceki yıla göre 142.276.671 TL artarak 549.674.971 TL olarak gerçekleşmiştir. Bankalardaki mevduatın bankalara göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 31: Banka mevduat tablosu

Bankalar	Önceki Dönem	Cari Dönem	Fark
	TL	TL	TL
1- Yurtiçi ticari bankalar			
a-Kamu Bankaları			
T.C. Ziraat Bankası	51.759.769	105.198.808	53.439.039
T. Vakıflar Bankası	275.640.044	323.665.422	48.025.378
T.Halk Bankası	61.452.870	116.650.344	55.197.474
Toplam (a)	388.852.683	545.514.574	156.661.891
b-Özel Bankalar			
T.İş Bankası	18.455.148	3.911.440	-14.543.708
Toplam (b)	18.455.148	3.911.440	-14.543.708
Toplam (a+b)	407.307.831	549.426.014	142.118.183
2- Yurtdışı bankalar	90.469	248.957	158.488
Toplam (2)	90.469	248.957	158.488
Genel toplam (1+2)	407.398.300	549.674.971	142.276.671

Kurum tasarrufu altındaki 407.398.300 TL kaynağını, Kamu Haznedarlığı Genel Tebliği'ne uygun bir şekilde 545.514.574 TL'sini kamu bankalarında, 3.911.440 TL'sini özel bankalarda ve 248.957 TL'sini de yurtdışı bankalarda bulundurmaktadır.

Bankalardaki mevduatın % 99,5'i oranında 547 milyon TL'si vadeli mevduat, kalan kısım ise vadesiz mevduattan oluşmuştur. Yılsonu itibariyle bankalarla hesap mutabakatları yapılmıştır.

Kurum'un bankacılık işlemleri 06.08.1999 tarihinde Vakıfbank ile yapılan protokol ile 04.01.1999 tarihinde T.C. Ziraat Bankası ile yapılan protokol çerçevesinde Vakıfbank ve T.C. Ziraat Bankası aracılığıyla yürütülmektedir.

5-Diğer hazır değerler:

Hesapta 60.188 TL görülmekte olup, kredi kartı ile satımı yapılan CD, VCD bedellerine aittir.

B-Menkul kıymetler:

Bu hesap, 2013 yılında işlem görmemiştir.

C-Ticari alacaklar:

TRT'nin kısa vadeli ticari alacakları, önceki dönem değerleriyle ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 32: Ticari alacaklar tablosu

Ticari Alacaklar	Önceki dönem TL	Cari Dönem TL	Fark TL
Ca) Alıcılar	172.260.565	35.335.333	-136.925.232
Cb) Alacak Senetleri	-		
Cc) Alacak Senetleri Reeskontu(-)	-		
Cd) Verilen depozito ve teminatlar	67.897	62.943	-4.954
Ce) Diğer ticari alacaklar	1.235.541	1.547.063	311.522
Cf) Şüpheli ticari alacaklar	812.246	160.025.733	159.213.487
Toplam	174.376.249	196.971.072	22.594.823
Cg)Şüpheli ticari alacak. karşılığı(-)	812.246	160.025.733	159.213.487
Net toplam	173.564.003	36.945.339	-136.618.664

Kurum'un ticari alacaklarının cari dönem bakiyesi, önceki döneme göre %78,7 oranında 136.618.664 TL azalışla 36.945.339 TL olarak gerçekleşmiştir. Ticari alacaklar aşağıda hesaplar itibariyle incelenmiştir.

Ca) Alıcılar:

Kurumun faaliyet konusunu oluşturan hizmet satışlarından kaynaklanan bedellerin yılsonu kalıntısını gösteren Alıcılar hesabının ayrıntısı, önceki dönem değerleri ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 33: Alıcılar tablosu

Alıcılar	Önceki dönem TL	Cari dönem TL	Fark TL
Merkezi yönetim kapsa. Kamu idarelerinden	1.464.253	3.179.476	1.715.223
Barter karşılığı reklam alacakları	2.263.779	807.669	(1.456.110)
Gerçek ve tüzel kişilerden	168.278.260	30.857.356	(137.420.904)
Yurtdışından	254.273	490.832	236.559
Toplam	172.260.565	35.335.333	(136.925.232)

-Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden alacaklar:

Hesap bakiyesi 3.179.476 TL olup çeşitli kamu idarelerinden alacakları göstermektedir. Bu alacakların 2.920.500 TL'si 2013 Mersin XVII Akdeniz Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulundan, 141.600 TL'si Yüksek Seçim Kurulundan, 69.601 TL'si Başbakanlık Tanıtma Fonundan, 35.400 TL'si de Bayrampaşa Belediyesinden alacakları ifade etmektedir.

-Gerçek ve tüzel kişilerden alacaklar:

Alıcılar hesabında kayıtlı 35.335.333 TL'nin %87,3'ünü oluşturan gerçek ve tüzel kişilerden alacaklar, bir önceki yıla göre 137.420.904 TL azalarak 30.857.356 TL olmuştur.

Gerçek ve tüzel kişilerden olan alacakların 29.152.220 TL tutarındaki kısmı firmalardan reklâm alacaklarına, 1.705.136 TL'si de barter, sponsorluk ve diğer çeşitli alacaklara ait bulunmaktadır.

-Yurtdışından alacaklar:

490.832 TL tutarındaki yurtdışından alacakların tamamı, yabancı radyo ve televizyon kuruluşları ile bazı firmalara satılan film, program ve haber bedellerine aittir.

Cb) Alacak senetleri:

Cc) Alacak senetleri reeskontu (-) :

Bu hesaplar 2013 yılında işlem görmemiştir.

Cd) Verilen depozito ve teminatlar:

Hesap bakiyesi 62.943 TL gerçek ve tüzel kişilere verilen depozito ve teminat tutarlarını ifade etmektedir.

Ce) Diğer ticari alacaklar:

1.547.063 TL tutarındaki diğer ticari alacakların; 1.236.248 TL'si baz istasyonu kirasından doğan alacakları, 310.815 TL'si de telsiz, role, anten, elektrik, su vb. ortak giderlerden alacakları ifade etmektedir.

Cf) Şüpheli ticari alacaklar:

Yılsonu itibariyle hesap bakiyesi 160.025.733 TL olarak gerçekleşen şüpheli ticari alacakların;

159.403.284 TL kısmı senetsiz,
 323.539 TL tutarındaki kısmı senetli,
 72.250 TL'si şüpheli senetsiz yabancı paralı alacakları,
 226.660 TL'si de diğer şüpheli ticari alacakları ifade etmektedir.

Senetsiz şüpheli alacak tutarı 159.403.284 TL'nin 159.267.805 TL'si TRT Genel Müdürlüğü'nün televizyon, radyo, internet ve teleteks yayınlarına ait reklam zamanlarının 3 yıl süreyle satılması işi ile ilgili yüklenici firma ile akdedilen sözleşmenin feshedilmesi sonucunda tahsil edilemeyen alacak ve sözleşme feshinden doğan yükümlülük tutarındadır.

Cg) Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-) :

Yılı sonu itibariyle şüpheli hale gelen 160.025.733 TL tutarındaki alacakların tamamı için karşılık ayrılmıştır

D- Diğer alacaklar:

Kurumun ticari olmayan diğer alacaklarının dönem sonu bakiyesi bir önceki yıla göre 1.267.676 TL artarak 21.295.046 TL tutarında gerçekleşmiştir. Diğer alacakların ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilmiş ve sırasıyla açıklanmıştır.

Tablo 34: Diğer alacaklar tablosu

Diğer alacaklar	Önceki dönem TL	Cari Dönem TL	Fark TL
Da) Personelden alacaklar	319.848	303.918	(15.930)
Db) Diğer çeşitli alacaklar	19.707.522	20.991.128	1.283.606
Dc) Şüpheli diğer alacaklar	193.208.768	188.920.735	(4.288.033)
Toplam	213.236.138	210.215.781	(3.020.357)
Dd)Şüpheli diğer alacak karşılığı(-)	193.208.768	188.920.735	(4.288.033)
Net toplam	20.027.370	21.295.046	1.267.676

Da) -Personelden alacaklar:

Toplam 303.918 TL tutarındaki personelden alacakların; 167.992 TL'si ücrete ilişkin alacakları, 117.216 TL'si takipteki personel alacaklarını, 18.710 TL'si de personelden diğer alacakları göstermektedir.

Db) Diğer çeşitli alacaklar:

20.991.128 TL tutarında bakiyesi olan hesabın;
 4.797.500 TL'si kamu kurum ve kuruluşlarından alacakları,
 852.259 TL'si gerçek ve tüzel kişilerden alacakları,
 15.341.369 TL'si de takipteki diğer çeşitli alacakları göstermektedir.

Cari dönem sonu itibariyle 15.341.369 TL bakiye veren takipteki diğer çeşitli alacakların 10.724.594 TL'si İzmir'de bir eczaneden haksız ödeme nedeniyle TRT Teftiş Kurulu Başkanlığı Müfettişliği'nce düzenlenen soruşturma raporu sonucunda

tahakkuk ettirilen alacaklardan, kalan tutar ise çok sayıda çeşitli alacak toplamından oluşmaktadır.

Dc) Şüpheli diğer alacaklar:

2013 yılsonu itibariyle 188.920.735 TL olarak gerçekleşen şüpheli diğer alacakların;

513.134 TL'si personelden olan şüpheli alacakları,

1.158.365 TL'si senetsiz şüpheli alacakları,

187.249.236 TL'si de şüpheli diğer çeşitli alacakları göstermektedir.

187.249.236 TL tutarındaki şüpheli senetsiz TL alacakların; 166.952.831 TL'si bandrol gelirlerinden kaynaklanan şüpheli diğer alacaklardan, 20.296.405 TL ise enerji hasılatı payından kaynaklanan şüpheli diğer alacaklardan oluşmaktadır.

Uygulamada elektrik enerjisi hasılatından alınacak paylarla ilgili olarak, elektrik üretim şirketleri, otoprodüktör elektrik üretim şirketleri, bölge elektrik dağıtım şirketleri, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ve Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ile TRT Kurumu Genel Müdürlüğü arasında hukuki uyuşmazlıklar ortaya çıkmıştır. Bu uyuşmazlıkların genel olarak nihai tüketicinin tanımlanması, sistem kullanım bedellerinin matraha dahil edilip edilmeyeceği, matrahın ne şekilde tespit edileceği ve bilançolara göre belirlenen tahakkuk farkları gibi hususlardan kaynaklanmaktadır.

Dd)Şüpheli diğer alacaklar karşılığı(-):

Yılsonu itibariyle şüpheli hale gelen 188.920.735 TL tutarındaki şüpheli diğer alacakların tamamı için karşılık ayrılmıştır.

E-Stoklar:

Kurumun stokları cari dönem sonunda, önceki döneme göre %9 oranında azalarak 66.401.582 TL olmuştur. Stokların; 14.437.053 TL'si ilk madde ve malzeme, 185.049 TL'si mamul, 1.001.336 TL'si ticari mal, 49.201.224 TL'si satın alınan programları, 1.576.920 TL'si de verilen sipariş avanslarından meydana gelmiştir.

Stoklarla ilgili ayrıntılı bilgiye Raporun "İşletme çalışmaları" bölümünde yer verilmiştir.

F-Yıllara yaygın inşaat ve onarım maliyetleri:

Hesap yıl içinde işlem görmemiştir.

G-Gelecek aylara ait giderler ve gelir tahakkukları:

Hesap grubundaki 275.641.086 TL'nin; 34.042.890 TL'si gelecek aylara ait giderlere, 241.598.196 TL'si de gelir tahakkuklarına aittir.

34.042.890 TL tutarındaki gelecek aylara ait giderlerin; 17.585.978 TL'si memur personele 15 Aralık 2013 tarihinde ödenen aylıklarının 1-14 Ocak 2014 dönemine ilişkin olan ve bu ayda gider olarak kaydolunacak tutarı, 2.214.943 TL'si 2014 yılına ilişkin peşin ödenen kira tutarı, 192.373 TL'si geçici personele ödenen

peşin ücret tutarı ve 14.033.032 TL'si ise gelecek aylara ait diğer olağan giderlere aittir.

241.598.196 TL tutarındaki gelir tahakkuklarının; 120.000.000 TL'si bandrol gelir tahakkuklarına, 120.000.000 TL tutarındaki kısmı enerji payı tahakkuklarına, 1.598.196 TL'si de faiz gelirleri tahakkuklarına aittir.

TRT gelirlerini düzenleyen 3093 sayılı Kanunun "Tahsilat" başlıklı 5 inci maddesinde; Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişilerce kanuna göre hesaplanacak bedellerin en geç tahakkuku takip eden ikinci ayın yirmi beşinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun göstereceği banka hesabına ödeneceği belirtilmiş olup, bu kapsamda enerji hasılatı payı olarak 120.000.000 TL gelir tahakkuku yapılmıştır.

Diğer taraftan, söz konusu kanun kapsamında belirtilen cihazları imal ve ithal edenler bir ay içinde sattıkları cihazlardan tahsil ettikleri ücretleri en geç müteakip üçüncü ayın onuna kadar Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna bir beyanname ile bildirerek ve aynı süre içerisinde ödemekle yükümlü oldukları, Gümrük idareleri, yurda giren cihazlardan alınacak ücretlerin tahsilatını yaparak, aylık tahsilat toplamını en geç takip eden ayın on beşinci gününe kadar Türkiye Radyo- Televizyon Kurumuna intikal ettirecekleri hükmü kapsamında 120.000.000 TL bandrol gelir tahakkuku yapılmıştır.

H-Diğer dönen varlıklar:

Hesap grubunda kayıtlı 9.541.280 TL'nin; 5.136.281 TL'si, iş avanslarına, 4.017.813 TL'si, peşin ödenen vergi ve fonlara, 387.186 TL'si de personel avanslarına aittir.

4.017.813 TL tutarındaki peşin ödenen vergi ve fonlar; bankalardan elde edilen faiz gelirleri nedeniyle tevkif yoluyla peşin ödenen vergi ve fonlardan oluşmuştur. Peşin ödenen ve kurumlar vergisinden mahsup edilmesi gereken bu tutar, Kurumun 2013 yılını da mali zarar ile kapatması sonucunda mahsup işlemi yapılamamıştır.

II-Duran varlıklar:

A-Ticari alacaklar:

Kurum'un uzun vadeli ticari alacaklarının dönem sonu bakiyesi 1.286.362 TL'nin tamamı, kişi ve kuruluşlara verilen depozito ve teminatları göstermektedir.

B-Diğer alacaklar:

Hesap grubundaki 1.411.171 TL tutarındaki diğer çeşitli alacakların tamamı Ankara Sigorta İl Müdürlüğüne sigorta priminden dolayı Kurum alacağıdır.

Ankara Sigorta İl Müdürlüğü'nden olan 1.411.171 TL alacak, Kurum ünitelerinin ürettiği programlarda akitli olarak çalıştırılan kişilerle ilgili İstisna akdiyle sigortasız personel çalıştırmaktan dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna ihtirazi kayıtlı yatırılan sigorta prim cezasıdır.

TRT Genel Müdürlüğü'nün geçmiş yıllarda ödenmek zorunda kaldığı prim borçları, gecikme cezası ve idari para cezaları, muhtelif Yönetim Kurulu Kararlarıyla

zarar kaydedilmiştir. Ancak, istisna akdi ile çalıştırılan kişilerle ilgili ödenmek zorunda kalınan gecikme cezası ve idari para ceza ödemelerinin zarar kaydedilmesi hususunda TRT Genel Müdürlüğünce yapılan tekliflerin Yönetim Kurulu'nun 09.05.2005 tarih ve 85 sayılı ile 25.02.2006 tarih ve 32 sayılı kararlarında olduğu gibi “Sorumluların belirlenerek, zararın sebebiyet verenlere rucu edilmesi kaydıyla” kabul edildiği görülmüştür.

Ancak, İstisna akdi ile çalıştırılan kişilerle ilgili ödenmek zorunda kalınan gecikme cezası ve idari para cezalarının ödenmesi hususunda Yönetim Kurulu'nun “Sorumluların belirlenerek, zararın sebebiyet verenlere rucu edilmesi..” şeklindeki kaydını kaldırmadığı, 2007-2008 yıllarında aynı yönde karar aldığı, alınan her karar akabinde Genel Müdürlükçe Teftiş Kurulu Başkanlığının görevlendirildiği, başkanlıkça hazırlanan inceleme raporunda benzer gerekçelerle zararın sebebiyet verenlere rucu edilmesi şartının kaldırılması sonucuna ulaştığı ve bu durumun bir kısır döngü oluşturduğu görülmüştür.

2009 yılı denetim raporunda; “Türkiye Radyo Televizyon Kurumu tarafından İstisna Sözleşmesi Yönetmeliği kapsamında istisna akdi ile çalıştırılan kişiler dolayısıyla ödenen sigorta primi ve gecikme zammının sorumlularına rucu edilmesi ile ilgili oluşturulan komisyon çalışmalarının biran önce sonuçlandırılması” önerisi getirilmiştir. Denetim tarihi itibarıyla (Ağustos/2014) komisyon oluşumunun sağlanamadığı görülmüştür.

İstisna akdi ile çalıştırılan kişilerle ilgili ödenmek zorunda kalınan gecikme cezası ve idari para cezalarının Kurum kaynaklarından ödenmesi veyahut da sorumlu personelin tespiti halinde ilgili personele rucu edilmesi hususunda karar yetkisi TRT Yönetim Kurulundadır.

Konunun 2004 yılında Başbakanlık Teftiş Kurulu'na incelendiği, sonraki yıllarda Sayıştay (Eski Yüksek Denetleme Kurulu) Denetim Raporlarında da konunun sonuçlandırılması yönünde öneriler getirilmesine rağmen, TRT Yönetim Kurulu tarafından sonuçlandırılmamıştır.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ünitelerince üretilen programlarda akitli olarak çalıştırılan kişilerle ilgili istisna akdiyle sigortasız personel çalıştırmaktan dolayı Sosyal Güvenlik Kurumu'na ihtirazı kayıtlı yatırılan sigorta primi, gecikme cezası ve idari para cezaları ile ilgili konunun TRT Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanması önerilir.

C-Mali duran varlıklar:

-İştirakler:

Toplam 12.635.591 TL olan hesabın 10.950.341 TL'si TRT'nin uluslararası yayın kuruluşu olan Euronews SA adlı ortaklığa %14,13 oranında iştirak etmesi neticesindeki sermaye payını göstermektedir.

Diğer taraftan, 29.05.2012 tarihli Ticaret Sicil Gazetesinde yayınlanan ana sözleşme ile Anten A.Ş. adında bir şirket kurulmuştur. Esas sermayesi 17.680.000 TL olan Şirket 16 ortaklıdır. Şirkette TRT %9 diğer ortaklar ise %6'şar hisseye sahiptir. 1.680.000 TL Şirket için TRT'nin yatırdığı bedeli ifade etmektedir.

Hesabın kalan 5.250 TL'si de TRT'nin TIAK Televizyon İzleme Araştırmaları Anonim Şirketine iştirak etmesi neticesindeki sermaye payını göstermektedir.

-İştiraklerden sermaye taahhütleri:

Hesapta bulunan 1.260.000 TL, Kurumun ANTEN A.Ş.'ye sermaye taahhüdüdür.

İştirak hakkında ayrıntılı bilgiye raporun "Bağlı ortaklıklar ve iştirakler" bölümünde yer verilmiştir.

D-Maddi duran varlıklar:

Kurum'un 2013 yılsonu itibariyle, maddi duran varlıkları ve yıl içindeki hareketleri önceki dönem değerleri ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 35: Maddi duran varlıklar tablosu

Maddi duran varlıklar	2012 yılından devir	2013 yılında		2014 yılına devreden
	TL	Giren TL	Çıkan TL	TL
Arazi ve arsalar	13.102.221		26.111	13.076.110
Yeraltı ve yer üstü düzenleri	3.952.112	517.820	206.017	4.263.915
Binalar	343.197.959	3.498.909	3.496.138	343.200.730
Tesis-makine ve cihazlar	214.035.021	5.950.645	15.177.327	204.808.339
Taşıtlar	10.815.385	1.485.344	1.211.935	11.088.794
Demirbaşlar	177.980.324	31.634.891	7.319.639	202.295.576
Diğer maddi duran varlıklar	3.987.593	35.908.802	35.830.201	4.066.194
Toplam(brüt)	767.070.615	78.996.411	63.267.368	782.799.658
Birikmiş amortismanlar(-)	385.106.699	66.371.435	23.051.847	428.426.287
Toplam(net)	381.963.916	12.624.976	40.215.521	354.373.371
Yapılmakta olan yatırımlar	1.518.246	24.691.221	24.577.011	1.632.456
Yatırım avansları	12.734.462	19.857.532	13.568.509	19.023.485
Yatırımlar toplamı	14.252.708	44.548.753	38.145.520	20.655.941
Genel Toplam	396.216.624			375.029.312

Kurumun maddi duran varlıklarının 2013 yılı dönem başı mevcudu 767.070.615 TL olup dönem içerisinde 78.996.411 TL'lik giriş ve 63.267.368 TL'lik çıkış olmuş, bunun sonucu olarak dönem sonu mevcudu 782.799.658 TL olarak gerçekleşmiştir. Brüt toplamdan, dönem sonu değeri olarak 428.426.287 TL amortismanların tenzili ve bu değere 20.655.941 TL tutarındaki yatırım toplamının ilavesi sonucu, 2014 yılına devreden maddi duran varlık net toplamı 375.029.312 TL olmuştur.

Maddi duran varlıklara giriş toplamı 78.996.411 TL'nin, 38.145.520 TL'si yapılmakta olan yatırımlardan tamamlanarak ilgili MDV hesabına aktarılmasından, 16.781.057 TL'si alım yoluyla gelen, 12.771.676 TL'si kurum içi nakil yoluyla ve 11.11.360.805 TL'si de diğer maddi duran varlıklarda izlenen varlıkların ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmasından kaynaklanmıştır.

Maddi duran varlıklardan çıkış toplamı 63.267.368 TL'nin ise, 19.674.599 TL'si hizmetten çıkan maddi duran varlıklardan, 12.771.676 TL'si kurum içi nakil yoluyla, 227.389 TL'si bağış ve hibeler ve 30.619.814 TL'si de diğer maddi duran varlıklarda izlenen varlıkların ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılmasından kaynaklanmıştır.

Yatırım hesabından çıkışı yapılan 38.145.520 TL'nin; 37.992.873 TL'si tamamlanarak maddi duran varlıklara aktarılan yatırımlara, 152.647 TL'si maddi olmayan duran varlık hesaplarına aktarılan yatırımlara aittir.

Yatırımlar hakkında ayrıntılı bilgiye, raporun, J-Kalkınma planı ve yıllık yatırımlar/1-Yatırımlar bölümünde yer verilmiştir.

Kurum'un birikmiş amortismanlarının cari dönem hareketi, önceki dönem değerleri ile birlikte aşağıdaki tablo de gösterilmiştir.

Tablo 36: Birikmiş amortismanlar tablosu

Birikmiş amortismanlar	2012 yılından devir TL	2013 yılında		2014 yılına devreden TL
		Giren TL	Çıkan TL	
Arazi ve arsalar				
Yer altı ve yer üstü düzenleri	3.520.475	95.857	206.016	3.410.316
Binalar	106.604.441	7.147.973	1.140.728	112.611.686
Tesis-makine ve cihazlar	167.273.223	20.001.751	14.916.053	172.358.921
Taşıtlar	9.480.434	961.432	459.118	9.982.748
Demirbaşlar	97.028.213	36.200.524	4.683.378	128.545.359
Diğer maddi duran varlıklar	1.199.913	1.959.997	1.646.554	1.517.257
Toplam	385.106.700	66.367.534	23.051.847	428.426.287

Birikmiş amortismanlara girişlerin; 60.734.488 TL'si dönem amortisman giderleri, 4.192.741 TL'si naklen gelen amortisman giderleri, 1.440.305 TL'si de diğer yollardan yapılan amortisman girişlerine aittir. Amortismanlardan çıkışlarının ise 17.168.525 TL'si hizmetten çıkan MDV'lerin amortismanlarına, 5.883.322 TL'si de diğer amortisman çıkışlarına ilişkindir.

Maddi duran varlıkların edinme değerlerine göre amorti edilme durumları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 37: Maddi duran varlıklar edinme değerleri tablosu

Maddi duran varlıklar	Edinme değeri TL	Birikmiş amortismanlar		Net değeri TL
		TL	%	
Arazi ve arsalar	13.076.110			13.076.110
Yer altı ve yerüstü düzenleri	4.263.915	3.410.316	80,0	853.599
Binalar	343.200.730	112.611.686	32,8	230.589.044
Tesis, makine ve cihazlar	204.808.339	172.358.921	84,2	32.449.418
Taşıtlar	11.088.794	9.982.748	90,0	1.106.046
Demirbaşlar	202.295.576	128.545.359	63,5	73.750.217
Diğer maddi duran varlıklar	4.066.194	1.517.257	37,2	2.552.838
Toplam	782.799.658	428.426.287	54,7	354.373.371
Yapılmakta olan yatırımlar (avanslar dahil)	20.655.941			20.655.941
Toplam (2013)	803.455.599	428.422.387	53,3	375.029.312
Toplam (2012)	781.323.324	385.106.699	49,3	396.216.625
Fark	22.132.275	43.315.688		-21.187.313

Maddi duran varlıkların, yapılmakta olan yatırımlar ile verilen avanslar dışındaki yılsonu itibariyle edinme değeri 803.455.599 TL olmuş olup; bu tutarın %53,3 oranında 428.422.387 TL tutarındaki kısmı amorti edilmiş ve 2014 yılına net değer olarak 375.029.312 TL tutarında maddi duran varlık devredilmiştir.

E-Maddi olmayan duran varlıklar:

Hesap grubunda izlenen 759.724 TL; 7.355.368 TL tutarındaki haklardan, 6.595.644 TL'lik birikmiş amortismanın tenzili neticesinde ulaşılan net değerini göstermektedir.

Maddi olmayan duran varlıklardaki (brüt) 7.355.368 TL tutarında hakların; 6.443.441 TL'si haklar ve lisanslı bilgisayar programları ve 911.927 TL'si de diğer haklara ait bulunmaktadır.

F-Özel tükenmeye tabi varlıklar:

Bu hesap 2013 yılında işlem görmemiştir.

G-Gelecek yıllara ait giderler ve gelir tahakkukları:

Hesap grubunda yer alan 95.825 TL tutarındaki gelecek yıllara ait gider ve gelir tahakkukları hesabını, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlere ve çeşitli giderlere aittir.

H-Diğer duran varlıklar:

Hesap grubunda yer alan 653.572.406 TL tutarındaki diğer duran varlıkların; 650.247.483 TL'si devreden katma değer vergisini, 3.324.923 TL'si de elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıkları göstermektedir.

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanun hükümlerine göre KDV mükellefi olan TRT; mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde tahakkuk ettirdiği KDV'yi hesaplanan KDV hesabına alacak kaydetmekte daha sonra mal teslim ettiğinde veya hizmet ifa ettiğinde elde ettiği gelirler üzerinde KDV tahakkuku yaptırarak indirilecek KDV hesabına kayıt yaptırmaktadır. Kurumun tüm mal ve hizmet alımlarında KDV

tahakkuku yapıldığı halde, TRT tarafından satışı yapılan mal ve hizmet tutarının düşük olması ve TRT gelirlerinin önemli bir kısmının herhangi bir mal teslimi veya hizmet ifası karşılığı elde edilen gelir olmayıp, kanunla tayin ve tespit edilen gelirler olması sonucu; TRT tarafından mal ve hizmet alımı esnasında üstlenilen KDV'nin sonraki mükelleflere yansıtılması mümkün olmamaktadır. Kurumun KDV'ye tabi brüt satışlarının kurum giderlerinin altında kalması sonucu her dönem indirilecek KDV tutarı, hesaplanan KDV tutarından fazla gerçekleşmekte ve Kurum bilançolarında sürekli devreden KDV hesabı yer almaktadır.

İndirim konusu yapılamayan KDV'nin Kurum'un ödeyeceği diğer vergi, resim ve harçlara mahsup edilmesi, bunun mümkün olmaması durumunda ise indirim konusu yapılamayan KDV'nin gider kayıtlanmak suretiyle tasfiye edilmesi hususunda TRT Genel Müdürlüğünün Maliye Bakanlığına gönderdiği 07/05/2008 tarih 7356 sayılı ve yazıdan olumlu bir cevap alınamamıştır. Gelir İdaresi Başkanlığından alınan 29.06.2009 tarih ve 972 sayılı yazıda; KDV Kanunu'nun 29/2 ve 58 inci maddeleri hükümleri gereğince, Kurumun indirim yoluyla telafi edemediği KDV'nin iadesi veya diğer vergi ve harç borçlarına mahsup edilmesi, ya da bu tutarların gelir ve/veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak dikkate alınmasının mümkün olmadığı belirtilmiştir.

Pasif (Kaynaklar):

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun 2013 yılı bilançosunun pasifini oluşturan hesaplar, bir önceki yıl değerleri ile karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 38: Pasif tablosu

Pasif	Önceki dönem		Cari Dönem		Fark TL
	TL	%	TL	%	
I. Kısa vadeli yabancı kaynaklar					
A. Mali borçlar					
B. Ticari borçlar	32.739.136	1,7	36.497.287	1,8	3.758.151
C. Diğer borçlar	2.097.230	0,1	2.164.839	0,1	67.609
D. Alınan avansları	6.949.618	0,4	6.947.769	0,3	(1.849)
E. Yıllara yay. inş.ve onarım hakediş					
F. Ödenecek vergi ve diğer yüküm.	10.648.793	0,6	9.546.196	0,5	(1.102.597)
G. Borç ve gider karşılıkları					
H. Gel. aylara ait gelir ve gid.tahakk.	233.226		231.683		(1.543)
I. Diğer kısa vadeli yabancı kaynak.					
Toplam (I)	52.668.003	2,8	55.387.774	2,8	2.719.771
II. Uzun vadeli yabancı kaynaklar					
A. Mali borçlar					
B. Ticari borçlar	14.963		14.963		
C. Diğer borçlar					
D. Alınan avansları					
E. Diğer borç ve gider karşılıkları	40.067.566	2,1	43.423.051	2,2	3.355.485
F. Gel.yıl.ait gider ve gelir tahakkukları					
G. Diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar					
Toplam (II)	40.082.529	2,1	43.438.014	2,2	3.355.485
Toplam (I+II)	92.750.532	4,9	98.825.788	4,9	6.075.256
III. Öz kaynaklar					
A. Ödenmiş sermaye	182.000.000	9,7	182.000.000	9,1	
B. Sermaye yedekleri					
C. Kâr yedekleri	1.429.800.516	75,9	1.609.250.417	80,3	179.449.901
D. Geçmiş yıllar kârları					
E. Geçmiş yıllar zararları (-)					
F. Dönem net kârı (zararı)	179.449.901	9,5	113.136.124	5,6	(66.313.777)
Toplam (III)	1.791.250.417	95,1	1.904.386.541	95,1	113.136.124
Genel toplam (I+II+III)	1.884.000.949	100	2.003.212.329	100,0	119.211.380
Nazım hesaplar	196.185.223		131.280.151		(64.905.072)

TRT'nin pasif toplamı 2013 yılında %6,3 oranında 119.211.380 TL artarak, 2.003.212.329 TL'ye yükselmiştir.

Bilanço pasif toplamının; %2,8 oranında 55.387.774 TL'sini kısa vadeli yabancı kaynaklar, %2,2 oranında 43.438.014 TL'sini uzun vadeli yabancı kaynaklar ve %95,1 oranında 1.904.386.541 TL'sini de öz kaynaklar oluşturmuştur.

I-Kısa vadeli yabancı kaynaklar:**A-Mali borçlar:**

Bu hesap cari yılda işlem görmemiştir.

B-Ticari borçlar:

Kurumun, kısa vadeli ticari borçları, geçen yıl değerleri ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 39: Ticari borçlar tablosu

Ticari borçlar	Önceki Dönem TL	Cari dönem TL	Fark TL
Ba) Satıcılar	17.766.910	22.089.616	4.322.706
Bb) Borç senetleri			0
Bc) Alınan depozito ve teminatlar	6.257.975	6.108.322	(149.653)
Bd) Diğer ticari borçlar	8.714.251	8.299.349	(414.902)
Toplam	32.739.136	36.497.287	3.758.151

Ticari borçları dönem sonu bakiyesi, önceki döneme göre %11 oranında 3.758.151 TL artarak 36.497.287 TL düzeyinde gerçekleşmiş olup, hesaplar itibariyle incelemesi aşağıda yapılmıştır.

Ba) Satıcılar:

Kurumun satıcılara olan borçları, bir önceki dönem değerleri ile birlikte aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 40: Satıcılar tablosu

Satıcılar	Önceki Dönem TL	Cari dönem TL	Fark TL
- Merkezi yönetim kapsamındaki kamu id.	-	2.594	2.594
- Gerçek ve tüzel kişiler	14.894.429	13.773.217	(1.121.212)
- Yurt dışı	2.872.481	8.313.805	5.441.324
Toplam	17.766.910	22.089.616	4.322.706

- Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerine borçlar:

Hesap bakiyesi 2.594 TL RTÜK'e ödenecek tutarı göstermektedir.

-Gerçek ve tüzel kişilere borçlar:

Yılı sonu itibariyle bakiyesi 13.773.217 TL olan gerçek ve tüzel kişilere borçların;

11.039.318 TL'si Genel Müdürlükçe satın alınan mal ve hizmet bedelinden bakiye borçları,

2.733.899 TL'si ise barter usulüyle alınan mal ve hizmet karşılığında taahhüt edilen reklam borçlarını ifade etmektedir.

-Yurt dışına borçlar:

Yılsonu itibariyle kayıtlı 8.313.805 TL tutarındaki yurt dışına borçların tamamı yabancı radyo ve televizyon yayın kuruluşlarından ve yurt dışı muhabirlerinden temin edilen haber ve görüntü bedellerinin ve uydu kiralalarının yılsonu kalıntısıdır.

Bc)Alınan depozito ve teminatlar:

Kurum'un 6.108.322 TL tutarındaki alınan depozito ve teminatlarının; 5.910.391 TL'si çok sayıda gerçek ve tüzel kişilerden yapılan sözleşmeler gereği alınan geçici ve kesin teminatlara, 192.063 TL'si yurtdışı kişi ve kuruluşlardan alınan depozito ve teminatlara, 5.868 TL'si de KİT'lerden alınan depozitolarla ilişkindir.

Bd)Diğer ticari borçlar:

Yılsonu kalıntısı 8.299.349 TL olan diğer ticari borçların; 7.856.941 TL'si gerçek ve tüzel kişilere borçlara, 33.974 TL'si kamu kurum ve kuruluşlarına borçlara, 11.198 TL'si belgesi gelmeyen mal ve hizmetten borçlara, 397.195 TL'si de diğer çeşitli ticari borçlara aittir.

7.856.941 TL'si gerçek ve tüzel kişilere borçlar; Kuruma hizmet ve mal veren kişilere olan borçları ifade etmektedir.

C-Diğer borçlar:

Kurum'un ticari olmayan diğer borçlarının bakiyesi 2.164.839 TL'nin; 1.007.870 TL'si personele borçları, 1.156.969 TL'si de diğer çeşitli borçları göstermektedir.

Personele borçlar hesabında yer alan 1.007.870 TL'nin; 842.204 TL'si, avukatlık vekâlet ücretlerinden, 165.666 TL'si de personele diğer borçlardan oluşmaktadır.

Diğer çeşitli borçlar hesabında izlenen 1.156.969 TL'nin 976.088 TL' si, kamu kurum ve kuruluşlarına, 4.126 TL'si, gerçek ve tüzel kişilere, 176.754 TL'si de diğer çeşitli borçlara aittir.

D-Alınan avanslar:

Kurumun 6.947.769 TL tutarındaki alınan avansların; 6.917.317 TL'si Evrensel Hizmet Fonu'ndan alınan avansları, 30.452 TL'si alınan sipariş avanslarını ifade etmektedir.

E-Yıllara yaygın inşaat ve onarım hak edişleri:

Bu hesap yıl içinde işlem görmemiştir.

F-Ödenecek vergi ve yükümlülükler:

Kurumun sorumlu ve mükellef sıfatıyla ödeyeceği vergi, resim, harç, sigorta primi, sendika aidatları, icra kesintileri ve benzeri borçların yılsonu itibariyle toplam tutarı 9.546.196 TL olup bu rakamın;

9.424.323 TL'si ödenecek vergi ve fonları,

115.585 TL'si ödenecek sosyal güvenlik kesintilerini,

6.288 TL'si de ödenecek diğer yükümlülükleri göstermektedir.

Ödenecek vergi ve fonlar hesabında yer alan 9.424.323 TL'nin; 5.413.209 TL'si, personelden kesilen gelir ve damga vergisi ile personele ait diğer vergilerden, 2.556.952 TL'si, sorumlu sıfatı ile ödenecek KDV ile damga vergisinden, 1.454.162 TL'si de, üçüncü kişilerden kesilen gelir vergisi, damga vergisi, telif hakları vergisi ve diğer vergilerden oluşmaktadır.

115.585 TL'lik ödenecek sosyal güvenlik kesintilerinin; 60.870 TL'si Kurum'un tabi olduğu kesintileri, 54.715 TL'si de personelden yapılan diğer kesintileri ifade etmektedir.

6.228 TL'lik ödenecek diğer yükümlülükler ise; personelden yapılan diğer (icra kesintileri sendika aidatları gibi) kesintilerden oluşmuştur.

G-Borç ve gider karşılıkları:

Bu hesap grubu hareket görmemiştir.

H-Gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları:

Gelecek aylara ait gelir ve gider tahakkukları hesabına kayıtlı 231.683 TL'nin tamamı gider tahakkukları olup, ait oldukları dönemde maliyet ve gider hesaplarına aktarılarak kapatılmışlardır.

I-Diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar:

Bu hesap bakiye vermemiştir.

II-Uzun vadeli yabancı kaynaklar:

A-Mali borçlar:

Bu hesap grubu hareket görmemiştir.

B-Ticari borçlar:

Kurumun uzun vadeli ticari borçlarının bakiyesi 14.963 TL'nin tamamı gerçek ve tüzel kişilerden alınan depozito ve teminatlara aittir.

C-Diğer borçlar:

D-Alınan avanslar:

Bu hesaplar, faaliyet döneminde işlem görmemiştir.

E-Diğer borç ve gider karşılıkları:

Borç ve gider karşılıklarının dönem sonu tutarı 43.423.051 TL olarak gerçekleşmiş olup, söz konusu tutarın tamamı birikmiş dahili sigorta fonundan oluşmaktadır.

F-Gelecek yıllara ait gelirler ve gider karşılıkları:

G-Diğer yabancı kaynaklar:

Bu hesaplar, faaliyet döneminde işlem görmemiştir.

III-Öz kaynaklar:

A-Ödenmiş sermaye:

Kurumun 182.000.000 TL olan esas sermayesinin tamamı ödenmiştir.

B-Sermaye yedekleri:

Bu hesap grubu 2013 yılında işlem görmemiştir.

C-Kâr yedekleri:

2954 sayılı Kanun'un "Karın dağıtımı ve yedek akçe" başlıklı 34 üncü maddesinin (a) ve (b) fıkraları gereğince, 2012 yılı dönem net karı olan 179.449.901 TL'nin kar yedekleri (statü yedekleri) hesabına aktarılması nedeniyle Kurumun kâr yedekleri 2013 yılsonu itibariyle 1.609.250.417 TL'ye ulaşmıştır.

D-Geçmiş yıllar kârları:

Bu hesap, bakiye vermemiştir.

E-Geçmiş yıllar zararları:

Bu hesap işlem görmemiştir.

F-Dönem net karı:

TRT 2013 yılı faaliyet dönemini 113.136.124 TL dönem net karı ile kapatmış bulunmaktadır. Dönem net karının oluşmasına ilişkin ayrıntılı açıklamalara, raporun "Gelir Tablosu" bölümünde yer verilmiştir.

Nazım hesaplar:

Kurumun aktif ve pasifinde yer alan 131.280.151 TL tutarındaki nazım hesapların ayrıntısı, aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 41: Nazım hesaplar tablosu

Nazım hesaplar	2013 TL
-Kıymetli evrak cüzdanı	3.565
-Alınan teminat mektupları	106.131.550
-Verilen teminat mektupları	24.688.686
-İtirazi kayıtlarla yapılan Ödemelerden alacaklar	422.002
-Diğer hesaplar	34.348
Toplam	131.280.151

I- GELİR TABLOSU

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu'nun 2013 yılı faaliyetleri sonucu hazırlanan gelir tablosu Yönetim Kurulu'nun 19.02.2014 tarih ve 2014/54 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Kurum, 2013 yılı faaliyet döneminde yurtiçi ve yurtdışı mal ve hizmet satışları karşılığı ile elektrik hasılatından alınan paylar, bandrol gelirleri, sübvansiyonlardan oluşan diğer gelirleri toplamı olarak 1.477.744.557 TL tutarında brüt satış hâsılatı elde etmiştir. Brüt satış hâsılatından 518.582 TL tutarındaki satış indirimlerinin çıkartılması neticesinde, net satışlar önceki döneme göre %7,4 oranında 101.719.837 TL artarak 1.477.225.975 TL tutarına ulaşmıştır.

Net satışlardan satış maliyeti olan 824.016.273 TL'nin tenzili ile brüt satış karı 653.209.702 TL olarak gerçekleşmiştir. Faaliyet giderleri 444.628.952 TL'nin bu tutardan düşürülmesiyle 208.580.750 TL faaliyet karı gerçekleşmiştir.

Yıl içinde diğer faaliyetlerle ilgili olarak elde edilen olağan ve olağandışı gelirleri toplamının 95.237.037 TL olmasına mukabil katlanılan olağan ve olağandışı gider ve zararlar toplamının 190.681.663 TL olması neticesinde Kurum 2013 yılını 113.136.124 TL karla kapatmıştır. Dönem karı önceki döneme göre %37 oranında azalmıştır.

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun 2013 yılı gelir tablosu ve gelir tablosu dipnotları rapor ekleri arasında (Ek:12) yer almış olup, incelemeye esas olan ayrıntılı gelir tablosu, önceki dönem değerleriyle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 42: Gelir tablosu

Gelir ve giderler	Önceki dönem TL		Cari dönem TL		Fark
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü	TL
A- Brüt satışlar		1.375.643.759		1.477.744.557	102.100.798
1-Yurtiçi Satışlar	155.687.672		110.486.972		
2-Yurtdışı Satışlar	4.138.133		1.384.680		
3-Kamusal Katkı Gelirleri	1.208.124.971		1.360.548.358		
4-Diğer Gelirler	7.692.983		5.324.547		
B- Satış indirimler (-)		137.621		518.582	380.961
1-Satıştan İadeler	137.620		518.582		
2-Satış İskontoları					
3-Diğer İndirimler					
C- Net satışlar		1.375.506.138		1.477.225.975	101.719.837
D- Satışların maliyeti (-)		833.439.751		824.016.273	(9.423.478)
1-Satılan Mamullerin Maliyeti(-)	104.159		197.618		
2-Satılan Ticari Mallar Maliyeti(-)	342.657		235.475		
3-Satılan Hizmet Maliyeti (-)	832.992.935		823.583.180		
Brüt satış kârı veya zararı		542.066.387		653.209.702	111.143.315
E- Faaliyet giderleri (-)		409.325.240		444.628.952	35.303.712
1-Araştırma ve Geliştirme Giderleri	812.562		834.790		
2-Pazar,Satış, Dağıt. Giderleri	5.034.292		4.956.419		
3-Genel Yönetim Giderleri	403.478.386		438.837.743		
Faaliyet kârı veya zararı		132.741.147		208.580.750	75.839.603
F- Diğer faal. olağan gelir ve karlar		106.084.050		58.039.009	(48.045.041)
1-İştiraklerden temettü gelirleri			263.384		
2-Faiz Gelirleri	79.861.446		28.371.807		
2-Komisyon Gelirleri					
4-Konusu Kalmayan Karşılıklar	4.962.980		4.178.497		
5-Menkul Kıymet Satış Karları			10.849		
5-Kambiyo Karları	2.165.317		2.512.200		
7-Reeskont Faiz Gelirleri					
8-Diğer Olağan Gelir ve Karlar	19.094.307		22.702.272		
G- Diğer faal.olağan gider ve zararlar(-)		14.399.792		171.812.360	157.412.568
1-Komisyon Giderleri	794.192		102.486		
2-Karşılık Giderleri	4.703.093		162.802.285		
3-Kambiyo Zararları	2.468.243		3.227.932		
4-Reeskont Faiz Giderleri					
5-Diğer Olağan Gider .ve Zararı.(-)	6.434.264		5.679.657		
H- Finansman giderleri (-)					
Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri					
Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri					
Olağan kâr veya zarar		224.425.405		94.807.399	(129.618.006)
I- Olağandışı gelir ve kârlar		19.014.845		37.198.028	18.183.183
1-Önceki Dönem Gelir ve Karlar	13.403.887		12.528.267		
2-Diğer Olağandışı Gel.ve Karlar	5.610.958		24.669.761		
J- Olağandışı gider ve zararlar (-)		63.990.349		18.869.303	(45.121.046)
Önceki Dönem Gider ve Zararı	61.150.411		9.639.054		
Diğer Olağandışı Gider .ve Zararı	2.839.938		9.230.249		
Dönem kârı veya zararı		179.449.901		113.136.124	(66.313.777)
K Dön. Kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları (-)					
Dönem net kârı veya zararı		179.449.901		113.136.124	(66.313.777)

A-Brüt satışlar:

TRT'nin 2013 yılı brüt satışları, önceki döneme göre %7 oranında 102.100.798 TL artarak 1.477.744.557 TL olarak gerçekleşmiştir. Brüt satışların ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 43: Brüt satışlar tablosu

Brüt satışlar	Önceki dönem TL	Cari dönem TL	Fark TL
1- Yurt içi satışlar:			
- Reklam gelirleri	84.472.848	56.606.611	(27.866.237)
- Barter karşılığı reklam gelirleri	6.759.319	9.919.456	3.160.137
- Hizmet karşılığı gelirler	42.033.631	17.026.008	(25.007.623)
- Mal karşılığı gelirler	3.024.883	2.197.993	(826.890)
- Sponsorluk gelirleri	16.554.333	19.441.937	2.887.604
- Program satış gelirleri	208.693		(208.693)
- Haber ve spor hizmet satış gelirleri	1.927.159	2.684.200	757.041
- Konser ve temsil gelirleri	66.505	37.126	(29.379)
- Ticari mal satışları	269.145	193.002	(76.143)
- Diğer yurtiçi gelirler	371.156	2.380.639	2.009.483
Toplam (1)	155.687.672	110.486.972	(45.200.700)
2- Yurt dışı satışlar:			
-Reklam gelirleri			
-Diğer gelirler:	4.138.133	1.384.680	(2.753.453)
Toplam (2)	4.138.133	1.384.680	(2.753.453)
3-Diğer gelirler:			
-Elektrik payı gelirleri	662.205.273	800.741.842	138.536.569
-Bandrol gelirleri	545.919.698	559.806.516	13.886.818
-Sübvansiyonlar	7.287.435	5.153.445	(2.133.990)
-AB fon gelirleri	405.548	112.138	(293.410)
-Organizasyon gelirleri		58.964	58.964
Toplam (3)	1.215.817.954	1.365.872.905	150.054.951
Genel toplam (1+2+3)	1.375.643.759	1.477.744.557	102.100.798

Brüt satışların %8'i doğrudan yayın faaliyetleri sonucu elde edilen yurtiçi ve yurt dışı gelirlerden, %92'si ise yayın ve yapım faaliyetleri ile doğrudan ilgili olmayan diğer gelirlerden oluşmaktadır.

Diğer gelirler içerisinde yer alan ve Kurum inisiyatifi dışında gerçekleşen elektrik enerjisi hâsılat payı gelirleri brüt satışların %54'ünü oluştururken, bandrol gelirleri brüt satışların %38'ini oluşturarak elektrik enerjisi hâsılat payı gelirlerinden sonra ikinci sırayı almıştır. Toplam da TRT gelirlerinin %92 oranında diğer gelirlerden oluşması Kurum'un yayın faaliyetlerinden elde edilen gelirlerden ziyade diğer gelirlere, başka bir ifadeyle kamusal katkı paylarına bağımlı olduğunu göstermektedir.

Brüt satışların ayrıntısı aşağıda sırasıyla açıklanmıştır.

1-Yurt içi satışlar

TRT'nin ana faaliyet konusu olan yayın hizmetleri sonucunda elde ettiği brüt yurtiçi satışları, önceki döneme göre %29 oranında 45.200.700 TL azalarak 110.486.972 TL tutarında gerçekleşmiştir.

2013 yılı yurtiçi satışların; 67.428.930 TL'si TV ve reklam gelirlerinden, 19.224.001 TL'si mal ve hizmet satışı karşılığı elde edilen gelirlerden, 19.441.937 TL'si sponsorluk gelirlerinden, 2.684.200 TL'si spor program satış gelirlerinden, 1.125.367 TL'si marka ve lisans ürün gelirlerinden, 193.002 TL'si ticari mal satış gelirlerinden, 389.535 TL'si de diğer gelirlerden oluşmuştur.

Yurtiçi satışlar hakkında ayrıntılı bilgiye raporun "İşletme Çalışmaları" Pazarlama alt bölümünde yer verilmiştir.

2-Yurt dışı satışlar:

TRT'nin 2013 yılında yurt dışına sattığı mal ve hizmetler karşılığı elde edilen satış hâsılatı, önceki döneme göre %67 oranında 2.753.453 TL azalarak 1.384.680 TL tutarında gerçekleşmiştir.

Yurt dışı satışların; 1.127.753 TL'si program satış gelirleri, 2.365 TL'si haber ve spor hizmet satış gelirleri, 124.826 TL'si hizmet karşılığı elde edilen gelirleri ve 129.736 TL'si de diğer yurtdışı satışları göstermektedir.

3-Diğer gelirler:

Kurum'un diğer gelirlerini, elektrik hasılatından alınan paylar, bandrol gelirleri, sübvansiyonlar ve AB Fon gelirleri teşkil etmiştir.

Cari dönemde bir önceki döneme göre %12 oranında 150.054.951 TL artışla, 1.365.872.905 TL'ye yükselen diğer gelirlerin;

800.741.842 TL'si, elektrik enerjisi payı gelirlerine,

559.806.516 TL'si, bandrol gelirlerine,

5.153.445 TL'si, çeşitli sübvansiyon gelirlerine,

112.138 TL'si AB Fon gelirlerine

58.964 TL'si de organizasyon gelirlerine aittir.

TRT'nin elektrik enerjisi payı, bandrol gelirleri, sübvansiyon ve AB Fon gelirlerinden oluşan diğer gelirleri aşağıda sırasıyla incelenmiştir.

-Elektrik enerjisi payı:

TRT gelirlerini düzenleyen 3093 sayılı Kanun gereği elektrik enerjisi hâsılatından bu Kanuna göre ayrılan ve brüt satışların %54'ünü oluşturan elektrik enerjisi hâsılat payları Kurum'un önemli bir gelir kaynağını oluşturmaktadır. 2013 yılında elektrik enerjisi hâsılatından alınan pay 800.741.842 TL tutarında gerçekleşmiştir.

26.07.2008 tarihli 26948 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5784 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair

Kanun ile 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nda değişiklik yapılmıştır.

İlgili Kanunla 3093 sayılı Kanunun 4/c maddesi “Nihai tüketiciye elektrik enerjisi satışı yapan lisans sahibi tüzel kişiler, iletim, dağıtım ve perakende satış hizmetlerine ilişkin bedeller hariç olmak üzere, elektrik enerjisi satış bedelinin yüzde ikisi tutarındaki payı (Katma Değer Vergisi, diğer vergiler, fon ve paylar ile benzeri kesintiler hariç) faturalarında ayrıca gösterir ve bu kapsamdaki bedelleri Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirirler. Organize sanayi bölgeleri(OSB) tüzel kişilikleri, serbest tüketici olarak tedarikçilerden katılımcıları için temin ettikleri enerjiye ilişkin olarak Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna ayrıca pay yatırmaz.” hükmü getirilmiştir.

Diğer taraftan, İnegöl Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü (İOSB) tarafından, 5784 sayılı yasa ile 3093 sayılı yasa da yapılan ve yukarıda yer verilen değişiklik ile TRT payı ödeme yükümlülüğünden muaf tutulduğu gerekçesiyle, bu tarihe kadar ödemiş olduğu TRT payının tarafına ödenmesi talebiyle Bursa 5. Asliye Ticaret Mahkemesine Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.(UEDAŞ) aleyhine 2012/291 Esas no'lu 25.05.2012 tarihli alacak davası açmıştır.

Söz konusu Mahkeme, 2013/157 Karar no'lu 02.05.2013 tarihinde verdiği hükümlerle, 3093 sayılı Kanunun 4/c maddesinde 5784 sayılı yasa ile getirilen değişikliği OSB'lere TRT payı muafiyeti getirdiği sonucuna vararak, İnegöl OSB lehinde hüküm kurmuştur.

Bursa 5. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen hüküm, UEDAŞ tarafından temyiz edilmiş, Yargıtay 3. Hukuk Dairesi Başkanlığınca 2013/18102 Karar nolu 17.12.2013 tarihli kararla mahalli mahkemece verilen karar oybirliği ile onanarak temyiz itirazı reddedilmiştir.

Bu sefer, İnegöl OSB tarafından aynı konulu diğer bir alacak davasında da Bursa 5. Asliye Ticaret Mahkemesince UEDAŞ aleyhine karar verildiği, ayrıca tahsil edilen TRT payının tarafına geri ödenmesi talebiyle Bursa 3. Asliye Ticaret Mahkemesinde İÇTAŞ Elektrik aleyhine aynı konulu bir dava açtığı tespit edilmiştir.

Diğer taraftan, denetim tarihi itibarıyla (Eylül/2014) 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nda değişiklik yapan 639 sıra sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına dair Kanunun TBMM'de kabul edildiği, kanunlaşma sürecinin devam ettiği görülmüştür.

Söz konusu Kanun ile 3093 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin c fıkrasının ihtilafa yol açan ikinci cümlesi olan “Organize sanayi bölgeleri tüzel kişilikleri, serbest tüketici olarak tedarikçilerden katılımcıları için temin ettikleri enerjiye ilişkin olarak Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna ayrıca pay yatırmaz.” hükmü kaldırılmıştır.

Kurum gelirlerinin önemli bir bölümünü oluşturan ve elektrik tüketiminden alınan TRT payı, 2013 yılı gelirleri içerisinde %54 oranında bir paya ulaşarak 800 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. OSB'lerden alınan TRT payı gelirleri miktar olarak Kurum tarafından tespit edilememekle birlikte, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 2010 yılı Enerji Piyasası raporunda ülkede tüketilen elektrik enerjisinin %8'e yakın bir oranının OSB'ler tarafından tüketilmekte olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda İnegöl OSB tarafından TRT tüzel kişiliğine karşı kazanılmış bir dava olmamakla birlikte, Elektrik dağıtım şirketlerinin kaybedilen davalar neticesinde iade ettikleri TRT payı ödemelerini Kuruma rucü davaları açmak suretiyle talep edecekleri beklenmektedir.

Bu durumun, 26.07.2008 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nda değişiklik yapan 5784 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ile yapılan ve mahkemece OSB'lerin TRT payından muaf tutulması olarak yorumlanan hüküm ile yukarıda özetle açıklanan ve TBMM tarafından onaylanan ve bu hükmü kaldıran Kanun arasında yaklaşık olarak altı yıl geçtiği dikkate alındığında, TRT Kurumuna ağır bir mali yük getireceği anlaşılmaktadır. Bu nedenle;

İnegöl Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü (İOSB) tarafından, 3093 sayılı Yasa uyarınca TRT payı ödeme yükümlülüğünden muaf tutulduğu gerekçesiyle, ödemiş olduğu TRT payının tarafına ödenmesi talebiyle Bursa 5. Asliye Ticaret Mahkemesine açtığı davayı kazandığı, Bursa 5. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen hükmün temyiz edilmesi sonucunda Yargıtay 3. Hukuk Dairesi Başkanlığınca mahalli mahkemece verilen kararın oybirliği ile onanarak temyiz itirazının reddedildiği hususu doğrultusunda, önümüzdeki yıllara ait hazırlanacak bütçelerde söz konusu mahkeme kararının yol açabileceği mali yükün dikkate alınması önerilir.

-Bandrol gelirleri:

TRT gelirlerini düzenleyen 3093 sayılı Kanun gereği radyo, televizyon, video ve birleşik cihazları imal veya ithal edenlerden bandrol veya etiket satın alma karşılığı tahsilat yapılmaktadır. 2013 yılında 559.806.516 TL tutarında bandrol geliri elde edilmiştir.

Kurum'un diğer bir önemli gelir kaynağını oluşturan bandrol gelirleri, 2013 yılı net satış hasılatının %38'ini oluşturmuştur. Bandrol gelirleri 1984 yılında yürürlüğe giren 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununa dayanarak tahsil edilmektedir. 3093 sayılı Kanuna göre; radyo, televizyon, video ve birleşik cihazları imal edenler satıştan önce, ithal edenler ise serbest dolaşıma girişinde bandrol veya etiket almaya mecbur kılınmıştır.

Bandrole tabi cihazları imal edenler ile ticari ithalat maksadı ile ithal edenler kanunda belirtilen oranlarda bandrol ücreti ödemektedir. Bandrole tabi cihazların ticari ithalat maksadı dışında yurda getirilmesi esnasında ise bir defaya mahsus olmak üzere bandrol ücreti alınmakta olup, alınacak bandrol ücretleri her yıl Aralık ayında gelecek takvim yılından geçerli olmak üzere Bakanlar Kurulu tarafından maktu olarak belirlenmektedir. 2013 yılında geçerli olacak maktu bandrol ücretlerine ilişkin 2012/4115 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı, 29.12.2012 tarih 28512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

-Sübvansiyonlar:

Sübvansiyonlar hesabında kayıtlı 5.153.445 TL tutarındaki meblağın tamamı; TRT/INT ve TRTTÜRK yayını için EUTELSAT HOTBİRD ve TÜRK SAT A.Ş.'ye ödenen transponder kirası karşılığı Başbakanlık Merkez Saymanlığı'ndan aktarılan kaynağa aittir.

-Avrupa Birliği Hibe Fon Gelirleri:

2013 yılı sonunda hesapta görülen 112.138 TL, Avrupa Birliği tarafından desteklenen bir yapım ile ilgili hibe fon gelirlerini ifade etmektedir.

-Organizasyon Gelirleri:

2013 yılı sonunda hesapta görülen 58.964 TL, Eurovision Şarkı Yarışması gelirlerini ifade etmektedir.

B-Satış indirimleri:

Hesap grubundaki 518.582 TL'nin tamamı bandrol gelirlerinden yapılan iadelerdir.

C- Net satışlar:

Kurum'un 1.477.744.557 TL tutarındaki brüt satışlar toplamından, 518.582 TL tutarındaki satış indirimlerinin düşürülmesiyle net satışların tutarı 1.477.225.975 TL olarak gerçekleşmiştir.

D- Satışların maliyeti:

Satışların maliyeti geçen döneme göre %1 oranında 9.423.478 TL azalarak 824.016.273 TL olarak gerçekleşmiş olup, 823.583.180 TL'si satılan hizmet maliyetinden, 235.475 TL'si satılan ticari mallar maliyetinden, 197.618 TL'si ise satılan mamullerin maliyetinden oluşmuştur.

823.583.180 TL tutarındaki satılan hizmet maliyetinin;

598.910.022 TL'si, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetlere,

112.703.923 TL'si, memur ücret ve giderlerine,

48.766.145 TL'si, çeşitli giderlere,

51.273.084 TL'si, amortisman ve tükenme payı giderlerine,

8.338.493 TL'si, ilk madde ve malzeme giderlerine,

3.591.512 TL'si, vergi resim ve harçlara ilişkindir.

-Brüt satış kârı:

Kurumun 1.477.225.975 TL tutarındaki net satışlarından, 824.016.273 TL tutarındaki satışların maliyetinin tenzili sonucu 653.209.702 TL brüt satış kârı elde edilmiştir. Brüt satış karı bir önceki yıla göre %21 oranında 111.143.315 TL artmıştır.

E- Faaliyet giderleri:

Kurum'un esas faaliyetleri ile ilgili bulunan ve hizmet maliyetlerine yüklenemeyen giderleri toplamı bir önceki döneme göre %9 oranında 35.303.712 artarak 444.628.952 TL olarak gerçekleşmiştir. Faaliyet giderlerinin;

438.837.743 TL'si genel yönetim giderlerine,

4.956.419 TL'si pazarlama satış ve dağıtım giderlerine,

834.790 TL'si araştırma ve geliştirme giderlerine ilişkindir.

- Faaliyet kârı:

Brüt satış karı 653.209.702 TL'den 444.628.952 TL tutarındaki faaliyet giderlerinin tenzili neticesinde kalan 208.580.750 TL, Kurum'un 2013 yılı faaliyet karını ifade etmektedir.

F- Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar:

Kurum'un diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar toplamı geçen döneme göre %45 oranında 48.045.041 TL azalarak 58.039.009 TL gerçekleşmiş olup, ayrıntısı aşağıda incelenmiştir.

1-İştiraklerden temettü gelirleri:

Hesapta görülen 263.384 TL Kurum iştiraki Euronews şirketinin 2012 yılı karından Kuruma isabet eden temettü tutarıdır.

2- Faiz gelirleri:

Hesaptaki 28.371.807 TL'nin;

26.909.272 TL'si yurtiçi ve yurt dışı bankalardan elde edilen faiz gelirlerinden,

1.259.908 TL'si alınan gecikme faizlerinden,

202.627 TL'si de evrensel hizmet fon faiz gelirlerinden oluşmuştur.

4-Konusu kalmayan karşılıklar:

Hesaptaki 4.178.497 TL'nin tamamı dava veya icra konusu olması dolayısıyla karşılık ayrılmak suretiyle şüpheli alacak hesaplarına alınan alacakların tahsili sebebiyle, şüpheli alacak karşılıklarının iptalinden oluşmuştur.

5- Menkul kıymet satış karları:

Hesap bakiyesi 10.849 TL yatırım fonları satış karlarıdır.

6-Kambiyo kârları:

2.512.200 TL tutarındaki kambiyo kârları, kur farkı gelirlerinden meydana gelmiştir.

8-Diğer olağan gelir ve kârlar:

Kurumun diğer olağan faaliyetlerden elde ettiği gelir ve karlar toplamı önceki döneme göre %19 oranında 3.607.965 TL artarak 22.702.272 TL olarak gerçekleşmiştir. Diğer olağan gelir ve karların;

13.771.027 TL'si, kira gelirlerine,

4.964.264 TL'si, hizmetten yararlanma gelirlerine,

3.677.314 TL'si, sosyal tesislerden elde edilen gelirlere,

135.296 TL'si, personelden alınan gelirlere,

154.371 TL'si de diğer çeşitli olağan gelir ve karlara aittir.

G- Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar:

Hesap grubunun tamamı 171.812.360 TL olup, önceki döneme göre %1.193 oranında 157.412.568 TL artmıştır.

Hesapların ayrıntısı aşağıda açıklanmıştır.

1- Komisyon giderleri:

Hesapta görülen 102.486 TL'nin tamamı muhtelif işlemler için bankalara ve üretim şirketlerine ödenen tutarlardır.

2-Karşılık giderleri:

Karşılık giderleri tutarı olan 162.802.285 TL'nin;

159.267.805 TL'si şüpheli ticari alacaklar için ayrılan karşılıklardan,

3.381.835 TL'si dâhili sigorta fonu karşılığında,

152.645 TL ise dava ve icra konusu olan alacaklar için ayrılan karşılıkları göstermektedir.

3-Kambiyo zararları:

Hesapta görülen 3.227.932 TL'nin tamamı, döviz işlemleri sırasında oluşan olumsuz kur farklarına ilişkindir.

5- Diğer olağan gider ve zararlar:

5.679.657 TL olan diğer olağan gider ve zararların;

1.624.319 TL'si kira giderlerine,

4.021.406 TL'si sosyal hizmet tesislerine,

33.932 TL'si de diğer çeşitli olağan giderlere aittir.

4.021.406 TL'si de sosyal hizmet tesislerine ait giderlerin; 3.432.547 TL'si Lara destek tesisleri hizmet giderlerine, 588.859 TL'si de lokal, kantin, kreş, gündüz bakımevi, yiyecek-içecek kapsamlı sosyal hizmet tesislerine yapılan giderlere, aittir.

Kira gideri olarak görünen 1.624.319 TL, Kurumun orman alanları içerisinde bulunan istasyonlarındaki çeşitli GSM şirketlerine ait verici istasyonları için Orman Genel Müdürlüğüne ödenen bedeli ifade etmektedir.

H- Finansman giderleri:

2013 yılında da Kurumun finansman gideri olmamıştır.

- Olağan kar:

Faaliyet karına, diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârların eklenmesi, diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararların tenzili sonucunda, 2013 yılı olağan karı 94.807.399 TL olmuştur.

I- Olağandışı gelir ve kârlar:

Olağandışı gelir ve kârlar toplamı 37.198.028 TL olup, bu tutarın;

12.528.267 TL'si önceki dönem gelir ve karları,

24.669.761 TL'si ise diğer olağandışı gelir ve karlarından oluşmuştur. Hesapların ayrıntısı aşağıda açıklanmıştır.

1-Önceki dönem gelir ve kârları:

- 12.528.267 TL tutarındaki önceki dönem gelir ve kârların;
 6.974.568 TL' si önceki döneme ait enerji payı gelirleri,
 3.843.643 TL' si faizler ve gecikme cezalarından gelirler,
 1.710.056 TL'si de diğer önceki dönem gelirleridir.

TRT tarafından enerji şirketlerinden aylık olarak elektrik enerjisi payı tahakkuk cetvelleri istenilmekte ve bu cetveller üzerinde TRT enerji payı tahakkuk ettirilmektedir. Şirketler, aylık olarak tahsil ettikleri enerji faturaları üzerindeki TRT payını bir sonraki ayın 25'ine kadar Kurum hesaplarına aktarmak zorundadırlar.

Enerji şirketleri ile başlangıçta tahakkuk cetvelleri üzerinden tespit edilen ve her ayın 25'inde Kurum hesaplarına yatırılması sağlanan TRT elektrik enerji paylarının kontrolleri aylık olarak tahakkuk cetvelleri ve banka ekstreleri üzerinden yapılmaktadır. Şirketlerin üçer aylık bilançoları kesinleştiğinde, aylık yapılan ödemeler ile bilanço üzerinden tespit edilen farklar, Kurum hesaplarına yatırılmaktadır.

Tahakkuk ile tahsilât ve kontrol süreçleri arasındaki 3'er aylık gecikmeler dönem sonlarında bir önceki yıl gelirlerinin bir sonraki yılda tespit edilmesine neden olmaktadır. Kasım ayının elektrik hâsılatı Ocak ayında, Aralık ayının hâsılatı ise Şubat ayında tahsil edilmektedir. Dönem sonunda enerji hâsılatı tahmini olarak tahakkuk ettirilmektedir. Şirketlerin bir önceki dönem bilançoları Mart ayı sonunda kesinleştiği için elektrik hâsılatı payı net olarak ancak Mart ayı sonunda kesinleştiği için tahsilât ile tahakkuk arasındaki fark ilgili dönemde önceki dönem gelir ve karlarına kaydedilmektedir.

2-Diğer olağan dışı gelir ve kârlar:

- 24.669.761 TL** tutarındaki diğer olağandışı gelir ve kârların;
 18.008.421 TL'si maddi duran varlık satış karlarına,
 3.920.174 TL'si gelir kaydedilen teminat gelirlerine,
 962.340 TL'si alınan gecikme ceza ve teminat gelirlerine,
 261.039 TL'si SGK işgöremezlik raporu gelirleri,
 1.517.787 TL'si de çeşitli olağandışı gelir ve karlara ilişkindir.

Kurum gelirlerini düzenleyen 4.12.1984 tarih ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nun Tahsilat başlıklı 5/a maddesi ile ceza hükmü başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bandrol alacakları ile tahakkuk edip tebliğ edilen para cezalarının, 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil ve takibi öngörülmüştür. 6183 sayılı Kanunun alacakların takip ve tahsili için takibata salahi yetli tahsil dairesi şeklinde bir birimi öngörmesi ve TRT'nin söz konusu birime sahip bulunmaması sonucu bandrol alacakları ile bandrol para cezalarının takip ve tahsilinde sorun yaşanmakta ve etkin bir takip ve tahsilat yapılamamaktadır.

3093 Sayılı kanun çerçevesinde tahakkuk eden Kurum gelirlerinin kanunda belirtilen sürelerde ödenmemesi halinde, 6183 Sayılı Kanuna göre takip işlemleri Hukuk Müşavirliği tarafından yerine getirilmekte iken, Ankara 6. İdare Mahkemesinin verdiği ve Danıştay 10. Dairesince onaylanan karar ile Hukuk Müşavirliğinin ödeme emri düzenleme yetkisi olmadığına karar verilmiştir.

Denetim tarihi itibarıyla(Eylül/2014) 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanunu'nda değişiklik yapansayılı İş Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına dair Kanunun TBMM'de kabul edildiği, kanunlaşma sürecinin devam ettiği görülmüştür.

Kuruma söz konusu kanun değişikliği ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsili öngörülen alacakları açısından uygulanmak üzere Kanunun Maliye Bakanlığı, tahsil dairesi ve diğer makam, merci ve komisyonların verdiği yetkileri kullanma hakkı verilmiştir. Kurum, merkez ve taşra teşkilatı hizmet birimlerini tahsil dairesi sıfatıyla görevlendirebilecek, tahsil dairelerinin yetki mahallini il sınırları ile bağlı olmaksızın tayin edebilecek, borçlu ya da mallarının başka mahallerde bulunması halinde takibe yetkili tahsil dairesi olarak görevlendirilecek birimleri belirleyebilecektir.

J- Olağandışı gider ve zararlar:

Cari dönemde Olağandışı gider ve zararlar toplamı 18.869.303 TL olup bu tutarın;

9.639.054 TL'si önceki dönem gider ve zararları,

9.230.249 TL'si ise diğer olağandışı gider ve zararlardan oluşmuştur. Hesapların ayrıntısı aşağıda açıklanmıştır.

- Önceki dönem gider ve zararları:

Tamamı 9.639.054 TL olan önceki dönem gider ve zararların;

1.135.013 TL'si faiz giderlerine,

815.806 TL'si mahkeme ve tazminat giderlerine,

5.481.295 TL'si emekli personel ikramiye ve diğer SGK ödemelerine,

228.677 TL'si işletme giderlerine,

91.552 TL'si istisna akdi ile yaptırılan hizmet giderlerine,

1.886.711 TL'si de diğer gider ve zararlara ilişkin bulunmaktadır.

- Diğer olağandışı gider ve zararlar:

Kurum'un diğer olağandışı gider ve zararları toplamı 9.230.249 TL olup bu tutarın;

1.678.752 TL'si kanunen kabul edilmeyen giderlere,

960.371 TL'si hurda malzeme satış zararı,

6.591.126 TL'si de diğer çeşitli olağandışı gider ve zararlara aittir.

1.678.752 TL tutarındaki kanunen kabul edilmeyen giderlerin;

1.076.622 TL'si özel iletişim vergisi,
164.457 TL'si indirim tabi tutulamayan KDV,
197.569 TL'si motorlu taşıtlar vergisi,
240.104 TL'si diğer kanunen kabul edilmeyen giderlere ilişkindir.

Dönem karı:

Olağan zarara, olağandışı gelir ve karların ilavesi ve olağandışı gider ve zararların düşülmesi neticesinde, 2013 yılı dönem karı bir önceki döneme göre %37 oranında 66.313.777 TL azalarak 113.136.124 TL olarak gerçekleşmiştir.

K- Dönem kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları:

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu; Kurumlar Vergisi mükellefi olup, kamu hizmetlerini karşılamak üzere, mal ve hizmet üretimi ile ilgili kurum kazançları üzerinden alınan % 20 oranındaki geçici vergi ve kurumlar vergisine tabi bulunmaktadır. Bununla birlikte, bazı gelirleri (kurum gelirlerinin %90'ını kapsayan ve kamusal katkı payı olarak da adlandırılan bandrol ücretleri ile enerji hasılatından alınan paylar) ; Ankara 4.Vergi Mahkemesi Esas No:1002/492, Karar no:1992/1656 ile Danıştay 4 üncü Dairesinin Esas No:1993/2561 ve Karar No:1994/5455 sayılı kararları doğrultusunda, kurumlar vergisinden istisna tutulmuştur.

Kurum'un 2013 yılı faaliyetlerinden elde ettiği 113.136.124 TL ticari bilanço karına, 1.678.752 TL de kanunen kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesine rağmen; zarar olsa dahi indirilecek istisna ve indirimler toplamı olan ve bandrol gelirleri ile enerji payı gelirlerinden oluşan toplam 1.367.522.926 TL'nin tenzili neticesinde; TRT'nin 2013 yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesinde yer alan mali zararı 1.252.708.051 TL olmuştur.

Dolayısıyla, kurumlar vergisi veya dönem karından ödenecek diğer vergi ve yasal yükümlülük karşılıkları tahakkuk etmediğinden 2013 yılı dönem net karı da, dönem karı ile aynı tutarda 113.136.124 TL olmuştur.

-Dönem net karı:

Kurumun 2013 yılı dönem net karı da, yukarıda açıklanan nedenlerden ötürü, dönem karı ile aynı tutarda 113.136.124 TL olarak gerçekleşmiştir.

Sonuç:

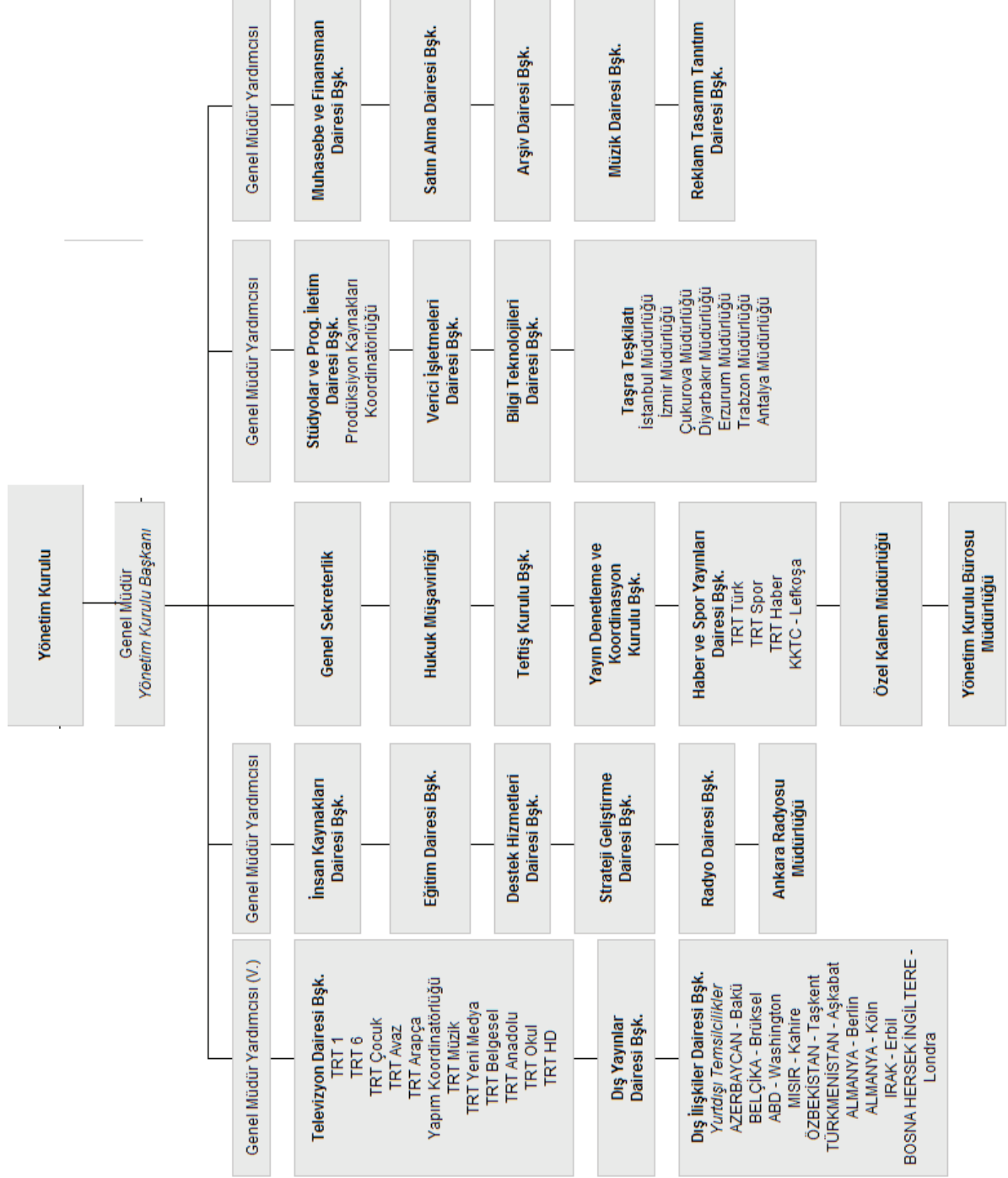
Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun, 2013 yılı bilançosu ve 113.136.123,63 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

VII- EKLER

- 1 - Teşkilat şeması
- 2 - Personelin teşkilat içindeki dağılımı
- 3 - Memur ve sözleşmeli personel hareketini gösterir çizelgeler,
- 4 - Mali bünyedeki varlıkların ayrıntısı,
- 5 - Mali bünyedeki kaynakların ayrıntısı,
- 6 - Nakit akım tablosu,
- 7 - Fon akım tablosu
- 8 - Kuruluşun GSMH'ya katkısı,
- 9 - Dış ödemeler dengesine etki,
- 10 - Vergiler,
- 11 - Bilanço ve bilanço dipnotları
- 12 - Gelir tablosu ve gelir tablosu dipnotları
- 13 - Rapor içinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler listesi.

Teşkilat Şeması

(Ek: 1)

Personelin teşkilat içindeki dağılımı

(Ek: 2)

Üniteler	2012 çalışan kişi			2013 çalışan kişi		
	Kadro karşılığı sözleşmeli	Sözleşmeli Statüde Çalışanlar	Toplam	Kadro karşılığı sözleşmeli	Sözleşmeli Statüde Çalışanlar	Toplam
A-Merkez teşkilatı						
1-Genel Müdürlük	43	7	50	48	2	50
2-Yönetim Kurulu Bürosu Müd.	5		5	6		6
3-Özel Kalem Müdürlüğü	3		3	4		4
4-Teftiş Kurulu Başk.	46		46	45		45
5-Hukuk Müşavirliği	35		35	38		38
6-Yayın Denetleme Kor. Kur. Başk.	44	1	45	50		50
7-Genel Sekreterlik	32	5	37	33		33
8-Haber ve Spor Yay. Dai. Başk.	440	94	534	542	3	545
9-Dış Yayınlar Dai. Başk.	191	70	261	242	7	249
10-Radyo Dai. Başk.	19	3	22	22		22
11-Televizyon Dai. Başk.	163	44	207	211	1	212
12-Reklam Tasarım-Tanıtım Dai. B.	39	8	47	48	1	49
13-Eğitim Dai. Başk.	41	1	42	44		44
14-Bilgi Teknolojileri Dai. Başk.	106	6	112	112	1	113
15-Müzik Dai. Başk.	25	6	31	29		29
16-İnsan Kaynakları Dai. Başk.	54		54	53		53
17-Muhasebe ve Finansman Dai. B.	110		110	110		110
18-Satınalma Dai. Başk.	48		48	49		49
19-Destek Hizmetleri Dai. Başk.	265		265	269		269
20-Stüd. Ve Prog. İletim Sis. Dai. B.	78		78	78		78
21-Arşiv Dai. Başk.	60	7	67	65		65
22-Dış İlişkiler Dai. Başk.	21	4	25	26		26
23-Verici İşletmeler Dai. Başk.	221		221	218		218
24-Strateji Geliştirme Dai. Başk.	105		105	122		122
25-Yapım Koordinatörlüğü	474	56	530	569	3	572
26-Prodüksiyon Kaynakları Koord.	1.005	66	1.071	1.104	1	1.105
25-TRT Kanal Koordinatörlükleri	509	128	637	658	6	664
26-Ankara Televizyon Müdürlüğü			0	0		0
27-Ankara Radyosu Müdürlüğü	393	39	432	432		432
Toplam (A)	4.575	545	5.120	5.227	25	5.252
B-Taşra teşkilatı:						
1-TRT İstanbul Müdürlüğü	526	177	703	600	38	638
2-TRT İzmir Müdürlüğü	278	44	322	307		307
3-TRT Antalya Müdürlüğü	128	8	136	140		140
4-TRT Çukurova Müdürlüğü	154	10	164	159		159
5-TRT Diyarbakır Müdürlüğü	259	29	288	291		291
6-TRT Erzurum Müdürlüğü	196	16	212	211		211
7-TRT Trabzon Müdürlüğü	156	5	161	161		161
Toplam (B)	1.697	289	1.986	1.869	38	1.907
Genel toplam (A+B)	6.272	834	7.106	7.096	63	7.159

Personelin Yıl İçindeki Hareketi

(Ek: 3)

	Kadro karşılığı sözleşmeliler		Sözleşmeliler	
	2012	2013	2012	2013
Giriş ve ıkışlar	Kişi	Kişi	Kişi	Kişi
Yıl başi mevcudu	6.234	6.272	826	834
Yıl içinde giren	134	893	27	29
Yıl içinde çıkan (-)	96	69	19	800
Yıl sonu mevcudu	6.272	7.096	834	63

	Kadro karşılığı sözleşmeliler		Sözleşmeliler	
	2012	2013	2012	2013
Giriş şekli	Kişi	Kişi	Kişi	Kişi
- Açıktan tayin	115	85	27	25
- Naklen tayin	18	26		
- Göreve iade	1	1		4
- Askerlik dönüşü	65	39	12	1
- Memuriyetten sözleşmeli statüye geçiş		781		
- Sözleşmeden memuriyete geçiş				
- Bağlı ortaklıklardan geçiş				
- İşçilikten nakil				
- Başkaca nedenler (geiciden sözleşmeliye)				
Toplam	199	932	39	30

	Kadro karşılığı sözleşmeliler		Sözleşmeliler	
	2012	2013	2012	2013
Ayrılış nedenleri	Kişi	Kişi	Kişi	Kişi
- Emeklilik	56	47	2	1
- Başka kuruluşa nakil	16	6		
- Bağlı ortaklıklara geçiş				
- Memuriyetten sözleşmeli statüye geçiş				
- Sözleşmeden memuriyete geçiş				781
- Askerlik	71	21	11	
- İşten ıkarma				
- Sözleşmenin yenilenmemesi	4	1	2	8
- İstifa	12	6	14	9
- Ölümler	8	9	1	1
- Başkaca nedenler				
Toplam	167	90	30	800

Mali bünyedeki varlıkların ayrıntısı

(Ek: 4)

Varlık türleri	Kod	Dönen Bin TL	Duran Bin TL	Toplam Bin TL
A. Hazır Değerler ve paraya çevrilebilir değerler:				
Kasa ve bankalar:				
Kasa mevcudu	1	123		123
Bankalardaki nakit	2	549.675		549.675
Kanuni karşılıklar kasası	3			
Diğer	4	60		60
Hazır Değerler toplamı	5	549.858		
Kasa ve bankalar toplamı	6			549.858
Menkul Kıymetler				
Hisse Senetleri	7			
Tahvil, Senet ve Bonoları	8			
Diğer	9			
Menkul Kıymetler toplamı	10			
Alacaklar				
Bankaların v erdiği krediler	11			
Ticari Alacaklar				
Kamu iktisadi teşebbüslerinden	12			0
Resmi dairelerden	13	3.179		3.179
Bağlı ortaklıklardan	14			
İştiraklerden	15			
Yurtdışından	16	491		491
Diğer	17	33.275	1.287	34.562
Ticari alacaklar toplamı	18	36.945	1.287	38.232
Diğer Alacaklar				
Hazineden	19			
Kamu iktisadi teşebbüslerinden	20	4.798		4.798
Resmi dairelerden	21		1.411	1.411
Bağlı ortaklıklardan	22			
İştiraklerden	23			
Yurtdışından	24			
Diğer	25	16.497		16.497
Diğer alacaklar toplamı	26	21.295	1.411	22.706
Alacaklar toplamı	27	58.240	2.698	60.938
Stoklar				
İlk Madde ve Malzeme	28	14.437		14.437
Yarı Mamüller	29			
Mamüller	30	185		185
Ticari Mallar	31	1.001		1.001
Diğer	32	50.779		50.779
Stoklar toplamı	33	66.402		66.402
Diğer paraya çevrilebilir değerler	34	285.182	653.668	938.850
Kısa sürede paraya çevrilebilir değerler toplamı	35	409.824		409.824
Paraya çevrilebilir ve hazır değerler toplamı (1)	36	959.682	656.366	1.616.048
2- Bağlı değerler				
Mali duran varlıklar:				
İştirakler	37		11.376	11.376
Bağlı ortaklıklar	38			
Maddi duran varlıklar				
Maddi duran varlıklar edinme değeri	39		803.456	803.456
Birikmiş amortismanlar (-)	40		428.426	428.426
Maddi duran varlıklar (net)	41		375.030	375.030
Maddi olmayan duran varlıklar (net)	42		758	758
Özel tükenmeye tabi varlıklar (net)	43			
Diğer bağlı değerler	44			653.668
Bağlı değerler toplamı (2)	45		387.164	387.164
Varlıklar toplamı (1+2)	46	959.682	1.043.530	2.003.212

Mali bünyedeki kaynakların ayrıntısı

(Ek:5)

Kaynak türleri	Kod	Kısa süreli Bin TL	Uzun süreli Bin TL	Toplam Bin TL
1- Yabancı kaynaklar				
Mevduat:				
Tasarruf mevduatı	1			
Diğer Mevduat	2			
Mevduat toplamı	3			
Mali borçlar:				
Hazineye kredi ve kredi niteliğinde borçlar	4			
Hazine aracılığıyla sağlanan dış krediler	5			
Banka kredileri	6			
Diğer krediler	7			
Çıkarılmış menkul kıymetler,taksit ve faizler	8			
Diğer	9			
Mali borçlar toplamı	10			
Ticari Borçlar				
Kamu iktisadi teşebbüslerine	11			
Resmi dairelere	12	3		3
Bağlı ortaklıklara	13			
İştiraklere	14			
Yurtdışına	15	8.314		8.314
Diğer	16	28.180		28.180
Ticari borçlar toplamı	17	36.497		36.497
Diğer Borçlar				
Kamu iktisadi teşebbüslerine	18			
Resmi dairelere	19	976		976
Sosyal güvenlik kuruluşlarına	20			
Bağlı ortaklıklara	21			
İştiraklere	22			
Yurtdışına	23			
Diğer	24	1.189		1.189
Diğer borçlar toplamı	25	2.165		2.165
Diğer yabancı kaynaklar				
Sosyal güvenlik fonları	26			
İç sigorta fonları	27		43.423	43.423
Kıdem tazminat karşılıkları	28			
Dönem karından hazineye ödenecek kar payı	29			
Dönem karından diğer ortaklara ödenecek kar payı	30			
Dönem karından ödenecek vergi ve yasal yükümlülükler	31			
Ödenecek diğer vergiler	32			
Diğer	33	16.725	15	16.740
Diğer yabancı kaynaklar toplamı	34	16.725	43.438	60.163
Negatif konsolidasyon şerefiyesi	35			
Yabancı kaynaklar toplamı (1)	36	55.387	43.438	98.825
2-Öz kaynaklar				
Esas sermaye	37		182.000	182.000
Ödenmemiş sermaye (-)	38			
Ödenmiş sermaye	39		182.000	182.000
Sermaye düzeltmesi olumsuz farkları (-)	40			
Sermaye yedekleri				
MDV yeniden değerlendirme artışları	41			
Diğer sermaye yedekleri	42			
Kar yedekleri	43		1.609.251	1.609.251
Geçmiş yıl karları	44			
Geçmiş yıl zararları (-)	45			
Dönem karının öz kaynaklarda kalacak kısmı(+)	46		113.136	113.136
Dönem zararının öz kaynaklarda kalacak kısmı(+)	47			
Öz kaynaklar toplamı (2)	48			1.904.387
3-Yabancı kaynaklara sirayet eden zarar (-)	49			
4-azınlık payları	50			
5-azınlık paylarına sirayet eden zarar	51			
Kaynaklar toplamı (1+2+4) - (3+5)	52	55.387	1.947.825	2.003.212

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
2013 Yılı Nakit Akım Tablosu

(Ek: 6)

Nakit kaynakları ve kullanım yerleri		Cari dönem Bin TL
A-	Dönem başı nakit mevcudu	407.268
B-	Dönem içi nakit girişleri	1.575.834
	1-Satışlardan Elde Edilen Nakit	1.477.226
	a) Net Satışlar	
	Yurtiçi Satışlar	110.487
	Yurtdışı Satışlar	1.385
	Kamusal Katkı Gelirleri(Bandrol+Enerji)	1.360.548
	Diğer Gelirler	5.325
	Satıştan indirimler	(519)
	b) Ticari Alacaklardaki Azalışlar	136.619
	c) Ticari Alacaklardaki Artışlar (-)	
	2-Diğ. Faal. Ol. Gel. ve Kar. Sağ. nakit	58.039
	3-Olağandışı Gelir ve Kar. Sağ. nakit	37.198
	4-Kısa Vad. Yab. Kay. Artış. Sağ. Nakit	
	a) Menkul Kıymet ihraçlardan	
	b) Alınan Krediler	
	c) Diğer artışlar(teminatlar)	
	5-Uzun Vad. Yab. Kay. Artış. Sağ. Nakit	3.355
	6-Sermaye Artışından Sağlanan Nakit	
	7-Hisse Sen. İhraç Primle. Sağla. Nakit	
	8-Diğer Nakit Girişleri	16
C-	Dönem içi nakit çıkışları	1.387.968
	1-Maliyetlerden Kaynak. Nakit Çıkışları	865.275
	a) Satışların Maliyeti	824.016
	b) Stoklardaki Artışlar	
	c) Ticari Borçlardaki (Alım. Kay.) azalışlar	
	d) Ticari Borçlardaki (Alım. Kay.) artışlar(-)	(3.758)
	e) Amort. ve Nakit Çıkışı Gerek. Giderler	51.273
	f) Stoklardaki azalışlar (-)	(6.256)
	2-Faaliyet Gid. İlişkin Nakit Çıkışları	537.390
	a) Araştırma ve Geliştirme Giderleri	835
	b) Paz. Sat. Dağıtım. Giderleri	4.956
	c) Genel Yönetim Giderleri	438.838
	d) Amort. ve Nakit Çık. Gerek. Giderler (-)	(10.362)
	e) Diğer Faal. olağan gider ve zararlar	103.123
	3-Diğ. Faal. İlgili Ol. Gid. ve Zar. ilişkin nakit çıkışları	(4.018)
	a) Amort. ve nakit çık. Ger. diğ. Gid. ve zar. lar (-) 193 hs	(4.018)
	4-Finans. Gider. Dolayı Nakit Çıkışları	
	5-Olağandışı Gid. ve Zar. Dol. Nakit Çıkışları	18.869
	a) Olağandışı Gider ve zararlar	18.869
	b) Amort. ve nak. çık ger. diğer gid ve zar(-)	
	6-Duran Varlık Yatırımlarına İlişkin Nakit Çıkışları	-
	7-Kısa Vadeli Yab. Kay. Ödemeleri	2.165
	a) Menkul Kıymet ana para ödemesi	
	b) Alınan Krediler anapara ödemesi	
	c) Diğer ödemeler	2.165
	8-Uzun Vadeli Yab. Kaynak Ödemeleri	
	9-Ödenen Vergi ve Benzerleri	9.546
	10-Ödenen Temettüpler	
	11-Diğer Nakit Çıkışları	
D-	Dönem sonu nakit mevcudu(A+B-C)	595.134
E-	Nakit artış veya azalışı (B-C)	187.866

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
2013 Yılı Fon Akım Tablosu

(Ek:7)

Fon kaynak ve kullanımları	Önceki dönem	Cari dönem
	Bin TL	Bin TL
A- Fon kaynakları	310.583	260.542
1- Faaliyetlerden Sağlanan Kaynaklar:	305.122	253.430
a-Olağan Kar	224.426	94.807
b-Amortismanlar (+)	61.670	
c-Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler(+)	23.989	162.802
d-Fon girişi sağlamayan gelirler(-)	(4.963)	4.179
2-Olağandışı Faaliyetlerden Sağlanan Kaynaklar:	819	1.036
a-Olağandışı Kar		
b-Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler(+)	895	1.043
c-Fon girişi sağlamayan gelirler(-)	76	7
3-Dönen Varlıklar Tutarındaki azalışlar		
4-Duran Varlıklar Tutarındaki azalışlar		
5-Kısa vadeli yabancı kaynaklardaki artışlar (Borç ve gider karşılıklarını kapsamaz)		2.720
6-Uzun Vadeli yabancı kaynaklardaki artışlar	4.642	3.356
7-Sermaye Artırımı		
8-Hisse Senetleri ihraç primleri		
B- Fon kullanımları	310.582	260.542
1-Faaliyetlerle İlgili kullanımlar	32.753	93.255
a-Olağan zarar (-)		
b-Amortismanlar (+)		61.635
c-Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler(+)	34.918	34.132
d-Fon girişi sağlamayan gelirler(-)	(2.165)	(2.512)
2-Olağandışı faaliyetlerle ilgili kullanımlar	89.951	43.825
a-Olağandışı zarar(-)		
b-Fon çıkışı gerektirmeyen diğer giderler(+)	109.045	66.528
c-Fon girişi sağlamayan gelirler(-)	-19.094	-22.702
3-Ödenen vergiler (bir önceki dönem karından ödenen fonlar)	3.786	4.250
4-Ödenen Temettüleri:		
a-Bir önceki dönem karından		
b-Yedeklerden dağılan		
5-Dönen Varlıklar tutarındaki artışlar	108.857	46.361
6-Duran varlıklar tutarındaki artışlar	70.491	72.851
7-Kısa vadeli yabancı kaynaklardaki azalışlar	4.744	
8-Uzun vadeli yabancı kaynaklardaki azalışlar		
9-Sermayedeki azalışlar		

**Kuruluşun gayri safi milli hâsıla (GSMH)'ya katkısı
(Gelir yoluyla)**

(Ek:8)

Firma ölçeğinde Katma değer in oluşumu	Sıra No	Bin TL
A-Pozitif etkiler:		
-Personel giderleri (Yevmiyeler dahil)	1	477.657
-Verilen faizler (Yurtiçi)	2	
-Verilen bina ve arazi kiralari	3	13.820
-Karşılık giderleri	4	162.802
-Mevzuat gereğince katılma payları	5	15.402
-Dernek ve benzeri yerlere bağışlar	6	13
-Geçmiş yıllara ait gider ve zararlar	7	9.639
-İç sigorta fonu gideri	8	3.354
-Amortisman ve tükenme payları	9	61.635
-Dış âleme ödenen giderler	10	2.145
-Diğer pozitif etkiler	11	18.240
-Dönem karı	12	113.136
Toplam (A)	13	877.843
B-Negatif etkiler (-) :		
-Alınan faizler (Yurtiçi)	14	28.372
-Alınan bina ve arazi kiralari	15	13.771
-Karşılıklardan kullanılmayan kısım	16	4.178
-Geçmiş yıllara ait gelir ve karlar	17	12.528
-Bağlı ort.ve iştiraklerden alınan kar payları	18	263
-İç sigorta fonundan yapılan tahsilât	19	
-Dış âlemden sağlanan gelirler	20	
-Diğer negatif etkiler	21	78.267
-Dönem zararı	22	
Toplam (B)	23	137.379
Üretici fiyatlarıyla gayri safi yurtiçi hasıla (GSYİH)'ya katkı : (A-B)	24	740.464
Sübvansiyonlar (-)	25	5.153
Hazine yardımları (-)	26	
Diğer yardım ve bağışlar (-)	27	
Vergi iadeleri (-)	28	
Tüketicilere yansıtılan vergi ve fonlar	29	19.491
Alıcı fiyatlarıyla gayri safi yurtiçi hâsıla (GSYİH)'ya katkı	30	754.802
Dış âleme ödenen giderler (-)	31	2.145
Dış âlemden sağlanan gelirler	32	
Alıcı fiyatlarıyla Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH)'ya katkı	33	752.657

2013 Yılı dış ödemeler dengesine etki çizelgesi

(Ek:9)

Dış âlemden sağlanan	Bin TL.	Dış âleme ödenen	Bin TL
1-İhracat bedellerinden	1.254	1-İthalat bedellerine	70.718
2-Sermaye hareketlerinden		2-Sermaye hareketlerine	
3-Görünmeyen işlemlerden		3-Görünmeyen işlemlere	2.145
Toplam	1.254	Toplam	72.863
Denge farkı	71.609	Denge farkı	

Vergiler

(Ek:10)

Vergi türleri	Sıra no	Geçen yıldan devir Bin TL	Tahakkuk Bin TL	Ödenen veya mahsup edilen Bin TL	Yıl sonu kalıntısı Bin TL
A- Kuruluşun yükümlü olduğu vergi, resim ve harçlar					
1- Gelirden alınan:					
- Kurumlar vergisi	1				
- Diğer	2				
.....					
Toplam (1)	3				
2- Servetten alınan:					
- Motorlu taşıtlar vergisi	4				
- Emlak vergisi (Belediyelere ödenen)	5		5.346	5.346	
- Diğer	6				
.....					
Toplam (2)	7		5.346	5.346	
3- Mal ve hizmetten alınan:					
- KDV	8	1.452	13.089	13.415	1.126
- Özel tüketim vergisi	9				
- Banka ve sigorta muameleleri vergisi	10				
- Damga vergisi	11		671	671	
- Dış ticarete ödenen vergiler	12				
- Harçlar	13		277	277	
- Belediyelere ödenen vergi, resim ve harçlar (Emlak vergisi dışında)	14		108	108	
- Özel iletişim vergisi	15				
- Şans oyunları vergisi	16				
- Haberleşme vergisi	17				
- Diğer	18				
Toplam (3)	19	1.452	14.145	14.471	1.126
Toplam (A)	20	1.452	19.491	19.817	1.126
B- Kuruluşun sorumlu olduğu vergi, resim ve harçlar					
- Personelden kesilen gelir ve damga vergisi	21	5.037	51.926	51.550	5.413
- Yüklenici, üretici ve ortaklardan kesilen gelir, kurumlar ve damga vergisi	22	1.306	12.450	12.302	1.454
- Tevkif edilen KDV	23	1.272	13.969	13.810	1.431
- Elektrik ve havagazı tüketim vergisi	24				
- Diğerleri	25				
Toplam (B)	26	7.615	78.345	77.662	8.298
Genel toplam (A+B)	27	9.067	97.836	97.479	9.424

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
2013 yılı bilançosu

Aktif (Varlıklar)	Önceki dönem		Cari dönem	
	TL		TL	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
I-Dönen varlıklar:				
A-Hazır değerler		407.267.687,04		549.857.605,40
1-Kasa	154.376,30		122.446,45	
2-Alınan çekler	293,38			
3-Bankalar	407.398.299,97		549.674.971,32	
4-Verilen çekler ve ödeme emirleri (-)	336.715,51			
5-Diğer hazır değerler	51.432,90		60.187,63	
B-Menkul kıymetler				
1-Hisse senetleri				
2-Özel kesim tahvil, senet ve bonoları				
3-Kamu kesimi tahvil, senet ve bonoları				
4-Diğer menkul kıymetler				
5-Menkul kıymetler değer düşüklüğü karşılığı (-)				
C-Ticari alacaklar		173.564.003,38		36.945.338,88
1-Alıcılar	172.260.565,53		35.335.332,55	
2-Alacak senetleri				
3-Alacak senetleri reeskontu (-)				
4-Kazanılmamış finansal kiralama faiz gelirleri (-)				
5-Verilen depozito ve teminatlar	67.896,88		62.942,79	
6-Diğer ticari alacaklar	1.235.540,97		1.547.063,54	
7-Şüpheli ticari alacaklar	812.245,66		160.025.733,31	
8-Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	812.245,66		160.025.733,31	
D-Diğer alacaklar		20.027.370,10		21.295.045,76
1-Ortaklardan alacaklar				
2-İştiraklerden alacaklar				
3-Bağlı ortaklıklardan alacaklar				
4-Personelden alacaklar	319.847,82		303.917,47	
5-Diğer çeşitli alacaklar	19.707.522,28		20.991.128,29	
6-Diğer alacak senetleri reeskontu (-)				
7-Şüpheli diğer alacaklar	193.208.767,80		188.920.735,29	
8-Şüpheli diğer alacaklar karşılığı (-)	193.208.767,80		188.920.735,29	
E-Stoklar		72.657.889,22		66.401.581,90
1-İlk madde ve malzeme	14.802.191,32		14.437.053,27	
2-Yarı mamuller				
3-Mamuller	277.921,03		185.048,85	
4-Ticari mallar	1.031.263,94		1.001.336,05	
5-Diğer stoklar	55.658.502,56		49.201.223,97	
6-Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)				
7-Verilen sipariş avansları	888.010,37		1.576.919,76	
F-Yıllara yaygın inşaat ve onarım maliyetleri				
1-Yıllara yaygın inşaat ve onarım maliyetleri				
2-Yıllara yaygın inşaat enflasyon düzeltme hesabı				
3-Taşeronlara verilen avanslar				
G-Gelecek aylara ait giderler ve gelir tahakkukları		230.449.481,14		275.641.086,34
1-Gelecek aylara ait giderler	19.285.811,65		34.042.889,67	
2-Gelir tahakkukları	211.163.669,49		241.598.196,67	
H-Diğer dönen varlıklar		9.355.005,49		9.541.279,50
1-Devreden KDV				
2-İndirilecek KDV				
3-Diğer KDV				
4-Peşin ödenen vergiler ve fonlar	3.786.338,10		4.017.813,26	
5-İş avansları	4.988.764,78		5.136.280,72	
6-Personel avansları	579.902,61		387.185,52	
7-Sayım ve tesellüm noksanları				
8-Diğer çeşitli dönen varlıklar				
9-Diğer çeşitli dönen varlıklar karşılığı (-)				
Dönen varlıklar toplamı		913.321.436,37		959.681.937,78

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
2013 yılı bilançosu

Aktif (Varlıklar)	Önceki dönem TL		Cari dönem TL	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
II-Duran varlıklar:				
A-Ticari alacaklar:		656.234,91		1.286.362,32
1-Alıcılar				
2-Alacak senetleri				
3-Alacak senetleri reeskontu (-)				
4-Kazanılmamış finansal kiralama faiz gelirleri (-)				
5-Verilen depozito ve teminat	656.234,91		1.286.362,32	
6-Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)				
B-Diğer alacaklar:		1.411.171,10		1.411.171,10
1-Ortaklardan alacaklar				
2-İştiraklerden alacaklar				
3-Bağlı ortaklıklardan alacaklar				
4-Personelden alacaklar				
5-Diğer çeşitli alacaklar	1.411.171,10		1.411.171,10	
6-Diğer alacak senetleri reeskontu (-)				
7-Şüpheli diğer alacaklar karşılığı (-)				
C-Mali duran varlıklar		11.375.591,06		11.375.591,06
1-Bağlı menkul kıymetler				
2-Bağlı menkul kıymetler değer düşüklüğü karşılığı (-)				
3-İştirakler	12.635.591,06		12.635.591,06	
4-İştiraklere sermaye taahhütleri (-)	1.260.000,00		1.260.000,00	
5-İştirakler sermaye payları değer düşüklüğü karşılığı (-)				
6-Bağlı ortaklıklar (konsolide dışı)				
7-Bağlı ortaklıklara sermaye taahhütleri (-)				
8-Bağlı ortaklıklar sermaye payları değer düşüklüğü karşılığı (-)				
D-Maddi duran varlıklar		396.216.623,92		375.029.311,75
1-Arazi ve arsalar	13.102.221,75		13.076.109,96	
2-Yer altı ve yer üstü düzenleri	3.952.111,85		4.263.915,49	
3-Binalar	343.197.958,70		343.200.730,13	
4-Tesis, makine ve cihazlar	214.035.020,94		204.808.338,73	
5-Taşıtlar	10.815.385,57		11.088.793,73	
6-Demirbaşlar	177.980.323,36		202.295.576,67	
7-Diğer maddi duran varlıklar	3.987.593,09		4.066.193,60	
8-Birikmiş amortismanlar (-)	385.106.699,43		428.426.287,34	
9-Yapılmakta olan yatırımlar	1.518.246,30		1.632.455,46	
10-Verilen avanslar	12.734.461,79		19.023.485,32	
E-Maddi olmayan duran varlıklar		929.873,77		759.723,96
1-Haklar	6.624.610,53		7.355.368,34	
2-Şerefiye				
3-Kuruluş ve örgütlenme giderleri				
4-Araştırma ve geliştirme giderleri				
5-Özel maliyetler				
6-Diğer maddi olmayan duran varlıklar				
7-Birikmiş amortismanlar (-)	5.694.736,76		6.595.644,38	
8-Verilen avanslar				
F-Özel tükenmeye tabi varlıklar				
1-Arama giderleri				
2-Hazırlık ve geliştirme giderleri				
3-Diğer özel tükenmeye tabi varlıklar				
4-Birikmiş tükenme payları (-)				
5-Verilen avanslar				
G-Gelecek yıllara ait giderler ve gelir tahakkukları		7.878.585,46		95.824,82
1-Gelecek yıllara ait giderler	7.878.585,46		95.824,82	
2-Gelir tahakkukları				
H-Diğer duran varlıklar		552.211.432,14		653.572.405,96
1-Gelecek yıllarda indirilecek KDV	544.124.354,04		650.247.483,05	
2-Diğer KDV				
3-Peşin ödenen vergiler ve fonlar				
4-Diğer çeşitli duran varlıklar	8.087.078,10		3.324.922,91	
Duran varlıklar toplamı		970.679.512,36		1.043.530.390,97
Aktif (Varlıklar toplamı)		1.884.000.918,73		2.003.212.328,75

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
2013 yılı bilançosu

Pasif (Kaynaklar)	Önceki dönem		Cari dönem	
	TL		TL	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
I-Kısa vadeli yabancı kaynaklar				
A-Mali borçlar				
1-Banka kredileri				
2-Finansal kiralama işlemlerinden borçlar				
3-Ertelenmiş finansal kiralama borçlanma maliyetleri (-)				
4-Uzun vadeli yabancı kredilerin anapara taksitleri ve faizleri				
5-Tahvil, anapara borç taksitleri ve faizleri				
6-Çıkarılmış bonolar ve senetler				
7-Çıkarılmış diğer menkul kıymetler				
8-Menkul kıymetler ihraç farkı (-)				
9-Diğer mali borçlar				
B-Ticari borçlar		32.739.135,87		36.497.286,53
1-Satıcılar	17.766.909,56		22.089.615,63	
2-Borç senetleri				
3-Borç senetleri reeskontu (-)				
4-Alınan depozito ve teminatlar	6.257.975,14		6.108.322,04	
5-Diğer ticari borçlar	8.714.251,17		8.299.348,86	
C-Diğer borçlar		2.097.230,41		2.164.838,76
1-Ortaklara borçlar				
2-İştiraklere borçlar				
3-Bağlı ortaklıklara borçlar				
4-Personele borçlar	1.572.656,02		1.007.869,66	
5-Diğer çeşitli borçlar	524.574,39		1.156.969,10	
6-Diğer borç senetleri reeskontu (-)				
D-Alınan avanslar	6.949.618,13	6.949.618,13	6.947.768,95	6.947.768,95
E-Yıllara yaygın inşaat ve onarım hak ediş bedelleri				
1-Yıllara yaygın inşaat ve onarım hak ediş bedelleri				
2-Yıllara yaygın inşaat enflasyon düzeltme hesabı				
F-Ödenecek vergi ve diğer yükümlülükler		10.648.793,38		9.546.196,44
1-Ödenecek vergi ve fonlar	9.066.997,13		9.424.323,05	
2-Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	1.579.531,86		115.585,05	
3-Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler	2.264,39		6.288,34	
4-Diğer yükümlülükler				
G-Borç ve gider karşılıkları				
1-Dönem kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları				
2-Dönem kârı peşin ödenen vergi ve diğer yükümlülükleri (-)				
3-Kıdem tazminatı karşılığı				
4-Diğer borç ve gider karşılıkları				
H-Gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları		233.225,48		231.683,63
1-Gelecek aylara ait gelirler	7,31			
2-Gider tahakkukları	233.218,17		231.683,63	
I-Diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar				
1-Hesaplanan KDV				
2-Diğer KDV				
3-Sayım ve tesellüm fazlaları				
4-Diğer çeşitli yabancı kaynaklar				
Kısa vadeli yabancı kaynaklar toplamı		52.668.003,27		55.387.774,31

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
2013 yılı bilançosu

Pasif (Kaynaklar)	Önceki dönem TL		Cari dönem TL	
	Ayrıntısı	Tümü	Ayrıntısı	Tümü
II-Uzun vadeli yabancı kaynaklar				
A-Mali borçlar				
1-Banka kredileri				
2-Finansal kiralama işlemlerinden borçlar				
3-Ertelenmiş finansal kiralama borçlanma maliyetleri (-)				
4-Çıkarılmış tahviller				
5-Çıkarılmış diğer menkul kıymetler				
6-Menkul kıymetler ihraç farkı (-)				
7-Diğer mali borçlar				
B-Ticari borçlar		14.962,65		14.962,65
1-Satıcılar				
2-Borç senetleri				
3-Borç senetleri reeskontu (-)				
4-Alınan depozito ve teminatlar	14.962,65		14.962,65	
5-Diğer ticari borçlar				
C-Diğer borçlar				
1-Ortaklara borçlar				
2-İştiraklere borçlar				
3-Bağlı ortaklıklara borçlar				
4-Diğer çeşitli borçlar				
5-Diğer borç senetleri reeskontu (-)				
6-Kamuya olan ertelenmiş ve taksitlendirilmiş borçlar				
D-Alınan avanslar				
E-Borç ve gider karşılıkları		40.067.565,56		43.423.050,91
1-Kıdem tazminatı karşılıkları				
2-Diğer borç ve gider karşılıkları	40.067.565,56		43.423.050,91	
F-Gelecek yıllara ait gelirler ve gider tahakkukları				
1-Gelecek yıllara ait gelirler				
2-Gider tahakkukları				
3-Negatif konsolidasyon şerefıyesi				
G-Diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar				
1-Gelecek yıllar ertelenen veya terkin edilecek KDV				
2-Diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar				
Uzun vadeli yabancı kaynak toplamı		40.082.528,21		43.438.013,56
Yabancı kaynaklar toplamı		87.094.137,26		100.850.512,25
III-Öz kaynaklar				
A-Ödenmiş sermaye		182.000.000,00		182.000.000,00
1-Sermaye	182.000.000,00		182.000.000,00	
2-Ödenmemiş sermaye (-)				
3-Sermaye düzeltmesi olumlu farkları				
4-Sermaye düzeltmesi olumsuz farkları (-)				
B-Sermaye yedekleri				
1-Hisse senedi ihraç primleri				
2-Hisse senedi ihraç iptal kârları				
3-Diğer sermaye yedekleri				
C-Kâr yedekleri		1.429.800.515,66		1.609.250.417,25
1-Yasal yedekler	59.406.194,03		59.406.194,03	
2-Statü yedekleri	1.350.716.718,12		1.530.166.619,71	
3-Olağanüstü yedekler	19.677.603,51		19.677.603,51	
4-Diğer kâr yedekleri				
5-Özel fonlar				
D-Geçmiş yıllar kârları				
E-Geçmiş yıllar zararları (-)				
F-Dönem net kârı (zararı)		179.449.901,59		113.136.123,63
1-Teşebbüsün net kârı (zararı)	179.449.901,59		113.136.123,63	
2-Azınlık payları net kârı (zararı)				
Öz kaynaklar toplamı		1.791.250.417,25		1.904.386.540,88
IV-Azınlık payları				
Pasif (Kaynaklar) toplamı		1.884.000.948,73		2.003.212.328,75

2013 Yılı bilanço dipnotları

(Ek :11/e)

1.	Kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan ortaklıklarda kayıtlı sermaye tavanı				182.000.000
2.	Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri ile genel müdür ve genel müdür yard. gibi üst yöneticilere :				70.920
a)	Cari dönemde verilen her çeşit avans ve borcun toplam tutarı				70.920
b)	Cari dönem sonundaki avans veya borcun bakiyesi				
3.	Aktif değerlerin toplam sigorta tutarı				43.423.051
4.	Alacaklar için alınmış ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı				
5.	Yabancı kaynaklar için verilmiş ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı				
6.	Pasifte yer almayan taahhütlerin toplam tutarı				
7.	Kasa ve bankalardaki döviz mevcutları :				1.512.599
	Döviz Cinsi	Döviz Miktarı	TL Kuru	Toplam TL Tutarı	
	AVRO	155.984,04	2,94	458.593,08	
	USD	401.906,47	2,13	856.060,78	
	JP YENİ	658,74	2,02	1.330,65	
	AUD	1.659,91	1,89	3.137,23	
	GBP	2.831,63	3,51	9.939,02	
	CHF	52.971,17	2,39	126.601,10	
	CAD	26.387,23	1,99	52.510,59	
	Manat	4.358,82	0,78	3.399,88	
	Sumu	35,54	1,78	63,26	
8.	Yurt dışından alacaklar (avanslar dahil) :				490.832
9.	Yurt dışına borçlar (avanslar dahil) :				8.372.462
10.	Tedavüldeki tahvil ve finansman bonolarından banka garantili olanların tutarı				
11.	Cari ve gelecek dönemlerde yararlanılacak yatırım indiriminin toplam tutarı				
12.	Tedavüldeki tahvillerden hisse senedine dönüştürülebilir niteliktekilerin tutarı				
13.	Sermayeyi temsil eden hisse senetlerinin dökümü :				
14.	Cari dönemde ihraç edilmiş hisse senedi tutarı				
15.	İşletme sahibinin veya sermayesinin % 10 ve daha fazlasına sahip ortaklarının :				
	Adı	Pay Oranı	Pay Tutarı		
16.	Stok değerlendirme yöntemi				
a)	Cari dönemde uygulanan yöntem (ağırlıklı ortalama yöntemi)				
b)	Önceki dönemde uygulanan yöntem varsa,cari dönemdeki yöntem değişikliğinin stoklarda				
c)	meydana getirdiği artış (+) veya azalış (-) tutarı				
17.	Cari dönemdeki maddi duran varlık hareketleri				
a)	Satın alınan, imal veya inşa edilen maddi duran varlıkların maliyeti				67.545.606
b)	Elden çıkarılan veya hurdaya ayrılan maddi duran varlıkların maliyeti				19.674.599
18.	Ana kuruluş bağlı ortaklık ve iştiraklerin ticari alacak ve ticari borçlar içindeki payları				12.635.591
a)	Ana Kuruluş				
b)	Bağlı Ortaklık				10.950.341
c)	İştirakler (EURONEWS)				1.680.000
19.	Cari dönemdeki ortalama toplam personel sayısı				
20.	Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve açıklamayı gerektiren hususlara ilişkin bilgi				
21.	Bilançonun onaylanarak kesinleştiği tarih : 19/ 02/ 2014 tarih ve 2014 /54 sayılı YKK.				

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
2013 Yılı Gelir Tablosu

(Ek:12)

Gelir ve Giderler	Önceki dönem	Cari dönem
	TL	TL
A- Brüt satışlar	1.375.643.758,76	1.477.744.557,44
B- Satış indirimler(-)	137.620,32	518.582,42
C- Net satışlar	1.375.506.138,44	1.477.225.975,02
D- Satışların maliyeti(-)	833.439.751,47	824.016.273,22
Brüt satış kârı veya zararı	542.066.386,97	653.209.701,80
E- Faaliyet giderleri(-)	409.325.240,58	444.628.952,42
Faaliyet kârı veya zararı	132.741.146,39	208.580.749,38
F- Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar	106.084.050,50	58.039.008,81
G- Diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar(-)	14.399.791,76	171.812.359,99
H- Finansman giderleri(-)		
Olağan kâr veya zarar	224.425.405,13	94.807.398,20
I- Olağandışı gelir ve kârlar	19.014.845,43	37.198.028,26
J- Olağandışı gider ve zararlar(-)	63.990.348,97	18.869.302,83
Dönem kârı veya zararı	179.449.901,59	113.136.123,63
K- Dönem kârı vergi ve diğer yasal yükümlülük karşılıkları(-)		
Dönem net kârı veya zararı	179.449.901,59	113.136.123,63

2013 yılı gelir tablosu dipnotları

Ek :12/a

1.	Dönemin tüm amortisman giderleri ile itfa ve tükenme payları		61.635.396
a)	Amortisman giderleri	61.635.396	
aa)	Normal Amortisman Giderleri	61.635.396	
ab)	Yeniden değerlemeden doğan amortisman giderleri		
b)	İtfa ve tükenme payları		
2.	Dönemin Karşılık Giderleri		162.802.285
3.	Dönemin Tüm Finansman Giderleri (kambiyo)		3.227.932
a)	Üretim maliyetine verilenler		
b)	Sabit varlıkların maliyetine verilenler		
c)	Doğrudan gider yazılanlar(kambiyo zararları)	3.227.932	
4.	Dönemin finansman giderlerinden ana kuruluş, ana ortaklık, müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerle ilgili kısmın tutarı (Toplam tutar içindeki payları % 20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.) Aşmıyor. Gider payı % 0,10		
5.	Ana kuruluş, ana ortaklık, müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerle yapılan satışlar. (Toplam tutar içindeki payları % 20'yi aşanlar ayrıca, gösterilecektir.)		
6.	Ana kuruluş, ana ortaklık, müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerden alınan ve bunlara ödenen faiz, kira ve benzerleri (Toplam tutar içindeki payları % 20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.)		
7.	Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcıları gibi üst yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı		735.967
8.	Amortisman hesaplama yöntemleri ile bu yöntemlerde yapılan değişikliklerin dönemin amortisman giderlerinde meydana getirdiği artış (+) veya azalış (-)		
9.	Stok maliyeti hesaplama sistemleri (safha veya sipariş maliyeti gibi) ve yöntemleri (ağırlıklı ortalama maliyet, ilk giriş ilk çıkar, hareketli ortalama maliyet gibi.) Ağırlıklı Ortalama maliyet sistemi		
10.	Varsa, tamamen veya kısmen fiili stok sayımı yapılamamasının gerekçeleri (Her yıl stok sayımı uygulayıcı üniteler tarafından yapılmaktadır.)		
11.	Yurtiçi ve yurtdışı satışlar hesap kalemi içinde yer alan yan ürün, hurda, döküntü gibi maddelerin satışları ile hizmet satışlarının ayrı ayrı toplamlarının brüt satışların % 20' sini aşması halinde bu madde ve hizmetlere ilişkin tutarları		1.360.548.358
	Bondrol Hasılatı	% 39,39	559.806.516
	Elektrik Hasılatı payı	% 38,80	800.741.842
12.	Önceki döneme ilişkin gelir ve giderler ile önceki döneme ait gider ve zararların tutarları		2.889.214
	Önceki Dön. Gelirler (Bandrol+Elektrik payı+program satışı + faiz+ cezalar)		12.528.267
	Önceki Dönem Giderler(Pers+ prog.gid+Emekli sandığı pers kıdem tazminatı)(-)		-9.639.053
13.	Adi ve imtiyazlı hisse senetleri için ayrı ayrı gösterilmek koşuluyla, hisse başına kâr ve kâr payı oranları		

Rapor içinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler listesi

Bölüm	Konu	Sayfa
İdari Bünye	Kurum'da Erzurum ve Diyarbakır Bölge Müdürlükleri hizmet yerlerinde çalışan sözleşmeli personelden "GİH-PH, TEKH ve TEK-PH" sınıfında olanlara %15, diğerlerine %10 oranında sözleşme ücreti dışında ayrıca ödenmekte olan ilave ücret uygulamasının kaldırılması yönünde konunun değerlendirilmesi önerilir.	16
İşletme Çalışmaları	Kurum hesap planında "03-Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler" gider çeşidi grubunda "03.09.99- Diğer Çeşitli Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler" alt hesabında izlenmekte olan gider kalemlerin, detaylı ve sağlıklı bir şekilde izlenmesini teminen; hesap planında gerekli düzenlemenin yapılması önerilir.	33
İşletme Çalışmaları	Ankara, İstanbul ve İzmir'deki üretim altyapılarının etkin ve verimli kullanılmasının sağlanması amacıyla, elde edilen sonuçlara göre merkezlerdeki program üretimine yönelik yeni bir düzenlemeye gidilmesi önerilir.	51
İşletme Çalışmaları	Elektronik Belge Yönetim Sistemi projesinin gecikmeksizin tamamlanması hususunda gereken çabanın gösterilmesi önerilir.	63
İşletme Çalışmaları	Yurtdışındaki temsilcilikler ile taşra teşkilatındaki Haber Müdürlükleri tarafından elde edilip haber değeri taşıyan görsel ve işitsel materyallerin bir kısmı Kurum tarafından haber bültenlerinde değerlendirilmekle birlikte, bir kısmının değerlendirilemediği, ancak bu materyallerin oldukça yüksek maliyetlerle elde edildikleri ve uygun ortamlara aktarılıp kolaylıkla kullanılabilir halde tutuldukları dikkate alınarak, bunların Kurum dışına ücreti karşılığı satışı yoluyla değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususunun incelenmesi önerilir.	53
İşletme çalışmaları	Gelişen yayıncılık teknolojisine bağlı olarak, Kurum'da bilgi teknolojilerinin kullanımının yaygınlaşması ve yakın gelecekte bilgi sistemlerinin hizmet üretiminde olduğu kadar karar alma süreçlerinde de kullanılabilir hale geleceği dikkate alınarak, bu kapsamdaki faaliyetlerin uluslararası kabul görmüş bir standart çerçevesinde sürdürülmesi önerilir.	64
İşletme çalışmaları	Ülkenin yurt dışında tanıtımına olduğu kadar, Türkçenin diğer ülkelerde de öğrenilip düzgün konuşulması açısından önem arz eden yurt dışına yönelik radyo yayınlarının, Türkiye'nin dış temsilcilik sayısındaki artışlar, Türksat-4 serisi uydularla sağlanan yeni kapsama alanları ve gelişen sosyoekonomik ilişkiler dikkate alınarak, daha ucuz maliyetlerle, ancak daha etkin olacak şekilde yerinden yapılmasına yönelik işbirliklerinin geliştirilmesi önerilir.	68

Sayıştay

Bölüm	Konu	Sayfa
İşletme çalışmaları	Sahip olunan görsel ve işitsel arşiv materyallerinin uygun şekilde değerlendirilmesi Kurum gelirlerine katkı sağlaması yanında ülkenin kültür ve sanat değerlerinin artırılması açısından da önem arz ettiğinden, bu amaçla başlatılan çalışmaların geliştirilerek sürdürülmesi ve dışarıdan gelen kullanım taleplerinin mümkün olduğu oranda karşılanması önerilir.	98
Bilanço	Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu ünitelerince üretilen programlarda akitli olarak çalıştırılan kişilerle ilgili istisna akdiyle sigortasız personel çalıştırmaktan dolayı Sosyal Güvenlik Kurumu'na ihtirazı kayıtlı yatırılan sigorta primi, gecikme cezası ve idari para cezaları ile ilgili konunun TRT Yönetim Kurulu tarafından karara bağlanması önerilir.	134
Gelir tablosu	İnegöl Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü (İOSB) tarafından, 3093 sayılı yasa uyarınca TRT payı ödeme yükümlülüğünden muaf tutulduğu gerekçesiyle, ödemiş olduğu TRT payının tarafına ödenmesi talebiyle Bursa 5. Asliye Ticaret Mahkemesine açtığı davayı kazandığı, Bursa 5. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen hükmün temyiz edilmesi sonucunda Yargıtay 3. Hukuk Dairesi Başkanlığınca mahalli mahkemece verilen kararın oybirliği ile onanarak temyiz itirazının reddedildiği hususu doğrultusunda, önümüzdeki yıllara ait hazırlanacak bütçelerde söz konusu mahkeme kararının yol açabileceği mali yükün dikkate alınması önerilir.	149